

¶ Expositio hymnoz Scdm vsum Sax.

Iste liber dicitur liber hymnorum. Et est hymnus

Laus dei cum cantico. ¶ Nota ergo q̄ quattuor fuerūt principales au-
ctores q̄ hymnos cōposuerūt. scz Gregorius. Prudentius. Ambrosius. ⁊
Sedulius. ¶ Sed qdam vir prudens noīe Hilarius vidēs illos sic mul-
tos hymnos cōposuisse: dignū duxit. placuitq̄ quosdā in vñū colligere
cōpendiose ⁊ vñū breuē ⁊ vñlē tractatū cōponere in quo oēs hymni con-
tinētur. ¶ Prima huius auctoris intētio fuit describere illos. q̄ cantātur
in prima feria. ⁊ sic deinceps cōsequenter fm ordinē. ¶ Utilitas aut ma-
xima est in hoc libello. q̄ eo perleco ⁊ bene intellecto: cognitionē habē-
re possumus vnitatis ⁊ trinitatis ⁊ cūctipotentis dei. Supponit autem
theorice. i. diuine cōtemplatōi. ¶ Sed q̄ mētionē fecerat de feria. Ideo
videamus qd sit feria. nā feria est solēnis dies. Beatus aut syluester vel
Gregorius: vidēs hebreos dixisse prima sabbati. scda sabbati. ⁊ sic deinceps.
Similiter videns gentiles noīa suoz deoz vel stellarū posuisse. vt
Dies solis. Dies lune. Dies martis. Dies mercurij. ⁊ sic de alijs. Voluit
spē mutare mores eoz. scz hebreoz ⁊ gētiliū. Et ea de causa inuenit hoc
nomē feria. Sed in fine septimane seruauit sabbatū: qd fecit ad figurā.
q̄ sabbatū interpretat requies. ⁊ nos p totā hebdomadā. i. p totū spa-
ciū vite nostre (qd currit p spaciū septē dierū) debemus laborare sūmo
conamine ⁊ diligentia: vt pueniamus ad requiem ⁊ eternē beatitudinē.
¶ Unusquisq̄ enī hymnus hz suā materiā. In illis qui sunt de nocte ac-
cipit mediū ipm tempus. i. significatōem ipsius tēporis. scz vt expellat a
nobis tenebras ignorantie ⁊ vitioz. ⁊ informet nos virtutibus sanctispi-
ritus caritate. In illis vero q̄ sunt de die accipit mediū ipm lūmē ⁊ vult
deprecari deū. vt quēadmodū illuminat sua claritate ⁊ splendore solis in
corpore. sic illuminet nos sanctispiūs gratia in mente. Amen.

In aduentu domini.

Onditor alme syderum eterna lux credentium
xp̄e redemptor oīm exaudi preces supplicum.

¶ Materia huius hymni est de aduentu xp̄i ⁊ incarnatiōe eiusdē. quia
deus de celo descēdens se exinanīuit formā seruī accipiēs. ⁊ humiliāuit
se vsq̄ ad mortē. Et qualiter est egressus de honestissima clausula vir-
ginis tanq̄ sponsus de thalamo suo. cui spōte oīa obedīūt. scz terrestria
celestia ⁊ infernalīa. ¶ Intendit etiā rogare deū vt p hanc incarnatiōez
nostras preces exaudire digne. ⁊ a sagitta diaboli lib̄ rare. ¶ Cōstrue.
O alme conditor. i. sancte creator sydez. i. stellarū. o eterna lux. i. ppetua.
salus credentiū. i. xp̄ianoz fideliū. o xp̄e redemptor oīm. scz hoīz. exaudi
preces supplicū. i. humiliter supplicantium.

Qui condolens interitu mortis perire seculum salua
sti mūdum languidum donans reīs remedium.

A.ii

Expositio hymnorum.

Construe. Qui condolens. i. qui est nobiscum dolens. perire. i. damna-
re. seculum interitu mortis. i. pena infernali. saluasti. i. liberaſti de pote-
state diaboli. mundum languidum. scz in peccatis. donans remediū. i. re-
demptionem. reis. i. peccatoribus.

Ergente mundi vespere. vti sponsus de thalamo: es-
gressus honestissima virginis matris clausula.

Construe. Ergente mundi vespere. i. appropinquante fine mundi. &
sic egressus vti. i. sicut spōsus supple egreditur. de thalamo. egressus in
quam. de honestissima. i. de castissima clausula matris virginis. i. de vte-
ro scilicet marie.

Cuius forti potentie genu curuantur omnia: celestia
terrestria fatentur nutu subdita.

Construe. Et ideo quia egressus es. vel quia saluasti mundū langu-
dum forti potentie. cuius. scz xpī. oīa curuantur genu. scz laudando ipm
celestia. scz angeli. terrestria. i. hoīes. fatentur subdita. i. cōfitentur illi sub-
iecta nutu. i. sponte. scz ad tuā voluntatem. &c.

Te deprecamur agie vêturæ iudex seculi: cōserua nos
in tempore hostis a telo perfidi.

Construe. Te deprecamur. ergo quia ita est vt dictū est. deprecamur
agie. i. o sancte chyste iudex venturæ. seculi. scz in extremo iudicio. conser-
ua nos in tempore. i. in hac vita. a telo. i. suggestione. perfidi hostis. i. dia-
boli que sagitta dicitur.)

Laus honor virtus gloria deo patri & filio: sancto si-
mul paraclyto in sempiterna secula. Amen.

Construe. Et q̄ deus misit filiū. scz xp̄m vt nos redimeret. ideo sit laus
honor virtus gloria deo patri & filio. simul. i. pariter. paraclyto. i. spiritui
sancto. in sempiterna secula. i. sine fine. Amen.

Ante lucis ante terminū rerum creator poscimus
vt solita clementia sis p̄sul ad custodiam.

Materia huius hymni est deū deprecari in inceptōne noctis. vt sicut
deprecamur deū in inceptōne diei. vt scz custodiat nos p̄ totā diē. ita in
inceptōne noctis. vt nos custodiat per totam noctem. deū deprecamur.

Construe. O rerū creator poscimus. i. petimus te ante terminū lucis.
i. anteq̄ de mūdo exeamus. vel anteq̄ dies recedat. vt sis p̄sul. i. specu-
lator. vel custos ad custodiā. vel sis p̄sul ad custodiendū aīam.

Procul recedant somnia & nocturnum fantasmatas ho-
stemq; nostrum comprimere ne polluantur corpora.

Construe. Dico sis p̄sul ad custodiā. p̄ocul recedant somnia. i. longe sint a nobis. ⁊ remote illusiones demonū. vel prauē delectatiōes carnis. ⁊ fantasmatā. i. occulte deceptiōes vel suggestiones. vel apparitiōes noctū. i. malignorū spiritū. **N**ox diuidit̃ in sex partes. scz sero. conticinū. intempestū. galliciniū. crepusculū. mane. Sero est qñ nox imminet. Conticinū est hora qñ hoīes cubitū p̄gunt. Intempestū est qñ hoīes nī hīl operant̃. Galliciniū est qñ galli emittunt voces. Et crepusculū est qñ dubiū est inter diē ⁊ noctē. Mane est qñ auroa apparet ⁊ comprime nostrum hostē. i. diaboliū. vel carnē nostrā. ne corpora nostra polluantur. scz aliquo malo. vel corporali pollutione.

Aerbū supernū p̄diens a patre olim exiens: qui natus orbi subuenis cursu declinū temporis.

Iste hymnus continet memoriā huius q̄ xp̄us egressus est de ytero virginali sicut sponsus de thalamo suo. ⁊ ideo oīa ei humiliantur. Et nō est mirū. quia ip̄e descendit de patre. i. de celo. Et hec est responsio contra hereticos qui dicebant xp̄m non venisse de patre. quibus p̄ hymnū istum respondendū est. **C**onstrue. **O** supernū verbū. i. dei filius. p̄diens. i. manifestans te ineffabiliter exiens. i. veniens. olim a patre. qñ scz incarnatus fuit. supple qui es natus. scz a matre. subuenis. i. succurris. orbi. i. mundo. cursu. i. plenitudine. declinū temporis. i. p̄oni vel declinantis ad finem seculi.

Illumina nunc pectora tuorū amore concrema: audito vt preconio sint pulsa tandem lubrica.

Construe. Et tu qui es talis. illumina nunc. in presenti. scz tuo lumine ⁊ concrema. i. accende. nostra pectora. tuo amore. i. tua gratia. vt audito preconio. i. predicatione apostolorū. Vel audito preconio. p̄phetarum lubrica. i. peccata. sint pulsa. i. remota a nostris cordibus. tandem. i. in separatione anime a corpore.

Iudexq; cum post aderis rimari facta pectoris: reddens vicem pro abditis iustisq; regnum pro bonis.

Construe. Et o tu supernū verbū. i. o fili dei. volens rimari. i. experiri facta. i. peccata. pectoris. i. cognitionis. vt cū aderis. i. cū affueris iudex. post. i. in fine mundi. sis reddens vicem. i. remuneratōem p̄ abditis. i. p̄ occultis peccatis. ⁊ iustis. i. sanctis. regnū. scz eternū. p̄ bonis. scz operibus. que in presenti seculo operati iunt.

Non demum arcemur malis pro qualitate criminis: sed cum beatīs compotes simus perennes celibes:

Construe. Et non arcemur. i. nō cōstringamur. demū. i. ad vltimū. malis. i. peccatis. p̄ qualitate criminis. i. pro magnitudine peccatō. sed simus

Expositio hymnorum.

cōpotes. i. simul potētes. cū beatīs. i. scīs. penes. i. ppetualiter. vel penes. i. habitatores celoz. celibes. i. ad celestē vitā ducens.

Uox clara ecce intonat: obscura queq; increpat:
pellantē cūctius somnia: ab ethere xps pūicat.

Construe. Materia huius hymni similis est sicut in predicto hymno. vbi dictus est q xps venit olim a patre. et iam dicit sic. Ecce clara vox. i. iohānes baptista. intonat. i. terribiliter predicat. et increpat queq; obscura. i. oīa vicia seu pctā. et ideo oīa somnia. i. vana pctā. pellantē. i. remouent. eminus. i. lōge. q xps iam pūicat. i. fulget ab ethere. i. a celo.

Mens iam resurgat turbida: que sordet extat saucia:
sydus refulget iam nouum: vt tollat omne noxium:

Construe. Et ideo. Mens nostra turbida. i. maculata. resurgat scz a vicijs. que scz mens. extat saucia. i. manet vulnerata. sordet. i. peccato. et bene dicit q surgat mens. quia sydus. i. xps refulget iā. i. resplendet p spīritū sanctū. nouū scz natū de virgine. vt tollat. i. remoueat a nobis peccatoribus omne noxium. i. omne peccatum.

E sursum agnus mittitur: laxare gratis debitū. omnes
pro indulgentia: vocem demus cum lachrymis.

Construe. Agnus. i. dei filius. mittitur. i. destinatur. e sursum. i. de celis. laxare. i. remediari debitū. i. originale peccatū. vel saltem penas peccati. gratis. i. dono seu sponte sua et sine aliqua remuneratiōe. et ideo oīs demus. scz deo vocem cū lachrymis. i. confessiōē peccatorū cū contritiōe p indulgentia. i. p remissione peccatorū.

Secundo vt cum fulserit: mundumq; horroz cinxerit:
non pro reatu puniat: sed pius nos tunc protegat
Pater. et cetera.

Construe. Bene dico. demus vocem cum lachrymis. At cū ille agn⁹ fulserit. i. fulgens aduenerit. scdo aduentu. i. in iudicio. et horroz. i. pauor. cinxerit. i. circumdederit. mundum. i. mundanos. non vt puniat. i. damnet pro reatu. i. pro peccato. sed pius. scz xps. nos tunc protegat. i. defendat. a potestate diaboli.

Ueni redemptor gentiū: ostende partū virginis:
miretur omne seculum: talis decet partus deū.

Construe. Materia huius hymni est inuocatio ad deum. vt veniat ostēdere nobis partū beate virginis marie non fuisse ex virili semine. sed diuino spīritu cooperante esse factum. et qualiter egressus est a patre. et regressus ad patrem. et qualiter est equalis patri. et loquit de presenti tanq de fu-

turo. ¶ **Construe.** O xpe qui es redemptor gentium. i. omniū hominū veni. i. accende in mentibus nostris. et ostende. i. pande nobis partū vīrginis. scz beate marie. et ideo omne seculum. i. totus mundus. miretur. i. admiretur. quia talis partus decet. i. decens est. deum. s. omnipotentem creatorem celi et terre. nasci sine virili semine.

Non ex virili semine: sed mystico spiramine: verbum dei factum est caro: fructusq; ventris floruit.

¶ **Construe.** Vere talis partus decet deum: quia Non ex virili semine. supple datus est dñs noster iesus xps. sed mystico spiramine. i. secreta et sancta operatione ac dispositione spiritus sancti. verbum dei. i. filius dei omnipotentis factum est caro. i. homo. et fructus ventris. scz beate marie floruit. sicut flos creuit. quia beata virgo maria fuit ramus. et filius eius Iesus christus est flos.

Aluus tumescit virginis: claustra pudoris permanēt verilla virtutum micant: versatur in templo deus.

¶ **Construe.** Et ecce Aluus virginis. i. venter beate marie. tumescit. id est crescit. et tamen claustra pudoris. i. clausura virginittatis permanēt. s. integra et illesa (quia virginittas in ea non est violata) et verilla virtutum id est miracula sancta. micant. i. fulgent. scz per totum mūdum. Vel virtutum. quarum deus est vexillum. i. custos. et ideo deus versatur in templo. quia receptus est a Symeone in templo. vel versatur in templo. id est in vtero beate marie virginis.

Procedens de thalamo suo pudoris aula regia: gemine gygas substantie alacris vt currat viam.

¶ **Construe.** Christus pce. iens. i. veniēs de thalamo suo. i. de vtero marie. quia ipa maria fuit ei electus castittatis. scz de regia aula pudoris. i. de palatio regali. et supple existens gygas gemine substantie. s. diuinitatis et humanittatis. quia christus est deus et homo. Et dicitur gygas eo q inseparabiliter et irreuocabiliter ad vitam huius mundi nobis occurrit. Unde psalmista. Exultauit vt gygas etc. vt alacris. i. velox currat viam. id est transeat de hoc mundo ad patrem.

Egressus eius a patre: regressus eius ad patrem: excursus vsq; ad inferos: recursus ad sedem dei.

¶ **Construe.** Egressus eius a patre. supple fuit quando descendit in virginis vterum. regressus eius ad patrem. quando rediit in celum. Unde A summo celo etc. et regressus eius vsq; ad summum eius. Unde euangelista. Ego veni a patre in mundum. iterum relinquo mundum et vado ad patrem. excursus vsq; ad inferos. i. descendit ad inferna. recursus ad sedē dei. i. ascendit ad dexteram patris.

Expositio hymnorum

Equalis eterno patri carnis tropheo accingere: infirma nostri corporis virtute firmanis perpetim.

Construe. Et tu xpc. s. es equalis eterno patri fm diuinitate. accingere tropheo. i. victoria carnis. quia p carne triumphauit diabolus. et supple tu xpc. firmans. i. roboras. ppetim. i. ppetue. virtute. i. cu virtute infirma corporis. i. vitia et fragilitates nostri corporis.

Presepe iam fulget tuum lumenq; nox spirat nouum quod nulla nox interpellet fideq; iugi luceat.

Construe. Vere pcedis de thalamo o tu xpc quia presepe tuum. i. ecclesia sancta. iam rerulget. i. splendet (supple virtutibus) et nox spirat. i. emittet nouum lumen. i. filium natum sine peccato. quod. s. lumen nulla nox. i. nulla obscuritas hereticorum (quia plures heretici dicunt deum non accepisse carnem humanam) interpellet. i. obscuret. et luceat. s. lumen tuum iugi fide. i. assidua virtute.

Saluator mundi dñe qui nos saluasti hodie: in hac nocte nos protege et salua omni tempore.

Construe. O dñe. tu dico saluator. i. redemptor mundi. qui saluasti nos hodie prege. i. defende nos scz homines in hac nocte. et scz tu salua nos omni tempore. i. semper.

Adesto nunc propicius et parce supplicantibus: tu dele nostra crimina tu tenebras illumina.

Construe. Tu domine. adesto. i. presens sis propicius. id est mitis vel clemens. et tu parce. i. indulge. supplicantibus. id est rogantibus. et dele. id est absterge vel remoue nostra crimina. supple et illumina. id est clarifica tenebras. scz nostras.

Ne mentem somnus opprimat: nec hostis nos surripiat: nec ullis caro petimus commaculetur sordibus.

Construe. Ne somnus opprimat. id est destruat mentem supple nostram. nec hostis. i. diabolus surripiat nos. supple et petimus. i. desideramus. nec p ne. ne caro commaculetur. i. vilescat. ullis sordibus. i. aliquibus peccatis. sive vitijs.

Te reformatoꝝ sensuum votis precamur cordium: vt puri castis mentibus surgamus a cubilibus.

Construe. O iesu reformatoꝝ sensuum. nos precamur. i. rogamus. te. s. reformatoꝝ sensuum votis. i. desiderijs cordium. i. cogitationu. vt. scilicet nos puri. i. sinceri vel immaculati. surgamus a cubilibus. castis mentibus id est cum castis cogitationibus.

A Solis ortus cardine ad blos terre limitē : xpm
canamus principem natum in maria virgine.

Construe. Istud metrum est idē qđ in superiori. In hoc hymno agitur de incarnatione dñi. et de natiuitate eius. quō scz puerpera enixa est illū qđ vniuersa ex nihilo creauit. et nō abhorruit iacere in presepio. Et cōtinuat iste hymnus eū superiori. Dixi enī qđ celū terra et mare et oīa qđ in eis sunt canūt deo. qđ ab ortu solis vsq; ad occasum. vniuersus mūdus. laudat deū. Vel aliter dixi qđ eius presepio iā fulget nouo lumine. et ideo canamus natum de maria virgine. et hoc est qđ dicit. **C**onstrue. Hos xpiani canam⁹. i. laudemus. a cardine ortus solis. i. ab origine mūdi. vel a cardine ort⁹ solis. i. ab oriēti mūdi. vsq; ad limitē terre. i. ad occidentē. xpm principē. i. regem. natū. i. genitū. maria virgine. i. ex vtero marie virginis

**Beatus autoꝝ seculi. seruale corpus induit: vt carne cat
nem liberans. ne perderet quos condidit.**

Construe. Beatus autoꝝ bene dico qđ debemus deū laudare. qđ beat⁹ auctoꝝ. i. factor. seculi. i. mūdi. induit. i. assumpsit seruale corpus. i. humanā carnē. vt ipse liberans carnē. i. nostrā humanitatē. carne. s. sua. ne pꝛt non pderet. s. hoīes illos quos condidit. i. creauit.

**Caste parētis viscera celestis intrat gratia. venter pu
elle baiulat secreta que non nouerat**

Construe. Caste parētis viscera. Et vere induit seruale corpus. qđ celestis gratia. s. rps. intrat viscera. i. vterū. caste parentis. s. virginis marie. et sic venter. i. vterus puelle. s. marie. baiulat. i. portat secreta. s. celestia. qđ scz secreta. non nouerat. s. ante conceptionem.

**Domus pudici pectoris templum repente fit dei. inta
cta nesciens virum. verbo concepit filium.**

Construe. Et vere baiulat secreta qđ non nouerat. Ideo construe sic. Domus. i. alius. pudici pectoris. i. puri cordis. scz marie. fit. i. efficitur. repente. i. cito. templū dei. i. hospitii. domus dico intacta. i. incorrupta. nesciens virū per carnis commixtionē. concepit filium. scz xpm. verbo. i. per verbū qđ ipsa dixerat ad gabrielem dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbū tuū. vel verbo. i. per verbum quod dixit Gabriel ad ipsam. vnde dixit. Ecce concipies et paries filium.

**Enixa est puerpera quem gabriel predixerat. quē mas
tris aluo gestiens clausus iohannes senserat.**

Construe. Dico qđ concepit et vere. qđ puerpera. i. maria pariens puerum. enixa est. i. peperit filiū. quē filiū gabriel ille archangelus. predixerat nascitū. et quem iohānes baptista. clausus. i. inclusus. aluo. i. in vtero matris sue

Expositio hymnorum

Elizabet senserat. i. cognouerat. gestiens. i. gaudens.

Feno iacere pertulit presepe nō abhorruit: paruq; late pastus est per quem nec ales esurit.

Construe. Et postq; christus natus est ex virgine maria. pertulit. id ē passus est. iacere. i. quiescere. feno. i. in feno. et non abhorruit. i. non recusauit presepe. i. stabulum. et supple christus pastus est. i. nutritus paruo lacte virginis marie. per quem supple christum. nec pro non et ales. i. nutritrix. scz maria a qua christus nutriebatur. non esurit. i. non passa est famem. quia matres lactantes pueros magis esuriunt et sitiunt alijs hominibus. sed maria christum lactabat et christus ipsam regebat. ideo non plus sitiuit nec esuriuit.

Gaudet chorus celestium et angeli canunt deo: palāq; fit pastoribus pastor creator omnium.

Construe. Et quia christus natus est. Chorus. i. societas celestium spirituum. gaudet. i. letatur. et angeli. i. throni et dominationes principatus. et potestates. et de ceteris. canunt. i. cantant deo. scz glorioso. q; pro et pastor et creator oim. scz rerum. fit palam. i. manifestatur pastoribus. Iuxta turrin Abnam. ad quē locū pastores sicut et modo p consuetudine habebant vigilare sup greges suos. et erat ibi planities terre apta pastoribus illius regionis. ad seruandū ibi vigilias noctis sup greges eorū.

Hostis herodes imple christū venire quid times non eripit mortalia qui regna dat celestia.

De op. p. p.

Materia huius hymni est conclamatio quam facimus contra herodem qui audita christi natiuitate. amittere regnum timuit. ideo multos pueros interfecit. estinans se etiam christum interficere. **I**ntentio autem totius est tractare de tribus miraculis magnis queq; in die epiphanie facta sunt. **P**rimo de trium magorum apparitione p stellam. De aque in vinum transmutatione. Et de christi baptismo in iordane. Et etiam de pueris per herodem interfectis. **R**ota q; hymnus iste cōtinuatur superiorū. ita quia dicit q; christus natus est et passus est iacere feno. vnde herodes de natiuitate eius turbatus occidit multos pueros. timens ne regnum suum amitteret. sed stulte fecit. quia ille qui est rex regum et dominus dominantium non venit vt ei regnum auferret. sed vt totū mundū tantis criminibus inuolutū a peccatis liberaret. ideo dicit. **C**onstrue. **H**ostis herodes. quid. i. cur. times xpm venire. q; ipse non eripit mortalia regna. qui dat celestia regna.

Ibant magi quā viderant stellam sequētes pręuiant: lumen requirunt lumine deum fatentur munere.

De op. p. p.

Construe. Magi. i. reges ibant questū xpm et adorare eū. sequentes.

Relam preuiā. i. precedentē. quā viderāt. ⁊ requirūt lumen. i. xpm. lumē
ne. i. cū stella. ⁊ facit deū munere. s. auro. thure. ⁊ myrrha.

**Lauacra puri gurgitis celestis agnus attulit: peccata
que non detulit nos abluendo sustulit.**

Construe. Celestis agnus. i. xps attulit. i. suscepit lauacra. i. baptismū
puri gurgitis. s. iordanis. ⁊ sustulit. i. abstulit a nobis. abluēdo nos p. bas-
pismū peccata. i. crimina. q̄ pctā non detulit. i. secū non portauit. q̄ ipse
mundus erat ab oī pctō tam actuali q̄ originali. *capa. De mōdo et huius*

**Nouum genus potentie aque rubescunt hydrie: vinū
q̄ iussa fundere mutauit vnda originem.**

Construe. Nouū genus. i. inauditum opus. potētie. s. miraculoꝝ. quia
aque infuse hydrie. rubescūt. i. flauescūt. q̄ p. ⁊ vnda. i. aqua infusa hy-
drie. iussa. i. precepta. fundere. i. effundere. vinū mutauit originē. i. natu-
ram suā. q̄ ad verbū dñi aqua facta est vinum.

**A patre vnigenitus ad nos venit per virginē: baptis-
ma cruce consecrans cunctos fideles generans.**

Construe. Vnigenitus. supple filius. i. christus. venit. i. descendit a pa-
tre. supple in diuinis. ad nos supple homines. per virginem supple ma-
riam. christus dico consecrans baptismā. cruce generans. cunctos fides-
les. id est christianos.

**De celo celsus prodiit accepit formam hoīs: facturā
morte redimens gaudia vite largiens.**

Construe. Christus dico celsus. i. altus vel potens. pdiit. i. venit de ce-
lo. xps dico accepit. i. induit formam. i. similitudinē hominis. xps dico
redimens facturam. s. suam. i. hominem. morte. i. per mortem. xpus dico
largiens. i. dans gaudia vite. supple eterne.

**Hoc te redemptor quesumus illabere propicius: clarū
q̄ nostris sensibus lumen prebe fidelibus.**

Construe. Redemptor. i. saluator. nos quesumus. i. rogamus. te. hoc
id est ppter hoc. illabere. ppius. q̄ p. ⁊ prebe. i. concede vel da nos-
tris fidelibus mentibus clarum lumen.

**Mane nobiscum domine: noctem obscuram remou-
ue: omne delictum ablue: piā medelam tribue.**

Construe. Mane nobiscum. i. xpc. mane nobiscum. ⁊ o domine. remoue ob-
scuram noctem. ⁊ o domine ablue. i. munda omne delictum. i. omne pec-
catum siue viciū. ⁊ supple o dñe tribue. i. concede vel da. piā medelā
i. piū remedium contra peccata.

Expositio hymnorum

^{i. ite}
**Quem iam venisse nouimus redire item credimus ce-
 ptrum tuum inclytum: tuo defende clypeo. Gloria.**

¶ Construe. Quem. s. dñm. nos nouimus. i. cognouimus. venisse. i. q̃ ve-
 nit. item nos credimus. supple eum redire. scz in die iudicii. tu dñe defen-
 de. tuum inclytum ceptum. id est tuum gloriosum regnum christifidelis
 tuo clypeo. id est tua cruce. ^{felix}

**Deus creator oim poliarum rector vestiens diem de-
 decoro lumine noctem soporis gratia.**

¶ Materia huius hymni est deprecatio ad deum. vt per diem et noctem
 simus ab illo adiuti et defensi a noxijs. Tres versus primi sibi coherent.
 et ita comode legentur simul. Primus versus exordium sumit a qualitatibus
 diei et noctis. hoc modo. **¶ Construe.** Deus creator oim rerum. q̃ p
 et rector poli. i. celi. vestiens. i. exornans. diem. s. artificialem. decoro lumi-
 ne. i. claro sole. et vestiens noctem. i. tempus nocturnum. gratia soporis. i.
 quiete dormitionis. et hoc in finem qui sequitur.

**Artus solutos vt quies reddat laboris vsui: mentesq̃
 fessas alleuet luctusq̃ soluat anxios.**

¶ Construe. Et scz quies. i. requies nocturna. reddat. i. restituat vsui. i.
 exercitio laboris. artus solutos. i. membra dissoluta neruata. p̃ motus di-
 urnos. q̃ p et alleuet. i. recreet. mentes fessas. i. animos fatigatos p̃ diē.
 q̃ p et soluat. i. tollat. anxios luctus. i. angustias. tristitias mentis (qua
 si diceret) Ad hoc vestit deus noctem gratia soporis. vt animalia fessa p̃
 labores diurnos intrinsece et extrinsece. per requiem nocturnam refice-
 rentur angustie quoq̃ omnes et tristitie in die occurrentes per eandem
 requiem deponerentur ac obliuiscerentur.

**Grates peracto iam die et noctis exortu preces. votis
 reos vt adiuues hymnum canentes soluimus.**

¶ Hic pficitur sententia versuum precedentium. Et fit gratiarum exhibitio cu
 oratione in hunc modum. **¶ Construe.** Deus creator oim rerum. nos canentes
 hymnum. hoc canticum laudis. soluimus. i. reddimus tibi votis. i. desideriis
 totis. grates. i. gratias. die peracto. i. ad finem p̃ducto. iam. i. nunc. hoc est
 feliciter diē presentē transsumimus (et supple soluimus) preces votis. s. ois-
 bus in exortu. i. in principio aduentus noctis. vt adiuues. i. auxiliū des
 nos reos. i. criminosos hoies. Et breuiter vt ita custodias nos nocte sus-
 tura sicut fecisti de quo gratias dicimus diē preterita.

**Te cordis ima concinant: te vox canora concrepet: te
 diligat castus amor te mens adoret sobria.**

¶ Construe. Et ergo ima. i. intima cordis. concinant. i. laudent te. s. deū.

Deo ad
 reos i. dñi. a
 illis ad

gancis ad
 diligat

et canora vox. i. dulciter canēs. cōcrepet te. i. concrepando laudet. et amoralis castus. i. pudicus. diligat te. et sobria mens. i. sobrietyuēs. adoiet te. (quasi diceret.) Ita adiuues o deus nos reos et qualifactor serues oī tēpore. ut ex totis viribus te laudare et honorare possumus. et est modus excellentis laudis deo exhibende ordinatus. in finē qui sequitur.

Ut cum profunda clauferit diem caligo noctū: fides tenebras nesciat et nox fidei luceat.

Construe. Et cū. i. qñ profunda caligo. i. densa obscuritas noctū. clauferit. i. finierit diem nostrū extremū. fides nostra nesciat tenebras. i. here ses seu peccata. quibus obscuretur. et nox luceat fidei. Ita q noctis tempore virtus fidei in nobis semper eluceat.

Dormire mentem ne sinas: dormire culpa nouerit: castos fides refrigeret: somni vaporem temperet.

Construe. Et ob hoc. Deus ne sinas. i. non pmittas mentē. i. cor nostrum dormire. i. sopori intendere. q tuum seruitium p hoc deficiat et negligatur. sed culpa. i. peccandi prouitas seu inclinatio. nouerit dormire. i. quiescere. fides refrigeret. i. frigidus faciat castos. i. nos pudicos. sic q extinguat in nobis calorem passionū noxiarum. et temperet. i. mitiget. vaporem. i. dulcedinem et delectationem somni. ne indispositi fiamus ad te laudandum omni tempore.

Exuta sensu lubrico: te cordis alta somniēt: ne hostis inuidi dolo pauor quietos suscitet.

Hic declarat latius versus precedens sic. Construe. Alta. i. elcuationes cogitandi. cordis scz nostri. exuta. i. denudata. a lubrico sensu. i. immundo conceptu. somniēt te. i. habeant te p materia somniandi. ne pauor. i. metus vel fragilitas humani corporis. suscitet. i. expgefaiat quietos. i. pacificos. supple in aīo nostro. dolo. i. per dolum. inuidi hostis. i. diaboli qui inuidet semper paci et tranquillitati animi nostri. et laborat suggestionibus suis. nos instigare ad prauos actus.

Christum rogemus et patrem: christi patrisqz spiritū unum potens per omnia foue precantes trinitas.

Ista est oratio ad scām trinitatē. Construe. Hos rogamus xpm. i. filiū dei. et patrē. i. in diuinis. et spm xpi patrisqz. scz hoc modo. Trinitas. i. ex illens vnū. i. vna essentia potēs. per oīa in celo et in terra etc. foue. i. nutriuua et suscipe precantes. i. nos rogantes. Amen.

Quino dierū oīm quo inūdu extat cōditus vel quo resurgens conditor nos morte vincta liberet

Materia huius hymni est cōmendatio dñici diei. cōmendat eum per

Expositio hymnorum

partes. he sunt partes q mundus conditus fuit tali die quo xps resurrexit. et p hanc comendationem beatus Gregorius vult monere nos ad honorem dñice diei de lecto mane surgere. ¶ **D**ñicus vero dies merito et cum discretionem oim dierum primus dicitur. quia dicitur primus respectu oim creaturarum. Tertius etiam dicitur respectu resurrectionis dñi. quia xps tertia die resurrexit. Octauus etiam dicitur respectu octauae diei. quia octaua die oēs resurgere debemus ad eternam vitam. Et ideo queramus in dñico die quo xps resurrexit. vel in die iudicii qui dicitur sacratus. quia tunc bona bonis. et mala malis reddentur. ¶ **D**escendendo ergo ad litteram dico dñicam diem maiorem esse oibus alijs diebus. quia tunc mundus fuit conditus Et xps resurrexit eodem die. ergo habet primatum super omnes alios dies. ergo maior est alijs diebus. per locum a partibus enumeratis. vel a positione antecedentis. ¶ **C**onstrue. O fratres omnes surgamus in primo die dierum omnium. i. in dñico die. ocius. i. citius q in alijs temporibus. quo scz dñico die. mundus extat conditus. i. factus. vel p et quo die conditor. i. creator omnium creaturarum. resurgens a morte nos liberauit ab inferno vel a potestate diaboli.

Pulsis procul torporibus surgamus omnes octus: et nocte queramus pium sicut prophetam nouimus.

¶ **C**onstrue. Surgamus dico. a nostris torporibus. i. peccatis et vitis. et non solummodo surgamus. sed queramus p obseruationem madorum. pium. i. deum in hac nocte. sicut nouimus pphetam dauid deum quesuisse. sicut ipse ait. Media nocte surgebam ad confitendum nomini tuo etc. Et iterum dicit idem. Quia uabo p singulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. **U**n in omelia beati Gregorii legitur de quodam viro q postquam aliquantulum soporis corpori suo dedisset. extra media noctem surgebat. et vigilans porabat. q tandem hoc fecit. donec facta est vox de celo a dño dicens. Peccatum tuum dimissum est tibi. surge et noli ammodo peccare.

Nostras preces ut audiat suamque dexteram porrigat ut expiatis sordibus reddat polorum sedibus.

¶ **C**onstrue. Surgamus inquam. et queramus pium. scz deum. ut audiat nostras preces. i. nostras orationes p vitandis vitis: et pro acquirendis virtutibus et porrigat. i. donet. suam dexteram. i. suum auxilium. supple nobis. ut expiatis. i. absolutos et purgatos a vitis vel a sordibus vitiorum reddat. i. concedat sedibus polorum. i. celorum. et angelorum. id est ponat nos in regno celorum.

Quicquid sacratissimo huius diei tempore: huius quiescitis psallimus donis beatissimis muneret.

¶ **C**onstrue. Reddat inquam nos polorum sedibus. ut muneret. i. appremiat nos beatis donis. i. donis celestibus. quicquid. i. quicunque psallimus. i. canimus

mus. scz bño deo nostro. quietis hoīs. i. hoīs noctis. in tempore sacra-
tissimo. i. s̄ctissimo (quo xps resurrexit) huius diei. scz dominice. vel mu-
neret in sacris tempoubus. i. in die iudicii. Qui dies ideo dicitur sacra-
tus. quia tunc bona bonis. et mala malis reddentur et dabuntur. Sed qd
superiora per nos habere nequissimus. vertit se nūc ad christum. Et mo-
net nos qd deprecemur ipm vt quatenus omnis libido et omnis macula
remoueatur a nobis.

Iam nunc paterna claritas te postulamus affatim:
absit libido sordidans omnisq; actus noxius.

¶ Construe. Iam postulamus te nuncio paterna claritas. affatim. i. abū-
danter. vt libido. i. luxuria et mala cōcupiscētia. libido dico sordidās cor-
pora nostra. et oīs actus noxius. i. nocius. et oē opus malū absit. i. longe
sit remotū. ne anima cū corpore sordescat.

Ne feda sit vel lubrica nostri compago corporis: p qd
auerni ignibus ipsi crememur acrius.

¶ Construe. Ideo te postulamus. ne feda sit. i. sordibus plena vel lubrica
i. labilis ad luxuriā. compago nostri corporis. i. coniunctio aīe et corporis (q̄
tunc dī feda qñ caro pīest virtuti. et ratio est pulchra qñ predominatur
corpori. vel depcemur vt caro subeat menti) p quā. i. cōpaginē male vsq;
crememur aīa et corpore. i. cruciamur acrius. i. valde acriter. ignib⁹. i. do-
loribus et cruciatibus. auerni. i. inferni. Quernus dī ab a qd est sine. et ver-
veris qd est delectatio. quasi sine vere. i. delectatōe. Quernus aut est lo-
cus in inferno vbi semp est ignis. in quo impij cremabunt. q̄ in hac vita
in peccatis et vanitatibus mundi delicate vixerunt.

Ob hoc redemptor quesumus vt proba nostra dilu-
as: vite perennis comoda nobis benigne conferas.

¶ Construe. Et quia timemus vt ignibus crememur: ideo. O redēptor
quesumus. i. cū desiderio querimus et rogamus. ob hoc. i. ppter hoc. vt
diluas nostra pbia. i. peccata et mala que pbant animam et corpus. benī-
gne conferas. i. concedas nobis comoda. scz bona vtilia et ppetua. per-
ennis vite. i. eterne glorie.

Quo carnis actu exules: effecti ipsi celibes: vt prestol-
amur cernui melos canamus glorie.

¶ Construe. Quo p vt. exules. nos pegrini a celesti patria. actu. i. ope-
ratione carnis (quēadmodū ip̄e qui est alienus a patria) dī: exul et pere-
grinus. i. longe remotus a patria. Sic et nos debem⁹ esse remoti ab actu
carnis p bona opera. vt sic cernui. i. humiles. prestolamur. i. expectemur
Eñ. Prestolor expecto. prestolor querere dico) mereamur effici celibes
i. celestes. et ad vitā eternā ducentes. Mel cernui. inclinati. et oculos sursum

Expositio hymnorum

tendētes ad dñm. canamus. i. pferamus melos. i. dulcē cantū ore ⁊ corā
de. glorie. i. ad honorē tue laudis. Bene enī cantat q̄ a pctis cessat ⁊c.

Presta pater p̄ssime patriq̄ compar vnice cuius spiri
tu paradyto regnans per omne seculum.

Construe. P̄ssime (q̄ mundasti nos a vitis) pater. i. o creator ⁊ as
ctor oīm rerū. ⁊ o vnice. i. o x̄pe fili dei viui. vnice dico compar. i. equalis
fm diuinitatē. patri oīpotenti (in pugillo celū ⁊ terrā cōtinenti) tu. i. x̄ps
regnās (supple es) cū spū paradyto. i. consolatore. p̄ oē seculū. i. ante oīa
secula. presta. i. dona seu cōcede. nobis ea q̄ supra diximus. scz vt a vitis
abstinēdo. in virtutibus pseuerare valeamus. Amen. fiat.

Eterne rerum conditor noctem diēq̄ qui regis:
⁊ temporū das tempora vt alleues fastidium.

Materia huius hymni est cōmendatio dñici diei eterne. i. sine initio ⁊
fine. Et distinguit qd distat inter eternū ⁊ ppetuū. sempiternū ⁊ tēporale
Eternū est qd caret principio ⁊ fine. vt deus. P̄petuū hz principū cū
tēpore. ⁊ habebit finē. vt mūdus. Sēpiternū est qd hz principū sub tem
pore: nec habebit finē. vt aīa. Tēporale est qd incipit cū tēpore: ⁊ etiā hz
finē. vt corpus nostrū. **C**onstrue. Eterne rerū conditor. i. factor. q̄ regis.
i. disponas ⁊ gubernas noctē. i. pctōrem vel diabolū. ⁊ q̄ regis diē. i. dei
vel iustū. ⁊ das tēpora. i. diuersitates tēporū. i. spaciōz huius vite. vt alle
ues fastidiū. i. remoueas laborē nostrū. Eterni dei sapientia fuit. vt hoīs
subleuaret fastidia temporū mira delectatōe variatorū. Nam si semp nox
esset homo deficeret ⁊ periret. ⁊ etiā si semp dies esset homo nimio labo
ris studio affectus periret ⁊ deficeret. Et ideo dñs deus misertus est no
stri diei ⁊ noctis spaciū cōueniēter ponēdo terminū. ⁊ tēporibus tēpo
ra dedit cōueniētia. Et nota q̄ quēadmodū annus cōstituit ex quattuor
or tēporibus. s. ex vere. estate. autūno. ⁊ hyeme. ita homo ex quattuor ele
mentis. scz ex aqua. terra. aere. ⁊ igne.

Preco diel iam sonat noctis pfunde peruigil: noctur
na lux vīantibus a nocte noctem segregans.

Construe. Preco diei. i. iohānes baptista. vel preco diei. i. x̄ps. iam so
nat. i. nūciat diem. i. x̄pm. preco dico peruigil noctis profunde. i. inferni
p̄fundi. nocturna lux. i. iohānes q̄ ante lucē surrexit. vt luceret hoībuz q̄
erant in tenebris huius mundi. vīantibus. i. volētibus ire ad x̄pm. segre
gans noctē a nocte. i. peccatū a pctōre. qz quos vult assumit. ⁊ quos vult
in suo sinit errore. Preco. i. dñs noster premiū suis dilectis. diei. i. p̄fis. so
nat. i. manifestat euāgelicā predicatōem p̄ predcatōres suos. P̄pe vero
peruigil. i. cognoscens noctis pfunde culpam. nocturna lux lucet vīant
bus. i. p̄sens ecclesia que lucet in huius mundi tenebris. Et vult deus
oēs hoīes saluos fieri nō segregās aliquā aīam peccatricē agentē pen

sentiam de commissis peccatis a gratia sua.

Hoc excitatus lucifer soluit polum caligine: hoc omnis errorum chorus blam nocendo deserit.

¶ Construe. Hoc excitatus lucifer. i. quo dño predicāte vel iohāne. lucifer. i. verus predicator: lucē diuine gratie ferēs alijs. excitatus inquā soluit. i. absoluit. polum caligine. i. aīaz fidelē ab oī nigredine vitiōz. et hoc oīs chorus errorū. i. exercitus maligni diaboli. deserit. i. dimittit viā nocēdi. i. offendēdi. supple iesu existente pctōi currit ad portū. i. ad dñm deū nostrū. vt ibi requiescat. et vires bone operatōis resumat. et preconē canēte oīs deceptio diaboli vel exercitus eius. vel chorus. i. cōuenticulus errorū. i. hereticōz. deserit viā suā. i. dimittit maledictā sententiā. nocēdi. i. faciēdi alijs nocumētū seu impedimētum.

Hoc nautabires colligit ponthiqz mitescunt freta: hoc ipsa petra ecclesie canente culpam diluit.

¶ Sicut nauta pre nimio dolore ex maris tēpestare fatigatus. tendit ad portū. vt ibi recolligat vires aliquantulū requiescens. sic aīa fatigata ex nimio labore vitiōz et pctōz tendit ad portū. i. ad xpm p confessionem vt ibi requiescat. et vires bone operatōis recolligat. **¶ Construe.** Nauta. i. navis ductor. colligit vires. i. virtutes. hoc scz deo preconē. i. xpo. freta. i. ebularōes vitiōz. ponthi. i. huius mundi. mitescūt. i. mansuescūt. et hoc. i. per xpm. ipa petra ecclesie. i. petrus (qui est fundamentum ecclesie) diluit. i. remouet canendo. i. flendo et penitendo. culpam. scz trīne negationis (quia ipse ter negauit dñm.)

Surgamus ergo strenue gallus iacentes excitat: et somnolentos increpat gallus negantes arguit.

¶ Construe. Et quia gallus. i. xps vel predicator. excitat. i. cuiusgilat nos ad bene agendum. surgamus. scz a peccatis. strenue. i. festinanter gallus excitat. i. admonet ad penitentiā. iacentes. i. in peccato permanentes. somnolentos. i. tardos in bonis operibus. increpat. i. redarguit. quia sicut ille qui dormit tardus est ad omne opus. sic anima in peccatis mansuens inanis efficitur. ideo arguit. id est reprehendit. negantes. id est nolentes surgere de peccatis.

Gallo canente spes redit egris salus refunditur: mucro latronis conditur fletus culpa reuertitur.

¶ Construe. Gallo canente. i. predicatorē predicāte. spes redit. i. fiducia recuperandī redditur. et salus. i. vita cetera. refundit. i. largitur p penitētiā egris. i. pctōibus. mucro latronis condit. i. insidie diaboli (q vt mucro cedūt hoīes et cruciant aīam ceteraliter. et sic gallo canēte fides) reuertitur. i. renouatur. lapsis. i. peccatoribus.

De labor. gl. d. t. **Expositio hymnorum** *De labor. gl. d. t.*

Construe. Et quia gallo canēte: spes redit. ¶ Iesu saluatori mūdi respice. i. miserere. labentes. scz in peccatis. ⁊ nos videndo. i. miserendo. corripge. i. castiga. si respicis. i. misereris. lapsi. i. labentes in peccatis. a peccatis p gratiā dei resurgēt. pcrā cadunt. i. delent. quia p fletu culpa. i. peccatū. soluit. i. purgat. fletu. i. gemitu lachrymarum.

29 July 2005
29 July 2005
29 July 2005

Construe. Et quia peccata cadunt si misereris. i. remittuntur. ideo. o tu lux. i. o tu xpe qui es lux mundi illuminans nostras mentes. discute. i. remove. somnum mentis. i. peccatum vel torporem nostru. ⁊ hoc ad honorem tuum. scz vt nostray or sonet. i. laudet te. i. nomen tuum. o xpe psum. i. maxime. ⁊ pfallamus. i. applaudamus. ore. scz voce ⁊ corde. tibi. scz ad honorem ⁊ gloriam tui.

Nocte surgentes vigilamus oēs semper in psal-
mis meditemur atq; viribus totis domino cas-
tuamus dulciter hymnos.

¶ In hoc hymno nos hortando admonet beatus Gregorius vt q̄diu in hoc mundo laboramus. ⁊ nocti. i. peccato subditi sumus cum oī studio ꝑ executione ⁊ cōseruatōe bonorū operū vigilare debemus. quia si vigilia nostra soli deo intendēdo fuerit ꝑuida. ad aures oīpotentis dei ꝑculdu bīo ꝑueniet. ¶ Materia ergo huius hymni est laudatio noīs dei. et ipsi totis viribus decantare laudes intentio. Et causa figuralis est. vt nrām vitā emendando surgamus a vitijs. ⁊ adhercamus virtutibus. ¶ Dīstī guamus ergo sic. ¶ fratres nos oēs surgentes nocte. i. de peccato. vīgī lemus. i. deuote ꝑseueremus in laude dei. ⁊ hic semp ⁊ sine fine in psal mis. i. in bonis operibus. meditemur. i. cogitemus ⁊ ꝑseueremus vigilā do. ⁊ canamus. i. dicamus dño. i. saluatori nostro dulciter. i. suauiter hym nos. i. laudes. totis viribus. i. aīo ⁊ corpore. vigilare enī debemus sine fī ne. quia nescimus qñ dñs veniet. an mane. an sero. an mediā nocte. Tho cte enī dixit. quia de nocte venit dñs. scz in nubibus. i. yelamine carnis q̄ fuit quasi nox qñ incarnatus fuit in beata virgīne maria. quia deitas la tebat in carne. ⁊ ideo in nocte. i. in hac presenti vitā vigilare debemus. ⁊ nō tota nocte dormire. quia in nocte venit dñs. An in euangelio. Vigila te quia nescitis diē neq̄ horā. ⁊ ideo vīgilemus in ꝑsperis. ⁊ etiā in ad uersis nō horreamur. sed iugiter indefesse laboremus. vñ nō q̄ inceperit sed qui ꝑseuerauerit vsq̄ ad finē hic saluus erit. Inchoata enim virtus non ꝑdest nisi ad finem perducatur.

Ut pio regi pariter canentes cum suis sanctis mereamur aulam ingredi celi simul & beatam ducere vitam.

Construe. Canamus hymnos vt nos canentes. i. laudes deo psoluentes pio regi xpo pariter. scz corpore & anima mereamur ingredi aulam celi. i. regnum eterne beatitudinis. & ducere. i. habere simul vitam eternam vel beatam. i. puram vel sanctam.

Prestet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariter qz sancti spūs cuius roboat in oī gloria mundo. Amen

Circa qz debemus canere pio regi. vt mereamur celi ianuam ingredi.

Construe. Et beata deitas. i. deus vnus. scz pater & filius & spūs sanctus prestet. i. donet nobis oibus hoc. i. ea q̄ supra orauimus. gloria. i. laus. cuius. i. deitatis. roboat. i. claret. in oī mundo. i. vbis. An dicit. Quicqd fit p ipsius fabricatōnem fit. scz dñi. p quē & in quo sunt oīa. Vīa enī illi soli famulant. Celum & terram ego implebo dicit dñs.

Ecce iam noctis tenuatur vmbra : lucis auroa rutllans choruscet : viribus totis rogem⁹ omnes cunctipotentem.

Materia hui⁹ hymni est miseratio xpi. & cōtinuat hymno dicto supra sic. qz surrexim⁹ nocte. i. de pctō canēdo. Hic deponit & ecce dies appropinquat. q̄a sicut ille qz gallo canēte in nocturnis hōis iter disponit agere. sic ille qz in nocte hui⁹ mūdi ad celestia ire desiderat. gallo canēte. i. p̄dicatore p̄dicāte. surgit & iter incipit p bonā opationē. **C**onstrue. Ecce vmbra. i. ignorantia vel obscuritas noctis. i. diaboli. iā tenuat. i. annichilat auroa lucis. i. xps filius dei p̄ris. rutllans. i. splēdore emittēs choruscet. i. splēdet. Nota qz sicut auroa pellit noctē. sic xps deuicit diabolum. q̄a xps est princeps nre humanitatis auroa. i. xps qz quasi aureū colorē hz. choruscet. i. splendet. ideo oēs rogem⁹. i. depcemur. totis viribus. i. cū oib⁹ virtutibus aīe & corporis. cūctipotentē. quia oīa in manu sua sunt.

Ut deus noster miseratus omnem pellat languorem tribuat salutem : donet & nobis pietate patris regna polozum. Amen.

Et deus noster miseratus nri. i. qm̄ miserēdo nos redemit. pellat. i. remoueat oēm languorē. i. oē pctm̄ (& pellendo pctm̄) tribuat salutē. i. vitā corporis & aīe (q̄a p dei grām non p̄p̄is meritis vitā datur) donet ergo nobis pietate p̄ris. i. mīa ipsius. regna celoz. i. celestē patriā.

In lucis orto sydere deum precemur supplices vt in diurnis actibus nos seruet a nocentibus;

Expositio hymnorum

Materia huius hymni est deprecatio ad dñm. Et uto sydere. i. xpo. qui dignet nos segregare a vitis pctō. et induēdo virtutes repellat iupbiā et nos faciat hūiles. et q: ymbria noctis. i. pctm recessit a nobis. iō lux vera. i. xps habitat iā in cordib⁹ nris. Vel sic. Sydere orto. i. xpo nato. q res fultit in mundo. sicut sol iusticie. et suo sanguine eripuit nos de tenebris et ymbria mortis. i. a pctō. et nos supplices. i. humiles. p̄cemur deū. i. valde oremus apud deū. vt in diurnis actib⁹. i. assiduīs bonis operibus. seruet nos a nocētibus. i. custodiat et p̄gat nos a pctis et ab oibus aduersis.

Linguam refrenans temperet: ne litis horroz insonet
visum fouendo contegat ne vanitates hauriat.

Construe. Dico vt nos obseruet a nocētibus gratia xpi. Et refrenans i. cōpescens linguā. et tēperet eā ne horroz litis. i. cōtentio vel scditio dia boli infener. i. interius in corde sonet. et cōtegat visum fouēdo (et quare) ne hauriat vanitates. i. ne videamus ea q nō sunt videnda. et nō solū visus oculorū sit mundatus. sed etiā cor. vt pigri et senes gaudiū vanitatis. i. in delectatōibus et cōcupiscentiis nō gaudeamus. An ait dñs. Nō mihi possunt viuere q nō sunt mortui mūdo. Estimamus enī temere si deo et mūdo volumus p̄frui. Et alibi. Non est cōuentio xpi aduersus belial. Christus et belial nō bene cōueniunt: nec in vna sede morant. Et ait dñs in euāgelio. Nemo potest duobus dñis seruire. scz deo et māmone. i. pecunie male acquisite et diuitiis. **M**ota q inter amorē dei et huius mūdi hec est differētia. q amor huius mūdi in principio dulcis esse videt. sed finē habet amarū. Amor dei ab amaritudine incipit: sed vltimo eius amor dulcedine plenus est. hec est salutaris mansio. scz deus. Hec enī sūt tabernacula iustorū. in quibus vox leticie et exultationis sonat semp. vbi beati habitabunt. scz in ipso. cuius decorem ppheta concupiuit. cuius habitationem optauit. cuius desiderii flagrauit.

Sint pura cordis intima. abstinet abecordia. carnis terat superbiam cibi potusq paritas

Construe. Intima cordis sint pura. i. munda a mala cogitatōne. et vccordia. i. stulticia (que facit hoīem vccordē esse) abstinet. i. absit a nobis. pcul. qz p et paritas. i. abstinentia cibi et potus. terat. i. depuniat superbiam carnis. i. pctm et stimulos eius. q: nisi habeamus paritatē cibi et potus. sed oīa supradicta in contrariū nobis euenient. nec poterimus refrenare linguā nostrā. nec nostra intima erunt pura sordida. et error in ea sociabitur. et sic per cetera non saluabimur.

Ut cum dies abcesserit: noctemq sois reduxerit. mūdi per abstinentiam ipsi canamus gloriā.

Construe. Et cū dies abcesserit. i. christus recesserit a nobis per maiora opera nostra. qz p et sois. i. diuina dispensatio reduxerit noctē. i. mortē

¶ Act fm aliquos. sol p suā absentia reduxerit noctē. i. peccatū. q. dies nū
hil aliud est q̄ illuminatio solis p aërem. vel aer a solis pcussus. noctem
inquā. i. peccatū. nos p abstinentiā vitioꝝ mundi. i. presentis seculi. puris
ficati. canamus gloriā. i. sempiternā ipsi supple xpo. ⁊ q. nox recessit ⁊ di
es venit. referamus gloriā deo. ⁊ hoc de iure.

**Deo patri sit gloria eiusq; soli filio cum spiritu para
dyto ⁊ nunc ⁊ imperpetuum.**

¶ Referamus gloriā deo. ⁊ hoc de iure. dico. q. tot ⁊ tanta cōtulit nobis
q. morte sua liberauit nos. ⁊ ad vltimū nos i filios adoptauit. ¶ Cōstrue
Gloria. i. laus sit deo patri. q. p ⁊. ⁊ soli filio eius. i. iesu xpo. ⁊ hoc cū spū
paradyto. i. cōsolatore. Spū sanctus enī cōsolator dī. i. aduocatus pūm⁹
ideo q. discipuloꝝ corda q̄ fuerant mesta de morte xpi. reddidit cōsolati
oni. ⁊ nūc. i. in presenti. ⁊ impetū. i. sine fine. Amen.

**Nunc sancte nobis spūsbnū patri cū filio digna
re promptus ingeri nostro profusus pectori.**

¶ Materia huius hymni est deprecatio spū sancti. vt dignetur in pecto
re nostro descēdere. quā scz deprecatōem facimus in hora tertia. In ho
ra enī tertia peccauit adam p̄hoplaustrus in paradyso. ppter qd̄ pecca
tū inde eiectus est. ideo facimus hanc orationē. vt sicut ab adā p̄ sugge
stionē diaboli separatus est. ita p̄ eius correctionē nostro pectori ingeri
dignetur. vt sicut inflāmauit apostolos de spū sancto in hora tertia. sic dī
gnetur etiā ingeri in cordib⁹ nostris vel infundi vt mereamur verū deū
laudare. ⁊ hoc est qd̄ dicit. ¶ Construe. O tu sancte spūs. scz existēs vnū
i. idem essentia. patri. i. deo causa filio. i. iesu xpo. dignare promptus. i. pa
ratus vel benignus. ingeri. i. infunde vel immitti in nobis. supple homi
nibus nūc ⁊ in p̄senti tēpore. ⁊ hoc dico supple tu sancte spūs existēs. p
fusus nostro pectori. i. vt infundas nobis spiritū sanctū. vt simus repleti
spū sancto. vt consequamur remissionē peccatoꝝ. per eū qui est vnus cū
patre ⁊ filio in essentia vel in potestate. Anū enim dī per quādam essen
tiā trī. personarū. vnū enī p̄tinet ad substantiā ⁊ nō ad p̄sonam. ⁊ hoc
est qd̄ dicitur. Anū patri cū filio.

**Os lingua mens sensus blgoꝝ confessionem personet
flammeſcat igne caritas accendat ardor p̄ximos.**

¶ Os ⁊ lingua p̄tinet ad corpus. mens vero ad aīam. ⁊ sensus ad vtrū
q. p̄tinet. Et similiter eodē modo spū sanctus p̄tinet ad vtrūq. i. patrē ⁊
filīū. q. p̄cedit ab vtroq. ⁊ tñ nō sunt tres dī. sed vn⁹ est deus. fm B̄tha
nāsiū in symbolo. ¶ Et nota q. in sole tria sunt. scz sphaera. claritas. ⁊ ca
lor: ip̄sius. sicut enī sphaera solis naturaliter splēdens est ⁊ calēs. sic sum
mus pater naturaliter sapiēs ⁊ amās est. Et sicut sphaera solis ⁊ splēdor
⁊ calor nō sunt tres. soles sed vnus sol. sic sumus pater ⁊ sapiētia ⁊ amor

Expositio hymnorum

eius. nō sunt tres dīsed vnus deus. ¶ In sphaera solis ignea. patrē intelligere debemus. in splēdore filiū. in calore spūs sanctū. ¶ Cōstrue. De lingua. i. corpus. et mens. i. aīa. sensus. i. yterq; scz tam corpus q̄ aīa. vigor. i. virtus. psonet. i. credat vel cōfiteat. confessionē. i. trinitatē. scz patrē et filiū et spūs sanctū. esse vnū deū. amor dei et p̄mi. flāmescat. i. ardeat in nobis. igne. i. spūs sancto. ardor sue caritatis accēdat. i. illuminet spūali amore. p̄mos. i. amorem dei desiderantes.

Rector potens verax deus q̄ tēperas rerum vices
splendore mane instruis et ignibus meridiem.

¶ Materia huius hymni sumit cōtra qualitates aeris. ex hoc scz q̄ maximus calor solet esse aliqñ i meridie. Et qñq; solet noceri corpori. Unde deū rogare debemus vt in nobis extinguat flāmas vitioꝝ nostroz. et tribuat nobis suā caritatē in cordibus nostris. et nō solū in hora tertia deus rogare debemus. sed etiā in sexta hora. in qua adam eiectus est de paradiso p̄ supbiam suā. vt inde p̄ transgressionē fuit eiectus. illuc redeam⁹ p̄ bonā operationē xp̄o annuente. qui eadem hora in cruce positus fuit. mouē p̄ nobis passus. Et hoc innuit Gregorius tū dicit. ¶ Cōstrue. O tu rector. i. o deus q̄ regis oīa. potens. i. qui potes omnia facere que velis. quia manus tua. i. potentia. quia in ea oīs potestas et fortitudo. verax deus qui nunq̄ mentiris. quia tu ipse es veritas. et verax es in verbis et p̄missis tuis que nunq̄ fallunt. qui temperas. i. moderas vices. i. vicissitudines rerum. et tu instruis. i. decoras. mane. i. homines incipientes bona opera facere splendore solis. i. lūmine xp̄i. qui est verus sol iusticie. et instruis meridiem. i. homines qui in bonis operibus perscuerant. ignibus. i. charitate inflammata.

Extingue flammam litium aufer calorem noxium cōfer salutem corporum veramq; pacem cordium.

¶ Cōstrue. Extingue. i. remoue. flāmas. i. calores et estuaciones. litium. i. mūdānāz temptationū. Vel extingue flāmas. i. mortifica in nobis ardores. litium. i. libidinis et cōcupiscentie. Vel litium. i. odioꝝ et discordiaꝝ. aufer calorem noxiū. i. remoue in nobis amorem et appetitū noxiaꝝ rez. q̄ tu bonus calor existens et sol vite eterne. cōfer. i. dona nobis salutē corpōꝝ. q̄ p̄ et. cōfer verā pacē. i. securā tranquillitatē. cordium. i. aīarum.

Rex deus tenax vigor imotus in te pmanēs
lucis diurne tempora successibus determinans

¶ Materia huius hymni est. q̄ nō solū in hora sexta deprecādus et laudandus est deus. sed etiā in nona hora. in qua xp̄s postq̄ aīam suā patri cōmendauerat spīritum emittens migravit de hoc mundo. vt possumus transire de vitis ad virtutes et bonas operationes. ¶ Construe. O deus tenax. i. teneo es. ere. qui creando omnia teneas sub potestate tua et p̄cio

tate) vigor. i. virtus rerū pmanens in te immotus. i. non variabilis. quia nunq̄ in seipso mouet. determinās. i. diuidens tēpora lucis diurne. i. quod tidiane. successibus. i. quibuslibet distinctionibus. *De 2do*

**Largire clarū vespere quo vita nūq̄ decedat: sed pre
mūm mortis sacre perennis instat gloria.** *Pro 25*

¶ *Construe.* Et q̄a hoc facis. largire. i. cōcede clarū vespere. i. finē nostre vi
te et exitū. quo. i. prout nra vita nūq̄ decedat. i. nō cadat in aliquo grauē
pctō. sed perēnis gloria. scz illa q̄ est sine pctō. scz premiū mortis sacre. in
stet p remissionē peccatorū nostrorū.

¶ *Uias creator optime lucem dierum proferens:
primordijs lucis noue mundi parans originem*

¶ *Materia huius hymni est inuocatio quā facit beatus Gregorius ad
dñm. vt sicut precepit mane iunctū vespere vocari diē: vt ita exaudiat p
ces nras et cōmendat diē dñicum p opus qd̄ in eo factū est. et in eodē die
fecit lucē q̄ causat diē. et idcirco dixit. fiat lux. et facta est lux. ¶*

Construe.
O optime creator lucis. i. filiū tui vel angelorū. pferens. i. tribuens lucē.
i. filiū tuū. dierū. i. apostolorū tuorū (qui dies vocātur) parans originē. scz
qñ dixisti. fiat lux. i. initium noue lucis. primordijs mundi. i. apostoli (qui
lux interpretantur) Un dicit. Vos estis lux in ista vita: illustrantes oīa.
Vos estis sol terre condicentes morū temperatiā. Ipsi enim apostoli pa
stores sunt populorū oīa conseruantes.

¶ *Qui mane iunctum vespere diem vocari precipis: tes
trum calidos illabitur audi preces cum fletibus.* *fletus et gemitus*

¶ *Construe.* Et quia tu precipis mane iunctū vespere vocari diem. i. diē
et noctē (qui est dies naturalis) Un dicit Seneca primo. Factū est vespere
et mane dies unus. vel aliter. Tu q̄ precipis iunctū vespere. vocari diē
i. dictam iunctā carnī nostre (que obscura est) vel vespere vocari diem.
i. xp̄m (qui est verus dies) tetrū calidos. i. nox et peccatum. et obscuritas vi
tiorū illabitur. i. cadit in nos. et ideo audi preces nostras cum fletibus. i. cū
desiderijs lachrymarum.

¶ *Ne mens grauata crimine vite sit exul munere: dum
nū perenne cogitat seseq̄ culpis illigat.* *De 1o libro*

¶ *Dico audi pces nras: et quare. Ne mens. i. aīa nra sit grauata. i. pōde
rata crimine. i. pctō vitiorū. sit exul. i. priuata munere. i. dono eterne beati
tudinis. vite. i. xp̄i (q̄ est vera vita oīm hoīm) dñi nū perenne cogitat. i. ppe
tū. q̄ p. et illigat. i. illaqueat. sese culpis. i. peccatis.* *De 1o libro*

¶ *Celorum pulset intinum vitale tollat premium: bis
temus omne noxium purgemus omne pessimum.* *De 1o libro*

Expositio hymnorum

Ergo et nos debemus accipere xpm vel eternam beatitudinem. et ut hoc fiat. **C**onstrue. Mens pulier. i. inquirat intimam celorum. i. xpm vitale premium. i. eternam beatitudinem. ergo vitemus omne noxium. i. omne peccatum (quantum ad corpus) et purgemus. i. emendemus omne pessimum. i. omne peccatum (quantum ad animam.)

Andrea pie sanctorum pulcherrime obtine nostris et ratibus veniam: ut qui grauamur sarcina peccaminum subleua tuis intercessionibus.

Construe. **A**ndrea pie. s. apostole xpi mitissime sanctorum. i. mitis et benigne super omnes sanctos obtine. i. impetra veniam. i. indulgentiam nostris erratibus. i. delictis siue peccatis. ut per et subleua. i. sursum leua (erigendo mentem nostram ad xpm) tuis intercessionibus. i. orationibus. quod grauamur. i. depressimur. sarcina. i. pondere. peccaminum. i. peccatorum seu vitiorum.

Thoma christi perlustrator lateris per illa sancta te rogamus vulnera que mundi cuncta diluerunt crimina nostros reatus terge tuis precibus.

Construe. **T**homa apostole perlustrator. i. inquisitor. lateris. i. vulneris christi. et nos rogamus. i. deprecamur. te. s. thomam. per illa sancta vulnera. que sancta vulnera diluerunt. i. deposuerunt. cuncta crimina mundi. i. mundatorum. terge. i. absterge vel munda. nostros reatus. i. nostras culpas. tuis precibus. i. orationibus.

Jam bone pastor petre etc. Require in Aurea luce. **M**athia iuste duodeno solio residens sorte nos a cunctis sordibus solue peccati: noue lucis gaudiis quo perfruamur tuis sanctis precibus.

Construe. **M**athia iuste apostole domini. tu residens. i. sedens. sorte. i. per sortem. duodeno solio. i. duodecima sede apostolorum. solue. i. absolue nos. s. homines. a cunctis sordibus. i. omnibus peccatis. quo per ut. ut perfruamur tuis sanctis precibus. i. per tuas sanctas preces. gaudiis. i. leticiis. noue lucis. i. eterne vite.

Bartholomee celi sydus aureum: millies supra celi iubar radians: erige mentes nostras celo turbidas egrasque nostras sana conscientias.

Construe. **B**artholomee apostole aurei sydius. i. predicator. fulgens per predicatorum celum. i. celestis regis. tu radians. i. splendens millies. supra iubar. i. claritate celi. erige. i. subleua mentes nostras turbidas. i. victorias siue veritas. celo. i. ad celum. et sana. i. munda. mentes egras conscientias. i. infirmas per peccata.

Mathee sancte bino pollens munere sedulis Iesum
interpella questibus: ut nos in mundi gubernet tur-
binibus: ne post eternus sorbeat interitus.

Construe. **S**ctē mathee. tu dico pollens. i. splendēs. bino munere. i.
q̄ fuisti apostolus ⁊ euangelista. interpella. i. deprecare iesum. i. xpm̄ dñm
nr̄. sedulis. i. deuotis questibus. i. orationibus. vt. i. iesus gubernet. i. regat
nos. sc̄. xp̄ianos. in turbinibus. i. peratōibus. mūdi sc̄. huius. ne p̄ vt nō
eternus interitus. i. infernus. sorbeat. i. strangulet nos. post. sc̄. mortem.

Bina celestis aule luminaria iacobe necnon iohānes
thcologe: poscite nobis veniam rogantibus quam ve-
nit christus dare miseris.

Construe. **S** iacobe apostole dei. necnō. i. insup iohānes apostole theo-
loge. i. predicatori verbi dei. vos dico bina luminaria. i. binc claritates ce-
lestis aule. poscite. i. optando obtinete. nobis rogantibus. i. deprecantib⁹
venia. i. indulgentiā pctōr. quā veniā xps venit de celo in mundū. dare
gratis. i. ex gratia. miseris peccatoribus.

Beate symon ⁊ thadee inclyte cernite nostros gemit⁹
cum lachrymis quiq; per lapsus meruimus baratrū
per vos celorum mereamur aditum.

Construe. **S** beate symon apostole. o thadee inclyte. i. nobilis aposto-
le. cernite. i. cōsiderate nros gemitus. i. lamētatiōes cū lachrymis. q̄ p̄ ⁊
nos q̄ meruimus baratrū. i. infernū. p̄ lapsum. i. p̄ pctm̄. nos mereamur.
i. valeamus habere. p̄ vos. i. apostolos aditū. i. introitū celoy.

Sancte dei p̄fecte p̄thomarty⁹ stephane: qui
in virtute charitatis circumfultus vndiq; dñm
pro inimico exorasti populo.

Construe. **S**ctē stephane p̄ciōse p̄thomarty⁹. i. primus marty⁹ dei. q̄. i.
stephanus circumfultus vndiq; .i. oī tpe. i. in corpore ⁊ aia virtute charita-
tis. i. diuini amoris. tu exorasti. i. deprecatus fuisti dñm iesum xpm̄. p̄ pplō
inimico. sc̄. hoibus te lapidantibus. dicēs Dñe ne statuas illis hoc pctm̄.

Funde preces pro deuoto tibi nunc collegio: vt tua p̄-
piciatus interuentu dñs nos purgatos a peccatis iun-
gat celi ciuib⁹.

Construe. **S** tu stephane funde p̄ces. i. orones deo p̄ collegio. i. socie-
tate vel cōgregatiōe deuoto. i. simplici. tibi sc̄. stephane. nūc. i. in isto tpe seu

Expositio hymnorum

mundo, ut p q. dñs iesus xps ppiciatus. i. mīa motus. tuo interuētu. i. auxilio. iungat. i. iūgere velit vel associare nos. scz purgatos. i. mundatos a pcis. i. vitis. ciuibus celi. i. spīritibus celestibus.

Et corone qua nitescis alim⁹ sacri nominis: nos que tibi famulamur fac consoztes fieri: & exptes dire moztis in die iudicii.

Construe. Et tu existēs almus. i. scūs. fac nos. s. hoīes deuotos tibi. q. famulamur. i. seruimus cū deuotōe. fieri cōsoztes. i. participes corone. sacri nois. qua. s. corona. nitescis. i. splēdes. & fac nos fieri exptes. i. nō participes dire. i. crudelis moztis. s. eterne. in die iudicii. i. in extremo iudicio.

Gloria & honoz deo vsqz quo altissim o: vna patri fili: oqz inelyto paraclyto: cui laus est & potestas per eterna secula. Amen.

Construe. Gloria & honoz sint vsqz quo. i. vndiqz. altissimo deo. vna. i. pariter. patri. s. in diuinis. qz p r. & filio. i. nato. inelyto paraclyto. i. spūācto cui laus est & potestas p eterna secula. i. eternaliter. Amen.

Solus ante pzincipium natus ineffabiliter.

Construe. S xpe redēptor. i. saluator oīm. o vnice. i. fili patris natus. id est pcedens ex patre. i. a patre solus ineffabiliter ante pzincipiū. i. sine pzincipio. quia eternus.

Tu lumen t u splendor patris: tu spes perennis oīm: intende quas fundunt pzeces: tui per orbem famuli.

Construe. Tu xpe es lumen mundi. & tu es splendor. i. gloria patris. & es perennis spes. s. eterna. oīm. s. xpī fidelium. intende. i. exaudi pzeces id est orationes quas tui famuli. i. deuoti. fundunt. i. emittunt vel orant. per orbem. i. per totum mundum.

Memento salutis auctoz q nostri quōdam corporis: ex illibata virgine nascendo formam sumpseris.

Construe. S auctor. i. factor salutis memēto. i. recordare. q p q. tu sūā pseris. i. assūpseris. quondā. i. olim. formā. i. figurā nři corpis. s. humani. & hoc dico nascēdo. i. pcedēdo ex illibata. i. incorrupta virgine. i. maria.

Hic pzesens testatur dies: currens per anni circulum q solus a sede patris mundi salus adueneris.

Construe. Hic pzesens dies testat. i. testimoniū phibet. dies dico currēs. i. trāscurrēs p circuli. i. reuolutōem anni. q p q. tu solus. i. cū nullo alio

adueneris. i. aduenisti. a sede patris. in diuinis. salus mundi. s. huius.

Hunc celum terra hunc mare: hunc omne quod in eis est auctorem aduentus tui laudat exultans canticis.

¶ Construe. Celū. i. spūs celestes. hūc auctore. terra supple laudat hunc mare. s. laudat hunc. oē qd est. i. existit in eis (celo ⁊ terra ⁊ mari) laudat auctore. oē scz exultans. i. gaudens. cātico tui aduētus. i. tue laudis.

Nos quoq; qui sancto tuo redēpti sumus sanguine: ob diem natalis tui hymnum nouum concinnamus.

¶ Construe. Quos p ⁊ ⁊ nos qui sumus redēpti. i. liberati. tuo sancto sanguine. cōcinnamus. i. simul cāramus. nouū hymnū. i. nouū canticū laudis. ob diem. i. ppter diem tui natalis. i. tue natiuitatis.

Somno relectis artub⁹: sp̄eto cubili surgam⁹: nobis pater canentibus: adesse te depreciamur.

¶ Materia huius hymni est q; debemus surgere de lecto. i. p̄cto. ⁊ deprecari deū vt dimittat nobis p̄cā. scz p̄cā p̄terita ⁊ futura. faciēdo inuocationē ad deū sic. **¶ Construe.** Deus pater relectis artubus. i. sensib⁹ nris repletis somno. i. mūdāna cogitatōe. surgamus sp̄eto cubili. i. ipsa delectatōe. q; postq; fuerint mēbra nra refocillata somno ⁊ reparata virtute. debemus ad dei seruitiū festinare. ⁊ tūc deus aderit nobis. depreciamur. i. deprecamur te adesse. s. p̄ntem nobis canētib⁹. i. laudantibus.

Te lingua primum concinnat: te mentis ardor ambiat: vt actuum sequentium tu sancte sis exordium.

¶ Construe. Et ideo non solum corde: sed etiam lingua te deprecamur. Dñe. ⁊ hoc lingua nostra concinnat. i. laudet te. primum. i. maxime super omnia. ardor. i. amor mentis nostre ambeat. i. desideret te (ad quid) vt tu sancte pater sis exordium. i. p̄ncipiū nostrorū actū sequentium. vt oīs nostra actio a te incipiat semp. ⁊ per te finiatur.

Cedant tenebre luminī: et nox diurno syderi: vt culpa quam nobis intulit: lucis labefcat munere.

¶ Construe. Tenebre. i. p̄cā cedant. i. locū dent. syderi. i. xp̄o. ⁊ nox. i. fordes p̄ctōꝝ supple cedat. diurno syderi. s. xp̄o. vt culpa. i. peccatū. quā intulit nobis. s. diabolus. labefcat. i. euanescat. munere. i. gratia. lucis. i. xp̄i vel spūs sancti facit repetitionem.

Precaimur idem supplices noxias vt omnes amputes: ⁊ ore te canentium lauderis imperpetuum.

¶ Nos supplices. i. humiles. p̄ccamur idē. i. illud. vt amputes. i. auferas oēs noxias. i. p̄cā. vt lauderis imp̄petuū. ore canentū. i. laudantium te.

Expositio hymnorum

Splendor paterne glorie de luce lucem pferens:
lux lucis & fons luminis dies diem illuminas.

Construe. Materia huius hymni est patris & filii & spiritus sancti credulitas. & quod tam tu pater sis in filio. & filius in patre. & spiritus sanctus procedens ab utroque. Et per istam credulitatem rogamus ipsum ut confirmet. id est concedat nobis gratiam. & ut sit nobis cibus & potus in celesti patria. **C**onstrue. O christe qui es splendor paterne glorie. id est patris tui celestis (quia christus per patrem suum glorificatur) pferens lucem. id est spiritus sanctum. de luce. id est de patre. vel pferens. id est manifestans. lucem. id est te ipsum eternam lucem venientem in hunc mundum de luce paterna. O lux. id est filius lucis. id est patris. & fons. id est origo luminis. id est spiritus sancti. & si tu es pater illuminas diem. id est illos quos predicatio apostolorum vis illuminari. *q. q. p. as. 61*

Verusque sol illabere micans nitore perpeti: iubarque sancti spiritus infunde nostris sensibus.

Construe. Et tu o christe qui es verus sol. illabere. id est descende. micans nitore perpeti. id est perpetuo lumine virtutum. & infunde. id est immitte iubar. id est splendor spiritus sancti. nostris sensibus. id est mentibus. ut non solum vocemus te filium. sed patrem

Notis vocemus te patrem pater perennis glorie: pater potentis gratie culpam relegit lubricam.

Construe. Et non solum dicimus te filium. sed notis vocemus. id est cognoscamus te patrem perennis glorie. id est perpetue. quia infinita erit. Et quod vocemus te ut pater poteris gratie. relegit. id est recolligat vel mittat in exilium. culpam lubricam. id est libidine. que facit hominem cito labi de bono ad malum.

Informet actus strenuos: dentem retundet invidi
casus fecundet asperos: donet gerendi gratiam.

Construe. Dixi ut inuocemus. ut pater informet. id est componat. actus strenuos. id est honestos. scilicet bonas operationes. & retundet. id est frangit dentem. id est fortitudinem mundi. id est diaboli. Et quemadmodum aliquis mordet escam. ita diabolus mordet & seducit christianos instigando eos ad mala opera & fecundet. id est faciat prosperos. casus nostros asperos. scilicet castigando nos sepius faciant fecundare. christus donet nobis gratiam gerendi. id est patiendi eisdem casus asperos.

Mentem gubernet & regat casto fidei corpore: fides
calore ferucat fraudis venena nesciat.

Construe. Modo couertit se ad fideles (quasi diceret) merito filius dei infundit nobis iubar sancti spiritus. quia ille multum utilis est nobis. ut gubernet. id est regat & disponat mentem. id est animam nostram. castam conseruando. & in fide catholica. fidei corpore. id est sancte ecclesie. ut fides nostra ferucat. id est ardeat in calore. id est charitatis. vel amore spiritus sancti. & nesciat. id est ignoret. vena

na. i. hereses. fraudis. i. maligni spūs.

**Chriſtusq; nobis ſit cibus: potusq; noſter ſit fides: le-
ti bibamus ſobriam: ebrietatem ſpiritus.**

Conſtruc. Et mens ſit neſcia fraudis. xp̄s ſit nobis cibus. i. p̄dicatio dei. q̄ ſatia-
at nos in charitate ⁊ in dilectōe p̄mi. vt cibus ſatiet corpus. ⁊ hac ita
comestione. i. p̄dicatōe. habeamus potū. i. fidē. **C**onſtruc. Fides eſt cha-
ritas p̄dicatōis. q̄ p̄ ⁊ ⁊ xp̄s ſit cibus celeſtis. ⁊ fides ſc̄ catholica ſit no-
ſter potus. leti. i. alacres vel hilares. bibamus ſobriā ebrietatē. ſc̄z inſuſ-
onē ſpūſſancti. vt nos ſeruet a pctō. Ebrietas enī ſpūs eſt ſobriā. i. mode-
ſta ⁊ tēperata. q̄ hoīes inſāmat amore dei. ⁊ reſeruat a pctō. q̄ ſicut ille
q̄ ebrius eſt vino. oīa tradit obliuioni. nec recordat quicq̄. ſic qui plenus
eſt ſpūſſancto vel gratia ſpūſſancti oīa mundana obliuiſcitur.

**Letus dies hīc tranſeat: pudor ſit vt diluculum: fides
velut meridies: crepuſculum mens neſciat.**

Conſtruc. Hic dies. i. p̄ſens vita. letus tranſeat. i. exterminetur. quia
letus dies. ſc̄z xp̄s veniet ad nos. ⁊ pudor. i. caſtitas ſeu verecūdia ſit. vt
diluculū. i. aurora luceat. fides ſit velut meridies. i. ferueat amore ſpūſſā-
cti. quia meridies feruet. ⁊ mens crepuſculū neſciat. i. peccatū ignoret.
Quia crepuſculū eſt inter diem ⁊ noctem.

**Amor curſus prouehit: aurora totus proueat: in pa-
tre totus filius: ⁊ totus in verbo pater.**

Conſtruc. Amor. i. pater prouehit curſus. i. ducit filium ſuum ad iſta
inferiora. aurora proueat. i. manifeſtet totus. i. in ſubſtātia deitatis. quia
filius in ſubſtātia deitatis totus eſt in patre. ⁊ pater totus eſt in verbo
id eſt in filio. quia totus vnus eſt deus.

In menſe celi conditor: qui mixta ne cōfūderet:
aque fluenta diuidens: celum dediſti limitem.

Materia huius hymni eſt. vt hoīes diuidāt ſe a malis opib⁹. ⁊ adhe-
reāt bonis. q̄ quēadmodū xp̄s aquas ab aq̄s i ſc̄da ferā ſeparauit par-
tē in terra relinquēdo. ⁊ partē in celo attrahēdo p̄pter n̄m̄ietatē aque.
⁊ hoc ideo. q̄ terra cōfuſa erat. ⁊ vt calor ſolis diſſiparet res mūdanas.
ita intēdit diuidere mētes n̄ſas a malis operib⁹. **S**ed querit cur pa-
trē attulit ad celū. Dicit q̄ p̄pter elemētū ignis. q̄ niſi auctor nature in-
terpoſuiſſet aliq̄d elemētū. terra nō ita leuiter poſſet inhabitari. Et ſi q̄-
raſ qualiter aque manēt ſup ignē. d̄r fm Aug⁹. q̄ fortitudo ignis aquā
coagulat ⁊ coartat. Si querit ſi celū mobile eſt rotūdū quō aque manēt
ſurſum. dic fm Ambroſiū. q̄ multa corpa exteri⁹ ſunt rotūda: q̄ interi⁹
ſūt q̄drata. ⁊ ſic forte pōt eſſe celū. Celeſtes nāq; nature igne ſūt. vñ ſp̄s
d̄r purus ether. q̄ roguſ. i. ignis niſi vnda ſupior inferior tēperaret: totā

Expositio hymnorum

terrā intēdere et ruptā in puluerē dissiparet. ¶ **Cōstrue.** **O** xpc imense
i. sine mēsurā. cōditiō: celi. q̄ es diuidēs fluentia aque. i. aquarū cursus. ne
mixta. i. p̄fusa cōfunderet. i. destrueret sup faciē terre. i. p̄fusiōnē faceret
celū dedisti limitē. i. terminū inter aquas supiores et inferiores.

**Firmans locum celestibus: simulq; terre riuulis: vt
vnda flammās temperet: terre solum ne dissipent.**

¶ **Cōstrue.** Tu es firmās locū. scz inter aquas celestes et inter aquas
terrestres. celestibus. i. angelis. aquis et simul riuulis terre. i. fluminibus
vel pctōibus. vt vnda. i. aqua tēperet. i. moderet flāmās. i. ignē firmamē
ti. ne flāme dissipent solum terre. i. soliditatem terre.

**Infunde nunc piissime: donum perēnis gratie: frau-
dis noue ne casibus: nos erroꝝ attē et vetus.**

¶ **Cōstrue.** **O** piissime pater infunde nunc. i. in presenti vita. donū per
cennis gratie. i. spūssancti. ne erroꝝ vetus. s. ydolatrie. vel originale pctm̄.
atterat. i. conterat nos casibus. noue fraudis. i. heresis diaboli. Nouū dī-
citur originale: q̄ primū erat peccatum.

**Lucem fides inueniat: sic luminis iubar ferat: hec ba-
na cuncta terreat: hanc falsa nulla comprimat.**

¶ **Cōstrue.** Fides nra inueniat lucē. scz tuā. o tu xpc. et inueniēdo ferat
iubar. i. splēdorem spūssancti. luminis. i. xpi. et ferendo iubar. tribuat se
nobis. hec scz fides. terreat cūcta vana. i. cunctam prauitatē hereticam.
nulla falsa cōprimat. i. deprimat. hanc scz fidem.

**Consoꝝ paterni luminis: lux ipse lucis et dies:
Noctem canendo rūpinus: assiste postulātibus.**

¶ **Materia** huius hymni est surrectio noctis. quia sicut nos surgēdo rū-
pinus noctem. ita dñs noster Iesus xpus surgendo rupit mortē. i. vicit
peccatum. vel sicut dies adueniens noctis ymbrias effugit. sic etiā adue-
niente vero lumine. scz xpo. vitiōꝝ. i. peccatoꝝ tenebras cōpulit. et sic totū
mundum illuminauit. ¶ **Cōstrue.** **O** xpc consoꝝ. i. equalis vel conscis
us eius nature. quia est pater. quia vnum est lumen patris et filij et spū-
s sancti. paterni luminis. **O** tu xpc tu es lux. i. filius lucis. i. dei patris
et dies dierum omnium. luminis. rūpinus noctem. i. delemus peccatū.
canendo. i. psallendo vel laudando te. et ideo assiste. i. subueni postulans
tibus. i. petentibus te. cum precibus.

**Aufer tenebras mentium: fuga cateruas demonum.
expelle somnolentiam: ne pigritantes obzuat.**

¶ **Cōstrue.** **O** domine iesu xpc aufer. id est remoue. tenebras. i. igno-
rantias mentium. scz nostrarum. fuga cateruas demonū. id est acies ma-

ignorum spirituum, expelle. i. reijce somnolentiam, i. anime pigritiam, ne illa somnolentia, i. peccatorum dormitio, obnuet, i. precipiet, pigritantes id est in peccatis permanentes.

Sic xps nobis oibus: indulgeas credentibus: et pro sit exorantibus: quod precinnētes psallimus.

Construe. Sic, i. taliter, o xps indulgeas, i. miscearis oibus credentibus nobis, vt qđ precinnētes, i. laudātes psallimus, i. laudamus, scz ore et corde, qđ vt pro sit exorantibus, i. pficiat nobis deprecantibus.

Ales diei nuncius: lucē propinquā precipit: nos excitatoꝝ mentium: iam xps ad vitam vocat.

Construe. Materia huius hymni est exhortatio xpi ad nos, vt surgam⁹ a vicij⁹ et adhereamus virtutibus et premitit exemplū de gallo. Sicut enī galli cantus nos excitat vel vocat lucente die, sic xps excitat mentes nras et vocat nos p scripturas sacras, pñūciāns qđ est venturus iudicare sup iustos et iniustos. Unde bene dicitur, Surgite et vigilate, qđ nescitis diem neqꝫ horam etc. **Construe.** Ales, i. gallus nuncius diei, precipit, i. pñūciat lucem, i. diem nobis ppinquā, xps excitatoꝝ mentiu, i. nostray vocat nos iam ad vitam, i. nunc vocat nos ad se.

Auferte clamat lectulos: egros sopore desides: castiqꝫ recti ac sobrij: vigilate iam sum proximus.

Construe. Christus clamat, i. vocat, et precipit nobis, auferte, i. relinqꝫ te, lectulos, qđ desides, o pigri, supple reliquite lectulos, egros, i. carnalitates, sopore, i. peccato, et vigilate, casti, i. non petulantes, recti, i. non tortuosi, sobrij, i. non ebrij (et merito hec facere debetis) qđ, s. ego xps, iam p ximus sum vobis, i. propinquus. Vel fm aliam litteram, O casti, scz anima et corpore, et o recti verbo et opere, et o sobrij, i. temperati cibo et potu, vigilate, quia iam sum proximus.

Iesum sciamus vocibus: flentes precentes sobrie: intenta supplicatio: dormire cor mundum vetat.

Construe. Et quia christus est proximus, O fratres sciamus, i. cognoscamus iesum, s. flentes, i. tristantes, et precentes, illum sobrie, i. sine omni feditate, quia intenta supplicatio, i. assidua deprecatio, vetat cor mundum dormire, i. permanere in peccato.

Tu xps somnum discute: tu rumpe noctis vricula: tu solue peccatum vetus: nouuinqꝫ lumeningere.

Construe. O tu xps discute, i. dissipa vel diuide, somnum, i. peccatum seu diabolū, ne nos decipit, et tu rumpe, i. diuide, vincula noctis, i. laqueos diaboli, vel pcnas inferni (que dicuntur nox) vt nos nō decipiant.

Expositio hymnorum

o homo tu solue peccatum vetus. i. originale. ⁊ ingere. i. immitte. nouum lumen. i. spiritū sanctum (qui merito dicitur nouū lumen. quia eisciendo vetera a nobis. nos renouat nouis.)

Telluris ingens conditor: mūdi solū qui eruēs:
pullis atq; molestijs: terrā dedisti immobilem.

Construe. Materia huius hymni est deprecatio quam facimus ad deum. quia sicut deus pater fecit celū ⁊ terrā. ⁊ diuisit superiora ab inferioribus. ita sua pietate nostra pctā dimittit. Et sicut dedit terrā immobilem: vt daret fructū gratū. ita facit mēbra nostra acceptabilia ad fructificandum ⁊ seruandum sibi. **C**onstrue. **I**ngens. i. magnus cōditor telluris. i. factor totius orbis. q̄ eruens. i. diuidens. solum mundi. terrā ab aquis. scz ab inferioribus ⁊ superioribus. atq; p ⁊ dediti terrā immobilem. i. terrā stabilem. ⁊ hoc pulsis molestijs. i. elementis (que valde molestia erant dū intermiserentur confusis. i. simul mixtis.

Ut germen aptum proferens fuluis decoza floribus:
fecunda fructu sisteret: pastumq; gratum redderet.

Construe. **S**upple terra pferens. i. pducēs germē aptū. i. fructū cōgruū hoibus. ⁊ vt sisteret. i. pmaneret fecūda. i. fructuosa fructu. i. acceptabili. **S**upple illa terra. decoza. i. speciosa est. fuluis floribus. i. rubeis ⁊ albis floribus. qz p ⁊ gratū pastū. i. cibum seu nutrimentū acceptabile. redderet. i. concederet. tam hoibus q̄ pecudibus. Et ergo oīs homo tenetur summa diligentia ad laudandū deum.

Mentis peruste vulnera: munda vigoris gratia: vt
facta fletu diluat: motusq; prauos atterat.

Construe. **M**ente munda. i. purga vulnera. i. peccata. peruste mentis id est hominis maculati seu viciati. ⁊ hoc dico gratia vigoris. i. mediāte gratia spūs sancti. vt diluat. i. emundet facta. i. malefacta ⁊ peccata commissa. fletu. i. cordis gemitu. ⁊ atterat. i. auertat ⁊ refrenet. prauos mor⁹. id est malas inclinationes ab oī actu illicito.

Iussis tuis obtemperet: nullis malis apporimet: bonis repleti gaudeat: ⁊ mortis actum nesciat.

Construe. **S**upple vnusquisq; pctōr. obtēperet. i. aptet se ⁊ obediat. iussis tuis. i. mādati vel pceptis tuis. ⁊ (supple aliq; homo) nullis malis. i. nō vllis. scz opibus malis. apporimet. i. accedat. sed gaudeat. i. letatur repleti. i. adimpleri bonis. scz operib⁹. ⁊ nesciat. i. nō cognoscat actū mortis. i. mortale pctm. a quo vnusquisq; abstinere tenetur.

Rerū creator optime: rectorq; noster aspice: nos
a quiete noxia: mersos sopore libera.

Materia huius hymni est inuocatio auxilij diuini. vt deus dignetur criminibus nostris ignoscere. vt sicut surgimus de lecto et rumpimus noctem: sic xps rumpat peccata nostra etc. **C**onstrue. O optime creator oim reru. et o rector: noster aspice nos et libera a quiete noxia. i. mala (quia q̄ carni delectant mala sunt sancte anime) et supple libera nos miseros. sopore. i. peccato. quia peccando miseri sumus.

Te sancte xpe poscimus: ignosce tu criminibus: ad consistendum surgimus: morasq; noctis rumpimus.

Construe. Ideo poscimus. i. deprecamur te sancte xpe. ignosce. i. parce criminibus. i. oibus pctis nostris (et ergo quia peccauimus) surgimus scz de virtute in virtute. et ad consistendum supple tibi peccata. rumpimus moras. i. impedimenta noctis. i. diaboli.

Mentes manusq; tollimus: prophetā sicut nouimus nobis gerendum precipit: paulusq; gestis censuit.

Construe. Nos tollimus. i. subleuamus mentes. i. cogitationes. et manus. i. operationes. sicut nouimus pphetā scz dauid. precipit. i. iubet nobis gerendum. i. faciendum et surgendum noctibus dicens. Media nocte etc. Paulus censuit. i. in scripturis suis indicauit dicens (Hora est iam nos de somno surgere) gestis. i. factis suis (quia Paulus de nocte laborabat. et in die predicabat etc.) Et nota qd Paulus plus laborabat ceteris apostolis. quia in nocte cophinos faciebat vnde victualia habuit. et qd supererat pauperibus erogabat.

Vides malū qd gessimus: occulta nostra pandimus: preces gementes fundimus: dimitte qd peccauimus.

Construe. Et quies creator oim reru. Vides malū qd gessimus. i. fecimus. et quia vides. ideo pandimus occulta nostra. i. manifestamus peccata. scz per confessionem. gementes. i. suspirantes fundimus tibi pces. id est orationes. et ideo dimitte. i. dona nobis veniam. de hoc quod peccauimus. i. commisimus.

Nox tenebre et nubila: confusa mundi et turbida. **H**ic intrat albescit polus xps venit: discedite.

Materia huius hymni est exclamatio quā facimus contra diabolum. et imploratio auxilij dei. vt diuersitas peccatorum et eorūdem enormitas a nobis recedant. Et nota qd nox multis modis accipitur. Aliqñ p ira. aliqñ p tempore. aliqñ p obscuritate. aliqñ p diabolo. Et nota qd ideo nomia ista. scz nox tenebre et nubila posuit ad terrendū. quia tenebrarū terrores voluit p illa exprimere. et ideo. **C**onstrue. O nox. i. o diabole. o tenebre id est peccata. et nubila. i. discordia hereticorum. et turbida mundi. i. turbationes et seditiones. confusa. i. p̄mixta. discedite. i. recedite. qd sicut nox diem

Expositio hymnorum

o homo tu solue peccatum vetus. i. originale. &ingere. i. inmitte. notum
lumen. i.

Veterans

2

¶ Ma
sicut de
sua pie
fructū g
uiendun
totius o
ferioub
lem. 24
termi sc

Ut ge
fecun

Congruū h
ptabili.
albis flo
reddere
netur su

When facta

Con
id est h
gratia f
missa. fl
id est m

Julius
his re

Cōst
 sis tuis.
 i. nō vll
 repleti
 tis. i. mē

B

NOTE

This volume
tight binding and
effort has been
duce the centres
result in

academy
microforms

in folio 101 verso rbf

¶ Materia huius huius est amocato amilii vniuersi. et deus dignet. et

me has a very
and while every
en made to repro-
res, force would
in damage

demíc
orms

et
ni
t
o
ar
19
is
g
is
to
or
la
oo
ce
it.
st.
s.
ec
s.
ca
la.
et
no
qn
is
es
ne
no
m

Expositio hymnorum

o homo tu solue peccatum vetus. i. originale. etingere. i. immitte. nouum lumen. i. spiritus sanctum (qui merito dicitur nouum lumen. quia eisciendo vetera a nobis. nos renouat nouis.)

Telluris ingens conditor: mundi solū qui eruēs:
pullis atq; molestijs: terrā dedisti immobilem.

Construe. Materia huius hymni est deprecatio quam facimus ad deum. quia sicut deus pater fecit celū et terrā. et diuixit superiora ab inferioribus. ita sua pietate nostra peccata dimittit. Et sicut dedit terrā immobilem: ut daret fructū gratū. ita facit membra nostra acceptabilia ad fructificandum et seruandum sibi. **C**onstrue. **D**ingens. i. magnus conditor telluris. i. factor totius orbis. q. eruens. i. diuidens. solum mundi. terrā ab aquis. scz ab inferioribus et superioribus. atq; p. et. dedisti terrā immobilem. i. terrā stabilem. et hoc pulis molestijs. i. elementis (que valde molestia erant dū intermiserentur confusis. i. simul mixtis.

Ut germen aptum proferens fuluis decoza floribus:
fecunda fructu sisteret: pastumq; gratum redderet.

Construe. **S**upple terra pferens. i. pducens germē aptū. i. fructū congruū hoibus. et ut sisteret. i. pmaneret fecunda. i. fructuosa fructu. i. acceptabili. **S**upple illa terra. decoza. i. speciosa est. fuluis floribus. i. rubeis et albis floribus. q. p. et. gratū pastū. i. cibum seu nutrimentū acceptabile. redderet. i. concederet. tam hoibus q. pecudibus. Et ergo ois homo tenetur summa diligentia ad laudandū deum.

Mentis peruste vulnera: munda vigoris gratia: ut
facta fletu diluat: motusq; prauos atterat.

Construe. **M**pe munda. i. purga vulnera. i. peccata. peruste mentis id est hominis maculati seu viciati. et hoc dico gratia vigoris. i. mediāte gratia spūsancti. ut diluat. i. emundet facta. i. malefacta et peccata commissa. fletu. i. cordis gemitu. et atterat. i. auertat et refrenet. prauos motus. id est malas inclinationes ab oī actu illicito.

Iussis tuis obtemperet: nullis malis apporxinet: bonis repleti gaudeat: et mortis actum nesciat.

Construe. **S**upple vnusquisq; pctōr. obtemperet. i. aptet se et obediat. iussis tuis. i. mādati vel pceptis tuis. et (supple aliq; homo) nullis malis. i. nō vllis. scz opibus malis. apporxinet. i. accedat. sed gaudeat. i. letatur repleti. i. adimpleri bonis. scz operib. et nesciat. i. nō cognoscat actū mortis. i. mortale pctm. a quo vnusquisq; abstinere tenetur.

Rex creator optime: rectorq; noster aspice: nos
a quiete noxia: mersos sopore libera.

Materia huius hymni est inuocatio auxilij diuini. vt deus dignetur cri-
minibus nostris ignoscere. vt sicut surgimus de lecto et rumpimus noctem:
sic xps rumpat peccata nostra etc. ¶ **C**onstrue. O optime creator oim reru.
et o rector: noster aspice nos et libera a quiete noxia. i. mala (quia q̄ carni
delectant mala sunt sancte anime) et supple libera nos miseros. sopore. i.
peccato. quia peccando miseri sumus.

Te sancte xpe poscimus: ignosce tu criminibus: ad co-
sistendum surgimus: morasq; noctis rumpimus.

Construe. Ideo poscimus. i. deprecamur te sancte xpe. ignosce. i. par-
ce criminibus. i. oibus pctis nostris (et ergo quia peccauimus) surgim⁹
scz de virtute in virtute. et ad consistendu supple tibi peccata. rumpimus
moras. i. impedimenta noctis. i. diaboli.

Mentes manusq; tollimus: prophetā sicut nouimus
nobis gerendum precipit: paulusq; gestis censuit.

Construe. Nos tollimus. i. subleuamus mentes. i. cogitationes. et ma-
nus. i. operationes. sicut nouimus pphetā scz dauid. precipit. i. iubet no-
bis gerendum. i. faciendum et surgendum noctibus dicens. Media no-
cte etc. ¶ Paulus censuit. i. in scripturis suis indicauit dicens (Mora est iā
nos de somno surgere) gestis. i. factis suis (quia Paulus de nocte labo-
rabat. et in die predicabat etc.) ¶ Et nota q̄ Paulus plus laborabat ce-
teris apostolis. quia in nocte cophinos faciebat vnde victualia habuit.
et qd̄ supererat pauperibus erogabat.

Vides malū qd̄ gessimus: occulta nostra pandimus:
preces gementes fundimus: dimitte qd̄ peccauimus.

Construe. Et quies creator oim reru. Vides malū qd̄ gessimus. i. fe-
cimus. et quia vides. ideo pandimus occulta nostra. i. manifestamus pec-
cata. scz per confessionem. gementes. i. suspirantes fundimus tibi pces.
id est orationes. et ideo dimitte. i. dona nobis veniam. de hoc quod pecca-
uimus. i. commisimus.

Nox et tenebre et nubila: confusa mundi et turbida.
hic intrat albescit polus xps venit: discedite.

Materia huius hymni est exclamatio quā facimus contra diaboli. et
implicatio auxilij dei. vt diuersitas peccatorum et eorūdem enormitas a no-
bis recedant. Et nota q̄ nox multis modis accipitur. Aliqñ p ira. aliqñ
p tempore. aliqñ p obscuritate. aliqñ p diabolo. Et nota q̄ ideo nomia
ista. scz nox tenebre et nubila posuit ad terrendū. quia tenebrarū terrores
voluit p illa exprimere. et ideo. ¶ **C**onstrue. O nox. i. o diabole. o tenebre
id est peccata. et nubila. i. discordia hereticorum. et turbida mundi. i. turbatio-
nes et seditiones. confusa. i. p̄mixta. discedite. i. recedite. q̄a sicut nox diem

Expositio hymnorum

et sicut columba accipit rem fugit. sic peccatū iusticiam. et diabolus xpm fugit. Recedite inquam et operamini. quia lux. i. xps intrat scz mentes filii delum polus. i. corpus albescit. i. nitescit. scz bonis operibus. et sic bene et sancte viuendo xps intrat corda nostra.

Caligo terre incinditur percussa solis radio: rebusq; iam calor redit vultu nitenti syderis.

Construe. Caligo terre. i. obscuritas nostra vel secretū hereticorum scinditur. i. diuidit. et hoc dico. percussa radio solis. i. diuino verbo. et calor. i. vigor spūs sancti. qui scz recessit ppter presentiam tenebrarū. iam redit. i. reuersus est rebus. i. corporibus et animabus nostris. vultu nitenti syderis. i. splendore spūs sancti. qui est verus sol.

Te xpe solum nouimus te mēte pura et simplici: flēdo et canendo quesumus. intende nostris sensibus.

Construe. Q xpe nos nouimus te solū. scz redemptorē et illuminatorē ergo te et nō aliū. pura mente. et simplici. i. sine hypocrisi. qsumus flēdo scz peccata nostra. et canendo. i. laudando te. de beneficijs tuis. intende. i. prebe. assensum nostris sensibus. i. intentionibus.

Sunt multa fuscis illita: que luce purgentur tua: tu lux eoy syderis: vultu sereno illumina.

Construe. Multa. i. multe virtutes sunt illita nobis. i. iuncta vel vincta fuscis. i. nigris coloribus. Fuscus color dicitur falsus color: q̄ mixtos iter alios colores obfuscatur nōs. q̄ supple mala purgent tua luce. i. tuo splendore. bene dico tua luce. q̄ tu xpe es lux. eoy syderis. i. orientalis. scz p̄ia et ideo nos illumina. sereno vultu. i. claritate spūs sancti.

O Eli deus sanctissime: qui lucidum centrum poli: candore pingis igneo: augē decore lumine.

Materia huius hymni est laus quā consona voce. scz corde et opere tenemur deo psoluere. quia ad vtilitatē nostrā oia pduxit. scz celū et terram. et multa alia. Nam primo fecit celū et terrā. postea mare. deinde solem et lunā etc. Rogamus ergo vt ad brauiū sue remuneratōis oēs dimittendo peccata nos ad sui amoris grām faciat puenire. **C**onstrue. O sanctissime deus celi. qui pingis. i. decoras lucidum poli centrū. i. spacium vel punctū poli. seu zodiacū p quē signa decurrunt. **I**tem zodyas animal interpretatur. centrum vero est medietas sphere. sed hic posuit centrū p toto celo. igneo candore. i. splendore. augens decore luminis. s. pictura planetarū et diuersarū stellarum.

Quarto die qui flammēam solis rotam constituens. lune ministrans ordinem: vagos recursum syderum:

Construe. Supple tu qui es constitutus tota solis flammea. i. ardente quarto die. **C**oncordandū qd p quattuor dies mūdus sine sole pmanfit. qd prima die facta est angelica creatura. Secda die factū est celū z aer. Tertia die facta est terra z aqua. Quarta die factus est sol z luna. Quinta aut die facti sunt pisces z aues. Sexta vero die facta sūt animalia z homines. Et tu supple es ministrans. i. tribuens ordinē lune z vagos syderum recursus. i. varios cursus. qd stelle non semp currūt eodē cursu. vel dī quantū ad planetas. nam planetarū vagus est cursus. qd alius est cursus solis. alius lune. alius syderum zc.

Ut noctibus vel lumini direptionis terminum: p̄is moribz z mensum signum daret notissimum.

Construe. Et quare fecit deus predicta. Et luna daret terminum direptionis. i. separatiōis seu diuisionis. noctibus. vel lumini. i. diei. vt daret notissimū. i. certissimū signū primordis. i. principis mensū. qd mēsis habet triginta dies. parū plus vel minus zc.

Illumina cor hominū: absterge sordes mentium: res solue culpas vinculum: euerte moles criminum.

Construe. Et quia tu fecisti hec omnia. Illumina cor hominum. z absterge. id est munda sordes. i. prauas cogitationes. mentium. scz nostrarum. z resolue vinculum culpis. id est peccati. z euerte. moles criminum. id est magnitudines peccatorum.

Nox atra reſum contegit terre calores oīm: nos confitentes poscimus: te iuste iudex cordium.

Materia huius hymni est rogare deū vt ip̄e caliginē mentis z corporis a nobis expellat. Rogamus etiā in hoc hymno clemētiā dei oīpotētis. vt nos defendat z pteget ab antiquo hoste. scz diabolo. z expellat in trinecā obscuritatē mētis z corporis. z vt digne nobis sui luminis claritatē cōcedere. reseruādo nos mūdō ab oībus pctis. **C**onstrue. Atra nox. i. diabolus vel pctm. cōtegit. i. obtenebrat calores. i. illuminatiōes oīz rerū terre. Hā ob hoc nō necesse est nec etiā vtile. ibi morari vbi scimus qd noctis obscuritas oīa cōtegit. calores herbarū z ceterarū rerū in suis p̄fundis tenebris obducit z sepelit. Sed cū hoc qd nunc lucē syderis habeamus in mente. z hoc in medijs noctibus. i. cū mūdus sedet in tenebris. z plus crescūt incēdia carnis. tūc surgamus cōfidentes deū. scz iudicē cordiū nostrorū. Rogamus ergo iudicē vt auferat a nobis caliginē pctōz. et det nobis sue gr̄e dulcedinē. z ideo nos tibi cōfidentes pctā nostra. poscimus te. i. rogamus ea que sunt vite. scz misericordiam.

Tu auferas piacula: sordesqz mentis abluas: donec qd tpe gratiam: vt arceantur crimina.

Expositio hymnorum

Construe. **D**iste iudex cordium. i. animarum nostrarum. auferas. i. delcas piasculas. i. grauias peccata. et abluas. i. purges sordes. i. suggestiones diabolicas que pungunt nos. quod per te. o christe dones. i. tribuas gratiam spiritus sancti ad quod ut crimina. i. peccata. arceantur. i. expellantur a nobis.

Mens ecce torpet impia: quam culpa mordet noxia: obscura gestit tollere: et te redemptor querere.

Construe. **D**ico quod expellantur crimina. et quare. Quia ecce impia mens. i. anima peccatrix. torpet. i. pigrescit. quam scilicet mentem. culpa noxia. i. mala. mordet. i. pungit. et mens gestit. i. cupit tollere. i. depellere a se. obscura. i. peccata et gestit. i. cupit querere te. scilicet christum. o redemptor. i. saluator.

Repelle tu caliginem intrinsecus quam maxime: ut in beato gaudeat se collocari lumine.

Construe. **E**t quia mens gestit te querere. **T**u repelle. i. remoue intrinsecus. i. ex anima. caliginem. i. cecitatem peccatorum. quam maxime. id est precipue. ut ipsa mens gaudeat se collocari. in beato lumine. i. in eterna beatitudine. i. regno celorum.

Lux ecce surgit aurea pallens fatiscat cecitas: quod nosmetipsos in preceps diu errore traxit deus.

Iste hymnus continetur in superiori hymno. sed intentio versus est. ne scilicet oculi peccent. **H**ic ponitur anapestus per spondeo. et spondeus secundo loco ponitur per iambo. **H**oc versus modo textus. colores terre. sed modo discedit (quia ecce) lux aurea. i. euangelica predicatio. surgit in corda nostra. et ideo omnis cecitas pallens. i. diabolus fatiscat. i. euanescat. que cecitas traxit. i. duxit nosmetipsos in preceps. i. in ruinam vel precipitium. diu. i. multum deus errore.

Hec lux serenum conferat puerosque nos prestat: sibi nihil loquamur subdolum voluamus obscurum nihil.

Dixit quod lux surrexit. ideo. **C**onstrue. **H**ec lux conferat. i. donet nobis serenum. i. virtutem spiritus sancti. et prestat nos pueros. i. mundos ab omni peccato. sibi. i. ad honorem suum. et hoc sic. loquamur nihil subdolum. i. deceptorium. et nihil voluamus obscurum. i. nullum cogitemus peccatum.

Sic tota decurrat dies: nec lingua mendax: nec manus oculi nec peccet lubrici: nec noxa corpus inquinet.

Construe. **T**ota dico. id est totum tempus vite nostre. decurrat sic. scilicet non loquendo subdolum. nec lingua mendax sit. id est non dicat falsum. nec manus peccent. id est non faciant aliquid mali. nec oculi lubrici peccent. scilicet videndo illicita. nec noxa. i. culpa corruptionis. inquinet vel polluat corpus. scilicet nostrum.

**Speculator astat desuper: qui nos diebus omnibus:
actusq; nostros prospicit: a luce h̄q; in vesp̄um:**

Construe. Et nolite peccare. q̄a Speculator. i. dñs astat. i. p̄spicit nos desuper. i. de celo. oibus diebus. i. quotidie. q̄ pio 2. 7 p̄spicit. i. a longe vidit nostros actus. i. nostra opera. a luce p̄ma. i. a natiuitate. 7 vsq; in vesp̄um. i. finem vite nostre.

Magne deus potentie: qui ex aquis ortus genus:
partim remittis gurgiti: partim leuas in aera.

CIn hoc hymno cōtinetur opus qđ deus fecit in quinto die. q̄ tūc creauit pisces 7 aues ex aqua. 7 ip̄or̄ que ex aqua fecit misit partem gurgiti. i. mari. s. pisces. 7 partē leuauit in aera. s. aues. creauit quoq; cete gr̄a dia. benedixitq; eis dicēs. Crescite 7 multiplicamini 7 replete aquas maris. auesq; multiplicent sup̄ terrā. 7 sic pisces 7 aues orti sunt ex aqua. s. q̄ aues nō comeduntur oī tēpore sicut pisces. qđ ideo fit: q̄ aues p̄ coitū generant sicut 7 nos. qđ nō est in piscibus. vel quia aues sunt calidioris nature q̄ pisces. Intendit etiā autoi rogare deū. vt nos q̄ sumus abluti 7 mūdati in sacro baptismo ob originali crimine. sic seruet nos vt nesciamus lapsus criminū. 7 vt diabolus nō depumat nos p̄ criminalia pctā

Construe. **D**eus magne potentie. i. potestatis. qui remittis genus. i. pisces 7 aues. genus dico ortū ex aquis baptismatis. partim gurgiti. i. mari. scz inferno. vt pisces. i. malos hoīes. leuas. i. subleuas. partim i aere. i. in regnū celoz. vt aues. i. bonos homīes (quasi diceret) sicut in aere aues collocasti. ita in celo hoīes factos posuisti.

Diuersa lymphis imprimēs: subuecta **et** irrogās
vt stirpe vna prodita: diuersa rapiant loca.

Construe. **D**eus tu deus. imprimēs. i. submergēs diuersa. i. deorsum merfa vsq; pisces. i. malos hoīes. lymphis. i. aq̄s ifernalib⁹. 7 irrogās. i. subleuās subuecta. i. sursum vecta vt aues. i. bonos hoīes. collo. i. capite. pdita. i. orta vna stirpe. i. vno baptismo renati. rapiāt. i. accipiāt. diuersa loca. i. diuersas mansiones. s. aerē 7 aquā. i. vitā eternā vel dānationē eternā. Vel diuersa loca. i. varia habitacula in celo. q̄ mansiones multe sunt in regno celoz iuxta distinctos gradus beatorū. q̄ quilibet sc̄toz hoīm specialem h̄z locū vel gradū leticie in celo iuxta opa sua q̄ fecit in hoc mundo.

Largire cunctis seruulis: quos mūdāt vnda sanguinis: nescire lapsus criminum: nec ferre mortis tediū.

Construe. Et tu qui omnia fecisti. **L**argire. i. tribue. cunctis seruulis. id est omnibus famulis tuis. nescire. i. nō sentire. lapsus criminū. i. casus peccatoz. que dimissa sunt in baptismo. quos seruulos vnda. i. effuso. s̄a guinis tui. mūdāt. i. lauat a peccatis. nec p̄ 7 nō. 7 largire seruulos tuos

Expositio hymnorum.

non ferre. i. non pati. tedium mortis. i. penam diaboli.

Ut culpa nullum deprimat: nullum leuet iactantia:
elisa mens nec concidat: eleuata mens corruat.

Construe. Ad hoc largire. Et culpa. i. graue peccatum non deprimat. i. non aggrauet vel arguat. vllū. s. xpianū. et iactantia. i. supbia de bonis. non leuet. i. non extollat vllū. et mens. i. anima elisa. i. lesa a peccato. non concidat. i. non incidat in desperationē. nec p et non. mens eleuata. i. inflata p supbiam. corruat id est cadat supple in eternā damnationem.

Ut trinitatis vnitas: orbē potenter qui regis: at
tende laudū cantica: que excubantes psallimus

CIn hoc hymno hortamur de somno surgere. et medelā vitiorū diligenter querere. Intendit etiā in hoc hymno ipsam trinitatē laudare et inuocare. p quā mundus regitur. vt impleat nos suo lumine. vt qcquid peccauimus fraude demonum. ipse iesus xpus abstergat celitus. i. de celo.

Construe. Vnitas. i. o sancte spūs qui pcedens a patre et filio. trinitatis. scz psonarū. qui regis. i. gubernas. potenter. i. potentia tua. orbem. i. mundū. attende cantica laudū. i. hymnorum. que. s. cantica. nos excubantes id est vigilantes psallimus. i. cantamus.

Nam lectulo consurgimus: noctis quieto tempore: vt
flagitemus vulnerum: a te medelam omnium.

Construe. Nos psurgimus iā lectulo. i. ex desidia. Lectus enī dicitur ab electis et mollibus herbis quibus anteq̃ redescebāt quieto tempore noctis (et ad qd vt flagitemus. i. rogemus ad te medelā oīm vulnerū. i. peccatorū.

Quo fraude quicquid demonū: in noctibus delinquimus: abstergat illud celitus: tue potestas glorie.

Construe. Quo p vt. et vt potestas glorie tue. i. tue laudis. abstergat. i. abluat vel purget. celitus. i. diuinitus. illud supple peccatū. quicquid. s. vitiorū. delinquimus. i. cōmittimus. fraude. i. deceptione. demonū. i. diaboloz. in noctibus. i. in tenebris vitiorū.

Nec corpus assit sordidum: nec torpor instet cordium
nec criminis contagio: tepescat ardor spiritus.

Construe. Nec corpus nostrum assit. i. non sit sordidū. i. pollutum. nec torpor. i. pigritia vel malitia. cordiū. s. nostrorū. instet nobis. et contagio. i. macula criminis. non assit. et ardor. i. amor seu gratia spūs. s. sancti non tepescat. i. non deficiat in nobis.

Ob hoc redemptor quesumus: reple nos tuo lumine:
per quod dierum circulis: nullis ruamus actibus.

Construe. Et amor spūs nō deficiat in nobis. Ob hoc. i. ppter hoc. O redēptor: quesumus. i. rogamus tē. reple nos peccatores. tuo lumine. i. splendore. per quod lumen non ruamus. i. cadamus. nullis actib⁹. i. peccatis. circulis. i. reuolutionibus dierum.

Eterne cell glōria: beata spes mortalium: celsi tonantis vnice: casteq; proles virginis.

Materia huius hymni est inuocatio ad xpm filiū virginis. vt dignetur nobis suā misericordiā tribuere. dexterā porrigere. vt mereamur cor roborationem fidei et charitatis obtinere. **C**onstrue. O xpe tu existens eterna glōria. s. angelorū et beatorū hoīm. vel quia pater tuus celestis per te glouificatur. et o beata spes mortalium. i. xpianorū hoīm. et o vnice celsi tonantis. i. celestis patris fmi diuinitatem. q; pio et proles. i. fili. caste virginitis. scz marie. fmi humanitatem.

Da dexteram surgentibus: exurgat et mēs sobria: flagransq; in laudem dei: grates rependat debitas.

Construe. O tu xpe. da dexterā. i. auxiliū tuū nobis surgētibus. scz a vitijs. et ita mens nostra. i. aīa nostra. sobria. i. abstinens. exurgat. scz ad laudem tuā. q; p et (supple mens) flagrans. i. ardens. in laudē. i. honorē dei oīpotentis. rependat. i. persoluat. debitas grates. i. gratiarum actiones. in hymnis et canticis deo oīpotenti.

Natus refulget lucifer: sparsamq; lucem nunciat: cadit caligo noctium: lux sancta nos illuminet.

Construe. Lucifer. i. stella matutina. nat⁹. i. xps. refulget. i. splēdet mūdo. q; p et nūciat. s. mūdo. sparsam lucē. i. natā. vere nūciat. q; caligo noctiū. i. obscuritas diaboli. cadit. s. in mūdo. et ideo lux sancta. i. xps sua sanctificatōe. nos illuminet. i. corda nra illustret lumine spūs sancti.

Manensq; nostris sensibus: noctē repellat seculi: omniq; fine diei purgata seruet pectora.

Construe. Et ipa lux manēs nris sensibus. i. in nobis habētib⁹ qnq; sēsus corporicos. et repellat a nobis noctē. i. diabolu. seculi. i. mūdi. et illa lux seruet pectora nra purgata. s. a vitijs. oī fine diei. i. oī tpe vite nostre.

Quesita iam pridem fides radice nostris sensibus: fecunda spes cum gaudeat qua maior extat charitas.

Construe. Fides q̄sita a nobis. scz in baptismo. iam primū. i. cito. ideo dīcīt primū. q; fides est prima inter oēs virtutes. vt ibi fides spes et charitas. radice. i. ponat radices. sensibus nris. i. in mēte nra. et fecunda spes. s. a fide. p quā scz speramus vitā. cōgaudeat. et charitas. i. talis virtus. extat maior. i. virtuosior. Juxta illud. Maior autē horū est charitas.

Expositio hymnorum.

Plasmator hoīs deus qui cūcta solus ordinans
humum iubēs pducere reptantis & fere genus

CIn hoc hymno cognoscitur illud qđ fecit deus ī sexta die. **Itā** creatis oībus reptilibus: piscib⁹: & aībus: & alijs bestijs qnta die. Sexta die formauit deus hoīem ad ymaginē suā. & pcepit oībus aīalibus, dicēs. Crescite & multiplicamini & replete terrā. Et dixit hoī. **Dñamini** piscib⁹ maris, yelatilibus celi. & yniuersis q̄ viuūt sup terrā. **Posuitq̄** eū in paradiso delitiarū. vt operaret & custodiret illū. **Intēdit** itaq̄ auctor rogare deum, vt sicut deus fecit hoīem superiorē cūctis aīantibus. sic digne nos custodire vt non efficiamur inferiores brutis aīantibus ppter pctā nřa. **Ergo** hoīes creauit quos futuros presciebat malos. ideo q̄ preuidit qđ mali essent facturi. sic etiā preuidebat qđ boni essent facturi. **Vel** dicit **Quis** nouit sensū dñi. aut qđ fuit psiliarius ei⁹. **Ad Rom. xi.** **Cōstrue.** **O** deus plasmator. i. creator hoīs. s. adē. q̄ solus ordinās cūcta. i. disponēs oīa. iubēs. i. pmittis pducere humū. i. ecclesiam. scz bonos & malos hoīes. & genus reptantis. i. serpentis. fere. i. bestie.

Qui magna rerū corpora dictu iubentis blūda: vt
seruiant per ordineū subdens dedisti hominī.

Construe. **O** tu deus q̄ fecisti dictu iubentis. i. verbo filiū tuī. magna corpora. i. iumēta. pecora. bestias. oīm scz rerū diuersarū. viuīda. i. aīata. & subdens. i. supponēs illa aīalia. dedisti hominī. vt seruiāt. s. p ordinē. s. ynūquodq̄ aīal seruiat hominī. in illo ad qđ ordinatū est. a natura. vt oues. lepores. porcos. ad comedendū rē.

Repelle a seruis tuis quicquid per imundiciā: aut moribus se ingerit aut actibus se interserit.

Construe. **E**t o deus repelle. i. remoue a tuis seruis. q̄quid suggerit. i. infert se p imundiciā. i. p aliquā supfluitatē vel p fordidā comestionez aut moribus. scz malis. q̄ scz ex psuetudine peccādī se abstinere non possunt a pctis. aut interserit. i. miscet ise actibus. s. pueris.

Da gaudiorū premia: da gratiarū munera: dissolue litis vincula: astringe pacis federa.

Construe. **O** deus. da premia. i. remunerationē gaudiorū. s. eternorū. da munera gratiarū. i. dona spūs sancti. dissolue vincula litis. i. peccata odiū. & astringe. i. cōiunge. federa pacis. i. cōcordia salutis.

Summe deus clementie: mundiꝝ factor machi
ne: vnus potentialiter: trinūsq̄ personaliter.

Materia huius hymni est cognitōnem habere trinitatis in ynitate. & ynitate in trinitate. **Intendit** auctor rogare deū. vt cingat lumbos nřos

cingulo castitatis. et adurat. i. inflāmet vel repleat corda nra. igne spūsa
 cu. vt casto corpore et mūdo corde seruire deo possimus. ¶ **Construe.** O
 deus summe clemētic. i. alte pietatis. factor. i. creator mūdi. i. vniuersi. qz
 p. et machine sanctorz. supple qui es potēcialiter vnus. i. in potentia fm
 diuinitatē. et trinus psonaliter. i. in personis.

**Postros plus cū canticis: fletus benigne suscipe: quo
 corde puro sordibus: te perfruiamur largius.**

¶ **Construe.** Et tu pius (p. pie) suscipe benigne nros fletus. i. lachrymas
 cū canticis. i. cū hymnis vel laudibus. quo p. vt. perfruiamur te largius. i.
 amplius. et hoc corde puro. i. mūdo. sordibus. i. a vitijs.

**Lumbos iecurqz inorbidum: adure igne congruo: ac
 cincti vt sint perpetui: luxu remoto pessimo.**

¶ **Construe.** O deus adure. i. accende igne congruo. i. spūsancto. lūbos
 nostros. et iecur. i. epas (Et nota qz hec tria. scz iecur cerebrū et lumbi co
 gunt hominē peccare) vt sint accincti. i. vt lumbi sint casti contra libidis
 nem. perpetui. i. semper. pessimo luxu remoto. i. depōita luxuria. q. mul
 tos proghdolor ducit ad gehennam.

**Vt quiqz horas noctium: nunc concinendo rūpinus
 donis beatis patrie: ditemur omnes affatim.**

¶ **Construe.** Et quiqz. i. quicunqz concinendo. i. psallendo. rumpimus. i.
 per vigiliam diuidimus horas noctium. quia tunc bonū et quietū est ora
 re. vt ditemur. id est diuites efficiamur. ahatim. id est abundanter. beatis
 donis patrie. id est beatitudine patrie celestis. Ad quem christus indis
 gnetur nos perducere. Amen. *ph. dy. in 19 in p. labor.*

**Auroa iam spargit polum: terris dies illabitur
 lucis resultat speculum: discedat oē lubricum.** *Supra 13 r. 11.*

¶ **Este hymnus continuatur superiori.** qz nos rumpimus horas noctiū.
 vt nos oēs ditemur. et diuites efficiamur in xpo. Et ecce auroa. i. xps iā
 spargit polum. i. illuminat corda hoim. Moratur etiā nos vt sic nos vi
 uamus in hoc seculo. vt illū verbū lete audire mereamur. scz. Venite be
 nedicti patris mei etc. Hā finito mūdi termino: pēdōres ppetuis tradent
 tenebris. Fideles vero et iustos nō noctē sed in lucē ponet. Et hoc est qd
 precamur. ¶ **Construe.** Auroa. i. xps illabit. i. mergitur terris. et auroa.
 id est xps spargit polū. i. illuminat mētes vel ecclesiā. et speculum. i. pul
 chritudo vel aspectus. lucis. i. claritatis. resultat. i. gaudet. et ideo oē lus
 brum. i. neccatum discedat. scz a nobis. *tal. d. in 19 in p. labor.*

**Fantasma noctis decidat: mētis reatus subruat: qz
 quid tenebris horridum: nox attulit culpe cadat.** *Supra 13 r. 11.*

Expositio hymnorum

Construe. Fantasma. i. fantasia vel illusio noctis. i. diaboli. decidat. i. recedat a nobis. et reatus. i. culpa mentis. subruat. i. cadat a nobis. et quicquid horridum. i. deformem. nocturnum. i. diabolus vel nocturna cogitatio attulit nobis te nebris. scilicet obscuritatis. cadat. i. recedat a nobis.

Ut mane illud ultimum: quod prestolamur cernui: i. lucem nobis effluat: dum hec canore concrepat.

Construe. Ut mane illud ultimum. scilicet iudicium futurum. vel aduentus christi in iudicium. quod prestolamur. id est expectamus. speramus cernui id est perspicui. effluat. i. eueniat nobis in lucem. dum hec. i. nox concrepat. i. resonat. canore. i. cantu seu laude.

Et in ore docti mystico: seruemus hoc ieiunium: deno dierum circulo: ducto quater notissimo.

Construe. Materia huius hymni est commendatio ieiunij. et hortatur ieiunare et deo seruire. et hoc tempore ieiunij sine orationibus et bonis operibus plus quam in alijs diebus. ut inde habeamus vitam eternam. **C**onstrue. O fratres seruemus hoc ieiunium. i. quo modo sumus. scilicet caste et honeste nos docti. i. instructi. ex mystico more. i. figurata consuetudine. et hoc deno circulo. i. numero denario. dierum quadraginta. notissimo. i. manifestissimo ducto. i. multiplicato. quater. i. per quattuor.

Lex et prophete primitus: hoc pertulerunt postmodum christus sacrauit omnibus: rex factor atque temporum.

Construe. Lex data per moysen et prophete. scilicet helyas et alij. pertulerunt hoc ieiunium. primitus. i. primo. et christus rex omnium hominum. atque pro et factor. i. creator temporum sacrauit. i. sancificauit illud postmodum. id est post moysen et prophetas. quia ieiunauit per quadraginta dies dominans nobis exemplum. ut etatem ieiunemus.

Utamur ergo partius verbis cibis et potibus: somno iocis et artius: prestemus in custodia.

Construe. Et quia prophete et postea christus consecrauerunt hoc ieiunium. Utamur partius. i. temperantius. verbis inutilibus. cibis et potibus. id est superfluitate comestitionis et ab ebrietate. quia mediante crapula nos lasbimur in peccatis. et venter mero estuans de facili spumescit in libidinem. et non solum istis utamur partius. sed etiam somno nimio. et iocis illicitis. et prestemus. i. perseueremus. in custodia anime nostre.

Uitemus ante pessima: queque subruunt mentes bagas: nullumque demus callido hosti locum tyrannidis.

Construe. (Dico quod relictis vitijs prestemus in custodia virtutum. et) Uitemus. i. abiciamus a nobis. ante. id est prius. pessima. id est peccata

vel praua opera. queq; subiūit. i. opprūmunt. mentes vagas. i. ad malum
pronas. q; p. r. nullū p. non r. vllum. r. nō demus callido hosti. i. diabolo.
vllum locū. i. aliquā occasionē tyrannidis. in nobis. *clama ad*

Dicamus omnes cernui: clamamus atq; singuli: plo-
remus ante iudicem: flectamus iram vindicem. *plora ad*

¶ Construe. Postq; abiēcimus a nobis peccata p. contritionē immedia-
te. oēs nos cernui. i. humiles. dicamus. i. nostra praua opera p. confessio-
nem. atq; p. r. r. nos singuli. i. oēs nos simul. vel singuli. i. separatim (qui
libet p. se) clamemus. i. vociferemur. ea ploremus. i. defleamus. ante iu-
dicem. i. dñm iuste iudicantē. vt p. fletum flectamus. i. mitigemus. irā vin-
dicem. i. iuste vendicantē. si non emendemus.

¶ Nostris malis offendimus: tuam deus clementiam:
effunde nobis desuper: remissoꝝ indulgentiam.

¶ Construe. Et quāuis nos peccatores offendimus. i. te. nobis iratū vel
irasci fecimus. tantū o deus qui es misericordia plenus. deus dico remis-
sor. i. dator. effunde. i. emitte nobis. scz peccatoꝝibus. desuper. i. de celo in-
dulgentiam. i. peccatoꝝ veniam.

¶ Memēto q; sumus tui: licet caduci plasmati: ne des
hōdōrem nominis: tui precamur alteri.

¶ Construe. O deus memēto. i. memori esto q; nos sumus tui. scz p. crea-
tionē. quāuis sumus alieni p. peccati ppetrationē. r. licet sumus caduci.
i. crebro cadentis plasmati. i. nature vel fragilis materie. tñ supple nos
precamur. ne p. vt r. non. vt non des alteri q; nobis honoꝝ. i. laudem tui
nois. supple glorioſi. *ad hoc nos ex bonitate tua deus plasmasit.*

¶ Laxa malū qđ gessimus: auge bonum qđ poscimus:
placere quo tandem tibi: possumus hic & perpetim. *postul*

¶ Construe. Et quia nos precamur vt nos pre ceteris te honoꝝ. i. deo
O deus laxa. i. solue malum. i. peccatum. quod scz nos gessimus. i. feci-
mus. r. auge. i. multiplica bonum quod nos poscimus. i. petimus. quo p.
vt. vt possumus. i. valeamus placere tandem. i. in fine. tibi. scz a te. hic. i.
in presenti. r. perpetim. i. in futuro.

¶ Presta beata trinitas: concede simplex vnitas: vt fru-
ctuosa sint tuis ieiunioꝝ munera. Amen.

¶ Construe. Quibus solutis a peccatis. o beata trinitas. supple perso-
narū. r. o simplex vnitas. i. o deus qui es vnus per essentiam. presta. id ē
prebe. r. concede. i. largire. vt munera. i. dona que proueniūt. non de no-
stris meritis: sed ex tua gratia. ieiunioꝝ. i. abstinentiarum. sint tuis. sup-
ple famulis. fructuosa. i. fructu plena. Amen.

Expositio hymnorum

Aziste qui lux es et dies: noctis tenebras detegis
lucisq; lumen crederis: lumen beatū predicans

¶ Materia huius hymni est q̄ deprecari debemus deum: vt det nobis
quietā noctē: et vt defendat nos a p̄ido hoste. Oculi sic somnū capiāt: q̄
cor: semp ad deum vigilet. Ideo. **¶** Construe. O x̄p̄e qui es lux angelorū
et illuminator oīm sanctorū. Unde ipse dixit. Ego sum lux mundi. id
est x̄p̄s qui illuminat oēm diem: et parat oēm lucem. Cum autē mirabile
sit. quia licet pater est lux: et filius sit lux: ita et sp̄s sanctus sit lux. non ta
mē tres luces: sed pater filius et sp̄s sanctus vna et insep̄abilis est lux
sicut in hac dictione lux sunt tres litere et vnus sonus. cui ad significati
onē ipsius sensus aliquid addi vel minui nō potest. sic quoq; tres p̄one
sunt. vna autē deitas est naturaliter: cui addi vel minui nō potest. non enī
deus tres luces est. q̄ si essent diuerse essentie vna lux nō esset. q̄ quicū
quid corporaliter diuidi nō potest in illa substantia q̄ diuisionē non pati
tur nō potest dici. Detegis. i. aperis tenebras. i. versutias. noctis. i. diabo
li. et crederis lumen lucis. i. patris. supple tu predicans. i. p̄mittens apo
stolis beatū lumen. i. sp̄s sanctum.

**Peccamur sancte domine: defende nos in hac nocte:
sit nobis in te requies: quietam noctem tribue.**

¶ Construe. O sancte dñe peccamur. i. rogamus. defende nos a vitis et
ab insidiatoribus nostris. scz demonibus (qui tanq̄ leones rugientes ar
tueunt querentes quē deuorent) in hac nocte. i. in p̄senti vita. et requies
es sit nobis in te. i. vt tecum requiescamus in celesti patria. et tribue. i. cō
cede quietam noctem. i. tranquillam.

**Ne grauis somnus irruat: nec hostis nos surripiat:
nec caro illi consentiens: nos tibi reos statuatur.**

¶ Construe. Ne grauis somnus. i. ne graue peccatū vel dilectio pecca
ti. irruat. i. opprimat nos. nec hostis. i. diabolus surripiat nos. i. fraudulē
ter decipiat. nec caro nostra consentiens illi. scz diabolo in peccatis. statu
at nos reos. i. culpabiles et peccatores tibi.

**Oculi somnum capiant: cor ad te semper vigilet: dex
tera tua protegat: famulos qui te diligunt.**

¶ Quāuis dico q̄ grauis somnus non irruat: nō dico q̄ oculi somnū
nō capiant. imo aliquātulū capiant. **¶** Construe. Oculi capiāt somnū. scz
moderate. et cor. i. mens n̄ra vigilet semp ad te. et dextera tua. i. misericor
dia tua. p̄tegat famulos tuos qui te diligunt.

**Defensor noster aspice: insidiantes reprime: gubernā
tuos famulos quos sanguine mercatus es.**

Construe. **D** defensor noster aspice nos. et repulne insidiātes. i. demōes. q̄ semp insidiānt nobis. et nos id petim⁹ vt deus eos repulmat et restrin- gat ne tñ nocere valeāt q̄tū volūt. **R**ota q̄ maligni spūs tres habēt habitāōes. scz in inferno. in terra. et in aere. Illi q̄ in terra manēt i duas partes diuidunt. et vocant lerue et lerues. lerue in nocte ledūt. et lerues i die. guberna tuos famulos quos mercatus es. i. redemisti sanguine tuo. **M**emento nostri dñe: in graui isto corpore: qui es de- fensor anīne: adesto nobis dñe.

Et q̄ redēpti sumus sanguine xpī. ideo debemus volūtati eius satis facere. et p̄ceptis suis p salute nra nosmetip̄os onerare et iugiter appli- care. vñ David. p̄ceptum dñi lucidū illuminans oculos. **C**onstrue **D** dñe memento nostri. in isto graui corpore. scz corruptibili. o dñe ade- sto nobis. scz ad defensionē nram. q̄ es defensor aīe.

Summi largitor p̄mij: spes q̄ es vnica mundi p̄ces intende seruoꝝ: ad te deuote clāmantū.

Iste hymnus seruit p t̄p̄e quadragesimali. in quo auctor rogat deū vt dignet suos deuotes famulos exaudire. cōsciētias nras mūdare. ieiuniū quoq̄ nrm acceptare. vt eo mediāte digne capiam⁹ paschalia sacramē ta. **C**onstrue. **D** largitor. i. dator sumi p̄mij. i. eterne beatitudinis. q̄ es vnica spes mūdi. i. in quē solus mūdus d̄ sperare. ip̄e enī est solus dñs. a quo omne bonum descēdens. et alij sancti p nobis intercedere possunt apud dñm. vt obtinere possumus rogata nra. sed largire nobis p̄ncipa liter nō possunt. Etia sua incarnatōe et passione. necnō et morte p̄cipue redēpti sumus. et nō passionib⁹ alioꝝ sc̄tōꝝ. quare merito dī. **V**nica spes mūdi. intende. i. attēde et suscipe p̄ces seruoꝝ. scz tuoꝝ. clāmantū deuote. i. humiliter ad te. i. ad tuā misericordiam.

Nostra te consciētia graue se offendisse mōstrat: quā emunda supplicamus ab omnibus piaculis.

Hic more patientis et infirmi deiegit p̄mo vulnus. i. defectum suum et exinde opem medicantis implorat. **C**onstrue. **N**ostra consciētia. i. ratio discretiua. monstrat. i. indicat et fatetur se offendisse. i. ad iracundiā prouocasse et commouisse. te. graue. i. grauiter. quam consciētiam. nos supplicamus o xp̄iste. emūda. i. purga. ab omnibus piaculis. id est mendis et maculis peccatorum.

Si renuis quis tribuet: indulge quia potēs es: si cor- de rogamus mundo: certe debes ex p̄missio.

Disputat bono modo cū dño. **C**onstrue. **Q**uia si renuis. i. negas vel recusas procees nras exaudire et p̄sciētiā nram purgare a criminib⁹. q̄s tribuet quasi diceret nullus. q̄ tu solus peccata dimittis. ergo indulge.

Expositio hymnorum

Id est peccata dimitte, adhibe medelam et condescende nobis ad subueniendum. quia tu potens es. id est tu solus ex omnipotentia tua habes. Tibi enim proprium est miseri et parcere. quare quod maius est. si nos rogamus munda corde. id est puro contrito et confesso corde. tu debes. id est teneris certe. id est veni raciter ex promisso. id est ex promissione. Dixisti enim ad Petrum. quod dimitteret peccata non solum septies: sed septuagesies septies. Et alibi dicit. In quacumque hora ingemuerit peccator: iniquitatum eius non recordabor. Et sic. quia promissisti o deus. quasi ex debito obligaris.

Ergo accepta hoc nostrum: qui sacraisti ieiunium: quomodo mystice paschalia capiamus sacramenta.

Concludit cum oratione. Ergo quia tu potens es et teneris. pio modo ex promisso. tu qui sacraisti ieiunium. personaliter ieiunando. accepta. id est suscipe vel gratum habere. hoc nostrum ieiunium. quod facimus. quo mediante ut capiamus. id est accipiamus paschalia sacramenta. scilicet comunionem corporis et sanguinis tui. mystice. id est sacramentaliter. digne cum effectu.

Suma nobis hoc conferat in deitate trinitas: in qua gloriatur vnus per secula deus. Amen.

Construe. Summa trinitas personarum in deitate. offerat nobis. id est tribuat vel offerre dignetur. hoc quod statim rogatum est. in qua trinitate. vnus deus per essentiam gloriatur. id est letatur. et regnat per cuncta secula. id est eternaliter.

Audi benigne conditor nostras preces cum fletibus: in hoc sacro ieiunio fusas quadragenario.

Materia huius hymni est commendatio ieiunii et hortatur nos ieiunare. et deo seruire. et in hoc tempore ieiunii in omnibus plusquam in alijs temporibus insistere debemus. ut in die iudicii vitam habeamus eternam. **C**onstrue. Audi benigne conditor. id est creator omnium rerum. audi preces nostras cum fletibus. id est cum plorantibus. preces dico fusas. id est effusas. in hoc sacro quadragenario ieiunio. id est in numero quadraginta dierum. in quibus ieiunare debemus.

Scrutator alme cordium: infirma tu scis virium: ad te reuersus exhibe remissionis gratiam.

Construe. Et quia fundimus preces. o alme scrutator. id est inquisitor cordium nostrorum. bene dico scrutator. quia tu scis. id est cognoscis infirma virium. ideo exhibe. id est dona. reuersis ad te. id est penitentibus. remissionis gratiam.

Multum quidem peccauimus: sed parce confitentibus ad laudem tui nominis: confer medelam languidis.

Construe. Hos peccauimus quidem multum. sed parce confitentibus peccata sua. et confer languidis. id est peccatoribus. medelam. id est remissionem ad laudem tui nominis.

Sic corpus extra conterit dona per abstinentiam: ieiunet ut mens sobria a labe prorsus criminum.

Construe. Et conferendo medicinam dona corpus conterit. i. castigari extra. per abstinentiam. et dona ut sobria mens ieiunet. prorsus. i. omnino. a labe criminum. i. peccatorum.

Ecce tempus idoneum: medicina peccaminum: quibus deum offendimus: corde verbo operibus

Construe. In hoc hymno hortamur ut ab omni peccato abstineamus. et rogemus deum cum lachrymis et precibus: ut ipse remittat nobis peccata nostra: et nos mundet ab omni vitio in tempore huius ieiunij: quia Christus pius est et misericors. **Construe.** Responde. ecce tempus idoneum. i. congruum ad peccata remittendum. quod tempus est medicina peccaminum. i. peccatorum. quibus. i. peccatis offendimus deum. corde. i. vana cogitatione verbis. i. iniquis. turpiloquiis. operibus. i. pravis actibus.

Qui pius et propicius nobis pepercit hactenus: ne nos cum nostris perderet tantis iniquitatibus.

Construe. Dico quod verbo et opere deum offendimus. Qui. i. deus existens pius et propicius. i. misericors pepercit nobis hactenus. i. hucusque. ne scilicet nostra opera nostra. nos pariter cum nostris tantis iniquitatibus perderet. i. condempnaret. Sed ita pepercit nobis. ut mediante paterno auxilio. ad Christum veniamus. et a modo in bonis operibus perseueremus.

Hunc igitur ieiunij: cum precibus et lachrymis: multisque bonis alijs placeamus deuotissime.

Construe. Et quia pepercit nobis misericorditer. ergo placeamus. id est placatum nobis faciamus. hunc scilicet deum. ieiunij. i. cum abstinentia cibi et potus. et cum precibus. i. cum orationibus assiduis. Quia ipse ait. Petite et accipietis. Iterum. Amen amen dico vobis: quicquid orantes petitis: credite et fiet vobis.

Ut nos a cunctis sordibus: purgans ornent virtutibus: angelicis et ceteris: nos iungat in celestibus.

Construe. Dixit quod placeamus cum deuotissime. Et ipse purgans nos a cunctis sordibus. i. peccatis. ornent nos virtutibus. et faciat nos perseuerare in eis et quod iungat nos angelicis ceterisque. in celestibus. i. in regno celorum.

Sit benedictus genitor: eiusque vnigenitus: cum spiritu paraclyto: in sempiterna secula. Amen.

Construe. Genitor. id est deus pater sit benedictus. et eius vnigenitus id est Christus (qui est filius dei) cum spiritu paraclyto. id est consolatore in sempiterna secula. Amen.

Expositio hymnorum?

**Clarum decus ieiunij: monstratur oꝝbi celitus:
qđ xps auctor oim: cibis dicauit abstinens.**

Construe. In hoc hymno hortat̃ r admonet nos autor ieiunioꝝ. humilitatē r in de auctoritatē habere r a xpo efficaciam. vt antiqui patres (moyses r helias) cōsecuti sunt vitā eternā. ita r nos cōsequamur. **C**onstrue. Clarū decus. i. cōmendabile ieiuniū. monstrat̃. i. datur oꝝbi. i. mundo. celitus. i. de celo. qđ ieiuniū xps supple existens. auctor. i. creator oim. scz rerū. dicauit. i. sanctificauit. abstinens cibis. i. a cibis.

Hoc moyses charus deo: legisq; latoꝝ fact⁹ est: hoc helyam per aera: curru leuauit igneo.

Construe. Moyses factus est charus. i. dilectus deo. hoc. scz ieiunio. i. per hoc ieiunium. q; pio r. moyses factus est legislatoꝝ. i. dator legis diuine. hoc. i. per hoc ieiunium. r hoc scz ieiunium leuauit. i. vexit helyam. scz prophetam. igneo curru. i. quadriga ignea. per aera. i. per aerem. **C**onstrue. cum helyas transgressus esset iordanem cum discipulo suo heliseo. fugiens persecutiones Jezabel. raptus est helyas in curru igneo in paradysum terrestrem. pallio suo dimisso. heliseus aut pallio leuato reuersus est ad iordanem. r percutiens aquam cum pallio: cessit aqua iordanis: r transiuit propheta sicco pede.

Hinc daniel mysteria: victoꝝ leonum viderat: hoc amicus intimus: sponsi iohannes clauit.

Construe. Daniel ppheta existens victor leonū. i. leones non nocuerunt eū. viderat p spū sanctū mysteria. i. secreta. q nemo alius scire potuit. Hinc. i. p hoc ieiunium. iohannes baptista clauit. i. factus est. intimus amicus sponsi. i. xpi p hoc scz ieiunium.

Hec nos sequi dona deus: per exempla parsimonie: tu robur auge mentium: dans spiritale gaudium.

Construe. Et quia isti facti sunt sancti per hoc ieiunium. **D**ona. i. concede nobis chustianis. vt possimus sequi. i. imitari. hec scz ieiunia. per exempla parsimonie. i. abstinentie cibi r potus. r tu auge robur id est fortitudinem mentium. i. cordium. dans. i. donans spiritale gaudium id est leticiam spūitus.

Presta pater per filium: presta per alium spiritum: cum his per eum triplici: vnus deus cognomine.

Construe. **P**ater presta. i. dona nobis hec que supra petiuimus p filiū tuū vnigenitū. r presta p aliu spū. tu dico existens vnus deus in essentia. cū his. i. cū filio r spū sancto. triplici cognoue. i. sub tribus distinctis noibus. p eum. i. eternaliter vel impetuum.

Iesu quadragenarie: dicato: abstinentie: qui ob salutē mentium: hoc sanxeras ieiunium.

Construe. **O** iesu hyminus est de recōmendatōe ieiunij. **D**irigatur oratio ad iesum xpm dei oipotentis tanq̃ ad causam efficientē ieiunij et instituentē p̃m̃i tus ad finē. vt in littera. **I**psū tres versus cōdependēt vt patebit. **I**psū mus versus sic. **C**onstrue. **O** iesu dicato. i. sanctificato: et cōfirmato. quadragenarie abstinentie. i. quadagesimalis ieiunij. **Q**uadragenarius quinquagenarius. totū numerū collectim dicūt. sed quadagesimus. q̃n quagesimus dicūt dūtaxat vltimū. ex numero qui sanxeras. i. institueras et sancificaueras. dū adhuc in terris cōuersabaris quadraginta dies cōtinuo ieiunās nobis in exemplū hoc ieiunū qđ seruādū singulis annis ecclesia depost ordinauit. ob salutē. i. ppter redemptionē et vtilitatē mentū. i. aiarum nostrarū. **I**psū sequitur.

Quo paradyso redderes: seruata parsimonia: quos inde castimargie: huc illecebra depulit.

Construe. **Q**uo. i. vt tu redderes. i. restitueres paradyso celesti. et hoc dico parsimonia obseruata. i. abstinentia volūtaria cibi et potus custodita et obseruata. supple illos hoīes. quos illecebra. i. illicita actio vel peccatū castimargie. i. castitatē mergētis. i. gulostatis et inordinate sumptiois cibi et potus. vnde cadimus in continentia. cū contrario. **S**ine cerere et bacho friget venus. depulit. i. expulit inde. i. a paradyso huc. i. in hunc mūdum. i. vallem lachrymarum et miserie.

Adesto nunc ecclesie: adesto penitētie: qui pro suis excessibus: orat profusis fletibus.

Construe. **O** iesu p̃ficatur sententia p̃m̃orū versū. sic. **O** iesu adesto nūc ecclesie. scz tue militanti cōtra hostes suos. adesto penitētie. vt te adiūuāte p̃ficatur. q̃ penitētia supple ecclesia. orat p̃ suis excessibus. i. p̃ctis. et hoc dico fletibus. i. lachrymis. profusis. i. effusis.

Tu retroacta crimina: tua remitte gratia: et a futuris adhibe: custodiam mitissime.

Construe. **O** iesu tu remitte. i. dimitte. crimina. i. peccata nostra. retroacta. i. prius facta. tua gratia. i. p̃ tuam benignitatem. et o mitissime iesu adhibe custodiam. i. concede nobis gratiam cauendi a futuris criminibus. et ne reciduemus in prius cōmissa confessa. et iam remissa in finem sequentem.

Ut expiati annuis: ieiuniorum victimis: tendamus ad paschalia: digne colenda gaudia:

Construe. **E**t nos expiati. i. mundati a peccatis n̄ris. annuis victimis

Expositio hymnorum

Id est sacrificijs singulis annis fieri solitis in commemoratōem actionis xpi ieiuniorum. tendamus. i. procedamus et perueniamus melius dispositi ad gaudia paschalia. i. paschales solennitates. colenda. i. agēda et exercenda. digne. i. debite/laudabiliter et decenter. Ille est etiā vna causa institutionis ieiunii inter alias q̄ plures/vt p ipsum fiamus ydonei ad celebrandū pascha. et ad capiendū paschalia sacramēta. sicut tetigit hymnus precedens in quarto versu.

Vexilla regis prodeunt: fulget crucis mysteriuz
quo carne carnis cōditor: suspēsus est patibulo

¶ Materia huius hymni est (teste Ambrosio) quia passio dñi venit. Dicit ergo q̄ vexilla regis. i. christi iam p̄cessit. Vexilla xpi sunt baptismus eucharistia et alia ecclesie sacramenta. ¶ Construe vexilla. i. sigilla regis i. xpi. p̄deunt. i. apparent. mysterium. i. sacrificium crucis fulget. i. claret quia expugnauit diabolū. quo scz mysterio p̄ditor. i. creator. carnis scz humane est suspensus carne scz ppria. patibulo. i. cruce.

Confixa clauis viscera: tendens manus vestigia: redemptionis gratia: hinc immolata est hostia.

¶ Construe. Ego dixi q̄ xpus suspensus est patibulo. i. cruce. ideo xps est hostia imolata. Et sic (scz in ara crucis) g̃ra redēptōis. i. saluatio generis humani. tendēs. i. extendēs manus. scz suas in cruce. et tēdēs vestigia sanguinis ipsius. Et p hoc notat q̄ sanguis fluxerat p totū eius corpus. tendēs dico viscera innumerabilia. q̄ instantū fuit extēsus xps i cruce q̄ oīa mēbra eius poterāt numerari. cōfixa. i. pforata clauis. sunt enī clauī positi in manib⁹ et pedib⁹ suis. et lācea i latere suo. et inde exiuit sanguis et aqua. exinde dico manauit sanguis redēptōis nre. et aqua baptismatis. ex q̄bus nos regeneramur in fonte et in sacro baptisate.

Quo vulneratus insuper: mucrone dire lācee: vt nos lauaret crimine: manauit vnda sanguine.

¶ Construe. Ecce mysteriū crucis fulget p totū mundū. quia per crucē habeamus altare. per corpus xpi hostiam. per sanguinē vinum. et per sudorem aquā. ex quibus sacrificiū facimus singulariter. quia ex immolatione crucis sibi fit altare. et ideo per crucem habemus altare in quo sacrificamus. quo. i. in quo patibulo xps fuit vulneratus. insup. i. super vulnerationē clauoz. mucrone. i. acumine. dire lancee. i. crudelis cuspidis. et hoc vt xps lauaret nos a crimine. i. a peccatis. vnda. i. aqua manauit. i. effluxit sanguine. i. cum sanguine.

Impleta sunt que conceinit: dauid fidelis carmine: dicendo nationibus: regnauit a ligno deus.

¶ Et eo tpe p̄petrata sunt q̄ scripta sunt de xpo p prophetas. Unde ipe

sumens acetū in cruce cū spongia dixit. Consummatū est. **Cōstrue.** Flo-
la sunt impleta. i. cōpleta in xpō. q̄ dauid ppheta. existens fidelis concia-
nit. i. pphetauit. carmine. i. psalterio. dicēdo. i. pphetādo nationib⁹. i. ois
bus gētib⁹. deus regnauit a ligno. s. crucis. **¶** post passionē ⁊ mortem
suā amarissimā. resurrexit regnaturus eternaliter.

**Arbor decoꝝa ⁊ fulgida: ornata regis purpura: electa
digno stipite: tam sacra membꝛa tangere.**

Cōstrue. **¶** q̄ de corā ⁊ fulgida arbōꝝ. ornata. i. fulcita. purpura. i. sanguine
regis. i. xpī. arbor dico electa. tangere. i. portare tam sancta mēbꝛa. scz xpī
digno stipite. i. sancta cruce.

**Beata cuius brachijs: seclī pependit p̄cium: statera fa-
cta corporis: predamq̄ tulit tartaris.**

Cōstrue. Vere beata fuit arbor vel crux. in cuius brachijs. i. comib⁹.
p̄ciū seclī. i. mundi. pependit. arbor dico facta statera. i. trutina. corporis
scz xpī. q̄ p ⁊ ⁊ tulit. i. abstulit. predam. i. spoliū. tartari. i. infernī. vel tar-
taris. i. ex infernis. Quia xp̄s descendit ad inferna: liberās aīas sanctorū
¶ Jam oratio dirigitur ad crucē hyperdulia.

**O crux aue spes vnica: hoc passionis tempore: auge p̄
is iusticiam: reisq̄ dona veniam.**

Cōstrue. Et q̄ statera es facta. **O** crux aue. i. salue. tu vnica spes n̄ra
auge. i. multiplica p̄is iusticiā. i. pietatē. hoc t̄pe passionis. ⁊ dona reis. i.
peccatoribus. veniam. i. remissionem.

**Te summa deus trinitas: collaudat oīs spūs: quos p
crucis mysterium: saluas rege per secula.**

Cōstrue. Et q̄ deus nos redemit suo sanguine. ideo **O** summa trini-
tas. i. deus oīpotens. oīs spūs collaudat te. ⁊ quos scz hoīes. saluas per
mysteriū crucis. i. passionē. rege p secula. Amen.

**O cultor dei memento te fontem ⁊ lauacri rorem
ludisse sanctum te chysmate innouatum.**

Cultor p̄ntis hymni p̄udentius. ⁊ solet cātari ab ecclesia in quadra-
gesima. In quo hymno alloquit̄ quēlibet chysmicolā. vt sit memor benefi-
ciōꝝ dei cū cōsilio. vt cū iturus ad quietē nocturnā signet se sancta cruce
cuius rationē subdit. ⁊ deinde exclamationē facit p̄tra segniciē somniorū
atq̄ versutias diaboli. apostrophando ad eundem. vt patet in processu.

Cōstrue. **O** cultor dei. o chysmicola. memēto. i. recordare. te subisse. i.
intrasse sanctū rorem fontis ⁊ lauacri. i. mundatū esse sp̄rituali latōe in
baptismo. ⁊ p hoc purgatū ab originali peccato. Et o cultor dei memēto

Expōsitio hymnorum.

to. te innouatū. i. regeneratū chrismati. i. oleo sancto. ac p hoc pfectū ar
matum contra impugnatioēs diaboli. Ecce duo magna beneficia collata
hoī xpīcole a deo. Prīmū q baptisatus sit cōtra pctm originale. Scdm
q sit chrisimate vnctus cōtra impugnatioēs diaboli. Cui rei etiā aliud cō
siliū subiungit circa quietā nocturnā in versu sequenti.

**Fac cum vocante somno castum petis cubile: fronte
locumq; cordis crucis figura signet.**

¶ Construe. O cultor dei. fac cū p qñ petis. i. accedis. castum cubile. i.
mundū z tutū locum nocturne quietis. somno vocante. i. sopore id erigē
te z incitante. q figura. i. signū sancte crucis signet frontē locūq; cordis.
id est pectus tuū ppter mysteriū passionis dñice. quod p signum repres
sentatur. z effectum pperatur sequentem.

**Cruce pellit omne crimen fugiunt cruce in tenebre: ta
li dicata signo mens fluctuare nescit.**

¶ Construe. Crux. i. signū crucis vel passio dñi. pellit. i. remouet vel fu
gat oē crimē. i. pctm seu ma'ū. z tenebre. i. pericula tenebrarū siue miserie
nocturne. fugiūt crucē. nor enī est amica predomibus. i. diabolus noctur
no tēpore hoīem inuadētibus. z cōtra illos facit signū crucis. nō solū q
tū ad corpus. sed etiā q tū ad aīaz. q; mens. i. aīa. dicata. i. signata vel cō
firmata. tali signo. i. scē crucis. nescit fluctuare. i. dubitare de fide. z erras
re a cōscientia intentōis virtuose ppter pigrinitē z portēta siue apparitio
nes vanas somniorū cōtra q exclamat versus sequēs) vel ppter sugge
stiones diaboli de qbus sunt versus alij deinde sequentes.

**Procul o procul bagantum portenta somniorū: pro
cul esto paruicaci prestigiator astu.**

¶ Exclamat cōtra somnia z cōtra inuentorē siue presentatorē somniorū
portēta. i. signa somniorū vagantū. i. apparitionū vagarū in somnis. sint p
cul. i. longe vel remote. o pcul. resumit causa maioris vehemencie. z o tu
prestigiator. i. deceptor z illusor sensuū humanorū diabole. paruicaci astu.
i. pseuerēte violēta z importuna siue pterua ac improba calliditate des
cipiēdi. esto. i. sis procul. i. lōge. **¶** Itē prestigiū est species magice artis
qua ludificant z decipiunt oculi hoīm. vt scz appareat qd nō est.

**Q tortuose serpens qui mille per meandros: fraudes
q flexosas agitas quietas quieta corda.**

¶ Apostrophat ad eundē prestigatōem diabolum c brestans vt recedat
a nobis. Et legatur duo versus simul hoc modo. **¶** Construe. Q tortuose
serpēs. i. maliciose demon. q agitas. i. turbas z commoues. quieta corda
id est pacificas mentes per mille meandros. i. per varios modos decipi
endi. Meander p flexositate anni ponitur. hic metaphouice stat p obli

quis in directis circuitionibus diaboli ad decipiendus. q̃ pro ⁊. flexuosas fraudes ⁊ intricatas deceptiones. Flexuosum dicitur qđ plures flexuras id est curuaturas ⁊ inuolutiones habet. vt serpens cum se inuoluit. Hic autē metapaphouce ponitur. qui enim defraudare intendit: recta via non procedit. sed oblique ⁊ flexuose.

Discede xps hic est: hic xps est liquece: signum quod ipse nosti: damnat tuam cateruam.

Construe. **D**ortuose serpens. discede. i. fuge recede. quia christus est hic. i. adest nobis. ⁊ liquece. i. euanesce (metaphora est. sicut enim cera dicitur liquecere a calore solis) quia christus est hic ad defensionem nostram (Resumitur illa clausula. christus est hic. ad exprimendum vehementiam indignationis contra diabolum. ⁊ ad incutiendum illi maiorem terrorem) immo signum scz crucis. qđ tu ipse nosti. i. nouisti. damnat. i. destruit. tuam cateruam. i. societatem.

Corpus licet fatescens iaceat reclinē paululum: xpm tamen sub ipso meditabitur sopore.

Responder ad id. qđ diabolus obiscere posset de torpore ⁊ imbecillitate corporis dormientis. ne sibi in illa re cōfidere debeat diabolus credens sup illā liberius inuadere posse hominem quiescentē. **C**onstrue. Quia si cer. i. quāuis corpus fatescēs. i. fatigatū ex laboribus diurnis. iaceat paululum. i. modicum reclinē. i. bassum ꝑ requie capiēda. tamen nihilominus meditabitur xpm. i. cogitabit de xpo sub ipso sopore. i. tempore somni ⁊ dormitionis sue. Juxta illud. Media nocte surgebam ad confitendū tibi. **E**tiam potest sic intelligi quāuis nunc fragilliter declinet homo a mandatis dei. statim tamen diuina gratia cooperante in cognitionē dei ⁊ emendationem vite debet respicere ⁊ reuerti.

Gloria eterno patri: ⁊ xpo vero regi: paraclytoꝝ sancto: ⁊ nunc ⁊ imperpetuum. Amen.

Dicitur laus trinitati. Expositio patet.

Dange lingua gloriosi prelium certaminis: ⁊ super crucis tropheum dic triūphum nobile: qualiter redemptor orbis immolatus vicerit.

Iste hymnus cōtinuatur superiori. Dixerat enī qđ dñs positus fuit in cruce. ⁊ latus eius perforatum. ⁊ sic deprecamur eū. qđ sicut mortuus est id est sicut corpus assumptū ex virgine. in cruce dimisit. ⁊ ad inferna descendit. ⁊ cū diabolo pugnauit. ⁊ cū superauit: sic faciat nos vincere cūcta in nobis aduersaria. scz diabolu ⁊ mūdū cū cōcupiscētijs suis. ⁊ domesti cū inimicu. scz carnē nostrā. de qua etiā sic dī. Quāto famosior tāto per-

Expositio hymnorum

cultor. ¶ Construe. O lingua pange. i. manifesta. preliū certaminis gloriosū. i. victoriam. quā victoriam xp̄s obtinuit fm̄ carnem quando vicit mortē suā morte. Ande. O mors ero mors tua rē. ⁊ super tropheū. i. de victoria sancte crucis. dic triūphū nobilem. de inimiciis fugatis. qualiter redemptor. i. liberator totius mundi. immolatus est in ara crucis. vicerit. scz diabolū. ¶ Et nota q̄ ante passionem xp̄i duas manus. i. potestates. scz in corpore ⁊ in anima hoīs habuit. quia quosdam in corpore ⁊ anima. ⁊ quosdam tantū in anima post mortē temporalem trahēbat ad se. Sed modo post passionem iesu xp̄i. vnam tantum habet de duabus potestatibus. ⁊ amisit vnam.

De parentis prothoplasti fraude facta condolēs: quādo pomi nortalis morsu morte corruit: ipse lignum tunc notauit: damna ligni vt solueret.

¶ In hoc loco apostrophat se autor. Si aliquis forte diceret. quare fuit xp̄s immolatus. Respondetur sic. Quia condoluit de deceptione primi parentis. scz Ade. ¶ Construe. Christus condolens fraude facta fraudulenti parentis nostri Ade. prothoplasti. i. primi formati. quando corruit. primus parens. morte. i. in mortem. ⁊ hoc morsu pomi. scz vetiti. nortalis. i. nociui. ipse christus tunc notauit. id est preordinando signauit. lignum sue crucis. vt solueret. i. recuperaret. damna ligni. scz que venerant per lignum. i. pomum vetitum.

Hoc opus nostre salutis ordo depoposcerat: multiformis proditoris ars vt artem falleret: ⁊ medelam ferret inde vnde hostis leserat.

¶ Bene dico q̄ xp̄s tunc notauit lignū vt solueret damna ligni. q̄ nullo alio modo poterimus recuperari. ideo. ¶ Construe. Ordo salutis nostre depoposcerat hoc opus (vt deus carnē sumeret ⁊ patibulum crucis subiret per lignū: vt damna ligni solueret) vt ars. i. deus qui est artifex oīm rerū. falleret. i. destrueret. artē multiformis proditoris. i. diaboli. vt illa res ferret medelā. i. salutē oīm gentiū. inde. i. ex illa re. scz a ligno. vnde. i. de quo ligno. hostis. scz anti quus. leserat. i. nouerat.

Quando venit ergo sacri plenitudo temporis: missus est ab arce patris natus orbis conditor: atq; ventre virginali caro factus prodit.

¶ Construe. Ergo. quande. i. postq̄ plenitudo temporis. i. quando vltima etas. venit. id est quando deus sacrificauit filiū. conditor orbis. i. xp̄s natus missus est ab arce patris. in mūdū. atq; factus caro. vel carnalis. prodit. id est exiit. de ventre virginali. ¶ Et nota q̄ sicut flos sine macula

la pulcher et olens ac suavis nascitur. ita xps sine semine et sine crimine de utero virginis marie prodit.

Vagit infans inter arta positus presepia: in ebria panis. inuoluta virgo mater alligat: pedes manusque crura stricta cingit fascia.

Construe. Infans. i. xps positus inter arta. i. angusta presepia. vagit. i. plagit et est vagire. ppuu pnerox virgo. s. maria mater sua. alligat mēbra sua inuoluta panis et fascia. i. vittella. cingit pedes manus et crura.

Gloria et honor deo usque quo altissimo: vna patri filioque in clyto paraclyto: cui laus est et potestas per eterna secula. Amen.

Construe. Gloria et honor usque quo sit deo altissimo. vna. i. equaliter patri et filio. et in clyto paraclyto. i. glorioso spiritu sancto. i. tribus personis. cui. s. vni deo soli est laus et potestas. per eterna secula. Amen.

Intra sex qui iam peracta tempus implens corporis: se volente natus ad hoc passioni deditus agnus in cruce levatur immolandus stipite.

Iste hymnus continuatur sic. xps. erat triginta annorum cum esset passioni deditus. Et est lustrum spatium quinquaginta annorum. et de a lustrando. eo quod Romani lustrabant per spatium quinquaginta annorum in capite totam romam. et nos similiter per quinquaginta crates debemus lustrare totam romam. i. ecclesiam vincentem inimicos. Et possunt legi ablativi casus. Lustris sex iam pactis melius tamen in accusatiui casibus. ut sic. **C**onstrue. Christus. qui est implens tempus. i. etatem corporis. scilicet humani. per sex lustra iam pacta. natus. se volente. i. sua sponte natus. ad hoc ut pateretur. agnus. i. xps deditus passioni. leuatur in cruce a iudeis immolandus. i. sacrificandus. stipite. i. in ligno.

Hic aceto fel arundo sputa clavis lancea: mixte corpus perforatus sanguis vnda profluit: terra pontus astra mundus quo lauantur flumine.

Construe. Hic. i. in cruce. dederunt ei fel mixtum cum aceto. arundo. i. calamus tradit ei in signum derisionis per ceptro. et preter hec. sputa adhibita sunt ei. mixte. i. suaue corpus perforat cum clavis et lancea. et inde sanguis et vnda. profluit. i. exiit de corpore eius. quo flumine. i. per qua effusione sanguinis. terra. i. humiles. pontus. i. fluctuantes vitio. astra. i. iusti. et mundus. i. mundani lauantur. i. purgantur. propter aquam debemus intelligere baptismum. per sanguinem christi. Et dicunt quidam quod angeli boni purgati sunt de labe quam habuerunt de illis qui ceciderunt. ut Lucifer et complices eius. Ideo dicit astra.

Expositio hymnorum

Arax fidelis inter oēs arborū vna nobilis: nulla
sylua talem profert fronde flore gerimine: dulce
lignum dulces clauos dulce pondus sustinet.

C Et quia redemit nos in cruce: omnes debemus clamare. **O** crux fide-
lis arbor: inter omnes es vna. i. sola nobilis. quia nulla sylua profert ta-
lem arborem. fronde. i. protectione. flore. i. decore gerimine. i. radice. **Uel**
flore. i. christo qui vocatus est flos a prophetis. quia sicut flos procedit
sine feditate vel aliqua putredine. ita christus ex vtero virginis a proces-
sit sine aliquo peccato. Dulce lignū fuit illud quod sustinet dulces clas-
uos xpi. dulce pondus. i. xpm.

Flecte ramos arborū alta tensa laxa viscera: et rigori len-
tescat ille quem dedit natiuitas: ut superni membra
regis miti tendas stipite.

Construe. Et precium mundi pependit in te. Ideo **O** arbor alta. flecte.
id est humilia ramos. i. brachia crucis. et laxa. i. relaxa viscera xpi. tensa.
id est extensa in te. et ille rigor. i. duricia lentescat. i. mollescat. quem rigo-
rem natiuitas. i. natura dedit tibi ut tendas stipite. i. in cruce. miti. i. hu-
mili. membra superni regis.

Sola digna tu fuisti ferre seculi precium: atque portum
preparare nauta mundo naufrago: quem sacer cruor
perunxit fusus agni corpore.

Construe. Tu sola fuisti digna. i. ferre precium seculi. i. sustinere illū qui
fuit appreciatus triginta argenteis. atque preparare portū. quasi nauta.
mundo naufrago. periclito. i. oibus periclitatibus. quē mūdū sacer cruor.
i. sanctus sanguis punxit. i. mūdauit. ille dico fusus de corpore agni.

Gloria et honor deo usquequo altissimo. ut supra.

Agorus noue hierusalē: nouā mellis dulcedinem:
promat colēs cū sobrijs: paschale festū gaudijs.

C Metrum est iambicum. auctor Ambrosius. Materia hymni est milita-
ri ad laudē festi paschalis: cū militauerimus contra diabolum. Dicit ergo
chorus etc. **N**ota quod hierusalem primo vocabatur Iebus. scdo Ie-
rusalem. tertio Salem. quarto Hierusalem. per quā significatur mul-
tiplex hominis status. Iebus enī interpretatur conculationem. et hoc est
quando aliquis in adolescentia intonsus efficitur. Iebusalem interpreta-
tur pax conculationis. et hoc est quando aliquis habitat et delectatur in
predictis. Salem interpretatur pax. et hoc est quando aliquis est reuer-
sus a vitijs. Hierusalem autē interpretatur visio pacis. et hoc est quando

aliquis fruitur celesti gaudio. Unde hoc nomen hierusalē quattuor modis accipit quo ad istam. Hierusalē est illa ciuitas palestine. Anagogice hierusalē interpretat ecclesia triūphās. scz chorus celestis patrie. vt hic. **C**onstrue. Chorus noue hierusalē. i. noue aīe. scz cuiuslibet hoīs bene innouati ⁊ purgati a vitijs. promat nouā dulcedinē melli. i. dulce melos. **M**elū dī: a mel. qz sicut mel fit ex diuersis generibus rerū. ita ⁊ melū est qd fit ex diuersis notulis nouū. Unde dī. Cantate dño canticū nouū. Mel enī dī: a miscendo. Unde phibet in lege. qz nemo in sacrificio poneret mel: sed semp sal. Mel enī fit ex diuersis generibus rerū. Homo enī non debet esse diuersus: sed vniformis in bono. Unde. Vinū ⁊ sicerā non bibet. Et sumit vinū hic in mala significatione. quia vinum in se est bonum: sed ab vtentibus vino nociuū est tam in corpore q̄ in aīa. Syccera fit ex diuersis generibus rerū: que simul mixta vnū corrumpit aliud. Et de seruisia. aut granā corrumpit aquā: aut aqua granū. Ille ergo bibit sycceram qui facit aliquid qd videtur esse de genere bonorū: cum non sit Ergo sobue iuste ⁊ pie viuamus in hoc seculo. iuste quo ad proximum. pie quo ad deū. sobue quo ad nosmetipsos.

Quo xps inuictus leo: dracone surgens obuto: dum voce viua personet: a morte sanctos excitat.

Construe. Quo scz festo paschali. xps inuictus leo (teste physologo) sicut leo rugitu suo resuscitat catulum post triduum. ita pater in diuinis suū filium. quare dictus est leo. surgens. i. resurgens. obuto dracone. diabolo lapso. dum viua voce personet. vt genimina viperarum quis docuit vos fugere a ventura ira. Vel generaliter potest legi de angelis q̄ viua voce resuscitabunt mortuos ad iudiciū. ⁊ sic excitat functos. i. defunctos a morte. i. a peccato mortali (fm primam lectionem) vel a morte. scz quam omnis homo habebit.

Quam deuorarat improbus: predā refudit tartarus. captiuata te libera: iesum sequuntur agmina.

Construe. Ipe scz deus refudit. i. retrofudit predā. i. rapinā. quā tartarus. i. infernus improbus. i. insatiabilis. deuorat. i. deglutinerat. captiuata agmina. i. aīe scōrū detente libera. i. liberata sequunt te. scz xpm.

Ipsū canendo supplices regem precemur milites: vt in suo clarissimo: nos ordinet palatio.

Construe. Hos supplices milites. i. humiles p̄cemur ipm regē. i. rogamus xpm. vt ordinet nos. i. disponat nos. i. suo clarissimo palatio. i. i celo inter scōs. En euāgelista. In domo patris mei multe māssiones sunt. Per secula mente nescia: patri supremo gloria: honor: qz sit cum filio: ⁊ spiritus paraclyto. Amen.

Expositio hymnorum

Construe. Gloria sit patri supremo. i. excelso p secula. i. p secula (p syn-
copam) gloria dico. nescia mente. i. incōprehensibilis mente humana. qd
deus incōprehensibilis est. et honor sit ei. scz patri in diuinis cū filio. scz ie-
su xpō. et spiritui paraclyto. i. sancto. Amen.

Iesu saluator seculi: verbum patris altissimi:
lux lucis inuisibilis: custos tuorum peruigil.

Construe. Materia huius hymni est oratio ad iesum. vt corpora nostra laborib⁹
diuinus fatigata nocturna quiete velit recreare: et ab hoste diabolo nos
defendere et liberare. ac ne ita caro dormiat q mens in soporē pnciosus
incidat. **P**rimi duo versus legent simul. Et ponit plura attributa ie-
su laudatiua et beniuolentie captiua. **C**onstrue. **I**esu xpc. saluator. i. re-
dēptor: seculi. i. mūdi. verbū. i. filius altissimi patris. scz dei. Et ista gene-
ratio difficulter capi pōt. q dicit Isaias. Generatiōez eius quis enarra-
bit lux inuisibilis lucis. scz pductiua. hoc est claritatis glorie celestis (q
videri nō pōt carnalibus oculis: sed diuinis et glorificatis tantū) Vel lux
i. filius inuisibilis lucis. scz dei patris (qui similiter videri nō pōt ab ocu-
lis carnalibus. Juxta illud. Non videbit me homo et viuet) peruigil cus-
tos. i. diligens obseruator et tutor. tuor. scz fidelium.

**Tu fabricator oim: discretor atqz temporum: fessa la-
boze corpora: noctis quiete recrea.**

Construe. Tu fabricator. i. creator oim. s. rerū. atqz discretor. i. distinctor
et dispositor tempor. p motū celi: quē tu solus gubernas Tu recrea. i. res-
foue et refocilla. corpora. s. nostra. fessa. i. fatigata. labore. scz diuino. quie-
te noctis. i. p dormitionē nocturnā. vt scz spūs depressi in nobis vigilanti-
bus p labores: reparentur et restaurent p somnum.

**Te deprecamur supplices: vt nos ab hoste liberes: ne
valeat seducere: tuo redemptos sanguine.**

Construe. Ista est principalis deprecatio in hoc hymno. Nos suppli-
ces. i. deuoti. deprecamur. i. rogamus te. Et sic illa prepositio de auget ali-
quando. et quandoqz diminuit. vt apud Quidium. Sepe precor mortem:
mortem quoqz deprecor idem. i. munus precor. immo vt mors nō veniat
precor. vt liberes nos ab hoste. i. diabolo. ne. i. vt non ipse valeat. i. pos-
sit aut sufficiat. seducere. i. defraudare et illaqueare redemptos. scz nos.
tuo sanguine. effuso pro nobis tempore passionis tue. Etiam in finem q
sequitur ordinatur dicta predicatio.

**Ut dum graui in corpore: breui manemus tempore:
sic caro nostra dormiat: vt mens soporem nesciat.**

Construe. Ut dum. i. q diu donec manemus. i. perseueremus breui tē-
pore quo hic viuim⁹. Tēpus enī vite nostre breue ē: cōparatiue ad vitā

celestem. q: mille anni non sunt momentū respectu vite celestis. vt dicit psalmista. Qm̄ mille anni ante oculos tuos tanq̄ dies hesterni q̄ preterit. et vix pōt homo hodie centū attingere. q: in potētatibus. i. in benedictione octoginta anni sunt et amplius eorū vita est labor et dolor. i. graui corpore. qd̄ mole carnis subiectū multis passionib⁹ et miserijs grauātū reddit et impotēs ad resistendū hosti diabolo et torpidū ad seruiendū deo. Et hoc tangit Arist. p̄mo methaphisice. dicens q̄ humana natura multipliciter est ancilla. vel corpore graui grauato mole criminū. Et ergo ne succubamus qualitercūq̄ vel in miserijs vel in criminib⁹ caro nostra. i. sensualitas. dormiat. i. quiescat viuat et gerat se. sic vt q̄ mens. i. ratio nra siue spūs. nesciat soporē. i. pigritiā inordinatā somni ex qua redit ip̄a imbecillis ad operadū bona et leuandū se a sordibus peccatō. quin immo quigil custos iesus xp̄s sic carnē nr̄am dormire pmittat. vt aīa nra hilominus agilis et vigilās pmaneat ad sibi seruiendū. et hosti maligno fortiter perfugam peccatō resistendum.

Auroa lucis rutilat: celū laudibus intonat: mū-
dus exultans iubilat: gemens infernus blulat

Construe. Materia presētis hymni est laudare omnipotentē deū et extirpare vitia et adherere bonis opibus et virtutibus. Et nota q̄ sc̄ta ecclesia ideo auroa dicitur. q: sicut auroa expellit tenebras. ita ecclesia sc̄ta extirpat singulavitia et peccatā. **C**onstrue. Auroa lucis rutilat. i. splendet. sc̄z quando auroa pullulat et incipit discedere. celum. i. celestis creatura intonat. i. resonat laudibus. mundus exultans. i. gaudens. iubilat. i. letatur seu glorificatur quia homines credentes in deū cantabant laudes deo. infernus gemens id est diabolus lugens. blulat. i. plangit et lamentat. quia dolet de amissione corū quos tenebat mortuos. sc̄z Adam Abraham Isaac. et alios sanctos quos deus traxit ad requiem eternam.

**Cum rex ille fortissimus: mortis confractis viribus:
pedes conculcans tartara: soluit a pena miseros.**

Construe. Dico q̄ celū tunc intonat laudibus. Cum. i. qn̄ rex ille fortissimus. sc̄z dñs Iesus xp̄s. supple fuit pculcans pedes. i. pietate sua. tartara. i. inferna. soluit. i. liberauit. miseros. sc̄z homines. a pena. sc̄z diaboli confractis viribus mortis. i. inferni seu diaboli.

Ille qui clausus lapide: custoditur sub milite: triumphans pompa nobili: victor surgit de funere.

Construe. Elere ille rex. confractis viribus mortis. i. diaboli. soluit a pena. miseros hoīes. q: Ille q̄ clausus est lapide. i. monumento. custoditur. i. vigilat. sub milite. i. sub militibus (per figuram synecdochē) triumphans id est vincens. pompa nobili. i. victoria (q: tunc aīas extraxit ab inferis) et surgit. i. erigit. de funere. i. de morte.

Expositio hymnorum

Solutis iam gemitibus: et inferni doloribus: quod surrexit dominus: resplendens clamat angelus.

Construe. Christus erat victor. solutis. id est fractis iam gemitibus. et inferni doloribus. id est angustijs. angelus resplendens. id est valde nitens. clamat. id est dicit super ple mulieribus. ite dicite discipulis etc. Quod surrexit dominus. a morte.

Tristes erant apostoli: de nece sui domini: quem pena mortis crudeli: serui damnarent impij.

Construe. Ita dixerunt angeli mulieribus. Et apostoli erant tristes de nece. id est de morte domini sui. quem scilicet dominum. impij serui. scilicet indei damnarant. id est damnauerunt. crudeli pena mortis scilicet crucis

Sermone blando angelus: predixit mulieribus: in galilea dominus: videndus est quototies.

Construe. Quia tristes erant de nece domini. Angelus predixit mulieribus blando. id est suavi sermone. dominus videndus est (a vobis) in galilea quototies. id est subito.

Ille dum pergunt concite: apostolis hoc dicere: videntes eum viuere: osculantur pedes domini.

Construe. Ille scilicet mulieres. dum pro quando pergunt concite. id est sollicitate. dicere. id est manifestare hoc. scilicet apostolis. videntes. id est respicientes eum. scilicet christum viuere. id est vitam habere. et osculantur pedes domini. id est locum ubi posuerunt eum.

Quo agnito discipuli: in galileam propere: pergunt videre faciem: desideratam domini.

Construe. Quo agnito. id est quo cognito vel audito. scilicet quod surrexit dominus discipuli. id est apostoli. pergunt. id est via peragunt. propere. id est festinater in galileam. videre faciem domini desideratam. id est concupitam ab eis.

Claro paschali gaudio: sol mundo nitet radio: cum christum iam apostoli: visu cernunt corporeo.

Construe. Sol nitet. id est splendet. radio suo mundo in paschali gaudio claro. cum. id est quando apostoli cernunt iam christum visu corporeo.

Ostensa sibi vulnera: in christi carne fulgida: resurrexisse dominum: voce fatentur publica.

Dicimus quod quauis tunc apparuit discipulis. tamen quidam eorum scilicet thomas non credidit. Unde dominus ostendit ei vulnera et ait. Noli esse incredulus sed fidelis. Nota quod quattuor de causis cycatrices vulnery ostendit dominus. id est ut esset signum victorie. ut deinceps de resurrectione non dubitarent

et qui crediderunt illum fantasticū corpus accepisse. vt esset ad patrem intercessio. ¶ Construe. Ostensa sibi vulnera. i. ostensa vulneribus sibi. scz apostolis in fulgida xpi carne. illi apostoli fatentur. i. predicant. voce publica dñm resurrexisse.

Rex xpe clementissime: corda nostra posside: vt tibi laudes debitas: reddamus omni tempore.

¶ Construe. Rex xpe clementissime. tu posside. i. guberna nostra corda. i. mentes simul cum corporibus. vt reddamus. i. psoluamus ad honorem tuum omni tempore. laudes tibi debitas.

Serimone blando angelus: predixit mulieribus: in galilea dñs: videndus est q̄totius.

¶ Construe. Angelus dñi predixit mulieribus. i. tremulis blādo sermone. i. benigno, alloquio. hoc. q. xps dñs crucifixus est videndus corpora liter. q̄totius. i. subito. in galilea.

Ille dum pergunt concite: apostolis hoc dicere: videntes eum viuere: osculantur pedes dñi.

¶ Construe. Dum pro qñ. ille mulieres pergunt concite. i. sollicitate dicere hoc apostolis. mulieres videntes. i. inspicientes eum. s. dñm viuere. i. q. viueret. osculantur pedes dñi. s. xpi.

Quo agnito discipuli: in galileam propere: pergūt videre faciem desideratam dñi.

¶ Construe. Quo. s. facto. agnito. i. cognito discipuli. scz xpi. pergunt. i. vadunt propere. i. festinanter. in galileam. ad illud villagium. videre faciem dñi desideratam. i. optatam.

Claro paschali gaudio: sol mundo nitet radio: cū xp̄z iam apostoli: visu cernunt corporeo.

¶ Construe. Sol nitet. i. splendet mūdo claro radio. paschali gaudio. i. i paschali gaudio. cum p qñ. apostoli. scz xpi. cernūt. i. vident xpm scz crucifixum. corporeo visu. i. corporali visu.

Ostensa sibi vulnera: in xpi carne fulgida: resurrexisset dñm: voce fatentur publica.

¶ Construe. Ostensa vulnera. i. vulneribus ostēsis. sibi. i. apostolis. i. fulgida carne. i. gloriosa carne xpi. et. s. apostoli fatent. i. affirmant. publica. i. alta voce. dñm resurrexisse. i. q. dñs resurrexit a mortuis.

Rex xpe clementissime: tu corda nostra posside: vt tibi laudes debitas: reddamus omni tempore.

Expositio hymnorum

Construe. **O** xpe rex clementissime. i. mitissime. posside. i. gubernas
stra corda. i. nostras cogitationes. vt nos reddamus. i. persoluamus tibi
scz xpo. debitas laudes.

Quæsumus auctoz oim ꝛc. Gloria tibi dñe ꝛc.

Ad cenā agni pꝛouidi: ꝛ stolis albis candidi post
transitum maris rubꝛi: xpo canamus pꝛincipi

Construe. Materia huius hymni est inuocatio ad cenā agni paschalis. i. xpi. qui
tol. it pctā mundi. similiter ad cōmunionē corporis et sanguinis eius. de
quo supra. Qui māducat aut bibit indigne reus crit ꝛc. q. vꝛo digne vi
uet in eternū. Hos vꝛo pꝛouidi ad cenā agni. i. ad accipiēdū corpus ꝛ sā
guinē xpi. vcl ad vltimū pꝛceptū xpi. q. sicut post cenā nullū restat pꝛā
diū. ita post nouū testamētū nullū restat pꝛceptū. **C**onstrue. Ad ce
nā agni pꝛouidi. scz paschalis. ꝛ cādidī albis stolis. i. vꝛtutibus. canamus
pꝛincipi. i. xpo. i. laudemus eū de resurrectionē. post trāstū maris. i. baptis
mū vcl post gloriā resurrectionis.

**Cuius corpus sanctissimum: in ara crucis torridum:
cruore eius roseo: gustando viuimus deo.**

Construe. Sanctissimū corpus. i. xpi. torridū. i. crematū. q. passū in ara
crucis. gustando. i. suscipiēdo cū roscō cruore viuimus deo ꝛc.

**Protecti pasche vespere: a deuastāte angelo: erepti de
durissimo: pharaonis imperio.**

Construe. Vico q. viuimus dec. pꝛecti. i. defensi vcl seruati. vespere pa
sche. i. vltima etate. ab angelo deuastāte. i. pꝛuēti pꝛimogenita egypti.
erepti. i. liberati. de durissimo imperio pharaonis. i. diabolo.

**Iam pascha nostrum xps est: qui immolatus agnus
est: sinceritatis azima: caro eius oblata est.**

Construe. Christus est iam nostrū pascha. i. transitus de vitis ad vir
tutes. q. xps est agnus. i. patiens. immolatus p oibus nobis. vcl sic. qd
xps immolatus p nobis est agnus sinceritatis. i. puritatis. caro eius obla
ta. i. sacrificata est azima. i. sine fermento vcl sine amaritudine. Azima di
citur ab a. quod est sine. ꝛ zima quod est fermentum vcl amarum. Inde
azima. quasi sine amaritudine.

**O vere digna hostia: per quam fracta sūt tartara: res
dempta plebs captiuata: redit ad vite pꝛemia.**

Construe. **O** vere digna hostia. i. sacra. p quā hostiā tartara sunt fras
ta. ꝛ p quā plebs captiuata. i. aie sanctorū sunt redempte. ꝛ p quam pꝛe
mia vite eterne. sunt redita in vita eterna.

Cum surgit xps tumulto: victor redit de baratro: tyrannum trudens vinculo: & reserans paradysum.

Cōstrue. Cum. i. qñ xps surrexit tumulto. i. de sepulchro victor redit de baratro. i. de fouea inferni. trudens. i. claudēs. ty: annū. i. diabolū. cū vinculo. i. cū potestate sua. & reserās paradysum. fidelibus tuis. q: tua misericordia hoc fecisti rē. **¶** x^o. Quiesumus auctor oim rē.

Eterne rex altissime: redemptor & fidelium: quo mors soluta deperit: datur triumphus gratie.

Cōstrue. Eterne rex altissime. & redemptor fidelium. quo. i. per quem mors soluta deperit. i. destructa extitit (perijt inquā mors eterna. i. descēsus ad inferna. q: sancti illuc modo non descendūt: vt ante xpi passionē) triumphus. i. victoria gratie. datur iam glouificatis in anima & corpore. & glouificandis in resurrectione.

Scandens tribunal dextere: patris potestas omnium: collata est iesu celitus: que non erat humanitus.

Cōstrue. Tu es scandens. i. ascēdens tribunal. i. sedē dextere patris. i. equalitatē patris. potestas oim rerū est collata. i. attributa. s. xpo. & hoc celitus. i. diuinitus. Possimus dicere q: solus est ad dexterā p̄ris. ceteri ordines scōrū ad sinistrā. respectu claritatis filij. q̄ potestas nō erat enī collata humanitus. i. q̄ diu vel qñ erat in mundo.

Ut trina rerum machina: celestium terrestrium: infernoꝝq; condita: flectant genu iam subdita.

Cōstrue. Ut trina rerū machina. s. celestium terrestrium & infernoꝝ. cōdita ad te. flectāt genu iā subdita. i. flectentes genua celestes terreni & infernales. sunt subdita. i. humiliata tibi. i. ad honorē tuū.

Tremunt videntes angeli: versa vice mortaliū: culpat caro purgat caro: regnat deus dei caro.

Cōstrue. Angeli vidētes (humanā formā) tremūt. i. mirant. s. q: videbāt humanā naturā. i. p xpm (ad dexterā p̄ris collocatā & exaltatā) & hoc vice versa mortaliū: q: tenebāt & mirabant. Nota q: ante natiuitatē xpi angeli ab hoibus se adorari patiebant. sed nō postea. sicut legimus de sācto iohē. q̄ cū vellet angelū adorare. inquit angelus ad iohēm. Noli me adorare seruus tuus enī sum & fratru tuorū caro. s. Ade culpat. s. nos. i. p adam in culpā cadimus. caro xpi purgat nos. i. p xpm de vitijs purgatursurgimus. caro dei. i. deus regnat. q: xps deus & homo est.

Tu esto nostrū gaudium: manēs olympo preditum mundi qui regis fabricā: mundana vincens gaudia.

3. ii.

¶

Expōitio hymnorum.

Construe. *O* xpc tu esto nostrū gaudiū manens peditū. i. nobis parratū honoratū vel sublimatū. olympo. i. i. celo. tu qui regis. i. gubernas fabricam mundi. vincens mundana gaudia.

Hinc te precantes quesumus: ignosce culpis omnib⁹ & corda sursum subleua ad te superna gratia.

Quasi dicat. desperisti gaudia mūdi. Et hinc nos precantes qsumus i. deprecamur te. ignosce culpis oibus. i. dimitte nobis pctā nra. & subleua. i. sursum leua. ad te. supna gratia. i. p summa misericordia.

Ut cum rubēte ceperis: clarere nube iudicis: penas repellas debitas: reddas coronas perditas.

Construe. *H*os qsumus te. vt cū. i. qñ nubes iudicis. xpi. ceperit clarescere repēte. (Acl fin aliā lram) At cū. i. qñ ceperis clarere. i. fulgere. nube iudicis. i. xpi. rubēte. i. clarescēte deo ipso audiente a nobis repellas penas debitas. p Adam. & reddas. i. tribuas (p grām) coronas pditas per culpā & inuentā & collatā fin meritū p grām. q: non necessitate cogente. sed voluntate. i. gratis. a morte liberauit & saluauit.

Gloria tibi dñe: qui scandis super sydera: cum patre & sancto sp̄ritu in sempiterna secula. Amen.

Construe. *O* dñe iesu xpc q scādis sup oēs celos. gloria. i. laus & honor sit tibi cū p̄re & scō spū. in sempiterna secula. Amen. i. sine defectu.

Iesu nostra redemptio: amor & desiderium: de⁹ creator oīm: homo in fine temporum.

O iesu amor & desiderium nrm. i. amor desiderabilis. de⁹ creator oīm. q es in fine tempor. factus homo. vñ deus & homo. & hoc tñ vltima etate.

Que te vlcit clementia: vt ferres nostra crimina: cruce delem mortem patiens: vt nos a morte tolleres.

Construe. *Q*ue. i. quāta clemētia. i. pietas vlcit. i. cōpulit te. vt ferres. i. portares vel deleres nra crimina. scz pctā tāq patiens crudelē mortē crucis p pctis nris. & quare. vt tolleres. i. liberares nos a morte. i. diabolo.

Inferni claustra penetrans: tuos captiuos redimens victor triumpho nobili: ad dexteram patris residens

Construe. *T*u penetrans. i. frangēs claustra inferni. redimēs sanguine tuo captiuos (q tenebant iuste in inferno) residēs ad dexterā patris. manens victor triumpho nobili. i. mirabili victoria.

Ipsa te cogat pietas: vt mala nostra superes: parcedo & voti compotes: nos tuo vultu saties.

Construe. Ipsa pietas (q̄ coegit te vt subires mortē crucis) cogat. i. vincat te. vt superes nra mala. i. dimittas nobis debita nra. ⁊ saties nos cōpotes nostri voti. i. desiderij. tuo vultu. i. tua presentia.

Tu esto nostrum gaudium: qui es futurus premium sit nostra in te gloria: per cuncta ple secula. Amen.

Construe. Et tu qui es futurus nostrū premiū. esto nostrum gaudiū. id est in presenti ⁊ in futuro. ⁊ nostra gloria. i. laus sit in te semper. i. in oī tempore. ⁊ per cuncta secula. Amen.

Tu chris̄te nostrum gaudium: manēs olympo predictum: mundi regis qui fabricam: mundas nam vincens gaudia.

Construe. O tu x̄p̄e existens nostrū gaudiū. tu manens predictū. i. ornatum. olympo. i. in celo. tu q̄ regis. i. gubernas fabricā mundi. tu vincens. i. exuperās mūdāna gaudia. i. huius mundi vana.

Hinc te precantes quesumus: ignosce culpis oībus: et corda sursum subleua: ad te superna gratia.

Construe. Hinc nos precantes. i. rogantes quesumus. i. petimus te. s. x̄p̄m. ignosce. indulgētiā tribue. oībus culpis. i. peccatis. ⁊ subleua sursum. nostra corda. i. nostras cogitatōes ⁊ desideria. ad te. scz x̄p̄m. superna gratia. i. summa misericordia.

Ut cum rubente ceperis: clarere nube iudicis: penas repellas debitas: reddas coronas debitas.

Construe. Hos quesumus te. cum p̄ quando. tu x̄p̄e ceperis. i. incēperis. clarere. i. fulgere. ⁊ hoc rubente nube iudicis. i. x̄p̄o clarescente. tunc repellas. scz a nobis penas debitas. scz per Adam nostra peccata. ⁊ tu reddas coronas debitas. scz per gratiam.

Tu esto nostrum ꝛc. Gloria tibi dñe ꝛc.

Iam x̄p̄s astra ascenderat: regressus vnde venerat: pmissa patris munera: sc̄tū daturus sp̄m

Materia istius hymni est eadem q̄ in premissis. quia sp̄s. i. cōsolator vel aduocatus dicit. q̄ cōsolatur nos cū sumus in peccatis. trahēdo nos ad celestem patriā. ip̄e sp̄s sanctus cū splendore feruenti apparuit discipulis suis. q̄ sermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit. q̄ fecit eos ardentes in dilectione dei ⁊ p̄mi. ⁊ p̄rito sermone affluentes. **C**onstrue. Et hoc est q̄ x̄p̄s ascenderat iam fm̄ humanitatē astra. i. celos. ⁊ x̄p̄s regressus. i. reuersus. vnde venerat. daturus apostolis munera pmissa patris sp̄itus sanctum.

Expositio hymnorum.

**Solennis vigeat dies: quo mystico septemplici: or-
bis volutus septies: signat beata tempora.**

¶ Construe. Solennis dies vigeat septis septem. i. quadraginta nouē vno addito. et sunt quinquaginta. Per septem intelligimus temporalia per que septem totum tempus vite nostre voluitur. in quo debemus liberari a peccatis. vt perueniamus ad illam beatitudinem que intelligitur per vnum et quadraginta dies. in quibus ieiunare debemus: vt peruenire possimus ad diem sabbati. i. ad requiem. quo die myst co. i. figurato. septemplici. i. per figuram septemplicem orbis. i. septimana. volutus septies. i. per quadraginta et nouem dies. signat beata tempora. scilicet futura. i. eternam requiem.

**Dum hora cunctis tertia: repente mundus intonat:
orantibus apostolis: deum venisse nunciat.**

¶ Construe. Et quia christus ascenderat. dum hora tertia videbatur esse cunctis. i. omnibus apostolis. mundus intonat. repente. i. subito. et ille sonus vel mundus nunciat deum venisse. orantibus apostolis. i. simul in vnum locum congregatis. et orantibus et expectantibus promissionē domini sui. scilicet christi. cum ipse de illa promissione eius ante ascensionē locutus fuisset dicens. Ego et venio ad vos. et mittam vobis paraclytum. id est consolatorem. qui docebit vos omnem veritatem. Et ita facti perfectiores in omni scientia erant. quia diuersa genera linguarum loquebantur et predicabant magnalia dei.

**De patris ergo lumine: decorus ignis almus est: qui
fida christi pectora: calore verbi compleat.**

¶ Construe. Et quāquidē pater misit spiritum. Ergo ignis. i. spiritus. decorus. i. pulcher. est almus de lumine patris. qui spiritus cōpleat. i. vt haberēt scientiam loquendi. pectora apostolorum vel hominum. fida. i. fidelia christi. et hoc cum calore. i. ardore spiritus sancti. verbi. i. filii.

**Impleta gaudent viscera: afflato sancto spiritu: vo-
ces diuersas intonant: fantur dei magnalia.**

¶ Construe. Viscera apostolorum impleta. i. satiata gaudent. quia fecit eos loquentes. et etiā ardentes in amore. et afflato. i. aspirato. spiritus sancto intonante. diuersas voces. i. generationes omnium linguarum. et fantur. i. predicant magnalia dei. i. mirabilia dei omnipotentis.

**Ex omni gente cogniti: grecis latinis barbaris: cun-
ctisque admirantibus: linguis loquuntur omnibus.**

¶ Construe. Ex omni gente. i. ex omnibus gentibus. cogniti sunt apostoli. scilicet a grecis. latinis. barbaris. cunctisque admirantibus apostolis. loquuntur

linguis oibus. Que sunt quinquaginta. vel paulo plures.

Iudea tunc incredula: vesana toruo spiritu: ructare musti crapulam: alumnos xpi concrepat.

CIta loquebantur vt omnes admirabantur sic loquētes. et credunt in eis deum esse. **C**onstrue. Sed iudea incredula. id est plebs iudeorum id est infidelis et perfida. et illa vesana. id est insana. toruo spiritu. id est superbo. concrepat alumnos. id est discipulos christi. ructare. crapulā musti. id est conterminat loqui.

Sed signis et virtutibus: occurrit et docet petrus: falsos probauit perfidos: iohannis testimonio.

CEstimabant iudei qd pro nimio petu musti. id est per ebrietatem apostoli taliter loquebantur. **C**onstrue. Sed petrus occurrit signis. id est miraculis et virtutibus docet. id est probat perfidos iudeos. probauit loqui falsa. testimonio iohannis. prophete. **C**Probabat enim iohel sic. Effundam de spiritu meo super omnem carnem. et prophetabunt filii vestri et filie vestre.

Sit laus patri cum filio: sancto simul paraclyto: nobisq; mittat filius: charisma sancti spūs. Amen.

Construe. Laus sit filio simul et scō paraclyto. i. spūs sancto. et mittat nobis oibus fidelibus charisma. i. donum sancti spūs.

CIn die sancto penthecostes.

Ueni creator spiritus: mentes tuorum visita: imple superna gratia: que tu creasti pectora.

CMateria huius hymni est inuocatio spūs sancti. quē pater et filius promiserat quando dixit ioheli. Effundam de spū meo super oēm carnem. Filius promisit quando dixit. Si assumptus fuero in celum: mittam vobis paraclytum. Et apostolis orantibus in hora tertia mundus intonuit et subito venit spiritus sanctus. Et apostoli inflammari et repleti spūs sancto. diuersis loquebantur linguis magnalia dei. **C**Intentio auctoris est. rogare deū: vt purget pectora nostra superno splendore. et illuminet gratia spiritus sancti. et expellat a nobis visibiles et invisibiles hostes. vt habeamus vitam permanentē cum ipso. **C**onstrue. O creator. et o sancte spūs dei. veni et visita mentes tuorum fidelium. et veniendo imple pectora. superna gratia que tu creasti. i. fecisti.

Qui paraclytus diceris: donum dei altissimi: fons viuus ignis charitas: et spiritualis vnctio.

Construe. Qui paraclytus. id est consolator. diceris donum dei altissimi.

Expositio hymnorum

mi. et diceris fons viuus. de quo non communicat alienus. vel fons aque salientis in terram. et diceris ignis. quia corda hominum ad dilectionem dei et proximi accendis. et vitia. id est peccata. columis. et diceris charitas. quia facis diligere deum et proximum. et diceris spiritalis unctio. quia de spiritali unctione. id est de spiritu sancto unguis corda hominum. ut humiliantur in susceptione sacri baptismatis.

Tu septiformis munere: dextre dei tu digitus: tu rite promisso patris: sermone ditans guttura.

Construe. Tu septiformis munere. id est per septem dona gratiarum. (Sunt enim septem dona spiritus sancti. scilicet Spiritus sapientie et intellectus. Spiritus consilii et fortitudinis. Spiritus scientie et pietatis et amoris. Tu es digitus. id est potentia. dextre dei quia sicut modi digitorum sunt varii. ita varia sunt dona spiritus sancti. et tu es ditans. id est faciens diuites. guttura. id est pectora rite. iuste. sermone. id est amore solito. promisso patris etc. Vel sic. tu es promissum patris ditans guttura sermone.

Accende lumen sensibus: infunde amorem cordibus: infirma nostri corporis: virtute firmanis perpetim.

Construe. Et tu qui operaris omnia. Accende lumen sensibus. id est mentibus nostris. et infunde cordibus nostris amorem. id est dilectionem dei. tu firmans. id est corroborans. infirma. id est debilia. nostri corporis. perpetim. id est perenniter. vel perpeti virtute. id est mirabiliter cum virtute perpetua. et semper nos firmans. id est protegens.

Hostem repellas longius: pacemq; dones protinus: ductore sic te preuiso: vitemus omne noxium.

Construe. Repellas. id est remoueas a nobis. longius. id est procul. hostem. id est nostrum. quod pro te. dones pacem protinus. id est cito. ut sic vitemus omne noxium. id est peccatum. te preuiso ductore.

Per te sciamus da patrem: noscamus atq; filium: te vtriusq; spiritum: credamus omni tempore. Amen.

Construe. O sancte spiritus. da ut per te sciamus patrem. atq; ut noscimus filium. et credamus te spiritum. scilicet sanctum. vtriusq; scilicet patrie et filii. id est procedentem. omni tempore. Amen.

Adesto sancta trinitas: per splendor vna deitas qui extas rerum omnium: sine fine principium.

Construe. O sancta trinitas adesto. id est prope sis. tu es par splendor et vna deitas. qui deus existis. id est permanas. principium omnium rerum. id est creaturarum sine fine. Quia non est finis neq; principium in deitate.

**Te celozum militia: laudat adorat predicat: triplexq;
mundi machina: benedicit per secula.**

Construe. Militia celoz. i. angeli siue spiritus celestes. laudat te. deū in trinitate. adorat. s. te. predicat. i. te. q. p. r. triplex machia mundi. scz celestis. terrestris et infernalis. benedicit. i. benedicendo laudat. scilz te per secula. i. eternaliter.

**Assumus et nos cernui: te adorantes famuli: vota pre
cesq; supplicium: hymnis iunge celestium.**

Construe. Et nos cernui. i. deuoti famuli. i. seruitores. assumus. i. presentes sumus. nos adorantes. i. precantes te scz deū. et iunge vota. i. desideria. q. p. r. et preces. i. orationes. supplicium. i. deuotoz homin. hymnis. i. laudibus. celestium. scz spirituum.

**Unum te lumen credimus: quod et ter idem colimus
alpha et o quem dicimus: te laudet ois spiritus.**

Construe. Nos credimus. i. scimus te. scz deū. vñ lūmē. qd lūmē et colimus. i. honoramus idē. scz lūmē. ter. i. tripliciter. s. in pte et filio et spūscō et vñ deū in trinis. quē deū dicimus. i. noīamus alpha. i. principium. et o. i. finē. ois spūs. i. ois homo. laudet te. scz deū honorando.

**Laus patri sit ingenito: laus ei vnigenito: laus sit cū
sancto spiritu: trino deo et simplici.**

Construe. Laus sit deo ingenito. i. non generato. scz patri. et laus sit ei deo vnigenito. i. filio. laus sit cū sancto spiritu. trino deo. s. in personis. et simplici. scz deo in vnitare substantie.

**O pater sancte mitis atq; ple: o iesu chziste fili ve
nerande paraclytusq; spiritus venerande aline
deus eterne.**

Construe. O sancte pater facis sanctos credentes in te. Tu mitis. i. benignus per effectum. quia facis nos mites et pios. atq; p. r. quia o pie iesu xpc. tu fili. s. patris venerande. i. honorande quia de iure debemus te venerari et laudare. q. p. r. et paraclytus spiritus. o venerande deus. o alme deus. et o eterne deus.

**Trinitas sancta vnitasq; firma: deitas vera boni
tas immensa: angelozum salus orphanozum spesq;
cunctozum.**

Construe. O trinitas. i. o deus in trinis personis: q. p. r. o vnitas firma. s. in essentia. et o deitas vera. q. tuos semper veraces facis. quia ve

Expositio hymnorum

ritas. et o immensa bonitas. i. incomprehensibilis. tu lux. i. splendor angelorum. salus orphanorum. i. peccatorum indulgentiam perentium. q. p. et spes. i. confidentia cunctorum. s. hominum.

Seruiunt tibi cuncta que creasti: te tute cuncte laudant creature: nos quoque tibi psallimus deuote: tu nos exaudi.

Construe. Sancta trinitas. cuncta. i. oia que tu creasti. seruiunt tibi. s. trinitati. cuncte creature tue laudant te. s. deum in trinitate. q. p. et nos deuoti. i. supplices psallimus tibi. s. deo. et exaudi nos. s. psalletes laudem tuam.

Gloria tibi omnipotens deus trinus et vnus magnus et excelsus decet hymnus laus honor et decus nunc et in euum.

O Lux beata trinitas: et principalis vnitas: iam sol recedit igneus: infunde lumen cordibus.

Construe. Materia huius hymni sumitur circa qualitatem temporis: die recedente et nocte adueniente. Inuocat trinum deum in personis. et trinitatem in vnitatem. vt infundat in cordibus nostris lumen spiritus sancti. vt laudare mereamur deum tam in prosperis quam in aduersis. et ita concedat nobis transire diem et noctem sine peccato. **C**onstrue. Beata trinitas. i. o deus qui es lux hominum vel mundi seu angelorum. et vnitas principalis. i. que habet principatum super eam quod est. iam sol igneus. i. christus recedit. s. a nobis. et ideo infunde lumen. i. dona spiritum sanctum. cordibus. i. sensibus nostris. vt. s. illud habere mereamur.

Te mane laudum carmine: te deprecamur vespere: te nostra supplex gloria: per cuncta laudet secula.

Construe. Christe infunde spiritum sanctum te deprecemur. et vt adiuuas nos laudum carmine et laudamus te mane. i. semper quia omni tempore debemus laudare deum: secundum prophetam te deprecamur. i. rogemus. vespere. id est in fine mundi. et nostra supplex. i. humilis. gloria laudet te. scilicet christum per cuncta secula. i. per omne tempus.

Arbis beata hierusalem dicta pacis visio que constructur in celis viuus ex lapidibus et angelis coronata vt sponsata comite.

Construe. In hac commemoratone celestis hierusalem autor laudat deum. qui hoc tempore sacro infudit iugiter suam benedictionem. quapropter rogat deum vt in hoc sancto suo templo omnes promeremur acquirere eterna bona.

¶ Illa est suis sc̃tis possidere. ¶ **Construe.** Beata ṽbs hierusalē. est ciuitas celestis constituta de aiabus sc̃toꝝ. q̃ sunt viui lapides. ⁊ interpretat̃ visio pacis. que hierusalē construit in celis. ex viuis lapidibus. i. sanctis aiabus. illa dico coronata. sc̃z in angelis. vt sponsata comite. i. sicut muſker. ornata viro. i. sponso. ita ecclesia xp̃o.

Noua veniens e celo nuptiali thalamo: preparata vt sponsata copuletur domino: et platee et muri eius ex auro purissimo.

¶ **Construe.** Noua sponsa. i. ecclesia. veniens e celo. i. xp̃o. preparata nuptiali thalamo. i. virginali. vel lauacro baptismatis. vt p̃ sicut. sp̃sata copuletur. i. coniugat̃ dño. platee. i. minus perfecti. ⁊ muri. i. predicatoris illius sponsi. sunt ex auro purissimo. i. ex splendore sc̃toꝝ. qui splendidi efficiuntur sicut aurum purissimum.

Confessionibus pressuris expoliti lapides: suisq; aptantur locis per manus artificis: disponuntur permanensuri sacris edificijs.

¶ **Construe.** Lapidēs. i. sancti martyres. expoliti. i. aptati ad edificandū confessionibus. i. percussionibus. ⁊ afflicti pressuris. i. tribulationibus sicut lapides in muro sunt edificati. ita anime sanctorum sunt ordinate in paradiso. q̃ pro ⁊ disponuntur. aptantur. ordinantur. suis locis. per manus artificis. i. per manus filij dei. permansuri. sc̃z lapides diu sacris edificijs id est celestibus edificijs.

Porte nitent margaritis aditis patentibus: ⁊ virtus te meritoꝝum illuc introducit: omnis qui p̃ xp̃i nomine in hoc mundo premitur.

¶ **Construe.** Porte. sc̃z tēpl̃i. nitent. i. resplēdent margaritis. i. virtutibus aditis luminibus. patentibus. i. aptis sacris tēpl̃is. ⁊ hic. i. in templo. oīs xp̃ianus q̃ p̃ xp̃i noīe premitur. i. cruciatur. introducit̃ illuc. i. celestē hierusalē. virtute meritoꝝ. i. bonoꝝ operum suoz.

Angularis fundamentum lapis xp̃us missus est: qui compage parietis in vtroq; nectitur: quem sancta syō suscepit in quo credens permanet.

¶ **Christus** dicit̃ lapis angularis q̃ a iudeis fuit reprobatus. ¶ **Construe** Christus sc̃z fundamentū totius ecclesie. missus est a patre. factus est lapis angularis. qui lapis nectitur. id est coniungitur compage. id est conjunctione parietis in vtroq; id est in duobus populis iudaico ⁊ gentili. ¶ **Quem** xp̃m syon suscepit. ¶ **Syon** interpretatur ecclesia vel speculatio

Expositio hymnorum

in quo, scz xps vel ecclesia credens, scz xpianus qui credit, permanet firmiter in fide sancte ecclesie.

Omnia illa deo sacra et dilecta ciuitas plena modis
et laude et canore iubilo; trinum deum unicuq; cum
fauore predicat.

Construe. *Dis illa ciuitas. i. ecclesia militās deo. i. ad dei honorē. est facta. i. sacrata. ⁊ dilecta. i. amata a deo. ⁊ plena modulis. i. cantilenis angeloy. in laude dei. ⁊ canore. i. cantu. vel canore iubilo. i. dulci exultatiōe. Iubulus est gaudiū illud qđ est interius in hoīe qđ oīno nō potest referri. nec etiā oīno tacetur pie animi exultatiōe. ⁊ sancta ecclesia pđicat triū deū. scz in personis vnīcūqz. i. vnū in substantia. vel vnūquoqz cū fauore. i. piece. oratione predicat.*

Hoc in templo summe deus exortatus aduenti clemēs
ti bonitate precum vota suscipe largam benedictionē
hic infunde iugiter.

¶ Construe, O summe deus exortatus, scz a nobis pepercatus, adueni p grām in hoc tēplo, i. ista ecclesia, ⁊ suscipe vota precū, i. precantum, vel orationū, (Istud intrāsitue legi, ⁊ est figura endiadis, q̄ fit qñ duo noia substātiua simul ponunt, vnū illoꝝ adiectiuat, ⁊ altꝛꝛ remanet substans tiuū ⁊c.) clemēti bonitate, i. moderata tua pꝛeꝛe vel voꝛe, infunde, i. imū te, iugiter, i. penniter vel assīduc, benedictōem largā, i. latam.

Hic promereantur omnes petita acquirere & adepta
possidere cum sanctis perenniter paradysum introi-
re translati in requiem. Amen.

Construe. Hic, scz in sacra ecclesia, vel in isto loco, omnes, scz fideles homines, promereantur, i. bene mereantur, acquirere petita, scz iusta et sancta, adepta, i. illa petita obtenta et habita, possidere perenniter, i. perpetue, cum sanctis, i. cum bonis et deo dilectis, et supple dum sumus traslati in requiem, i. dum sumus mortui, supple mereamur introire paradysum, i. regnum celorum.

Quod chorus batum venerandus olim spiritu
sancto cecinit repletus in dei factum genitrice
constat esse maria.

In hoc hymno agit autor de natiuitate xpi. qualiter completū est ma-
ria qđ prophete predicterūt. qz maria cōcepit ⁊ peperit filiū. Symeō ga-
uifus suscepit eū in tēplo. Dicimus ergo qz pphete senserūt de xpi ad-
uētū ⁊ natiuitate. yñ Esayas. In medio duum gualium cognoscetis. i. iū

bonem ⁊ asinū. Iterū. Egredietur virga de radice iesse. Et Abacuch si-
militer idē dixit. In medio duū rē. ⁊ multi alij pphete annūciauerunt ⁊
pphetauerunt de xpo. hoc totū completū est in maria. quia xps conce-
ptus. natus. baptisatus. crucifixus. in templo presentatus. ⁊ a isto syme-
one ⁊ ab anna vidua susceptus est. Unde a personis illis dño obuiantē
bus. istud festum in quo iste hymnus cantatur. hypapanti dñi dī. i. obui-
atio dñi. ¶ Construe. Illud constat esse factum. i. impletum in Maria ge-
nitricē dei. i. matre xpi. quod venerandus chorus. i. honorabilis congre-
gatio varum. i. prophetarum. repletus. i. plenus spiritu sancto. cecinit. i.
prophetavit. olim. i. dudum.

**Hec deū celi dñiq; terre virgo concepit peperitq; vir-
go atq; post partum meruit manere inuololata.**

¶ Construe. Et vere constat esse factū qđ pphete cecinerunt. Quia bea-
ta virgo concepit dñm. i. xpm deum celi ⁊ terre. ⁊ virgo. s. maria peperit
illum quē gessit. i. portauit. atq; pro ⁊ meruit. scz maria inuololata mare. i.
mansit incorrupta post partum.

**Quē senex iustus symeō in vlnis in domo sūpsit dñi
gaussus hoc qđ optauit videre pprio lumine xpm.**

¶ Construe. Quē. s. xpm symeon iustus ⁊ senex. i. annosus sacerdos sū-
psit. i. suscepit in vlnis. i. in brachijs suis. in domo. i. tēplo diu. ⁊ scz symeō
est gaussus. i. letatus videre. i. aspicere xpm. suo pprio lumine. i. oculis.
hoc qđ optauit. i. desiderauit. p multa tempora.

**Tu libens votis petimus precantū regis eterni geni-
trix faueto claraq; celsi renitēs olympi regna petisti**

¶ Construe. O tu genitrix. i. mater regis eterni. i. xpi (qui caret principio
⁊ fine) te petimus faueto. i. concede. votis precantū. i. precibus famulorū
libens. i. libenter. ⁊ tu renitens. i. resplendens. petisti. p accepisti. regna
clara. celsi olympi. i. celi altitudinem.

**Sit deo nostro decus ⁊ potestas: sit laus perpes ho-
nor ⁊ perennis: qui poli summa residet in arce trinus
⁊ vnus. Amen.**

¶ Construe. Decus ⁊ potestas sit deo nro. perpes laus. i. ppetua gloria.
⁊ perēnis honor sit deo nro. qui scz deus residet in summa arce poli. i. al-
titudine celi. trinus in psonis. ⁊ vnus in substantia.

**Quem terra ponthus ethera: colunt adorant pre-
dicant trinam regentem machinam claustrum
marie basulat.**

Expositio hymnorum

C Autor in presenti hymno vult ostendere hoc qđ pphete dē xpo nūc
ciauerunt. in vīrgine maria esse cōpletū. **C**lastrum marie baiulat xpm.
C Nota qđ deus fecit hoīem de limo terre. ⁊ posuit eū in paradyso volu
ptatis. ⁊ vetuit illi de ligno qđ erat in medio paradyssi ne comederet. sed
diabolo suadente eue. ⁊ eua postea ade. ambo comederunt. diabolo pla
centes mortaliter peccauerūt. ⁊ post peccatū tante trāsgressionis de pa
radyso terrestri a dño eiecitisse nudos esse cognouerūt. **A**idens ergo de
qđ aliter nō posset redimere genus humanū nisi p feminā. vnde ⁊ in vte
rū vīrginis descendit humanū corpus assumēs. ⁊ ita sumus redēpti ⁊ a
pctō liberati p feminā. vnde ⁊ nos grates reddere tenemur. **D**ictum est
etiā sup̄a qđ maria est stella maris ⁊ mater dei. ⁊ quē celū ⁊ terra cape
re nō poterant. suo gremio cōtulit. **C**ōstrue. **C**lastrū. i. venter marie.
scz vīrginis. baiulat. i. portat illū deū regentē. i. gubernantē. trinā machi
nam mūdī. scz celū terrā ⁊ mare. vel trinā machinā aīe. scz cōcupiscibilis
tatē. rationabilitatē. sensualitatē. quē. scz deum. terra. i. boni hoīes. pon
tū. i. mali hoīes. ethera. i. celestes creaturę. colunt. i. honorant. adorāt.
i. commendant. predicant. i. denunciant.

**Cui luna sol ⁊ omnia: deseruiunt per tempora: perfu
sa celi gratia: gestant puella viscera.**

Construe. **D**ico qđ celum ⁊ terra ⁊ oīa laudant ⁊ adorant illum quem
celi capere nō poterāt. ⁊ vere. **Q**uia viscera puelle. scz vīrginis marie. p
fusa. i. repleta. gratia celi. i. de rore celesti. gestant. i. portant. scz xpm deū.
cui xpo. luna. i. variatio lune. sol in cursu suo. ⁊ oīa entia. deseruiunt. i. sa
mulantur. per tempora. i. tēporaliter.

**Beata mater munere: cuius supernus artifex: mūdū
pugillo continens: ventris sub archa clausus est.**

Construe. **E**t qđ maria portauit xpm. possumus dicere qđ est beata ma
ter munere. i. dono filiū. sub cuius scz vīrginis. archa ventris. i. vteri sup
nus artifex. i. supremus creator. cōtinens mūdū. scz vniuersum. pugillo
sub sua potestate. clausus est. i. portatus.

**Beata celi nuncio: fecunda sancto spiritu: desiderat
gētibus: cuius per aluum fusus est.**

Construe. **E**t qđ sup̄nus artifex clausus est sub archa vīrginis marie
possumus enī bene dicere. qđ dei genitrix sit beata. i. sancta. nūcio celi. i.
angelica salutatioe a trīnitate missa. ⁊ est fecūda. i. impregnata sanctospū
p cuius scz marie. aluū. i. vterū. fusus est. i. natus est. supple ille qđ fuit de
sideratus. a cunctis gentibus. i. populis.

**O Gloriosa domina: excelsa super sydera: qui te
creauit prouide: lactasti sacro ubere.**

Materia huius hymni est. vt beatavirgo maria peperit saluatore nostru. Et q: deus contulit ei tantā gřam q: saluatore nostrum pareret rē. Facit autor apostrophā. i. cōuertit eundem. et q: deus cōtulit ei tantā gřam q: ipa peperit saluatore nostru. cōuertit sermonē suū ad ipam ostendēdo eā esse glorioſam. **C**onstrue. **O** glorioſa dñā. i. sponsa dñi nostri. excelsa i. eleuata. sup sydera. i. sup oēs celos. tu lactasti sacro ybere. i. sacro pectore. illum q te creauit. pvide. i. sua eterna puidētia.

Quod eua tristis abstulit: tu reddis almo germinē: ut trent ut astra flebiles celi fenestra facta es.

Construe. Tu reddis. i. restituis. almo germinē. i. p sanctū filiū tuum. supple illud qd tristis eua. i. dolorosa. abstulit. s. a nobis. scz paradyſum. et es facta fenestra celi. i. xpī. vt flebiles. scilz homines defientes peccata sua. intrent astra. i. celos.

Tu regis alti ianua: et porta lucis fulgida: vitam datam per virginem gentes redempte plaudite.

Construe. Et vere: quia Tu es ianua. i. ostiū. alti regis. i. xpī. et es facta fulgida porta. i. splendida ianua. lucis. i. chysti (qui est vera lux. que illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum) et o gentes redempte. i. liberate a domino iesu xpō. plaudite. i. gaudete. vitam datam esse per virginem. scz mariam.

Aue maris stella: dei mater alina: atq: semp virgo: felix celi porta.

Materia huius hymni est de salutatiōe biē marie virginis. facta ab angelo sic dicēte. Ave gratia plena dñs tecū: benedicta tu in mulierib⁹. Et cū ipa respōdisset. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbū tuū. tūc virtute altissimi obumbrata est. et solo verbo cōcepit filiū. q est xps dñs noster **I**ntendit etiā autor ipam beatā virginē mariā inuocare. vt ipa nomē eue. p quā mors intrauit. mutet. et soluat vincula pctōr nřōr. et prestet nobis vitā eternā. vt nos a pctis absolutos mites faciat et castos. hinc etiam laudare nos hortatur et glorificare hunc diē. ppter hoc qd euasimus de domo diaboli p ipam. et uenimus p fidem et gřam dei ad regna celōr. Et innuit hoc p simile faciēdo istam cōparatiōem. Sicut enī stella maris prestat ducatū ipsis nautis: vt ueniāt ad portū. ita p ducatū virginis marie ueniamus ad portū. i. ad xpī. **C**onstrue. **O** stella maris. i. mundi. aue. i. salue. o alina mater. i. sancta. genitrix dei et hominis. atq: p et manens semp virgo. scz ante partū. in partu. et post partū. et o felix porta. i. sancta ianua celi. i. paradyſi. aue. i. salue.

Sumens illud aue: gabrielis ore: funda nos in pace: mutans nomen eue.

Expositio hymnorum.

Construe. Et quia tu sumens illud aue. i. illam salutationem angelis cam. q̄ fertur ab ore gabrielis. illius angeli. funda. i. confirma nos in pace. i. in eterna beatitudine. tu dico mutans nomen eue. in aue. i. maledictionem eue in tuam benedictionem.

Solue vincla reis: pfer lumen cecis: mala nostra pelle: bona cuncta posce.

Construe. Et quia tu virgo dicta es stella maris. et q̄a mutasti nomen eue. i. maledictionem eue delesti. et impetrasti nobis benedictionem. et cōfudisti mortem tribuens nobis vitā perpetuā. ideo solue vincula. i. ligamina peccatorū. reis. i. peccatoribus. profer. i. tribue lumen cecis. i. infidelibus. et pelle. i. remoue nobis mala nostra. i. peccata nostra. et posce. i. postula. scz a filio tuo cuncta bona.

Montra te esse matrem: sumat per te preces: qui pro nobis natus: tulit esse tuus.

Construe. O maria monstra. i. ostende te esse matrem. scz placando filium tuum. et filius tuus sumat preces. i. deprecationes nostras. per te. q̄ scz filius. natus ex virgine maria. pro nobis scz miseris peccatoribus. tulit. i. sustinuit esse filius tuus.

Virgo singularis: inter omnes mitis: nos culpis solutos: mites fac et castos.

Construe. Virgo singularis (quia nulla est tibi similis. quia fuisti virgo ante partum. in partu. et post partum) mitis. i. humilis. inter omnes. scz mulieres. et o virgo: fac nos solutos culpis. et fac nos mites et castos. scz in corpore et anima.

Vitam presta puram: iter para tutum: vt vidētes iesum: semper colletemur.

Construe. Et quia es mater castitatis et suauitatis. O virgo presta. i. dona vitam puram. scilz nobis. et para. i. tribue. iter tutum. i. viam securā. vt nos videntes iesum. xpm filium tuum. colletemur. i. simul gaudeamus semp. i. in presenti ei laudes psoluentes. et in futuro eū plenius cognoscentes. gaudeamus cū dño deo nostro.

Sit laus deo patri: summo xpo decus: spiritui sancto trinus honor vnus. Amen.

Construe. Et quia descendit dominus deus noster in vterum virginis. Ideo laus. i. gloria sit deo patri. et decus. i. reuerentia sit summo christo. id est excelso dei filio. et spiritui sancto sit honor trinus in personis et vnus in essentia. Amen.

U queant laxis resonare fibris: mira gestorum
famuli tuorum: solue poluti labij reatum san-
cte iohannes.

Ciste hymnus vitā et mores habitū et cōversationem sancti Iohannis baptiste describit. orans et persuadens ut eius consuetudinē imitemur. ut ad eius beatitudinē puenire mereamur. **C**onstrue. **D** scē iohēs solue. i. relaxa. reatū labij. i. oris. polluti. i. inquinati. ut famuli tui queant. i. possint resonare. mira. i. miracula. gestorū tuorū. i. factorū. fibris. i. venis la-
xis. i. resolutis. vel apostolis vocibus exortis.

Nuncius selso veniens olympo: te patri magnum
fore nasciturum: nomen et vite seriem gerende ordine
promitt.

Construe. **N**uncius est veniens olympo. i. de celo. scz angelus gabriel. promitt. i. nunciat te fore magnū nasciturū. patri. scz tuo zacharie. et no-
men tuum similiter promitt. quia dixit Iohannes est nomen eius et pro-
mitt seriem. i. ordinem. vite gerende. dicens (Vinū et sicerā nō bibet) ordi-
ne. i. fm ordinem quem gessit.

Ille promissi dubius superni: perdidit prompte mor-
dulos loquēle: sed reformasti gentis perempte orga-
na vocis.

Construe. **I**lle. s. zacharias. dubius. i. incredulus. pmissi superni. i. ces-
lestis pmissionis. pdidit modulos pōpte loquēle. i. modū locutōis. **A**m-
brosius enī dicit q zacharias vocē amiserat in psonatibus. qz eas forma-
re nō poterat. sed tu reformasti o scē Iohēs genitus. i. natus organa. i.
instrumenta. vocis pempte. i. destructe seu extincte vocis.

Ventris obtruso positus cubili: senseras regem tha-
lamo manentem: hinc parens nati meritis uterq ab-
dita pandit.

Construe. **E**t tu positus. i. recumbēs cubili. i. vētre matris tue. obtru-
so. i. clauso. senseras regem. i. xp̄m. manentē. i. iacentem thalamo. ventre
virginis. hinc. i. ex hoc. uterq parens (zacharias et elizabeth) de meritis
nati. scz iohannis. pandit. i. pphetavit. abdita. i. abscondita. **Q**uia pater
dixit. Benedictus dñs deus israel. **M**ater vero dixit. **E**t vnde venit mī-
hi q mater dñi mei venit ad me.

Ad matutinas.
Atra deserti teneris sub annis: cuium tur-

Expositio hymnorum

mas fugiens petisti: ne leui saltem maculare vitam
famine posses.

Construe. **Q**uod scilicet iohannes. tu fugiens turmas. i. turbas civium. et petisti an-
tra. i. obscuram speluncam. deserti. i. loci desolati sub terrenis annis. scilicet in era
te. xij. annorum. ne posses maculare vitam sanctam. leui famine. i. verbo ocioso
Et est ociosum verbum quod aut utilitate rectitudinis aut iuste rationis ne-
cessitate caret famine. dico saltem leui. i. sine bono fructu.

Prebuit hyrtum tegimen camelus: artubus sacris
stropheum bidentes: cui latex haustum sociata pastum
mella locustis.

Construe. Camelus prebuit hyrtum tegimen. i. pilosum vestimentum. sac-
ris artubus. i. sacris membris. et bidentes. i. oues. prebuerunt stropheum. i.
cingulum. cui scilicet iohanni. latex. i. aqua. prebuit haustum. et cui mella prebue-
runt. pastum mella dico sociata sibi locustis. illis volatilibus.

Ceteri tantum cecinere vatun: corde presago iubar
affuturum: tu quidem mundi scelus auferentem in-
dice prodis.

Construe. Ceteri vatum. i. alii prophete cecinere. i. prophetarunt. tantum. i. tan-
tummodo. corde presago. i. pundo. iubar esse affuturum. i. christum venturum. sed
tu quidem (quasi distinctus) prodis. i. ostendis. scilicet christum. auferentem scelus. i. pec-
catum mundi. indice. i. digito. dicens. Ecce agnus dei.

Non fuit vasis spacium per orbis: sanctior quisque ge-
nitus iohanne: qui nephas seculi meruit lauante lymphis.

Construe. Quisque. scilicet homo. genitus (intellige ex muliere. non de vir-
gine ut christus) non fuit sanctior iohanne. scilicet baptista. per spacium vasti or-
bis. i. ampli mundi. qui. scilicet iohannes meruit tingere. i. baptizare. lymphis.
Id est aquis iordanis. lauante. scilicet christum purgantem. nephas. i. peccatum
seculi. pro seculo. i. mundi.

Omnis felix meritis celsi: nesciens labem niuei pu-
doris: prepotens martyr heremi que cultor maxime vatum

Construe. Et quoniam meruisti christum tingere lymphis. tu dico **Q**uod nimis fe-
lix celsi meriti. nesciens. i. ignorans. labem. i. sordem. niuei pudoris. i. pulchre
castitatis. martyr. i. testis. prepotens. i. pre aliis potens dixisti. Ecce agnus
dei etc. vel martyr. i. decollatus. et cultor. i. habitator. heremi. i. solitarius. Tu
maxime vatum. quia plus quam propheta.

Serta terdenis alios coronat: aucta clementis. ^{Spta} duplicata quoddam: trilia centeno cinnulata fructu: te sacer ornant.

¶ Tres ordines hic notant. s. tricesimus. sexagesimus. et ceteresimus. in quibus continentur omnes hominum ordines. s. continentes. coniugati. vel virgines. qui et de signantur per tres viros. s. per Moysen. Danielē. et Job. Per Moysen designantur coniugati. per Job continentes. per Danielē virgines designantur. Unde legitur in euangelio. Alii sunt in lecto. alii in villa. alii in agro. Hoc tractatum est de euangelio. ubi dicitur de semine iacto. aliud sexagesimū. aliud tricesimū. aliud centesimū fructū attulit. ¶ Construe. Serta. i. corona. terdenis. i. triginta coronas alios. s. coniugatos qui habent secū fidē sancte trinitatis. s. patris et filii et spūs sancti. et adherent etiā decē preceptis legis diuine. et illa sarta duplicata sunt. s. in sexagesimū fructū. et coronas quasdam. scilicet continentes. qui vixerunt in charitate dei et primi. et qui habent sex opera misericordie et castitatis. vel charitatis. s. pascere ieiunos. vestire nudos. potando sitientes. visitare infirmos etc. illa certa. i. triginta super sexagesima cummulata et aucta per augmentationē denarii. s. per decem centeno fructu. i. centesimo coronas. Sancte iohannes qui es virgo. quia ceteresimus fructus coronat. i. ornat virgines. ¶ Et ut brevius exponam. A tricesimo fructu vel ordine coniugati. a sexagesimo continentes. a ceteresimo virgines post dissolutionē corporis et aie coronantur in eterna beatitudine. ¶ Et nota quod tricesimus numerus surgit a ternario et denario. quia coniugati habent fidē sancte trinitatis. et adherent decem preceptis legis. sexagesimus numerus a senario et denario surgit. quia continentes habent sex opera misericordie et charitatis. s. pascere ieiunos etc. Virgines in centesimo ordine ponuntur et significant perfectionē. quia ceterenarius numerus surgit a trino tricesimo et denario. i. superaddito. et ita sunt centū. Per c. numerus perfectus intelligitur. et in hoc ordine fuit beatus iohannes non absurde. Immo aperte secundum loquelam digitorum. Per tricesimū numerū coniugatorum. et per sexagesimū continentium. per centesimū virginū merces accipit. Periti enim prima computatione articuloꝝ quā appellant loquelā digitorum dicunt quoniam in sinistra manu per quā vita temporalis intelligitur vsque ad nonagintanovē solebant computare. Centū autē et deinde in dextera parte per quā celestis vita designatur. Unde de quodā centenario habemus in quodam libro. Item dextera computat annos. In hoc loco autor facit numerū suū per quinque digitos manus. scilicet per pollicem. per indicem. mediū. medicū. et auricularem. ¶ Auricularis in palma positus significat unitatem. Medicus cum ipso positus duo significat. Medius cum ipsis positus in medio. tria significat. deinde nihil. Auricularis erectus medio. et medio iacentibus. quattuor significat. Medicus cum illo erectus medio iacente in palma. quinque designat. Medius cum illis erectus sex significat. Item auricularis in pal-

Expositio hymnorum

ma extensus septem significat. Medici eodem modo positus in palma octo significat. Medius simili modo positus nouē significat. Index (qui vsq; hoc nil fecit) predicto modo positus decē significat. Amplexu pollicis adiunctis. xxx. significat. Per quē numerū satis cōgrue accipit merces cōiugatorū, ppter illoz mollē amplexū et vite dilectionē et concordia. Pollex uquide cū indice firmiter astrictus significat sexagita. p quē numerū satis accipit merces cōtinentiū. Graue est enī ab amplexu et uoluptuosa delectatōe et psuetudine abstinere. Nil cōsuetudine maius. ¶ In dextera dī centū. Per numerū q̄ sit in dextera parte uitae celestis intelligit. p quē nō imerito accipit merces uirginū. q̄ in hac uia mundā et immaculatā uitā quasi angelicā (quantū possunt) ducunt.

Nunc potens nostri meritis opimis: pectoris duos lapides repell: asperum planans iter et reflexos dirige calles.

¶ Construe. O sancte iohannes. tu potens repelle. i. remoue duos lapides. i. incredulitates nostri pectoris. meritis opimis. id est fertilibus et fecundis. planans iter asperum. id est petrosum. et dirige calles reflexos id est curuos in peccatis.

Ut pius mundi sator et redemptor: mentibus pulsa liuione puris rite dignetur ueniens: sacratos ponere gressus.

¶ Construe. Ut pius sator (a sero ris). i. creator mūdi. mētibus puris. pulsa liuione. i. liuore abiecta. uenenosa sorde uitioz. saluator ueniēs dignetur ponere gressus sacratos. i. sancta itincra. rite. i. sine offensione.

Laudibus ciues celebāt superni: te deus simplex pariterq; trine: supplices et nos ueniam precamur parce redemptis.

¶ Construe. Superni ciues. i. celestes angeli. celebrant te. laudibus. O deus simplex. scz carens partibus. et trine. scz in personis. pariter et nos supplices. i. humiles. precamur ueniam. i. indulgentiam. parce redemptis. i. dimitte nobis redemptis. peccata nostra. quia redemisti nos sanguine tuo proprio. Amen. i. sine fine.

Aurea luce et decore roseo: lux lucis omne perfusa disti seculum: decorans celos inclyto martyrio hac sacra die que dat reis ueniam.

¶ Construe. O lux lucis. i. filius patris. pfudisti omne seculū. i. replesti. aurea luce. i. predicatōe apostolorū aurea lumina dicta sunt ppter splen-

dozem diuine bonitatis ⁊ bone vite. quia nos illuminauit) decore roseo. id est rubeo martyrio. tu decoras celos. i. celestes creaturas. in dyto martyrio. i. nobili passione. in hac sacra die. i. solennitate. que dies dat veniam. i. indulgentiam. reis. i. peccatoribus.

Ianitor celi: doctor orbis: pariter iudices seculi: vera mundi lumina: per crucem alter: alter ense triumphans vite senatum laureati possident.

Construe. Ianitor celi. i. petrus hostiarius. doctor orbis. i. predicator mundi. i. paulus. pariter. i. simul sunt iudices seculi. ⁊ sunt vera lumina mundi. alter. i. petrus triumphans. i. vincens per crucem. alter. i. alius. scilicet paulus triumphans ense. laureati. i. coronati. possident senatum. id est principatum huius vite.

Iam bone pastor petre clemens accipe vota precantium ⁊ peccati vincula: reolue tibi potestate tradita: qua cum claudis celum verbo claudis aperis.

Construe. Iam bone pastor. Tutor facit apostropham ad petrum dicens. **Construe.** Bone pastor petre clemens accipe vota precantium. i. preces. ⁊ reolue vincula peccati. potestate tradita tibi. scilicet a christo. qua. scilicet potestate claudis ⁊ aperis celum. i. paradysum. cunctis christicolis. verbo. i. sermone.

Doctor egregie paule mores instrue: ⁊ mente poli nos transferre satage: donec perfectum largiatur plenius euacuato quod ex parte gerimus.

Construe. Bone paule doctor egregie. i. nobilis. instrue. i. compone nostros mores. ⁊ satage. i. labora. transfer nos mente poli. i. in celestibus. donec. i. quousque perfectum. scilicet ab utraque anima ⁊ corpore. largiatur. i. tribuatur nobis in futuro. plenius. i. perfectius. euacuato. i. penitus dimissa mortalitate. quam gerimus ex parte. i. in hoc mortali corpore. quasi in aliam partem hominis versa fuerit. in futuro gloriabitur homo plenius ⁊ perfectius data sibi immortalitate utriusque partis. scilicet anime ⁊ corporis.

Oliue binc pietatis vnice fidei deuotos spe robustos maxime fonte repletos charitatis gemine post mortem carnis impetrare viuere.

Construe. Oliue binc pietatis. i. due oliue pietatis vnice. i. indiuisibile fidei. i. vnus amoris. impetrare. i. postulare a deo nos viuere deuotos ⁊ robustos. i. firmos spe maxime repletos fonte gemine charitatis. scilicet dilectionis dei ⁊ proximi impetrare. inquam dico. post mortem carnis. i. separationem anime ⁊ corporis.

Expositio hymnorum

Sit trinitati sempiterna gloria honor potestas atque
iubilatio in unitate cui manet imperium extunc et mo-
do per eterna secula.

Construe. Sempiterna gloria. i. eterna gloria. sit trinitati in tribus p-
sonis. et honor sit eis atque iubilatio. i. laudatio sit ei trinitati in unitate. scz
in vno deo. illa trinitas q̄ est vnus deus manet imperiū. i. existit pces
pro. extunc. i. ab exordio mūdi. et modo in presenti. p eterna secula. i. per
omnia tempora. Amen. i. sine defectu.

O quam gloriosa luce choruscas stirpis dauid
ce regia proles sublimis residens virgo maria
supra celigenas etheris omnes.

I hoc metrum est tetrametrum. Sūt autē hic quattuor versus. in vnoquo-
q; eorū sunt quattuor pedes. quorū primus est spōdeus. scōs iambus. ter-
tius dactylus. quartus est spōdeus siue trocheus. **M**ateria huius hym-
ni est duplex commendatio ipsius marie. tā a pgenie q̄ a meritis. **C**omē-
datio a pgenie est. q̄ ip̄a est de regia stirpe. i. de stirpe dauid. **C**omēda-
tio autē a meritis est. q̄ ip̄a peperit xpm saluatōrē nrm. **L**antat autē hym-
nus iste in trāitu siue obitu beate marie virginis. qualiter. s. trāsiuit de
hoc mūdo ad regnū celoz. an solū amittendo spm. vel vtrū assūpta fuit
cū corpore. de quo dubiū est. sed tñ melius est vt credamus eā assūptā
esse a patre cū corpore. **R**egia ples stirps dauidice. **M**aria q̄ est ra-
mus ipsius dauid. **I**p̄e enī fuit quercus a qua ramī pcedūt. et tu es ra-
mus stirps et ples. q̄ termini ponunt p eodē. sed nō idē significāt. **E**st cū
ples qd aliūde habet initū. **S**tirps idē est qd trūcus. a quo ramus vt
lut a p̄re filius pcedit. **C**onstrue. **Q**uā. i. quantū. glorifica luce. i. glorio-
sa choruscas. i. splendida parens. o maria tu dico. sublimis. i. stans in su-
blimi. scz in celo. tu residens. i. sedēs sup oēs angelos. etheris celigenas
i. genitas in celo. fuerunt creati angeli a deo.

Tu cum virgineo mater honore angelorum dño pe-
ctoris aulam sacris visceribus casta parasti natus hic
deus est corpore christus.

Construe. **M**aria supple existēs mater cū virgineo honore. i. pma-
nēs virgo casta parasti aulā pectoris. i. pectus tuū dño angeloz. et ideo.
hinc. i. ex illis visceribus sacris natus est xps deus. i. dignatus est nasci
corpore. i. quātū ad corpus. q̄ humanitatē sumpsit a te virgo maria.

Quem cunctis venerans orbis adorat: cui genu fle-
ctitur omne a te petimus subueniente abiectis tene-

hvis gaudia lucis.

Construe. Quē venerans orbis adorat. i. quē oēs hoīes venerant. cui. i. ad cuius honorē. omne genu flectitur. i. oēs hoīes flectūt genua. a quo scz xpo nos petimus gaudia lucis. scz eterne. te subueniēte. i. auxiliante. abiectis tenebris. i. peccatis remotis a nobis.

**Hoc largire pater luminis omnis natum per propriū
uin flamine sacro: qui te nitida viuūt ī ethera regnās
ac moderans secula cuncta. Amen.**

Construe. Superius facit autor pīces ad beatā mariā virginem. sed hic facit pīces ad deum patrem vt ipse dignetur nobis dare que pmissa sūt dī cens. **C**onstrue. O pater luminis omnis. i. origo et factor totius claritatis. largire. i. dona nobis hec. scz gaudia lucis. et largire inquā hoc. per ppiū natum. i. amore filij tui. et sancto flamine. i. amore spū sancti. qui supple filius tuus viuūt tecū in nitida. i. munda ethera. i. in celo. regnans id est gubernans ac moderans. i. temperans secula cuncta. i. omnes gentes in hoc seculo existentes.

**Tibi xpe splendor patris vita virtus cordiū: in
conspetu angelorum voce votis psallimus al
terantes concrepando melos damus vocibus.**

Construe. O xpe q es splendor patris. q es vita et virtus cordiū et aīarū supple nos psallimus. i. canimus votis et voce. et nos alterantes. damus melos. i. dulces cātus. et hoc dico concrepando. i. resonādo vocibus.

**Collaudemus venerantes omnes celi milites et p̄cipue
p̄uatum celestis exercitus michaelem in virtute
conterentem zabulon.**

Construe. Nos venerātes. i. honorātes. collaudemus oēs milites celi et p̄cipue. i. p̄e alijs p̄uatum. i. ducem celestis exercitus. scz michaelem. conterentem. i. destruentem vel superantem zabulon. i. diabolum in virtute. i. potestate.

**Quo custode p̄cul pelle rex xpe p̄ssime omne nephas
inimici mūdo corde et corpore paradyso redde tuo nos
sola clementia.**

Construe. Quo scz michaele. custode. i. custodiente. xpe p̄ssime rex. pelle. i. abluc vel abijce. i. remoue a nobis. omne nephas inimici. i. omne peccatum diaboli. et redde nos sola clementia. i. pietate vel misericordia tuo paradyso. et hoc mundo corde et corpore.

Expositio hymnorum

Gloriam patris melodis personemus vocibus: gloriam xpo canamus gloriam paraclyto: qui deus trinus & vnus extat ante secula.

Construe. Nos personemus gloriā. i. laudē patri. in diuinis vocib⁹. melodis. i. dulcedinis vel dulcibus. & canamus. i. cantemus. gloriā xpo. i. filio. & canamus paraclyto. i. spū sancto. qui pater & filius & spū sanctus extat. i. est vnus deus in essentia. & trinus in personis.

O hysse sanctorum decus angelorum: rector humani generis et auctor: nobis eternum tribue benignus scandere celum.

Autor facit mentionem ad singulos angelos rectores humani generis. **C**onstrue. xpe decus angelorum sanctorum (ad dñam malorum) & auctor tu benignus tribue nobis scādere. i. ascēdere celū. i. regnū eternum.

Angelum pacis michael ad istam: celitus mittas rogamus aulam: nobis vt crebro veniente crescant prospera cuncta.

Construe. Rogamus mittas celit⁹. i. de celo dirigas. ad istā aulā. i. istā ecclesiā. michaelē angelū pacis. q̄ nos placat deo quotiēs magna nūciantur nobis a deo Michael mittit ad nos. qñ vero maiora tunc Gabriel mittit. vt marie & zacharie. qñ ad mediā tunc Raphael mittit. vt thobie. Raphael interpretat medicina. ad hoc ergo mittat. vt cūcta prospera crescant. veniēte angelo michaelē. dei crebro. i. frequenter.

Angelus fortis Gabriel vt hostem: pellat antiquum voluat ab alto: sepius templum veniens in istud: nostri misertus.

Construe. Gabriel interpretat fortis angelus. i. fortitudo dei. p̄ quem intelligitur q̄ fortis fuit & potens ad resistendū fortitudini diaboli p̄ virtutem sancte crucis. & gabriel fortis angelus voluat. i. volet ab alto celi. vt pellat antiquū hostem. i. diabolu. gabriel dico veniens sepius in istud templū. i. ecclesiā. misertus nostri.

Angelum nobis medicum salutis: mitte de celo Raphael vt omnes sanat egrotos pariterq; nostros dirigat actus.

Construe. xpe mitte nobis angelū raphaelē medicū salutis nostre Raphael interpretatur medicina dei. & signat xpm iesum qui tulit nobis

de celis medicinam. i. portauit scz spūsanctum. cuius gratia mundati sumus ab oī peccato. ⁊ liberati ab hoste antiquo vt sanet ⁊ curet nos oēs egrotos in mente. ⁊ dirigat actus nostros. i. nfas operatiōes prauas ad bonam operatōem angeloz vel inuocationem.

Hinc dei genitrix maria totus ⁊ nobis chorus angelorum semper assistat simul ⁊ beata concio tota.

Construe. Maria genitrix dei nostri. ⁊ totus chorus angeloz assistat semp. i. oī tempore. nobis oibus. ⁊ tota concio beata. i. exercitus angeloz assistat nobis oibus. vt isti intercedant pro nobis.

Prestat hoc nobis deitas beata patris ac natī pariter qz sancti spūs cuius roboat in omni gloria mundo.

Construe. Beata. i. deitas patris ac natī. i. filij. pariter spiritussancti. prester. i. tribuat nobis. scz supradicta. cuius gloria roboat. i. personet. in omni mundo. Amen.

Iesu saluator seculi: redemptis ope subueni: et pia dei genitrix: salutem posce miseris.

Construe. O xpe pserua nos famulos (⁊ bene debes) qz redemisti nos ⁊ hoc est o iesu saluator seculi. subueni. i. succurre. redēptis ope. i. tuo auxilio. o pia dei genitrix posce. i. impetra. salutē aīaz nobis miseris.

Cetus oēs angelici: patriarcharum cuncti: ⁊ prophetarum merita: nobis precentur veniam.

Construe. O oēs angelici ciues. i. oēs societates seu exercitus. cuncti. i. chori patriarchaz ⁊ merita patriarchaz precent. i. postulant vel inpetrent nobis veniam. i. indulgentiam peccator.

Baptista xpi preuius: ⁊ clauiger ethereus: cum ceteris apostolis: nos soluant nexu criminis.

Construe. Baptista iohannes preuius. i. precursor xpi. ⁊ clauiger. scilz petrus. ethereus. i. celestis cum ceteris apostolis. soluāt nos a nexu criminis. i. a vīculis peccator.

Chorus sacratus martyrum: sacerdotum confessio: ⁊ virginalis castitas: nos a peccatis abluant.

Construe. Sacratu chorus. i. sacer cetus martyrum. ⁊ cōfessio sacerdotū i. iustoz. ⁊ castitas virginalis. i. virginū. abluant nos a peccatis.

Electorum suffragia: omnesqz ciues celici: annuāt votis supplicum: ⁊ vite poscant premium.

Expositio hymnorum.

Construe. Suffragia. i. patrocinia electorum. et omnes celi. ciues. i. angelus. annuant. i. faueant votis. i. precibus supplicum. i. humilium. ut possint. id est impetrent premium vite. scilicet eterne.

Laus honor virtus gloria: deo patri et filio: sancto simul paracyto: in sempiterna secula. Amen.

Construe. Laus. i. virtus. honor et gloria. sint deo patri. et filio. simul paracyto in sempiterna secula. Amen.

Ariste redemptor omnium: conserua tuos famulos: beate semp virginis: placatus sanctis precibus

Hic autor facit inuocationem ad omnes ordines angelorum. et deprecatur eos ut ipsi assint nobis. et a nobis omnia vitia repellant. et nos purificatos corde et corpore et opera ad celestia regna perducant. **C**onstrue. O christe redemptor omnium. scilicet fidelium. conserua tuos famulos. qui tibi famulantur. tu dico placatus. sanctis precibus beate marie virginis.

Beata quoque agmina: celestium spirituum: presentia preterea: futura mala pellite

Construe. O beata agmina celestium spirituum. scilicet angelorum. pellite. i. expellite presentia. quoque futura. scilicet vitia a nobis.

Vates eterni iudicis: apostolorum domini: suppliciter exposcimus: saluari vestris precibus.

Construe. Vates. id est o vos prophete eterni iudicis. id est christi. O apostoli domini. exposcimus. i. rogamus suppliciter. nos saluari. vestris precibus. scilicet apud christum.

Martyres dei inclyti: confessoresque lucidi: vestris orationibus: nos ferte in celestibus.

Construe. O martyres dei inclyti. i. nobiles et electi. et confessores lucidi. i. casti. ferte nos in celestibus. scilicet regnis. vestris orationibus.

Chorus sanctarum virginum: monachorumque omnium: simul cum omnibus sanctis: consortes christi facite.

Construe. Chorus sanctarum virginum. et omnium monachorum. facite nos christi consortes. i. participes celestis regni. cum omnibus sanctis.

Gentem auferte perfidam: credentium de finibus: de christo laudes debitas: persoluamus alacriter.

Construe. Auferte. id est remouete. gentem perfidam. id est infidelem. de finibus credentium. et ad quid. ut persoluamus alacriter. id est iocundum. christo laudes debitas.

Gloria patri ingenito: eiusq; vnigenito: vna cū sancto spiritu: in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. Gloria. i. laus sit ingenito patri. eiusq; vnigenito. i. filio iesu xpo dño nro. vna. i. pariter cū sancto spū. in sempiterna secula. Amen.

Annue xpe seculorum dñe nobis per huius tibi cara merita: vt que coram te grauiter deliquimus: huius soluantur gloriofis precibus.

¶ Construe. O dñe seculor. scz tempor. annue. i. cōcede nobis seruis tuis. p merita huius. supple apostoli. merita dico cara tibi xpo. ⁊ o xpe. supple nostra peccata soluantur. i. indulgeantur. precibus gloriofis. huius. scz apostoli. que supple peccata. nos delinquimus. i. cōmissimus. grauiter. i. criminaliter. coram te. i. ante te.

Salua redemptor plasma tuū nobile signatū sancto vultus tui lumie: nec lacerari sinas fraude demonū: propter quod mortis exoluisti precium.

¶ Construe. O redemptor q redemisti mūdū sanguine tuo. Salua nos scz tuum nobile plasma. i. tuam nobilē creaturam. plasma dico signatum sancto lumine vultus tui. supple redemptor. ne sinas. i. non pmittas supple nos lacerari. i. destitui. fraude. i. dolo demonum. i. diaboloz. propter quod supple plasma tuum. tu exoluisti. i. redemisti precium mortis. quādo passus fuisti in cruce propter nos.

Dole captiuos esse tuos famulos: absolue reos compeditos erige: ⁊ quos cruore redemisti proprio: rex bone tecum fac gaudere.

¶ Construe. Supple o xpe. Dole. i. condole. nos tuos famulos esse captiuos. i. p penā captiuatos in diaboli laqueo. ⁊ o supple xpe absolue. id est libera. reos. i. culpabiles per peccata. ⁊ erige. i. extra peccatū rege cōpeditos. i. laqueatos. laqueo diaboli. ⁊ supple o bone rex. i. pie. fac nos gaudere. i. gaudiū habere vel letari. tecū. i. cum te. nos dico quos redemisti. i. saluasti proprio sanguine. i. per effusionem tuī proprii sanguinis in cruce tempore tue passionis.

Sit tibi benedicte domine: gloria virtus honor ⁊ imperium: vnacum patre sanctoq; paraclyto: cū regnas deus ante secula. Amen.

¶ Construe. O iesu tu dico benedicte domine. gloria. i. laus. sit tibi virtus. sit tibi honor. sit tibi ⁊ imperium. sit tibi vna. id ē pariter. cum patre.

Expōsitio hymnorum.

scz in diuinis. qz pro z. z sancto paraclyto. i. sancto spiritui cum quibus. s. patre z sancto spiritu. supple tu deus regnas. i. gubernas. ante secula. i. sine initio. Amen. i. fiat vt petimus.

Exultet celū laudib⁹: resultet terra gaudijs: apostolorum gloriā: sacra canunt solennia.

Construe. In hoc hymno facit auctor inuocatōem ad apostolos. vt ipsi p nobis exultēt. z suis precib⁹ a nobis vitia repellāt. vt ipsi cū veniūt ad iudiciū nō p reatu puniūt. sed cōpotes eternis gaudijs faciant. **C** Nota qz dies iudiciū nō ē: ideo qz sit dies. sed apparebūt nobis oīa sicut in die. **C** Construe. Celū. i. celestis curia. exultet. i. gaudeat laudibus. terra. i. terrenis. hoīes resultēt gaudijs. canūt. i. laudāt sacra solēnia. aplōz cū gloriā.

Vos seclī iusti iudices: z vera mundi lumina: votis precamur cordium: audite preces supplicum.

Construe. Vos apostoli iusti iudices seclī (pro seculi) z vera lumina mūdī. qz totus mūdus illuminat. eoz predicatōe. precamur vos votis. i. precibus cordiū. i. cordis. audite preces supplicū. i. humilium.

Qui celum verbo clauditis: serasqz eius soluitis: nos a peccatis omnibus: soluite iussu quesumus.

Construe. Qui clauditis. s. pctoribus. celū. verbo. z soluitis serayectes eius. i. celū supple cōtritis nos quesumus. i. precamur vos. soluite. i. absoluite nos a peccatis oībus. iussu. i. precepto xpī.

Quorum precepto subditur: salus z languor oīm: sanate egros moribus: nos reddentes virtutibus.

Construe. Quoz scz apostolorū precepto. salus. i. sanitas. z languor. i. infirmitas. oīm. s. hoīm. sanate egros. i. pctorēs. moribus. i. prauis cogitationibus. reddentes nos virtutibus.

Ut cum iudex aduenerit: xps in fine seculi: nos sempiternis gaudijs: faciat esse compotes.

Construe. Et rogamus vos. Ut cum xps iudex aduenerit. in fine seculi. faciat nos esse compotes sempiternis gaudijs.

Martyr dei qui vnicū: patris sequendo filiū: victis triumphans hostibus: victor fruēs celestibus

Construe. Materia huius hymni est. vt relictis delectationibus z vanitatibus huius seculi. bona opera exercendo. deum consequamur.

Construe. Martyr dei qui fuisti victor triumphans hostibus victis. i. superatis. sequēdo vnicū filium patris. s. christum. z es modo fruens celestibus. scz bonis.

**Qui precatus munere: reatum nostrum dilue: arcēs
mali contagium: vite remouens tedium.**

Construe. Et q: talibus bonis frueris. dilue. i. extingue reatum. i. pctm
nostrū. tu arcens contagiū mali. i. diaboli. remouens tediū vite. scz famē.
utim. nuditatē frigus. scz nobis dando tēporalia dissimiliter.

**Soluta sunt iam vīcula: tui sacrati corporis: nos sol
ue vinculis seculi amore dei filij.**

Construe. Et sicut vincula tui sacrati corporis: iam soluta ex nexibus
huius seculi. et es cum chūsto. solue nos a vinculis. i. a peccatis. tuis pre
cibus. et hoc amore dei.

Presta pater piissime &c.

**Deus tuorū militū sois & corona premium lau
des canētes martyris: absolue nexu criminis.**

Construe. Deus tu sois et corona tuorū militum. scz hereditas. et tu
premiū. q: tu fm meritum tribuis. absolue nexu criminis. i. laqueo pec
catorū. nos dico canentes laudes tuas.

**Hic nempe mundi gaudia: & blandimenta noxia: cas
duca rite deputans: peruenit ad celestia.**

Construe. Hic martyr deputās. i. pensans rite. i. recte gaudia mundi et
blādimēta esse noxia et caduca. puenit nēpc. i. certe. ad celestia regna.

**Penas cucurrit fortiter: & sustulit viriliter: pro te effū
dens sanguinem eterna dona possidet.**

Construe. Et ipse cucurrit fortiter. i. forti animo. delectationes huius
mundi transiuit. et sustulit penas viriliter. effundens sanguinem suum. et
ideo possidet eterna dona.

**Ob hoc precatu supplices: te possimus piissime: in hoc
triumpho martyris: dimitte noxam seruulis.**

Construe. Ob hoc. id est propter hoc. o piissime pater nos supplices
poscimus. id est precamur te precatu. in hoc triūpho. id est victoria mar
tyris. dimitte noxam seruulis.

Laus &c. vt patet.

**Sanctorum meritis inclyta gaudia: pangamus
socij gesta q: fortia: nam gliscit animus prome
te cantibus victorum genus optimum.**

Expositio hymnorum

In hoc hymno laudat autor deū in cōmemoratōe sanctorū martyrum. quī mundū cū pompis suis dimiserūt. vnde in terris laudant. et in celis honorant. Intēdit itaq; rogare deū. vt nos famulos iūgat cōsortio scōrum martyrum. **Cōstrue.** Socij pāgamus. i. cantemus inclyta gaudia. i. preclara merita scōrum et fortia gesta eorū. nā animus meus gliscit. i. cupit vel gaudet pmere. i. laudare. cū canticis optimū genus victorū. i. martyrum.

Hi sunt quos retinens mūdus inhorruit: ipsum nam sterili floze per aridū: spreuere penitus teq; secuti sunt rex xpe bone celitus.

Cōstrue. Hi sūt martyres quos mūdus retinēs inhorruit. i. odio habuit. nā xpi martyres spreuere penitus. ipm. s. mūdū. p. aridū. i. valde lictū. sterili floze. i. fructuoso. et secuti sūt. celitus. i. diuinitus. re. o xpe bone.

Hi pro te furias atq; ferocia: calcarunt hominum sequeq; verbera: cessit his lacerans fortiter vngula: nec carpsit penetralia.

Cōstrue. Hi martyres calcarūt. i. sustinuerūt. p. te furias. i. insanas in fidelium. atq; verbera ferocia. i. crudelia. et seue. i. iniuste illata. et vngula. i. quoddā genus tormēti. cessit. i. locū dedit his martyribus. lacerās. i. puniens. p. quicuis tormēta. nec p. nō carpsit penetralia martyrum vel apostolorū. i. nō fuerūt tracta vel diuisa earū viscera. et hoc virtute dei.

Ceduntur gladijs more bidentium: non murmur resonat nec querimonia: sed corde tacito mens bene conscia conseruat patientiam.

Cōstrue. Ipsi cedunt. i. iugulant gladijs crudelibus. more bidentium. i. cōsuetudine ouium. murmur eorū nō resonat. nec querimonia. i. lamentatio audit. sed mēs bene conscia. i. boni meriti. cōsonat patientiā. tacito corde. quī fortes patientes et firmi erant p. fide xpi in bello.

Que vox que poterit lingua retexere: que tu martyribus munera preparas: rubri nam fluido sanguine laureis distantur bene fulgidis.

Et quī hec oīa p. xpi noīe patiebant. igit. **Cōstrue.** Que vox quā lingua poterit retexere. i. dicere vel explicare. munera. i. dona quā tu martyribus preparas. nā rubri. scz ipsi. i. rubei. fluido. i. fluēte sanguine. distant. i. coronant laureis. i. coronis bene fulgidis.

Te summa deitas supplīces poscim⁹: vt culpas abluas noxia subtrahes: des pacē famulis nos quoq; glor

etiam per cuncta tibi secula.

Construe. **S**umma deitas. nos supplices. i. humiles. poscimus. i. rogamus te. vt abluas. i. deleas. culpas nras. i. pctā nra. et subtrahes gloria a nobis. et des pacē famulis tuis. quocq; p et nos oēs demus gloriā tibi. id est ad honorem tui p cuncta secula. Amen.

Hymnus plurimorum martyrum.

Rex gloriose martyrum corona confitentium: qui respuentes terrena perducis ad celestia.

Construe. **M**ateria hymni est inuocare regem martyrum vt dirigat ad nos aures sue clemētie. si qd deliquimus. vt ppter merita scōrum in quorū cōmemoratiōe presens hymnus cantat. nobis ignoscere digne. **C**onstrue. **G**loriose rex. martyrum. corona cōfentium. i. confessorū hoīm. qui perducis respuentes terrena ad celestia gaudia.

Aurem benignam p̄tinus appone nostris vocibus: trophea sacra pangimus: ignosce quod deliquimus.

Construe. **T**u appone aurā benignā p̄tinus. i. statim. nris vocibus et ignosce qd deliquimus q pangimus sacra trophea. i. victoriā martyrum.

Tu vincis in martyribus: parcendo confessoribus: tu vince nostra crimina donando indulgentiam.

Construe. **T**u vincis. seuiciā tyrannorum. in martyribus. parcēdo cōfessoribus. q: nō vis vt p martyrum finiāt vitā suā. tu vince. i. destrue nra crimina. donādo nobis indulgentiā. q: tu nō vis mortē peccatoris.

Iste confessor domini sacratus: festa plebs cuius celebrat per orbem: hodie letus meruit secreta scandere celi.

Construe. **M**ateria huius hymni est. q totis viribus deū sup oīa laudare debemus. **I**ntendit etiā auctor hoc hymno tractare de ascensione illius confessoris. in cuius memoria presens hymnus totis laudibus celebratur.

Construe. **I**ste confessor dñi sacratus a dño. letus. i. exultans. meruit hodie. i. hoc die scandere secreta celi. i. ad celos. festa cui? i. sancti. plebs deuota celebrat per totum orbem.

Qui pius prudens humilis pudicus: sobrius castus fuit et quietus vita dum presens begetauit eius corporis artus.

Construe. **Q**ui scz confessor fuit castus corpore. pius. i. sanctus. prudens. i. sapiēs. humilis. i. pudicus in verbis. sobrius in moribus. et quietus

Expositio hymnorum

tus. i. tranquillus. dum p quia. presens vita. scz in hoc mundo. vegetas
uit. i. nutrit. artus. i. membra corporis eius.

**Ad sacrum cuius tumulum frequenter: membra lan-
guentum modo sanitati: quolibet morbo fuerint gra-
uata restituantur.**

Construe. Ad cuius. i. confessoris. sacrum tumulum. i. sepulchrum. membra lan-
guentum. i. egrotantia. restituantur modo. i. in i. siti. sanitati. frequenter quolibet
morbo. i. quacumque infirmitate illa membra fuerint grauata.

**Unde nunc noster chorus in honore: ipsius hymnum
canit hunc libenter: ut pijs eius meritis iuueniatur om-
ne per eum.**

Construe. Unde nunc noster chorus. fratrum nostrorum. canit hunc hymnum i ho-
nore illius confessoris. libenter. i. voluntarie. ut iuueniatur pijs meritis et patro-
cinijs. et orationibus eius. per orem eius. i. per cuncta secula.

**Sit laus illi decus atque virtus: qui supra celi residens
cacumen: totius mundi machinam gubernat trinus
et vnus. Amen.**

Construe. Laus. i. gloria. decus. i. honor atque virtus illi deo. qui residens est
sup cacumen. i. supra ceptrum celi. trinus in personis. et vnus in deitate sub-
stantie. qui gubernat machinam. i. fabricam. totius mundi.

**Iesu redemptor omnium: perpes corona presulum: in
hac die clementius: nostris faueto vocibus.**

Construe. Iesu redemptor. i. liberator omnium. i. hominum. tu es perpes co-
rona. i. perpetua gloria. presulum. i. confessorum. tu faueto. i. fauorem prebeto.
nostris vocibus. i. cantibus. clementius. i. clementer. in hac die. i. in festi-
uitate huius confessoris.

**Tui sacri qua nominis: confessor almus clauit: cui
lus celebrat annua: deuota plebs solennia.**

Construe. Qua. i. in qua die. almus professor tui sacri nominis. clauit. i. i. da-
ritate dei ascendit. annua solennia. i. festa. cuius. i. confessoris. deuota plebs. i.
populus christianus cum magna deuotione celebrat. i. celebrando colit.

**Qui rite mundi gaudia: huius caduca respuens: cum
angelis celestibus: letis potimur premijs.**

Construe. Qui. scz professor. respuens. i. refutans. rite. i. debite. caduca. i.
transitoria gaudia huius mundi. potitur. i. vititur vel fruit. letis premijs.

cum magna leticia. cum celestibus angelis.

Huius benigne anue: nobis sequi vestigia: huius precatu seruulis: dimitte noxam criminis.

Construe. O xpe annue. i. concede. benigne. i. clementer nobis. scz huc hymnum canentibus. sequi. i. q sequamur. vestigia. i. exempla bonorum operum. huius confessoris. z dimitte. i. indulge. nobis seruulis. i. tibi seruientibus. noxam. i. culpam. criminis. id est peccati. precatu. id est rogatu. huius scz confessoris.

Uirginis proles opifexq; matris: virgo que gessit peperitq; virgo: virginis festum canimus trophæum accipe votum.

Construe. Materiam huius hymni est canere deo laudes z sequi vestigia eius. z commemoratio sanctarum virginum. **Construe.** O proles. i. fili marie. q; p z. opifex. i. creator. que scz te. virgo scz maria gessit. i. portauit. virgo scz maria peperit. i. parurit te. nos canimus festum virginis. trophæum. i. victoriam. ideo accipe. i. suscipe. votum. i. preces nostras.

Hec tua virgo duplici beata: sorte dum gessit fragilem domare corporis sexum domuit cruentum corpore setum.

Construe. Hec tua virgo est beata. duplici sorte. scz castitate. z martyrio. dum gessit. laborauit. domare castigare. fragilem sexum. i. naturam corporis. z illa domuit. id est deuicit. cruentum. i. crudelem. setum. id est diabolum. corpore. vt Agatha.

Unde nec mortem nec amica mortis: seu a penarum genera pauescens: sanguine fuso meruit secreta scandere celi.

Construe. Unde nec fuit pauescens. id est timens mortem. nec seu a genera penarum. nec fuit amica mortis. id est diaboli vel peccati. ideo sanguine fuso. id est consummato martyrio. ipsa meruit scandere secreta celi. id est ad celos.

Huius obtentu deus alme nostris: parce iam culpis vitia remittens: quo tibi puri resonemus alinum peccatoris hymnum.

Construe. O alme deus parce iam culpis. i. peccatis. obtentu. i. prece. huius scz virginis. z tu remittens vitia. quo p vt. nos puri resonemus tibi alimum hymnum. i. canticum sanctum cantemus ad laudem tuam.

Gloria tibi dñe qui natus &c.

Expositio hymnorum.

Iesu corona virginū: quē mater illa concepit: q̄
sola virgo parturit: hec vota clemens accipe.

In hoc hymno laudat autor deū in cōmemoratōe sanctay virginū. **C**onstrue. **O** iesu corona virginū. quem. i. te. illa mater concepit. s. maria. que sola mater inter alias virgo parturit. tu clemens accipe. i. suscipe hec vota nostra. i. has preces.

Qui pascis inter lilia: septus choris virginum: spōs
sas decorans gloria: sponsisq; reddens premia.

Construe. **I**n pascis. i. delectaris. inter lilia. i. bona opera. septus. id ē
circundatus. choris. id est ordinibus virginum. ⁊ decorans sponsas glo
ria. ⁊ reddens sponsis premia.

Quocūq; pergis virgines: sequunt atq; laudibus: post
te canentes cursitant: hymnosq; dulces personant.

Construe. **Q**uocūq; pergis. i. ad quēcūq; locum pergis. ille virgi
nes sequuntur te. atq; canentes cursitant. i. currunt post te. laudibus. et
personant dulces hymnos.

Te deprecamur largius: nostris adauge sensibus: ne
scire proptus oīa: corruptōis vulnera. **P**resta ꝛc.

Construe. **E**rgo nos precamur te adauge largius. i. amplius. nris sens
ibus. ⁊ da proptus. i. oīno. nobis oībus nescire vulnera corruptionis.

Gloria laus ⁊ honor tibi sit rex xpc redemptor:
Cui puerile decus prompsit osanna pium.

Iste hymnus ad pcessionē canit ipso die palmarū in quo tractat laus
iesu xpi. qui lōgius repetit. primo a pueris hac die. **O**sanna canentibus
Deinde a meritis psonalibus iesu. Tertio a diuersis creaturis. descen
dendo tandē ad hebreos siue iudeos. q̄ hoc die specialē dño honorē ex
buerūt. ⁊ nos similiter facere conamur. vt placeamus dño sicut ⁊ iudei
in illo placuerūt eidem. **C**onstrue. **O** rex xpc redemptor noster. gloria
laus ⁊ honor sit tibi. Resumendo verbū sit ad quēlibet nrm. **C**ui. s. xpo.
puerile decus. i. puerorū reuerentia tibi occurrentium. in introitu tuo in
hierusalem. prompsit. i. decantauit seu promulgauit ⁊ dixit. pium osanna
id est plenū pietatis. vel obsecro. vel sanctifica. s. mundum. quod pueri
a domino optarunt nobis fieri.

Israel es tu rex dauidis ⁊ inclyta proles. Domine q̄
in domini rex benedicte venis.

Laudatur hic xps a meritis pprijs. **C**onstrue. **O**. benedicte rex ie
su xpc. tu es rex israel. scz populi israelitici. ⁊ inclyta ples. id est clara ⁊

nobis. dauidis. s. regis. vt patet ibi. Liber generationis. (dauidis media producta. ita etiam habet mēsuraversus. et hoc bene. Licet q̄ ppria nomina etiam in medijs syllabis ponuntur ad placitum) qui venis. scz hodierna die in ciuitatem hierusalem passurus pro nobis miseris peccatoribus in noīe dñi. i. in virtute dei patris r̄. ¶ Vel sic potest exponi. Rex israel. i. rex populi celestis videntis deum. dauidis. scz dei patris. venis id est descendis. scz de sinu dei patris. in hunc mundum. missus ab eodē patre ad redimendum nos.

Cetus in excelsis te laudat celicus omnis. Et mortalis homo cuncta creata simul.

¶ Construe. Itic refert autor quomodo dñs noster iesus xps laudat ab oībus creaturis. vt p hoc nos inducat ad laudandū eundē dñm. ¶ Construe. Omnis celicus cetus. i. celestis turba. laudet te. scz xpm. in excelsis. i. in celis Et mortalis homo. i. corruptibilis siue potens mori. et cūcta creata. i. oēs relique creature. simul. i. pariter laudant te. Et etiam hodie cui rei memora p nunc in ecclesia celebratur.

Plebs hebreæ tibi cum palmis obuiam venit. Cū prece voto hymnis assumus ecce tibi.

¶ Construe. Plebs hebreæ. i. iudaicus pplūs. venit obuiā. i. in occursum. tibi. s. veniēti in ciuitate hierusalē. cū palmis et ramis arborū. ad honores tuū stratis in via. ecce nos similiter assumus. i. pñres sumus tibi. cū precē. i. ofone. voto. i. desiderio. et hymnis. i. canticis (quasi dicat) nos similiter hodie te xpm redemptorē nostrū. quātū in nobis est laudare volumus.

Hi tibi passuro soluebāt munera laudis. Nos tibi regnanti pangimus ecce melos.

¶ Construe. Hi supple hebrei siue iudei. soluebāt. i. reddebant et exhibebāt. tibi passuro. q̄ pati adhuc debebas munera. i. debita laudis. scz reuerētie et honous. patri forma. ecce nos pangimus. i. decāramus tibi regnāti. modo. i. iam in celis. melos. i. dulce canticū laudis.

Hi placuere tibi placeat deuotio nostra. Rex ple rex clemens cui bona cuncta placent.

¶ Construe. Pie rex. i. benigne. et o clemēs rex. i. mitis. cui cuncta bona placēt. i. quęq̄ officia laudis bona mēte exhibita accepta sunt. nra deuotio. i. supplex oratio. placeat. i. grata sit tibi. eo modo quo hi. i. hebrei placuere tibi. p suū obsequiū reuerentie. ¶ Sunt q̄ plurcs versus: sed illi nō cantantur in ecclesia. ideo hic p̄termittuntur.

Iuuentorū rutili dux bone luminis: qui certis vicibus tempora diuidis: inmerso sole choas in

Expositio hymnorum

gruit horridum: lumen redde tuis xpe fidelibus.

Construe. Materia hymni est ignis. Deus tuus ignis consumens est. Et omnes transference te fin aliqua similitudine transferunt se. ignis autem proprietas deo competere potest. quare deus convenienter assimilatur igni etc. Et sic in vigilia pasche ecclesia ignem excitat de silice vel petra. significans christum esse lumen in petra repositum sequenti die excitari. rogans nos conservari in agnitione veri luminis. qui est christus. **C**onstrue. Bone durus christus. stans inuentor rutili luminis. id est fulgentis lucis. per creationem solis et lune totius firmamenti. quod diuidis. id est distinguis. siue ordinas tempora. scilicet dies annos et menses etc. certis vicibus. id est debita et convenienti alteratione vel ordinatione. horridum chaos. id est horribilis confusio. ingruit. id est incidit mersum solem. scilicet te christo occiso et in monumento reposito. qui es verus sol. ergo o christe redde. scilicet per resurrectionem tuam. tuis fidelibus. id est christianis lumen. scilicet gratie vel agnitionem vere fidei.

qualis **Quamuis innumerosydere regiam: lunariq; polu lapade pinxeris: incussu silicis lumina nos tamen monstras sarigeno semine querere.**

Construe. Bone christe quamuis pinxeris. id est ornaueris regiam. id est regalem domum tuam. innumerosydere. id est infinitis stellis. quo ad nos saltem. quia per te pinxeris. id est ornaueris. polum. id est celum. lunari lapade. id est cum lumine ipsius lune lampas continens. tamen monstras. id est ostendis vel doces nos christianos incussu. id est concussione silicis. querere. id est querendo inuenire. lumina. id est ignes illuminosos. sarigeno semine. id est ex natura lapidis vel sari. et hoc literaliter. sed mystice exponitur dupliciter. Primo sic. Doces nos querere lumen. id est gratiam. ex concussu silicis sarigeno semine. id est de christo. quod petra vel saxum dicitur. Illo modo. Doces nos querere lumen. id est contritionem peccatorum ex concussu silicis sarigeno semine. id est ex indurato corde in peccatis.

quod **Ite nesciret homo spem sibi luminis: in christi solido corpore conditam: qui dicit stabilem se voluit petram nostris igniculis unde genus venit.**

Construe. Et quia virtus conservat membra per influentiam capitis. ideo. Ite homo nesciret. id est cognosceret quia due negationes faciunt unam affirmationem. spem luminis. et vere beatitudinis. esse inditam conditam. sibi. id est ad suam utilitatem in solido. infirmo corpore christi. qui christus voluit. id est precepit se dici. id est vocari. stabilem petram. id est firmum fundamentum. unde. id est de qua petra. vel christo. genus. id est origo luminis. venit. id est aduenit nostris igniculis. id est ignibus nostre fidei. quod ex petra. scilicet christo excussa est.

Pinguis quos olet rore madentibus lichnis: ac fas

**cibus pascinus aridis/ quin & fila fauis cyrpea flo-
ribus/presso melle prius collita pingimus.**

Construe. Quos. scz igniculos. pascinus. i. cōseruamus ⁊ nutrimus
lichnis madētibus. i. filis hume factis. rore. i. pinguedine. pinguis olei.
sc pro. ⁊ pascinus igniculos aridis faibus. i. siccis lignis. sc ⁊ apposi-
tis. quin. id est insuper. pingimus. id est componimus. fila cyrpea. i. de
cyro vel hmoi iuncos facta. collita. id est intincta. floribus. id est floren-
tibus rebus. ⁊ fauis. i. cumcera quam apes de floribus sumpserunt. mel-
le. i. examine apum. presso. id est extracto. prius. id est antea.

**Uiuax flāma viget seu caua testula succū lintheo-
lo suggerit ebrio/ seu pinus picem fert alimoniam
seu ceram teretem stuppa calens bibit**

Construe. Rō tñ nutritur ignis p cerā a floribus ⁊ fauo expressant
sed etiā viuas flāma. i. ardēs teda in igne. viget. i. prestat ⁊ in vigore ma-
net. ceu. i. sicut fit qñ vas suggerit. i. administrat. lintheo. i. paruo linc-
pāno. ebrio. i. humefacto. vel oleo pfulso. succū. i. liquore vel alimentū. seu.
i. supple viuax flāma viget sicut pinas. talis arbor. profert. i. administrat
picem. illū humore viscosum. alimoniam. i. in nutrimentis. scz ipsi igni. seu.
i. vel viuax flāma viget sicut stuppa. scz extensa. que fit ex supfluo cano-
pi vel ligni. calens. i. ardens vel incensa. bibit. i. attrahit vel assumit. cerā
teretem. i. cereā candelā rotundā. **Nota** tres etis. oīs generis. est ro-
tundū sicut hasta vel candela. sed rotundus asum dī sphericū velut po-
mum. Unde. Hastam dic teretem. pomum dic esse rotundum.

**Res digna deus/ quam rosode noctis principio
grex tuus offerat/ luce quam tribus nil preciosius
luce qua reliqua premia cernimus.**

Construe. Deus supple tu existens res digna. luce. i. lumine. qz sicut
in spūalibus simplicissimū ens est deus. sic inter corporalia vel materia-
lia subtilissimū est ignis. ⁊ lux. quā. i. lucē tuus grex. i. tuus fidelis ele-
ctus populus. offerat tibi. tanq̃ p sacrificio. principio. i. initio noctis rosi-
de. i. gratiose odorifere noctis. quā. i. lucē tu de? tribus. i. donas nobis.
nil. i. nichil est. preciosius. i. dignius. luce. i. vera. tū qz est prima rerū cra-
tax. tū qz mediāte luce videmus reliqua bona creata. qz lux est ratio vi-
dēdi. ⁊ qz dicit qua luce cernimus. i. videmus. reliqua. i. cetera alia entia

**Tu lux vera oculis/ lux quoqz sensibus/ itus tu spe-
culū/ speculnz tu foris/ lumen tu famulans offero
suscipe tinctū pacifici chysmatis vngue.**

Expositio hymnorum

Quāadmodū aut lux vel ignis est quoddā mediū vidēdi corpalia. sic deus est mediū vidēdi spūalia. et hoc est qđ dicit **C**ōstrue. **D**eus tu es vera lux oculis. i. spūalibus scōz in patria ratiōe deitatis quoq; p et o deus tu es lux sensib⁹. i. oculis carnalib⁹ p tui scīssimī corporis resurrectionē ratiōe hūanitatīs. qbus oculis fruēt i patria oēs scī. et o de⁹ tu es speculū ius. i. interiorz et spūaliū oculoz. s. p grāz infūsiōē. que relucēt et resplēdent in nobis. et o de⁹. tu es speculū foris. i. ab extra. s. oculoz corporalīū grata vīsiō. et hoc p miraculoum ostentionē. et o deus tu suscipe. i. accipe. lumē ex silice excusū. qđ. s. lumē. ego famulās. i. seruī ens. offero tibi. s. tanq̃ p sacrificiō et o deus. suscipe lumē tūcū. i. hūmefactū vel aspsū. rnguine. i. rnguēto. pacifici chūsmat s. i. spūsancti. r elus liquoris ab effectu dīcti. eo q pacē faciat inter deū et nos.

Splendēt ergo tuis pater muneribus flāmis mobilibus scilicet atria. absentēq; diem lux agit. emula nōx quā cū lacero victa fugit peplo.

Cōstrue. Et sic suscepto sacrificiō o pater in diuinis. atria. s. tua. i. tēpla in qbus modo pstituiisti. tuis muneribus. i. donis datis. s. docēdo ignē excutere ex silice et fouere. atria dico. plendēt. i. lucēt. mobilibus flāmus epireton ppetuū (flāma em̄ semp mouet. q; p et lux. i. splendor. s. solis. agit. i. causat. absentē diē. s. p radicū extentionē. quā. s. lux. emula nōx. i. cōtraria diēi existens. victa. i. superata. s. a luce. fugit. i. cedit. cum lacero peplo. id est obscuro velamine. scz tenebrarum. vel mystice diem pronouo testamento et noctem pro veteri capere quis potest.

Per xp̄m genitum summe pater tuum/ in quo inuisibilis stat tibi gloria/ qui noster dñs: qui tuus vnicus spiras de patris corde paraclytum.

Cōstrue. (Et vt grata sint et gratificata laudat dignitatē. dīcēs) o summe pater suscipe tūcū lumen et accēsum. p xp̄m genitū tuū. i. ppter filiū tuū. in quo filio. inuisibilis gloria. i. nō apparēs sed occulta. stat. id est manet. tibi patri. q scz xp̄s est noster dñs p emptionē et naturę humane assumptionē. q scz xp̄s est tuus vnicus filius. scz in tempore natus. et ab eterno genitus. et o summe pater. spiras. i. emittis. de patri o corde tuo. scz cū filio. paraclytū. id est consolatorem. vel p̄missum.

Per quē splendor honoz laus sapientia maiestas bonitas et pietas tua regnum cōtinuat triplici numine texens perpetuis secula seculis.

Cōstrue. **P**er quem. s. xp̄m filiū deī. splendor. s. eternus. et honoret laus. s. eterna continuat. i. dilatat et prolongat. regnū. scz tuū. qđ est sum

mi boni visio et fructus et per quem scilicet christum. sapientia. i. providentia tua. et maiestas. i. imperium tuum vel potestas tua et bonitas. scilicet tua etc. continuatur. id est perseveranter tenet regnum. scilicet celum. et per quem christum tu sumus. me pater. et es texens. i. disponens. et per factum ordinans. secula. i. tempora vel regna transitoria. perpetuis seculis. i. eternis temporibus et eternaliter. triplici numine. i. cum triplici persona vel maiestate divinitatis. facta enim regunt mundum. et omnia instantibus certa lege.

Salve festa dies toto venerabilis evo. Qua locus internum vivit et astra tenet.

Quia est dictamen suavissimum. in quo auctor dirigit sermones suos ad diem pasche. salutans et recomendans illi de his que in ea acta sunt. deducens quod omnia terre nascentia circa hoc tempus sanctum congratulentur domino resurgendi in eodem die. quod nemus. gramina etc. fauet. ut patebit.

Construe hic. **S**alve festa dies. i. celebris dies pasche. **salva**. i. his salutata. **venerabilis**. i. celebris. **toto evo**. i. tempore et imperio. **Et** subdit auctor rationem dicens. **Qua**. scilicet die deus. i. dominus noster iesus christus. vivit. i. superavit. infernum. i. tartarum. scilicet redimendo patres ex eo et tenet astra. i. habitabit in celis. quia ipse regnat in celis et dominatur astris.

Ecce regnantis testatur gratia mundi. Omnia cum domino dona redisse suo.

Construe. **Et** ecce gratia renascens. i. dispositio bona productiva terre nascentium aliis mundi inferioris. quam illa terrena scientia post frigora quibus perierunt. denuo incipiunt. creicere et reuiuiscere testatur. i. testimonium dat. et ostendit omnia dona. i. munera sua. scilicet gramina. folia. flores. et fructus. reddisse. i. restituta esse cum suo domino illo qui a pilato crucifixus mortuus etc. in hac die rediisse. i. resurrexisse vere perhibetur. **Et** ita vult auctor dicere. quod sicut dominus mortuus hodie resurrexit. ita iuniter terrenascentia mortua per hyemem iam videntur renata et resurgere. et resurrectioni dominice congratulatio. licet patebit infra certius.

Namque triumphanti post tristitia tartara christo. Undique fconde nemus gramina flore fauent.

Construe. **Namque** per quod gramina. i. herbe siue terrenascentia. fauent. i. arident cogaudet. **Undique**. i. ubique siue in omni tempore. flore suo quem producit vel flore. i. floribus ponendo singulare per pluralem. et nemus. i. yua fauent. ita quod hic sit typoszeugma. quod hoc verbum fauet in fine positum confirmatur. posteriori notio. scilicet gramina. fronde. i. frondibus et folijs. christo iesu triumphanti. quod modo per vicis triumphat. post tristitia tartara. melia et desolata. quia per dominum nostrum scilicet christum effracta est et superata. **Item** nemus locum dicit arboribus multis consitum. et exponi potest nemus. i. arbores intelligendo. contentum pro continente per metonymiam.

Expositio hymnorum

Laudant rite deum / lux polus arua fectum.

Ciste versus seruit magis pro die ascensionis dñi. Et est sententia talis
Construe. Lux. i. claritas luminarū lucētū. sup. terrā. vel. i. pulchritu
do aeris iā existens. polus. i. celū seu curia celestis. arua cāpi et pata. si e
tum mare et aque. laudāt. i. honorāt suo felici et leto statu gratulātia. rite
i. legaliter et debite. iesum xpm meantē. i. ambulantē. sup. astra. i. orbes et
loca astroz. hoc est laudant xpm q̄ iam ascēdit ad celos. et hoc disco. legi
bus. i. iuribus. inferni oppressis. i. conculcatis et supeditatis et

**Qui crucifixus erat deus ecce per omnia regnat
Dantq; creatori cuncta creata precem:**

Construe. Ecce deus. et homo. scz xps. q̄ erat crucifixus p nobis. i. cru
ci affixus p nobis. regnat. i. dñatur iam. p oia. i. sup. oia. qz p et. cuncta
creata. i. oēs creature. dant eidē crucifixo. creatori suo precē. i. laudem.

Explicit.

**Sequuntur hymni quod plures in precedenti libro
deficientes. Et primo de venerabilissimo sacramē
to eucharistie. i. corporis xpi.**

Sacris solēnis iuncta sint gaudia: et ex pcor
dñis sonēt preconia / recedāt vetera noua sint
omnia / corda voces et opera.

Ciste hymnus cātatur in pfesto corporis xpi. In quo auctor nos hort
tat ad exultationē spūalē et ad debitā reuerentiā et cernuā venerationē
tanti et tā venerabilissimi sacramēti eucharistie. vt patebit. **C**onusus sa
cramēti figura precessit qñ manna pluuit de⁹ patribus in deserto q̄ quo
tidiano celi pascebant alimēto. Et dictū est. Panē angeloz manduca
uit homo. Sed illum panē māducātes mortui sunt. Iste aut panis quē
xps legifer noster dedit et dat ut bis fidelibus. viuus est q̄ de celo descē
dit vite eterne substantiā ministrat et. **C**Unde vt artius huius charita
tis imēstas cordibus infingeret fidelū. In vltima cena de quo mysterio
hymnographus saturū q̄ pascha cū discipulis suis celebrato. **C**hristus
trāsturus de hoc mūdo ad patrē istud sacramentū instituit tanq̄ passi
onis sue memoriale penne. figurarū veterū impletū. miraculoz ab ipso
factor maximi. et de sua absentia cōtristatis solatiū singulare. **C**ōuenit
itaq; deuotioni christicolarū recolere solēniter institutiōem tā salutiferā
etq; mirabilis sacramēti. vt inefabile modū p̄sentis i sacramēto p̄sibit

veneremur. et laudetur dei potētia. que in eodem sacramēto tot mirabi-
la operat. necnō ⁊ de tā salubris tamq̃ suavis sacramēti institutiōe deo
referantur debite gratiarū actiōes. ¶ Quid autē Sacramētū sit sacre rei
signū. vt ⁊. l. iij. sentētiarum. Et q̃ sumitur corporaliter ⁊ sacramentali-
ter ⁊. iam omittitur declaratio. sed discretioni dydasculorū hymnidicorū
constructionem faciendorū committitur. ⁊ ad rudes/scholispetas ad solā
litteralem (salua allegoria mystica) expositionē impoſitū prout facul-
tas suppetit (processurus. ¶ Cōstrue. Gaudia. sub audi nostra. i. exulta-
tiones ipirituales. sint iuncta. i. annexa. sacris soleunijs. i. sacrosāctis so-
lennitatibus. festo corporis christi. ⁊ preconia. i. laudes hymni canorū. so-
nent. i. sonum dent. scz venerabili sacramento. ex precordijs. i. ex intīmis
nostris precordialibus. vetera. i. holocausta veteris testamēti. vel saltem
fermenta aut peccata. recedant. scz a nobis. ⁊ omnia sint noua. scz a chri-
sto instituta. Vel sic. corda. i. cogitationes cordis. voces. i. oīs sonitus. ⁊
opera. i. consensus operis. sint noua. i. de nouo mundata ⁊ emēdata ad
reuerentiā venerabilis sacramenti ⁊. ⁊.

**Noctis recolitur cena nouissima/ qua christus cre-
ditur agnum ⁊ azima dedisse fratribus/ iuxta legi-
tima p̃licis indulta patribus.**

¶ Hic Legifer noster facit cenam in vltima nocte ante eius passiōē.
¶ Cōstrue. Nouissima. i. vltima cena noctis. recolitur. i. recordat. q̃. i. i
qua cena. xps credit. dedisse. i. comediſſe. agnū. scz paschalē. ⁊ azima. i.
súcera. quā panē sine fermento. fratribus. i. discipulis suis (q̃ i xpo fra-
tres sumus) iuxta indulta legitima. i. legalē cōsuetudinē iudeorū. supple
a p̃licis. i. veteribus patribus (vt d̃ in libro. Deuteronomij.

**Post agnum typicum expletis epulis corpus do-
minicum datum discipulis/ sic totum omnibus
quod totum singulis/ eius fatemur manibus.**

¶ Cōstrue. Expletis epulis (epule a γ. i. fercula) in cena facta. post ag-
nū typicū. i. figuratū ⁊ paschalē. nos fatemur. i. pfitemur fideliter. corp⁹
dominici. i. xpi. datū discipulis. scz duodecim. manibus. i. p̃p̃iis xpi sic.
i. rātū. supple dedit se totū oībus. quod. i. corpus dedit totum. i. totaliter
singulis. i. vī cuiq̃ singulariter (subaudi. non tamen minuitur.)

**Dedit fragilibus corporis ferculum/ dedit ⁊ tristi-
bus sanguinis poculum: dicens accipite quod tra-
do vasculum: omnes ex eo bibite.**

¶ Hic xps offert discipulis carnē suā ad manducandū. ⁊ sanguinē suū
potandū ⁊. ¶ Cōstrue. Supple xps dedit fragilibus. i. debilib⁹. in car

Expositio hymnoz

ne ferculū. i. corpus suū. ⁊ dedit trīstibus. i. ppter mortē suā poculum. i. potū. sanguinis. sui. dicens accipite vasculū. i. calicē. qđ vasculum trado vobis. i. discipulis. ⁊ oēs supple duodecim. bibite ex eo. i. calice.

Sic sacrificium instituit/ cuius officiū committi voluit/ solis p̄sbyteris quibus sic congruit/ vt sumant ⁊ dent ceteris.

Construe. Hic reprehendūtur oēs heretici. vt Rokejan. Hussch. ⁊ Bohemi ⁊ qđ nō solū hoībus non cōcessis. imo ⁊ pueris corpus dñicū subvtrāq; specie ministrant. **C**onstrue. Supple xps instituit. i. confirmavit sacrificiū id est sacramentū eukarīstie. sic. i. tali modo. cuius. i. xpi officiū vtēdi taliter. voluit. i. placuit cōmitti. scz imposterū. solis p̄sbyteris/ ⁊ hoc legitime ordinatis/ qbus congruit. i. conuenit. vt sumant. i. manducant. scz vnū corpus sub vtrāq; specie. ⁊ dent ceteris. i. fidelibus. sub vnica.

Panis angelicus sit panis hominum/ dat panis celicus figuris terminum/ o res mirabilis manducat dominum pauper seruus ⁊ humilis.

Construe. Panis angelicus. i. angeloz. sit panis hoīm. terrestriū. s. angelū. ⁊ panis celicus. i. celestis. xps dat terminū. i. finē figuris typicis veteris testamētī. o mirabilis res. p̄spiciua. ⁊ laudabilis/ quia pauper sp̄ritu/ seruus. in fide. ⁊ humilis. corde. manducat. id est corporaliter et sacramentaliter sumit. dñm. id est corpus dñicum.

Te teina deitas vnaq; poscimus/ sicut nos visitas sic te recolimus/ per tuas semitas duc nos quo tēdimus: ad lucem quam inhabitas.

Construe. Deitas existens vna. in essentia. trīna. scz ī psonis. nos poscimus. i. petimus te. vt sicut tu. visitas nos. i. xp̄s in deos in p̄ntia sacra mētali. vt sic nos recolimus te. p̄ humilē deuotionem. ⁊ tu deus duc. i. pduc nos per tuas semitas. i. rectas ⁊ artas vias. illuc. quo. i. ad qđ tēdimus. i. cupimus. ad lucē. i. eternā. quā inhabitas. scz perenniter.

De eodem festo ad matutinas.

Pange lingua gloriosi corporis mysteriū/ sanguinis preciosi/ quē imūdi precii fructus ventris generosi rex effudit gentium.

Construe. Hic hymnus cātatur ad matutinas ad reuerentiā venerabilis sacramētī. ⁊ est quodāmodo idem ⁊ eiusdem materie cum precedenti rō.

Construe. O lingua. i. humana. pange. i. cane mysteriū. i. dñm in sece

tum. vel absconditū sacramentū. gloriosi corporis. i. xpi. q̄ p r. preciosi. i.
precio digni sanguinis. i. xpi quē sanguinē. rex genitū. xps cristens. fru
ctus. i. filius. generosi ventris. i. nobilis alui. marie virginis. effudit. i.
sparsit in cruce. in precium. id est redemptionē mundi. scz huius.

**Nobis datus nobis natus ex intacta virgine & in
mundo conuersatus sparso verbi semine / cui mo-
ras incolatus / miro clausit ordine.**

Construe. (Christus est) datus nobis . a patre . natus . id est genitus nobis . ex intacta . id est incorrupta virgine . maria . ⁊ conuersatus . i . conuersabilis in mundo . sc3 presentis . spatio semine uerbi . id est predicante uerbum diuinum ⁊ christus clausit moras . id est perseverantias sui incolatus . id est habitationis proprie . mire ordine uite sue .

Verbum caro panem verum verbo carnem efficit
fitq; sanguis xpi merum/ & si sensus deficit/ad fir-
mandum cor sincerum:sola fides sufficit.

I Costrue. Verbu caro. scz factu. i. filius dei xps. efficit. i. conficit. carnē id est corpus suū. verū panem. i. immortale cele^{ste}. verbo. i. cōsecratione dices hoc est corpus meū. et merū. i. vinū. sit sāguis xpi. et si sensus. i. hominis deficit. i. nō percipit. sola fides. i. firma. sufficit. i. satis est. ad firmā dum. id est confirmandum eorū. sincerum. fidelem hominem.

**Tantum ergo sacramentum benedicimus cernui/
& antiquum documentum nouo cedat ritui/pres
stat fides supplementum/sensuum defectui.**

¶ Construe. Quia caro xpi vere cibus est. ⁊ sanguis vere potus. ideo nos cernui. i. humiles. prout in capite ruentes. veneremur. i. adoramus tantū sacramentū. i. tam sacrā mentē. vel inuisibilē formā. vt dī. iiii. sentētiarū. ⁊ antiquū. i. vetus documentū. holocaustū iudeorū figuratū cedat. i. locum det. nouo ritui. i. firmiori ⁊ rectiori mori xpi legiseri nostri. ⁊ si rē non noueris. fides. scz xpi firma. prestat supplementū. i. completionē dat defectui. carentie. sensui. i. intellectus. exteriori. scs.

Genitori genitorum laus & iubilatio/ salus honor
virtus quoque sit & benedictio/ procedenti ab utro
que compat sit laudatio.

¶ Refert hic hymnographus gratiar actiones scē trinitatis. dicēs
sic. Laus ⁊ sublatio. quoq; p. ⁊ virtus. sic genitori. i. patri. q; p. ⁊ genito
i. filio. ⁊ benedictio. i. gratiar actio sit. pcedēti ab utroq; i. a patre ⁊ filio
sup̄nūscō. ⁊ cōpar laudatio sit. sc; vni deo in tribus psonis. Amen.

Expositio hymnorum

In laudibus & secundis vespereis.

**Verbum supernum prodiens/ nec patris lin-
quens dexteram/ ad opus suum exiens/ venit
ad vite vespeream.**

Construe. Iste hymnus similiter canitur in die. Corporis christi. & est eiusdem mat-
rie cum precedentibus. Demonstras qualiter. Legisfer christus exiens
a patre. i. a summo celo egressus ad nos. scz ad vespeream vite. & exinani-
uit semetipsum formam serui induens faciens se socium nobis in humana
carne. vt nos peditos redimeret per suam passionem. dans nobis illam p me-
moriam tanq[ua]m vltimu[m] eius testamentu[m] instituens. vt patebit. **C**onstrue.
Verbum supernu[m]. i. filius dei altissimi. p[ro]diens. i. deueniens & apparet
nobis. neclinquens. i. non dimittens. dexteram. i. sessionem. & sedem patris
scz eius omnipotentis. & exiens ad opus suu[m]. hoc est ad passionem sufferen-
dam pro nobis peccatoribus. venit ad vespeream. id est tempus & vltimam
horam vite. id est huius mundi. id est ad cenam noctis etc.

**In morte a discipulis suis tradendus emulis pri-
us in vite ferculo/ se tradidit discipulis.**

Construe. (supple xps veniens ad vite vespeream) prius. i. priusq[ua]m tradendus
esset a discipulo. iuda. suis emulis. i. iudicis iudeor[um]. in morte. i. corporalem
tradidit. i. dedit se ad manducandu[m]. discipulis. i. suis in ferculo. i. cibo vite

**Quibus sub bina specie carnem dedit & sanguinem
vt duplici substantie/ totum cibaret hominem**

Construe. Quibus. scz duodecim discipulis. christus dedit carnem.
scz in cibum. & sanguinem suum in potum. sub bina specie. quia fuerit
tam ordinati presbyteri. vt cibaret totu[m] hominem duplici substantie. scz
humanitatis et diuinitatis.

**Se nascens dedit socium/ conuescens in edulium/
se moriens in preciu[m]: se regnans dat in premium.**

Construe. Christus nascens. i. nascendo. dedit se socium. in humana car-
ne & conuescens. i. simul comedens cum discipulis. dedit se in edulium.
id est in cibum & pregustiuam escam. & christus moriens dedit se in pre-
cium. id est redemptionem nostram. & tam regnans. in celis. dat se. no-
bis fidelibus. in premium. id est in meritum sempiternum.

**Salutaris hostia/ que celi pandis hostium/ bella
premiunt hostilia/ da robur fer auxilium.**

Construe. Salutaris hostia. i. saluifera victima. que pandis. i. aperis
hostiu[m]. i. ianuam celi. i. paradysi celestis. da nobis robur. i. fortitudinem.

resistendi dyabolo. et fer. s. concede auxiliū. i. adiutoriū. q. bella hostia. i. tristia iurgia hostis. premunt. id est vigent nos peccatores.

Unī trīnoq; dño sit sempiterna gloria/ qui vitā sine termino/ nobis donet in patria. Amen.

Construe. Sempiterna gloria. id est laus sit vni domino. in deitate. q. pro et trino. in personis qui. deus. donet nobis vitam sine termino. in patria scz celesti. Amen.

De festo transfigurationis dñi.

Ad primas vespervas hymnus.

Questis formam glorie/ quam spes querit ec-
clesie: in monte christus indicat/ quo supra
solem emicat.

Este hymnus cātatur de transfiguratione domini nostri iesu christi.

Nota q. xps. vt euāgelica scriptura demonstrat. assumpserat. petru et iacobu et iohanne fratre eius. ducēs eos in montē exellsum et trāsfīgurabat se etc. Quid priuilegiū habebāt pie alijs discipulis. res est notoria apud solēnes nostros sacre pagie doctores. Quia multi sunt vocati. pauci vero electi etc. **Est** autē xps. ante eos trāsfīguratus talis qualis futurus est tēpore iudicii extremi. nō q. pristinam faciei formā. et corporis humani veritatē amiserat. et aliud corpus saltē aereū vel spūale assumpserit. sed vt euāgelista dicit. (q. s. iohannes veritatē semp vq; semper testatur. et respēdit facies eius sicut sol etc. **Sensus** tamē est literalis q. in hmoi transfiguratione dñi. apparuerunt. Moyses et helyas prophete. qbus sic p discipulos vñs in charitate magna. petrus dixit. Dñe bonū est nos hic esse. Faciamus hic tria tabernacula. Tibi vnū. Moysi vnū. helye vnū. Similiter audita est vox patris. Hic est filius meus dilectus etc. **Construe.** Christus indicat. i. demonstrat. tribus discipulis formam. i. dispositiōem et visionē. celestis glorie. s. gaudiū paradysi. quia visio et facies xpi est summū bonū et regnū celeste. quā. scz gloriam celestem. spes ecclesie. i. fides totius concionis populi xpianitatis querit. i. petit. quo. s. tunc. quando. supple xps. emicat. i. respēdet. scz discipulis. supra solem. id est vltra claritatem solis.

Res memoranda seculis / hic cū tribus discipulis cum moyle et helya grata promit eloquia.

Construe. Res. s. hec. est memoranda. i. mente reuoluenda. memorie. digna seculis. i. nobis xpī fidelibus. quia hic. s. xps. promit. i. ore loquitur. profert seu manifestat. grata eloquia. i. diuinos sermones et visiones cū moyle et helya. scz illis pphetis veteris legis. cum. i. ynaq; tribus

Expositio hymnorum

sepulchris secum ductus et videntibus et audientibus.

**Audivunt testes gratie legis atque prophetie/de nube
be testimonium ionat patris ad filium.**

¶ Construe. Testes. i. testimonia. gratie. scilicet celestis. atque p. et legis. scilicet veteris. et prophetie subaudi moysi et helie audivunt. in transfiguratione domini. testimonium patris. i. vox dei omnipotentis. ionat. i. audita est. de nube. i. de celo. ad n. n. xpm dicens hic est filius meus dilectus etc.

**Glorificata facie xps claret hodie quis sit honor
credendum deo pie fruendum.**

¶ Construe. Glorificatus. i. saluator noster. claret. i. apparet. scilicet tribus discipulis. hodie. scilicet in monte excelso. glorificata facie. i. visione et claritate divina et hoc est xps talis apparuit quis. i. qualis. honor. i. gloria. credendum. i. xpi fidelium. et fruendum deo pie. i. i. datur. hoc est xps apparuit in illa visione. qua fideles fruuntur in regno celesti.

**Quoniam iniquitatem corpora leuat fidelium unde
solenni gaudio/clamat nostra deuotio.**

¶ Construe. Quoniam. id est iniquitatis. i. et iniquitatis. scilicet divine. per christum leuat iniquitatem corpora fidelium. id est castitiam. unde. id est ob hoc. nostra deuotio. id est nostra humilitatio. clamat. id est pangit solenni gaudio. i. et plenius dei.

**Pater cum unigenito et spiritu paraclyto/ vnus
nobis hanc gloriam largire per prelatiam. Amen.**

¶ Construe. Pater. i. et omnipotens. cum unigenito. i. filio. et spiritu paraclyto. i. ipso. vnus. i. et existens deus tu largire. i. largiendo concessio. nobis. hanc gloriam. i. quam viderunt tres discipuli. per prelatiam. i. prelatiam. i. frui tecum in celo. Amen.

Ad matutinas hymnus.

**O Sator rerum reparator cui christe rex regum
metuende censoz ad preces nostras pariter
que laudes aspicere gratis.**

¶ Iste hymnus canitur infra matutinarum solennia. de transfiguratione domini et est eadem materie cum precedenti. In quo autor dei precat nostras laudes gratie aspicere. alii referens gratiarum actiones etc. **¶** Construe. Sator. i. creator. rerum. scilicet omnium. et reparator. cui. i. eternitatis. rex regum. i. omnium. et metuende. i. timende. censoz. i. iudex secretorum omnium aspicere. id est aures benignas prebe. ad nostras preces. que per o. et. pariter. i. et etiam ad laudes. id est ad hymnos. gratis. i. gratiose.

Noctis in cursu tibi vota laudum pāgimus/pre-
sta tibi sint vt apta/nosq; concentu refoue: peren-
nis luminis auctor.

Construe. (q; tu es rex regum/ Ideo nos pangi-mus. i. canimus. tibi.
id est xpo. vota. i. desideria laudū. in cursu noctis. et presta. i. concede. vt
nostra desideria sint apta. i. accepta tibi. q; pio et tu auctor. i. creator pe-
rēnis luminis. scz celestis. refoue. i. recrea. iterū foue. nos. i. xpi fideles
canentes concentu. i. concordantia vocum et symphonia.

Inter helyā moysenq; bates vt iubar solis facie
refulgēs cādida veste niuis instar albe tu micu: sti

Construe. Et tu refulgens. scz in mōte transfigur: tōis. discipulis fa-
cie. i. aspectu. vt instar. i. splendor solis. inter helyā et moysen vates. i.
prophetas. et tu micuisti. i. splendorē dedisti. cādida veste. id est clar-
tate diuina. instar. i. ad similitudinē. albe niuis. i. nix.

Tu dei patris patre teste proles/ cum sis sanctorū
decus angelorum/ tu salus mundi biabita virtus
credetis esse.

Construe. Teste patre. i. pater celestis testimonium dat. (hic est filius
meus dilectus/ tu es ples. i. filius. dei patris. oīpotentis. et cū p quia
tu sis decus. i. honor. sanctorū angelorū. scz celestiu. tu credetis. firmiter
diceris esse salus mundi. huius. via et vita. scz eterna. et virtus.

Gloria virtus sit tibi creator cūcta qui solus retis
nens gubernas/ in throno regni sine fine regnans
trinus et vnus. Amen.

Reddit autor hic deo gratiarū actiones. **C**onstrue. O creator om-
niū gloria. i. laus. sit tibi. tu qui solus retines/ mundum pugillo/ cūcta. i.
omnia. scz in tua potestate. et tu regnans. i. dominans. gubernas. i. regis
in throno. id est celo. regni celestis sine fine. i. eternaliter. trinus in perso-
nis. et vnus in essentia. Amen. ad est vere.

Ad laudes et secundas vespervas.

Ora lux de lumine iesu redēptor lēi digna
re clemens supplicū laudes precesq; sumere

Alle hymnus canitur ad laudes et ad secundas vespervas de eodē fe-
sto. i. trāsignra iōe dñica. et est quodāmodo eiusdem materie cū preces
dentibus. in quo nos autor monet ad debitā xpi adorationē. **C**onstrue
O iesu redēptor seculi. i. mundi. exiens lux nata. i. filius genitus. de lu-

Expolitio hymnorum

mine. i. patre. tu clemens dignare. i. dignaris sumere laudes. i. hymnos. q. pio r. preces. i. rogatus. supplicii. i. supplicanti deuote.

Qui carne quondam contegi dignatu es p perditis nos membra confer effici/ tui beati corporis.

Construe. O iesu xpe. tu qui dignatus es contegi carne. i. incarnari ex virginea carne marie. quondam. scz temporis. p perditis. i. hoibus. tu confer. i. concede nos effici. i. fieri membra. tui beati corporis.

Pre sole vultu flameus vt nix amictu candidus/ in monte dignis testibus: apparuisti conditor.

Construe. O conditor. scz xpe. tu apparuisti. i. visum te dedisti in claritate te transfigurando. dignis testibus. i. tribus discipulis sanctis in monte (tabo) existens flameus vultu. i. pieclarus aspectu. pre sole. i. vltra solem r candidus. i. splendidus amictu. vt nix. i. sic lucens r.

Vates alūnis additos tuis alūnis conferens vtrifq. te diuinitus deum dedisti credere.

Construe. Et tu sic iesu splēdens alūnis additos vates. i. visuros prophetas. moysen r helyā. r conferens tuis alūnis. scz discipulis. r dedisti. i. ostendisti te credere deū. diuinitus. i. celitus. dico vtrifq. alūnis.

Te vox paterna celitus/ suum vocauit filiū/ quem nos fidei pectore/ regem fatemur glorie.

Construe. O xpe in tua trāsfiguratiōe (p)aterna vox vocauit te filiū suū. celit. i. de celo dicēs. hic est filius me⁹ dilectus r. (quē. i. xp̄s nos fatemur. i. pfitemur regem glorie. i. eterne fidelis pactorē. i. firma fide aīe

Concede nobis quesum⁹/ almīs micare moribus vt ad polozū gaudia/ bonis vehamur actibus.

Construe. Et quia proſitemur te regem glorie. ideo nos⁹ quesumus. id est petimus. concede. id est da. nobis. supple vt possimus micare. id est splendēre almīs moribus. id est sanctis virtutibus (mores in plurali. id est virtutes vt sic vehamur. id est ducemur supple per te xpe. ad gaudia polozum. id est celozum. bonis actibus. scz nostris.

Laudes tibi nos pāgim⁹: eterne regū rex de⁹: q es trinus r vnus deus p cūcta regnās secula. Amen.

Construe. Ideo (O eterne deus rex regū. nos pāgimus. i. dissimus tibi laudes. q es trinus r vnus deus regnans per cūcta secula. Amen.

**In festo dulcissimi nominis. Jesu.
Ad primas vesp̄as hymnus.**

Exultet cor: precordijs: sonante iesu noie: precellit
in delictis: omni plenum dulcedine.

¶ Iste hymnus cantatur septimo Idus Augusti. de dulcissimo nomine Iesu. In quo hymno Hymnographus declarat iterum eius virtuositatem. In quo quidem noie leta mens transfertur. et terra iubilat diffusis gaudijs plenus honore. ¶ Et q: heri celebrauimus Iesum in celso montis versice transfiguratum. Hodie in imis terris humiliatum et. In quo etiam noie tota spes nostra chusticolarum erigitur. fides augeatur. charitas diffunditur. sume et indiuidue trinitatis alma maiestas magnifice commendatur. ¶ Et hoc dulcissimum nomen impositum est ei ab eterno. ab angelo. et a patre Ioseph. Et habetur in legendis lectioe. iij. ¶ Construe. Et semper ablatiui absolute positi debent construi in principio vel in fine. nunq: in medio. Sonante nomine Iesu. i. quando auditur sonare hoc nomen iesus. cor chustifidelis exultet. i. gratulatur. precordijs. i. ex intimis precordialibus suis. quia est plenum omni dulcedine. i. dulcore. et precellit. i. excedit. in delictis. i. in omnibus delectationibus scz oem dulcedinem mundi.

Iesus confortans miseros: iesus qui sanat scelera: iesus deterrens inferos: iesus fugans mortifera.

¶ Constructio est plana. Iesus est confortans miseros. i. pauperes. et iesus est ille qui sanat. i. dimittit scelera. i. peccata hoim. Vel sic per auream et elegantiarum regulam. Nomen sanat scelera qui est Iesus. sit in semine tuo qui est xps. est locus qd tullianum et. regula nota est. Et illud nomen Iesus. deterrens. i. perterrens. inferos. i. demones infernoz. Iesus illud dulce nomen est fugans mortifera. i. venefica. nostra opera diabolica que nos mortificant.

Iesus sonans suauiter: in metro prosa carmine: quando leuiat nos alacriter: mulcens suo solamine.

¶ Construe. Iesus illud nomen est sonans suauiter. i. dulciter. in metro scz scriptu. in prosa. i. prosaice dictu. carmine. delectabili scriptura prosatu qd nome Iesus est mulcens. i. mitigans. suo solamine. i. consolatione leuat sursum peccatores. alacriter. i. hilariter.

Nomen excelsum. resonet: iesus in ore oim: et cor cum voce consonet: ut sanet omne vitium.

¶ Construe. Iesus hoc nomen excelsum. i. supernum. resonet. i. iterum. sonet. atq: iterum. in ore oim. i. chustifidelium. et cor. s. hominis. consonet. id est simul accordet cum voce. i. sono. hoc est. q cor hominis. s. interior. debet simul concordari cum voce. i. exterius. ut sic iesus sanet. i. purget. omne vitium. i. periculum corporis et anime.

Expositio hymnorum

Iesus salus peccantium: adesto nostris precibus: sis
director errantium: & parce nostris actibus.

Construe. **O** iesus salus peccantium. scz hominum peccatorum remedi-
um. adesto. i. presens sis. nostris precibus. i. orationibus. & sis director. id
est vie recte ductor. errantium. i. deuiantium. scz a lege tua. parce. i. indul-
ge. nostris actibus. i. peccatis.

Nomen tuum nos munit: preseruans a periculis: &
in bonis perficiat: a motis culpe maculis.

Construe. **N**omen tuum. i. iesus. munit. i. defensaculum faciat vel defēdat.
& preseruans. i. custodiēs a periculis malis. & pficiat. i. pfectos faciat nos
in bonis operibus. a motis maculis. i. seclussis pctis nostris.

Tibi xpe sit gloria: fulgens hoc sacro nomine: hono-
tuus sit latria: iesu benigne domine.

Construe. **O** xpe iesu fulgens hoc sacro noīe. scz iesu. pprio. gloria. i.
laus sit tibi. & o benigne dñe iesu. hono: tu? sit latria. i. adoratio sit tibi la-
trie. **N**ota q triplex est (vt dicit doctor Alēs) adoratio. **1**a latria. et
illa sola. deo soli adoratur. **D**ulia. & illa virgini marie attribuit. **h**ipdulia.
& ita oēs sancti & crux & clauī xpi & reliquie venerantur.

Gloria tibi dñe: qui natus es de virgine: cum patre &
sancto spiritu: in sempiterna secula. Amen.

Autor refert hic gratiarum actiones dulcissimo Iesu de sua incarna-
tione. qua natus est pura virgine. **C**onstructio est plana. **O** domine ie-
su chris̃te. tu qui es natus. i. incarnatus. de virgine. scz sancta maria. glo-
ria sit tibi. cum patre. scz celestis. q pio & cum sancto spiritu. in sempiter-
na secula. i. perenniter. Amen.

Ad completorium canitur psal. Alma cho-
rus &c. loco hymni. quā require in exposi-
tione sequentiarū. ideo hic pretermittit.

Ad matutinas hymnus.

Iesu dulcis memoria: dans vera cordis gaudia
sed super mel & oīa: dulcis enus presentia.

Iste hymnus canitur ad matutinas in festo dulcissimi nominis iesu.
In quo hymnographus multimodā ostendit virtuositatē huius noīis.
Iesus. **C**ōtulit enim cecis visum. surdis auditum. claudis gressum. ser-
monē mutis. vitam mortuis. totamq; diaboli potestatem de obsessis cor-
poribus virtus huius nominis effugauit &c. **C**onstrue sic. **O** iesu dulcis

memoria. i. in mente et firma mora hominis fidelis. tu es vana vera gaudia. i. exultationes spirituales cordis. scilicet nostri. sed presentia eius. scilicet tu. i. visitatio diuina. est dulcis. immo dulcissima super mel. i. ultra mel. et omnia. scilicet. cuncta dulcedinem et bonitatem habentia.

Nihil canitur suauius: auditur nil iocundius: nil cogitatur dulcius: quam iesus dei filius.

Construe. Ideo dicit. Nihil. i. nihil canitur. i. hymnuloquitur. i. ecclesiis vel extra. suauius. i. mitius. et nil auditur. i. aure percipitur. iocundius. i. hilarius. nil cogitatur. scilicet in mente hominis dulcius. quam iesus. illud nomen. dei filius.

Iesu spes penitentibus: quam pius es petentibus: quam bonus te querentibus: sed quid inuenientibus.

Construe. O iesu spes. i. salus penitentibus. i. penitentiam agentibus. o quam pius. i. quam misericors es petentibus te. o quam bonus. scilicet. es querentibus te. sed quid. i. o qualis es inuenientibus te. per gratiam.

Iesu dulcedo cordium: fons vite lumen mentium: excedis omne gaudium: et omne desiderium.

Construe. O iesu existens dulcedo cordium. scilicet bonorum hominum. fons vite eterne. lumen. i. claritas mentium nostrorum. tu excedis. i. precellis omne gaudium scilicet mundi. et omne desiderium. scilicet humanum.

Nec lingua potest dicere: nec littera exprimere: expertus nouit credere: quid sit iesum diligere.

Construe. Nec lingua. i. nulla lingua hominis potest dicere. i. ore fari. nec littera. i. scriptura potest exprimere. i. manifestare. quid sit iesum diligere. sed solus expertus. i. probatus. nouit credere. i. scit.

Iesu rex admirabilis: et triumphator nobilis: dulcedo ineffabilis: totus desiderabilis.

Est enim illud nomen iesus hominibus mirabile. demonibus horribile. et angelis laudabile. **Construe.** O iesu rex admirabilis. i. gratus. admiratione plenus apud homines. et nobilis. i. virtuosus. triumphator id est victor erga diabolum. et ineffabilis. i. quasi non fabilis dulcedo. i. desiderabilis. i. desideriosus.

Mane nobiscum domine: nos tuo replens munere: pulsa noctis caligine: tua pasce dulcedine.

Construe. O domine iesu mane nobiscum in corde. et replens nos peccatores. tuo munere. id est gratia. et pasce. id est nutri nos tua dulcedine id est charitate. pulsa. id est expulsa. caligine. id est obscuritate. noctis. i. diaboli vel peccati.

Expositio hymnorum

Gloria tibi dñe qui natus es.

Ad laudes hymnus.

Iesu auctor clementie: totius spes leticie: dulcoris fons & gratie: vere cordis delitie.

¶ Iste hymnus cantat ad laudes & scōas vesp̄as de dulcissimo festo nōis Iesu. & iterū explanat excellentiā & virtuositatē eius. ¶ Construe. O iesu auctor. i. augmentator clementie. i. bonitatis. & spes. i. desiderium totius leticie. gaudiū spūalis. & es fons dulcoris. i. suauitatis et gratie. et vere delitie. i. dilectiones cordis humani.

Iesu decus angelicum: in aure dulce canticum: in ore mel mirificum: in corde necta celicum.

¶ Construe. O iesu decus angelicum. i. honor celestis hierarchie & nomen tuum est dulce canticum. i. iubilatio. in aure. i. auditu. et mirificum mel. i. mira faciens in ore fidelium. & nectar celicum. i. dulcissimus potus celestis. in corde. scz hominum.

Iesu flos matris virginis: fauus nostre dulcedinis: decus humani generis: da lucem veri luminis.

¶ Construe. O iesu tu es flos. i. filius matris virginis marie. & existens fauus. i. bisca. illa dulcedo in cera mellis (methaphorice dictu) nre dulcedinis. & tu existens decus. i. honor humani generis. da. i. tribue. lucem veri luminis. s. nobis peccatoribus.

Iesu sole serenior: & balsamo suauior: omni dulcor dulcor: pre cunctis amabilior.

¶ Construe. O iesu tu es serenior. i. clarior sole. suauior. i. suauiorē odorem dans balsamo. & dulcor omni dulcore. i. suauitate. et amabilior pre cunctis. scz rebus.

Iesu summa benignitas: mira cordis locunditas: in comprehensa bonitas: nos stringat tua charitas.

¶ Construe. O iesu summa benignitas. i. excelsa virtuositas. mira locunditas. i. hilaritas cordis nostri. & incomp̄hensa bonitas. ideo tua charitas stringat. i. firmiter teneat nos. Q: charitas oīa suffert.

Rex virtutum rex glorie: rex insignis victorie: iesu largitor gratie: honor celestis curie.

¶ Construe. O iesu tu es rex virtutum. rex glorie. & rex insignis victorie. id est triumphī. & tu es largitor. id est dator gratie. & es honor. id est decus celestis curie. i. celi.

Te celi chorus predicat: et tuas laudes replicat: Iesus orbem letificat: et nos deo pacificat. *ma la p hte*

Construe. O iesu (q: tu es rex glorie celestis) chorus celi. i. angelorum predicat te. scz tuum nomen. et replicat. i. pangit tuas laudes. et iesus. il: lud nomen. letificat orbem. i. totum mundū fidelem. et pacificat. i. pacificat nos peccatores. deo. i. patri omnipotenti.

Gloria tibi dñe qui natus es. vt supra.

Sequuntur hymni de visitatione
Marie virginis. Ad vespervas.

Estum matris gloriose plebs sancta cōcelebret
pietatis viscerole gratiam exoptulet: quā cognata copiose sensit hic elizabeth.

Iste hymnus cantatur in festo visitatōis gloriosissime Marie virginis. nouiter instituto ab Urbano papa. vi. ampliādo festiuitatibus antiquis. nouā superaddere festiuitatē pio studio decreuit. qua post conceptionē incarnati verbi. cognatam suam Elizabeth humiliter saluaret.

Exultemus igit hac die. tot et tanta excelsa fidei nostre miracula debita recolentes veneratōe. In qua festiuitate extollit virginis marie dei gloriosa fecūditas Xpi aduentus in carne predicat. Pueri exultantis iohannis baptiste noua sunt preludia. et matris elizabeth gratia cōfirmatur et. **C**onstrue. Sancta plebs. i. deuota concio fidelium. concelebret. i. simul veneratur festū. scz hodiernū. gloriose matris. marie supple. et exoptulet. i. roget gratiā viscerole pietatis. i. exultationem in pijs visceribus. scz conceptionis. quā scz gratiā conceptōis in ytero virginis. elizabeth cognata sua sensit hic. copiose. i. gratiose.

Secundate senectutis sterilem aggreditur: que diuine iam virtutis mater clam efficitur: gratulatur cui salutis consortem alloquitur.

Construe. Supple maria virgo. aggreditur. i. visitat. sterilem. s. elizabeth cognatam (que vocat sterilis) secūdate senectutis. i. feruide et fructifere senectē. que. s. maria efficitur. i. effecta est. mater diuine virtutis. s. christi. clam. i. occulte. et ipsa gratulatur. i. letatur cū alloquitur consortē. id est consociā eiusdem. salutis. s. diuine.

Nox non loquēs exultauit ad verbi presentiam: sed elizabeth expauit matris excellentiam: benedicta que clamauit fructus affluentiam.

Expositio hymnorum.

Construe. Supple infans iohēs. nō loquens exultauit. i. gaudius fuit ad presentiam verbi p virginē mariā incarnati. sed elizabēth expauit. i. ex pauescēdo mirabat. que. s. elizabēth clamauit. i. dixit. excellentiā. i. superminētē gratiā. ⁊ affluentiā. i. largā fecunditatē. fructus. s. ventris. maris. s. marie. hoc est iesu xpī. dicens. Benedicta tu ⁊c.

Unde mihi quisq̃ putet hoc ait presagium: vt deus te me salutet mater regis omnium: ventris mei fructum mutet in nouum tripudium.

Construe. Supple elizabēth. ait. i. dixit. quisq̃ putet. i. quis est homo qui opinatur vel cogitat. vnde. i. a quo mihi. s. elizabēth. hoc presagium id est hec annunciatio futurorum. seu gratia humana. vt mater. s. maria virgo regis omnium. scz rerum salutet me deuote. i. humiliter. quia eius presentia. mutet. i. mouet. fructum ventris mei. hoc est precursores domini. in nouum tripudium. i. gaudium ⁊ plausum vel leticiam. quia exultauit infans se reuertendo ad xpī.

Virgo dum sit commendatur canticum leticie: psallens pure gloriatur in amore gratie: quo beata predicatur in omni progenie.

Construe. Virgo scz maria cōmendatur. i. laudatur. magnificatur ⁊c. dum. scz elizabet. psallens. i. canens. dicendo canticū. i. hymnum leticie. benedicta tu inter oēs mulieres. ⁊ ip̃a gloriatur in amore pure gratie. s. diuinitatis. quo. i. ppter qd̃. s. ip̃a maria. predicatur. i. magnificat beata. i. benedicta. in omni pgenie. s. humane carnis.

Trine deus summe pie regnans eternaliter: precebit ginis marie nos conserua iugiter: vt post finem hui⁹ vīe viuamus perenniter.

Construe. O summe pie deus ⁊ trine. in psonis. regnās eternaliter. i. eternū. tu cōserua. i. custodi nos pctōres. iugiter. i. clemēter. prece. i. roga tu virginis marie. vt viuamus. scz tecū penniter. i. p eū. post finē hui⁹ vīe. hoc est qñ ingredimur vīam vniuerse carnis.

Ad matutinas hymnus.

Quādi salus affutura virgo mater inclyta: gestu simplex mente pura specie prefulgida: cum celesti genitura processit in publica.

Iste hymnus similiter canitur ad laudē virginis vīsitātis suā cognatam Elizabeth. transiōtana abeuntis. **C**onstrue. Virgo mater inclyta

ta. i. gloriosa maria. existens affutura. i. profutura. salus mundi. i. huius. existens simplex. i. humilis gestu. i. moribus. et pura mente. p. fulgida. i. p. lucida facie p. cessit. i. exiit. in publica. i. manifestata oibus hoibus. cum celesti genitura. i. generatione diuinitatis.

Caput conterens draconis rubus qui non vritur: aaron virga gedeonis bellus quod perfunditur: hec perfecta salomonis que beata dicitur.

¶ Construe. Hic beata virgo maria ascribitur figuris typicis veteris legis. qm̄ vt dicitur: Scilicet. i. ipsa conterens caput draconis. i. corrupēs potestatem diaboli. p. suam saluificā genituram. et ipsa est rubus (quem viderat moyses) qd non vritur. sed incombustus. i. incorrupta pmanens virgo: p. sa virga aaron. illius pphete (data illi in exitu israelitici populi) ipsa vel lus gedeonis qd perfunditur (Gedeon enim interpretatur experimentum iniquitatis eorum) ipsa hec maria que dicitur beata et perfecta. i. p. fecte completiua salomonis etc.

Genitrix emanuelis virga iesse floruit: ostium ezechielis quod viro non potuit: mons quo lapis danielis statuum comminuit.

¶ Construe. Hic iterum virgini figure typice veteris legis ascribunt. p. eā cōplete. Nam ipsa genitrix emanuelis (dei nobiscū) vt Xga iesse floruit. et ipsa ostium ezechielis pphete. (qd nō patuit viro) p. ingressū. i. fortitudo dei. et ipsa dicitur: mons quo lapis cōminuit statuā danielis. vt ibidem dicitur.

Sic in mundo preter morem notum fecit dñs: castis mater conditozem circundat visceribus: terra gignit saluatorem nubibus pluentibus.

¶ Construe. Dñs in celo. notum fecit in mundo. scz figuratum mysticuz et typicum manifestauit. preter morem. i. humanā consuetudinē. mater. scz maria. circundat. i. obumbrat. conditozē. i. deum. castis visceribus. i. alio ventre terra (pro maria) gignit. i. germinat saluatorem. i. xpm. nubibus pluentibus. i. spūs sancto obumbrante.

Virgo chara charitatis feruens desiderio: caste consanguinitatis fauet ministerio: gaudens huius nouitatis sancto puerperio.

¶ Construe. Virgo cara. i. maria. feruens. i. scatens. ardēs desiderio charitatis xpi. fauet. i. assentit ministerio. i. seruitio. caste consanguinitatis. (quo deus homo factus) et gaudens sancto puerperio. i. genitura gratiosa. huius natiuitatis. i. xpi incarnati.

Expositio hymnorum?

Felix domus zacharie talem habens hospitem: felix cognata marie quam suscepit comitem: sed iohannis et messye tu distingue limitem.

Construe. *O* felix domus zacharie. i. patris iohannis (q̄ interpretat̄ memoria dñi) habēs. i. suscipiēs talē hospitem. s. maria gratiā. ⁊ o felix elizabeth cognata marie. s. virginis. quā mariā suscepit comitē. i. gratuite accepit sociā itineris ⁊ moris. sed p̄ tñ. tu distingue. i. differēter pone. limitē. callē iohannis in ytero elizabeth. ⁊ messye. i. xp̄i. in aluo marie virginis (Desy syas hebraice. xps grece. vnctus latine.

Laus sit summo genitori qui regnat per oia: laus sit nostro redemptori per quem venit gratia: procedenti creatori sit equalis gloria.

Constructio plana est de gratiarū actione patri ⁊ filio ⁊ spūs sancto ⁊.

Ad laudes ⁊ sc̄bas vesp̄as.

O Salutaris fulgens stella maris generans prolem veritatis solem bonorum clemēs famulorum suscipe votum.

Construe. *O* salutaris. i. saluificans. fulgens. i. splēdens stella maris. sc̄z virgo maria. tu es generans. plem. sc̄z xp̄m. solem veritatis. i. iusticie ⁊ tu clemens. i. benigna mater. s. xp̄i. suscipe. i. accipe. votum. i. desiderū bonorū famulorū. i. deuotoz tuorū seruorū.

Congratulamur ⁊ tuas conamur canere laudes que deo congaudes sed non condignis preualemus hymnis dicere totum.

Construe. *O* maria nos congratulamur. i. sin. ul. letamur. ⁊ conamur. i. nitimur. canere. i. pangere tuas laudes. i. dulces hymnos. que. s. virgo. cōgaudes. i. simul gaudes deo. sc̄z filio tuo. sed nos nō preualemus. i. nō possumus dicere. i. exprimere totū. i. ad plenū. cōdignis hymnis. i. meritis ⁊ laudibus. te extollere ⁊ efferre.

Quam veterana traxit in montana gressu festinam rosam matutinam tibi iubilamus ⁊ concelebamus hec tua festa.

Construe. *Quam*. sc̄z mariam. veterana. i. senex elizabeth. traxit. sc̄z amore suo. festinam gressu. i. velocem cursu. in montana. i. transmontana. ⁊ idēo. nos iubilamus. i. cū iubilo cantamus. tibi marie. rosam matutinā

Id est orationem matutinalem. et concelebriamus. Id est simul festamus.
hec tua festa hodierna.

**Vocē rachel exaudi de celis q̄ te nunc orat: filiosq; plo-
rat: potens regina gratia diuina pellens molesta.**

Construe. O potens regina. s. maria. exaudi vocē rachel. illius mulie-
ris. que orat nunc te. et plorat filios suos. et tu pellens. i. sis expellens mo-
lesta. i. molestias nostras. gratia diuina. i. celesti.

**O mediatrix orbis reparatrix: laus angelorum: sal-
lus infirmorum nostrumq; hostem animarum repri-
me seuum.**

Construe. O maria. mediatrix inter deum et hominem. et reparatrix. i.
restauratrix. orbis. i. mundi perdit. existens laus. i. decus angelorum. et
salus infirmorum. q; pro et tu repri-me. i. expelle. nostrum hostem. scz an-
tiquum seuum. i. crudelem diabolum.

**Sit benedicta trinitas inuicta: p̄ quā beata v̄rgo co-
ronata meruit frui fructu ventris sui: nunc et in euū.**

Construe. Inuicta. i. inseparabilis trinitas sit benedicta. per quā tri-
nitatem beata v̄rgo. s. maria coronata. meruit frui. i. vti. fructu ventris
sui. i. filio suo x̄po. nunc. i. iam. et in euū. i. eternaliter.

**Sequuntur hymni de sancta
Anna matre marie v̄rginis.**

Ad primas vesp̄as.

A^{ve} mater anna: plena melle canna: cui marem
passa: nulla coequanda.

**Iste hymnus canit in natali sc̄tē Anne matris marie v̄rginis. et Joa-
chim patris sui. ex quorū carne (vt ex radice iesse) v̄rgo maria traxit ori-
ginē. vt p̄ ventris sui fructū. i. iesum x̄m populo x̄piano suo deus mitte-
ret redemptōem. Congratulet̄ ideo felix concio et collectio x̄p̄idelium i
eius laudibus cū oī deuotione resultet. Hec est enim superne benedictō
nis tece. de qua celestis figulus ollam spei n̄re composuit. q̄ ex diuini ro-
ris imbre conceptū verbū dei humano generi p̄tulit incarnatū. ideo dic.**

Construe. Ave anna mater. s. marie plena melle et canna. i. stipite vel
arundine v̄rgē iesse. cui. s. tibi anne nulla mulierū passa marē. i. habens
virum. est coequanda. i. assimilanda.

**Aue predicanda superexaltanda: mater matris poli
regis atq; soli,**

Expositio hymnorum

Construe. *O* predicanda. i. excellēda et superaltanda. *Que*. i. salue. scz an
na mater matris. scz marie regis poli. i. celi. atqz p z. et soli. i. terre.

Quam bis velit fari: *que* meditari: reddat sibi votu;
christus per quem totum. *et ost*

Construe. *X*p̄s. i. saluator noster. reddit. i. dat sibi. s. anne. votū. i. deside
riū. quā. i. magis q̄ vis. i. facultas hoīs. velit. i. possit fari. i. loqui: siue me
ditari. i. excogitari. Aut qd melius quā referat sanctā annā. et tūc fiat
lia constructio. *Per* quē. i. xpm factum est totum zc.

Ergo te rogamus: tibi supplicam⁹: ut quod potes be
lis: prece da nos celis.

Construe. *O* sancta anna. Ergo. i. ppter ea nos peccatores rogamus
te. et supplicamus tibi. i. suppliciter petimus. ut velis. s. dare. id quod po
tes. i. vales. rogando apud christum. et da. i. adiuvā. et concede nos. s. pe
tentes christifideles. prece. scz tua. celis. i. in celis. apud nepotem tuum.
dñm nostrum iesum xpm zc.

Placans nobis natam: mundo per te datam: illa nas
tum suum: tu nepotem tuum.

Construe. Et tu sancta anna. sis placans. i. mirigans exorando. nobis
fidelibus. natam. i. filiam tuam mariam. datam. i. genitam p te. mundo. s.
ad salutem. ut illa sit placans. i. pacificans. natū suū. i. filium xpm. tu fe
lix anna sis placans nepotē tuū. i. xpm.

Laus sit trinitati: laus sit unitati: laus sit patri nato
lausqz paraclyto. Amen.

Construe. Laus. i. honor sit trinitati. i. deo in trinis personis. laus sit
unitati. i. vni deo in essentia. laus sit patri nato. i. filio. qz pro z. et parady
to. i. spiritui sancto. Amen.

Ad matutinas hymnus.

Inna puerperio: nox fugit huius seculi: et il
luxit cum gaudio: dies totius populi.

Iste hymnus canitur similiter ad laudē sacte anne matris marie. In
quo hymnographus nos illā cōmendare et laudare exhortat. qz ipsa p
puerperiū suū. i. mariā. totius populi xp̄iani salutē et redēptōem genuit
nā p ipam mariā virgo. p virginē xps saluator. **C**onstrue. *H*oc. i. pecca
tū originale vel diabolus. huius seculi. i. mundi. fugit. i. recessit. in puer
perio. anne. i. matris marie (hoc est quando anna peperit mariā) et dies.
id est lux vel xps redemptor totius populi. scz xp̄i fidelis. illuxit. i. respie
duit. cum gaudio. i. hilaritate.

**Hec radix iesse germinat : expers cunctis illecebris : et
germen eius luminat : nos sedentes in tenebris.**

Construe. Hec. scz genitura per anuam. i. maria virgo. existens radix
iesse. expers. i. immunis. immaculata cunctis illecebris. i. omni macula ⁊
peccato. germinat. i. gignit. parit ⁊ floret. ⁊ germen eius. scz marie filius
luminat. i. illuminat. nos sedentes. i. homines peccatores degentes. in te
nebris. i. in ymbria mortis seu peccatis.

**Pia mater ⁊ humilis : de qua maria prodijt : tuis ade
sto famulis : quos culpa grauis depimit.**

Construe. O pia mater. scz anna. ⁊ humilis. de qua. i. ex qua maria. s.
virgo prodijt. i. processit. adesto. sis presens. tuis famulis (orando p eis)
quos. scz famulos. grauis culpa. i. ponderosum peccatum nostrum de
pimit. i. opprimit. torquet.

**Iam felix ⁊ emerita : manes cum summo iudice : suc
curre mater inclyta : vt viuamus pacifice.**

Construe. Et qz tu sancta anna genuisti mariā. ido. Tu manes. i. pse
ueras. iam felix ⁊ emerita. i. liberata ab oi vexatiōe mūdāna. vel. i. valde
merita. cū summo iudice. i. xpō nepoti tuo. ergo tu inclyta. i. gloriosa ma
ter anna. succurre. i. subueni nobis. vt viuamus pacifice. i. in sancta pace

**Vt quicquid hic deliquimus : vite per immundiciam
abstergas illud petimus : per diuinam clementiam.**

Construe. O scā anna nos petimus te vt abstergas. i. deponas. quic
quid. i. omne illud qd deliquimus. i. peccauimus hic. i. in hoc mūdo. per
immundiciā. i. impuritātē ⁊ maculā vite. s. nostre. ⁊ hoc p diuinā clemē
tiam. i. per dei potestatem. s. per xpm.

**Patri natoqz gloria : detur cum sancto spiritu : qui p
anne suffragia : conseruet nos in exitu.**

Construe. Gloria. i. gratiarum actio. detur patri. qz pro ⁊ nato. i. filio.
cum spiritu sancto. qui scz deus conseruet. i. protegat nos peccatores. in
exitu. i. in agone huius vite. per suffragia. i. petitiones oratorias. anne. s.
matris marie. Amen.

Ad laudes ⁊ vltimas vespertas.

**Felix anna pte alijs : digna laude fidelium : mūz
dum repleuit gaudijs : per sacrum puerperium**

**In isto hymno laudatur beata anna. que p puerperiū. i. generatiōem
marie filie sue. restaurauit nobis. qd delitiosa eua p peccatuz pdidit ⁊.**

Expositio hymnorum

Construe. Felix. i. gratiosa anna. existēs digna laude. i. dignior. p^{re} alijs. i. mulieribus fidelij. repleuit mundū gaudijs. i. exultationibus. p^{er} cruci puerperij. i. generatōem virginis marie.

Hec de carnis p^{ro}pagine: mariam nobis p^{ro}tulit: que suo reddit germine: quod eua tristis abstulit.

Construe. Hec felix anna p^{ro}tulit. i. genuit nobis mariam. s. virginē. de p^{ro}pagine. i. de linea carnis. i. sui corporis. q^{ui}. s. maria reddit. i. restauravit. nobis suo germine. i. filio iesu. illud quod tristis eua. i. peccatrix. abstulit. a nobis.

Vas celestis gratie: mater regine virginum: p^{er} te p^{re}catur anxie: remissione in criminum.

Construe. V^{as} anna vas. i. sinus celestis gratie et mater regine virginū marie. nos p^{re}catur. i. rogamus anxie. i. suppliciter. remissionē. indulgentiā. criminū. i. p^{ec}corū. supple dari p^{er} te. i. p^{er} xpm p^{ro}pter te.

Memento mater inclita: q^{ui}potens es per filiā: et nobis p^{re}ce solita: p^{ro}cura dei gratiam.

Construe. M^{em}ento inclita. i. generosa mater anna. memēto q^{ui}potēs es p^{er} filiā. i. tuā mariā virginē. et p^{ro}cura. i. diligentē curā adhibe et da. nobis xpi fidelibus. g^{ra}m dei. i. iesu nepotis tui. solita p^{re}ce. i. assidua rogatione.

Tuisq^{ue} donet p^{re}cibus: dator bonorum oīum: ut gaudijs celestibus: fruamur post exilium.

Construe. q^{ui} p^{er} te. dator. i. retributor oīum bonorū. i. tam spūaliū q^{uam} tēporaliū. deus donet tuis p^{re}cibus. i. rogatibus. ut nos fruamur. i. utamur. celestis gaudijs post exiliū. i. post miserā et tribulatōem presentis vite.

Patri natoq^{ue} gloria: detur cum sancto spiritu: qui p^{er} anne suffragia: conseruet nos in exitu.

Constructio patuit supra in precedenti hymno.

Sequuntur hymni de beata maria magdalena. Ad vesp^{er}as.

Ollaudemus magdalene lachrymas et gaudiū sonent voces laude plene de concentu cordium ut concordet phylomene turturis suspirium.

Iste hymnus cantat ad festū beate marie magdalene. In quo autor hymnographus vult ostēdere magdalēnā lachrymātē amare de dñi sui sponsi xpi de sepulchro p^{ro}ditione. querēdo eū triste suspirantū ad modū

turturis columbe. et postea exultantem et gaudentem de eius presentia perionali. postea vocem hilaritatis sonantem. quare tunc philomene exultantis auicule et cantantis dulce comparatur. Ideo dicit sic.

¶ Construe. Hos chusticole. Collaudemus. id est simul laudare debemus. lachrymas. id est tristes ploratus. et pro etiam. gaudium. id est exultationem et hilaritatem. scilicet marie magdalene (supple et nostre) voces. existentes plene laude. sonent. id est pangunt. de concentu. id est conuenientia vocum. et symphonia cordium. scilicet nostro:um. ut supirium quasi sursum spirare. id est tristitia turturis. illius colube. concoidet philomeni. illi aut gaudentes cantanti.

¶ Nota hoc magdalum magdali. quoddam oppidum fuit. Inde magdalenus. magdalena. magdalenū. adiectiue dicitur. hinc Lazarus magdalenus. Maria magdalena etc. sic quod magdalena sumitur per quandam noticiam per maria peccatrice. Item dicitur hoc magdalene in notatiuo. genitiuo magdalenes. more grecorum etc. *quod notat per magd*

Iesum querens conuiuarium turbas non erubuit: pedes vixit lachrymarum fluuio quos abluit: crine ter sit et culparum veniam promeruit.

¶ Hic hymnographus vult innuere quod Maria magdalena intrauit domum Symonis pharisei et leprosi non vocata. nec timuit conuiuas. id est vocatos ad prandium. propter multam dilectionem christi. et penitentiam agendam.

¶ Construe. Maria magdalena querens iesum. id est christum. non erubuit. id est non timuit. vel verecundata fuit. turbas. id est gentes et homines conuiuarium. id est in conuiuio existentes. et vixit. scilicet vnguento nardipistici. pedes christi. quos. scilicet pedes. maria abluit. id est lauit fluuio lachrymarum id est guttulis oculorum suorum. et terxit. id est siccos fecit. crine. id est crinibus capitis sui. et ex hoc promeruit. id est merito obtinuit. veniam. id est remissionem culparum. id est peccatorum suorum. *quod notat per*

Suum lauit mundatorem riuo fons immaduit: pium fudit flos liquorem in ipsum refloruit: celum terre dedit rorem terra celum compluit.

¶ Plus igitur penitens mulier pascebat intus christum quam phariseus fons. Super conuiuantes igitur ingressa est. non iussa venit inter epulas. obtulit lachrymas. Ideo dicit prout sequitur.

¶ Construe. Maria magdalena lauit suum mundatorem. scilicet christum (et quo ipsa fuit munda a vitis) et fons. scilicet salutis immaduit. id est fuit madidus. et flos refloruit. in pium liquorem. scilicet in cor marie magdalene. nam celum dedit terre rorem. id est subtilem et raram pluuiam. id est christus dedit marie gratiam. et terra compluit. id est pluuia mitigaui. celum. etc.

Expositio hymnorum

lestem regem. Contentum pro continente figuratiue.

In predulci mixtione nardum ferens pisticum: in vnguenti fusione typum gessit mysticum: vt sanetur vinctiōe vnxit egra medicum.

C Dicitur autem qd maria magdalena in illa predulci mixtione. id est salubri qua xpm vngere volens in domo Symonis. ferens nardum p pisticum. id est vnguentū aromaticum ex oī bono medicamine et odore confectū. gessit. i. habuit mysticum typum. i. secretū diuinū seu statum et figuram infusione. i. in sparsione. vnguēti. super xpm (et est typus mysticus sic) egra. i. maria magdalena peccatrix vnxit. i. immaduit medicum. scz christum (qui dicitur verus medicus) vinctiōe. scz nardi pistici. vt ipsa sanetur. i. medetur ab ipso a vitiiis corporalibus. **N**ota hec nardus dicitur herba est spicosa et aromatica fragili radice et nigra. et folijs densa. quarum summitates consurgunt in spicas. Inde hoc nardum. dicitur vnguentū. et additur pisticum. i. purum et fidele etc.

Pie christus hanc respexit speciali gratia: quia multū hunc dilexit dimittuntur vitia: christi quando resurrexit facta est prenunciā.

C Construe. Illam igit magdalē credimus esse. de qua marcus testatur septē demonia eiecta fuisse. et q: turpitudinis sue maculas asperit laudanda cucurrit ad fontē misericordie. i. xpm. Igitur xps respexit hanc. i. magdalē. pie. i. clemēter. speciali gratia. i. oculis misericordie. ideo vitia. i. pctā dimittunt. i. illi. q: dilexit hūc. i. xpm. multū. i. maxime. et depolita illa est facta prenunciā xpi. i. nunciatrix. qn resurrexit.

Gloria et honor deo qui paschalis hostia: agnus morte pugna leo victor die tertia: resurrexit cum tropheo mortis ferens spolia. *y p p p*

C Construe. Gloria et honor sit deo. qd scz xps. vt paschalis hostia agnus morte. i. mortuus p nobis. et vt leo victor pugna. i. pugnando contra diabolicā potestātē. resurrexit tertia die cū tropheo. i. triumpho. et ferēs spolia mortis. i. spoliū fecit ab inferno diaboli.

Ad matutinas hymnus.

Estinauit ortulanum et hoc sane credidit: seminauit enim granū qd in mentem cecidit: lin

quam mouit & non manū: linguā xp̄s indidit.

¶ Iste hymnus canitur de sancta magdalena. quia post resurrectionē tuā querens xp̄m in sepulchro. quo nō inuēto. circūiens flendo tunc xp̄s apparuit illi in forma ortulani. & ideo dicit Hymnographus sic. ¶ **Construe.** Ipa magdalena estimauit eū fuisse ortulanū. & hoc sane. i. firmiter credidit. enim p̄ q̄. ipe ortulanus (xp̄s) ieminauit granū. i. semē. qđ cecidit in mentē. scz magdalene. illa mouit linguā (dicendo. Dñe si sustulisti eū dicito mihi) & xp̄s indidit. i. imposuit siue foras emisit linguā. s. magdalene. & dico non mouit manum. scz ad xp̄m. q̄ dixit. Noli me tangere. ¶ **Nota** qđ ortulanus p̄ u. & sine aspiratione. vt ortus scribitur antiquit⁹. Ortulanus uero cū aspiratione & p̄ o. vt hortus & holus. modo moderni doctores scribunt. Ideo elige & tu.

Non agnouit figurali latentem imagine: mentis agrum spiritali excolentem semine: sed cum eam specis ali designauit nomine.

¶ **Construe.** Supple maria magdalena. non agnouit. latentē. i. absconditum xp̄m. figurali imagine. i. figura hominis ortulani. excolentē. i. exarantem. agrum mentis. cor sue memorie. spiritali semine. i. gratia uerbi. seu fidei. sed cū p̄ qñ (supple xp̄s) designauit. i. noiauit eam speciali nōmine. scz p̄prio. Maria mulier noli &c.

Hec a iesu iesum querit sublatum conqueritur: iesu int⁹ mentem gerit iesus p̄sēns queritur: mentem colit mentem serit iesus nec percipitur.

¶ **Construe.** Hec scz magdalena. querit iesum sublatū. i. subtractū & alibi sepultū (putabat enī eū fuisse furatū ex sepulchro) & cōquerit. i. lamētat a iesu. & hoc uero i forma ortulani (dixit. enī. Si sustulisti eū dicito mihi) & hec gerit. i. habet iesum. intus mentē. i. in corde suo. & p̄sēns iesus querit. scz a magdalena (supple ille) colit. i. exarat mentē. s. magdalene. & serit. i. plantat. mentē. s. mulieris. nec iesus uerus xp̄s. p̄cipit. i. p̄fecte agnoscit in forma ortulani. scz a maria magdalena.

Iesu bone iesu p̄e quid te monstrans latitas: quid occultas te marie m̄ctem cuius habitas: intus plena uero die nescit ulli ueritas.

¶ **Construe.** Bone iesu. o p̄e iesu. quid. i. ad quid. tu monstrans. i. ostēdens te sub forma ortulani. latitas. i. occultas te. Iesum. ipsi magdalene quid. i. ad quid. tu occultas. id est abscondis te exterius per uisum marie. cuius mentem. i. p̄cordium. inhabitas. nam ipsa intus plena uero. sed nescit exterius &c.

Expositio hymnorum

Quod quod mire fesu ludis his quibus diligeris: sed cum ludis non illudis nec fallis nec falleris: sed excludis quos includis notus non agnosceris.

Construe. **Q**uesu. quod mire. id est mirabiliter. ludis. id est locundaris cum hiis quibus. id est a quibus diligeris. sed cum pro quando. tu ludis. non illudis. id est non decipis eos. nec fallis. scilicet aliquos. nec falleris. id est non deciperis a quibusuis. sed tu excludis. id est excusas illos. quos includis. id est quasi claudis in tua gratia. et tu es notus. secundum humanam carnem. nec agnosceris. id est perciperis. secundum diuinitatem.

Gloria et honor tibi spes vita lux anime: per quem sperant se proscribi libro mortis pessime: prestet sibi nos ascribi peccatricis lachryme.

Construe. Gloria et honor supple sit tibi. scilicet deo. o spes nostra via et lux anime nostre. per quem. scilicet deum. homines christianis sperant se proscribi. id est procul a scriptura remoueri. scilicet in libro mortis pessime. id est inferni. et lachryme. id est gutte peccatricis. scilicet magdalene. prestant. id est dent nos christianos ascribi. id est asserere sibi. scilicet libro vite.

Ad laudes et secundas vesperas.

O Maria noli flere iam non queras alium: ortus lanus hic est vere et colonus mentium: intra mentis ortum quere mentis operarium.

Construe. **O** maria. scilicet magdalena. noli flere. non queras. id est inuestigas alium iam temporis nisi presertem. hic est ortulanus vere. id est verax. et colonus. id est agriculator seu horticola. mentium. scilicet fidelium. et quere operarium. scilicet illum verum. intra ortum. id est septum. mentis. id est cordis tui.

Nota ortus ab ortu. quando componitur sine aspiratione scribitur. quia in eo semper aliquid oritur. cum vero ab holo holeris. quia continet holeria retinet hoc secundum aliquos.

Unde plactus et lamentum quid mentem non erigis: quid reuoluis monumentum tecum est quem diligis: Iesum queris et inuentum habes nec intelligis.

Construe. **O** sancta magdalena. Unde plactus. id est ploratus et lamentum. id est lamentatio. id est quare ploras. quid. id est ad quid non erigis. id est sursum re

gis. mentem. s. tuam. quid. i. ad quid reuoluís. i. uísitas monumentum. s. sepulchrum. ipse est tecum quem diligis. tu queris iesum et habes inuentum. scz in corde. et nec intelligis. i. non sapis.

Unde gemis unde ploras verum habens gaudium: in te latet quod ignoras doloris solacium: intus habes queris foras languoris remedium.

¶ Construe. O maria magdalena. habens verum gaudium. unde. id est cur gemis. id est suspiras. unde. id est quare ploras. nam solacium. id est remedium doloris. latet. id est absconditur in te. quod ignoras. et tu queris foras. i. in monumento remedium languoris. scz christum. et tu habes intus. scz in mente christum.

Iam non miroz si nescisti magistrum dum seminat: semen quod est verbum christi te magis illuminat: et rabboni respondisti cum mariam nominat.

¶ Construe. O maria magdalena. Ego non miroz. si nescisti. id est non nouisti magistrum tuum (iam temporis) dum seminat ut ortulanus. sed pro tamen. semen illud (quod est verbum christi) illuminat te magis. cum rabboni. i. magister mi. vel rabbi.

Pedes christi quos lauisti fonte tota gratie: quem ab ipso recepisti funde rorem venie: resurgentis quem vidisti fac consortes glorie.

¶ Construe. O maria magdalena. tu tota. i. munda fonte gratie. scz christi. lauasti pedes christi. quem. s. fontem gratie. tu recepisti ab ipso. scz christo. funde. i. infunde nobis rorem. i. donum venie. i. gratie. resurgentis. s. christi. quem tu vidisti in orto. seu via. et fac nos consortes. i. cociues. glorie. scz christi. et hoc per tuas preces et merita.

Gloria et honor deo cuius prefert gratia: inuitati phariseo marie suspiria: cenam vite qui dat reo gratie post prandia.

¶ Construe. Gloria et honor. id est laus sit deo. scilz omnipotenti. cuius gratia. id est virtus gratiosa. prefert. id est preponit. (hoc est illi magis placet) placet suspiria. id est tenebre lamentationes. marie peccatricis. inuitanti phariseo Symoni. qui scz deus dat cenam. id est requiem. vite. scz eterne. nobis post prandia. id est post corruptionem dici. gratie. scz sue diuinita. is. Amen. ita fiat.

Expositio hymnorum.

Sequuntur hymni de sancto spiritu.
In die penthecostes ad primas vesperras
Iam christus astra &c. Et similiter sic.
Impleta gaudent viscera. Isti hymni
expositi sunt supra, folio. xxxij.

Per hebdomadam hymnus.

Bata nobis gaudia: anni reduxit orbita: cum
spiritus paraclytus: effulsit in discipulos.

Construe. Autor in isto hymno declarat super verbo. Apparuerunt apostolis di
spertite lingue: tanquam ignis. Fois apparētibus linguis igneis. intus fa
cta sunt corda flammantia. Turbe credētes eos ructare crapula musti.

Iste hymnus canitur infra octavas penthecostes. per hebdomadam.
Declarans qualiter spiritus sanctus repentino sonitu super discipulos
venit. & mentes carnalium in sui amorem permutauit. **C**onstrue. Or
bita. id est circulus anni. reduxit. id est iterum ad solennizandum duxit.
nobis. scilicet christianis. beata gaudia. id est gloriosas exultationes. scilicet in spirit
tu sanctum. cum per quando. spiritus paraclytus. id est consolator almus. effulsit
id est resplenduit. in discipulos. scilicet christi.

Ignis vibrante lumine: lingue figuram detulit: ver
bis ut essent proflui: & charitate feruidi.

Construe. Vibrante lumine. id est resplendente gratia spiritus sancti. Ignis.
(quem effulsit spiritus sanctus in discipulos) detulit. id est habuit figuram. id est
dispositionem. lingue. scilicet naturalis. ut discipuli essent proflui verbis. id est pro
cul seminantes verba sub diuersis partibus linguarum. & supple essent fer
uidi. id est feruentes & calidi. in charitate. scilicet diuina.

Linguis loquuntur omnium: pauent turbe gen
tilium: musto madere deputant: quos spiritus re
pleuerat.

Construe. Supple discipuli feruidi in charitate. Loquuntur linguis
omnium. scilicet populorum. turbe gentium. id est homines diuersarum nationum.
pauent. id est pauorem habent (quia nunquam talia audiuere) inde deputant. id
credunt illos madere musto. id est humifacito novo vino. quos. scilicet discipulos
spiritus sanctus repleuerat. scilicet gratia.

Patrata sunt hec mysticæ pasche peracto tempore: sacro dierum numero: quo lege fit remissio.

Construe. Peracto pasche tempore. id est christo resurgente. hec sunt patrata. perfecte terminata. mystice. id est figurate. sacro numero dierum. scz quinquaginta. scz penthecostes. quo. scz tempore fit remissio ex lege. in veteri. lege figuratio.

Te nunc deus piissime: vultu precamur cernuo: illa p̄sa nobis celitus: largire dona spiritus.

Construe. O piissime deus. nos precamur. i. rogamus te. nunc temporis. cernuo vultu. i. humili voluntate. et toto per vultum hominis voluntas animi ostenditur et largire. i. concede nobis dona spiritus sancti. illa p̄sa. i. emissa celitus. id est diuinitus.

Dudum sacrata pectora: tua replesti gratia: diuinitte nunc peccamina: et da quietia tempora.

Construe. O deus. tu replesti. i. repleuisti. tua gratia. s. spiritus sancti amore. sacrata pectora. i. sacra corda apostolorum. dudum. i. diu temporis. diuinitte. i. indulge nunc temporis. peccamina. i. nostra peccata. et da nobis quietia. i. tranquilla tempora. scz vite eterne.

Sit laus patri æc. vt supra.

CDe sancto Vincentio martyre.

Christi miles gloriosi leuita vincentius: vt tris bunal sponte rogam conscendit intrepidus: Cuius salis crepitantis per corpus minucie.

Iste hymnus canitur ad laudes et secundas vespervas. de sancto vincētio. In quo hymnographus vult ostendere martyrium eius passum esse sub daciano preside gentili et sacrilego. Declarans quomodo sanctus vincentius dei athleta candentis ferri machinam seu rogam vltro conscendit et ad tribunal vt victor: et miles in christi professione alacriter cucurrit. et qualiter torquetur. flagellatur. et exuritur. et quomodo leuita vincētiū diaconi arcem accepit. similiter quomodo salis ignibus sparsim crepitantes minucie per membra eius dissiliunt. et tandem inter hec omnia toumēta manet dei seruus. in celum erectis oculis. christum precabatur. Ideo dicit. **C**onstrue. Gloriosus. i. inclytus miles christi vincentius leuita. i. cui filio iacob. leuita hebraice. diaconus grece. minister latine dicitur.

Expositio hymnorum

citur Intrepidus. i. non timens. conscendit. i. ascendit. sponte. i. voluntate. regum. i. ignem p ipso factum. vt. i. sicut fecit ad tribunal. i. iudicium. Vaciam presens. Aduerte constructionem.

**Sparium ibant atq; prune vernabantur sanguine:
inter hec manet immotus ille dei famulus: orans chyl
stum in subline erectis luminibus.**

Construe. per cuius. scz vincentij corpus. minutie. id est parue particule seu portiones. crepitantis salis. id est sonantis et crepitum facientis. dum crematur. ibant. id est intrabant. sparsim. id est spargendo. atq; p et prunc. id est carbones viui et recentes. vernabantur. id est splendebant. sanguine. scz martyris pte ardore. ille. scz martyr dei famulus. manet. i. pericuerat. immotus inter hec. scz martyris. sed erectis luminibus id est oculis. in subline. i. in celum. orans xpm.

**Gloria et honoz deo vsq; quo altissimo: vna patri filio
q; indyto paracyto: cui laus est et potestas per eterna
secula. Amen.**

Constructio est plana. Gloria et honoz vsq; quo sit deo altissimo. vna. i. equaliter patri et filio indyto paracyto. id est glorioso spiritui sancto. id est tribus personis. cui. scz vni deo soli est laus et potestas. per eterna secula. Amen. ita fiat.

Explicit feliciter.

**Sequitur tabula hymnorum
scdm ordinem alphabeti.**

Tabula

A solis ortus cardine. folio. iiii.	Estimauit ortulanum. folio. lx.
A patre vnigenitus folio. v.	
Andrea pie sanctorum. folio. xi.	F estum matris gloriose folio. li.
Alis diei nuncius folio. xv.	Felix anna pie alius. folio. lix.
Auroa iam spargit folio. xx.	
Audi benigne conditor folio. xxij.	G loria laus et honor. folio. xlii.
Auroa lucis rutilat folio. xxix.	
Ad cenam agni folio. xxx.	H ostis herodes. folio. liii.
Adesto sancta trinitas folio. xxxiiij.	
Aue maris stella folio. xxxv.	I am lucis orto. folio. ix.
Antea deserti folio. xxxviij.	Immenso celi conditor folio. xiiij.
Aurea luce et. folio. xxxix.	Iesu quadragenarie folio. xxiij.
Annue christe seculorum folio. xliij.	Iesu saluator: seculi folio. xxvij.
Aue mater anna. folio. lviij.	Iesu nostra redemptio folio. xxxi.
	Iam christus astra folio. xxxiiij.
B eata nobis gaudia folio. lxij.	Iesu saluator: seculi re. folio. xliij.
	Iste confessor folio. xlv.
C onditor alme folio. primo.	Iesu redemptor oim folio. xlv.
Christe redemptor oim folio. xii.	Iesu corona virginum folio. xlii.
Consortis paterni luminis folio. xiiij.	Inuentor: rutili folio. xlvij.
Celi deus sanctissime folio. xvi.	Iesu dulcis memoria folio. liij.
Christe qui lux es folio. xxi.	Iesu auctor clementie folio. lv.
Clarum decus ieiunij folio. xxiiij.	In anne puerperio folio. lviij.
Cultor dei memento folio. xxv.	
Cruz fidelis inter oia folio. xxvij.	L ucis creator optime folio. xi.
Chorus noue hierusalem. folio. xxvii.	Lux ecce: surgit folio. xvij.
Christe sanctorum decus folio. xxi.	Lustra sex q iam pacta folio. xxvij.
Christe redemptor oim con. folio. xliij.	
Celestis formam glorie folio. liij.	M agne deus potencie folio. xvij.
Collaudemus magdalene folio. lix.	Martyr dei folio. xliij.
Christi miles gloriosus folio. lxiiij.	Mundi salus affutura folio. lvi.
D eus creator oim folio. v.	H occe surgentes folio. viij.
Deus tuorum militum folio. xliij.	Hunc sancte nobis folio. x.
	Hoc et tenebre folio. xvi.
E terne rerum conditor folio. viij.	Hoc atra rerum folio. xvij.
Ecco iam noctis folio. ix.	
Eterna celi gloria folio. xix.	O pater sancte mitis folio. xxxiiij.
Ex more docti mystico folio. xx.	O lux beata trinitas folio. xxxv.
Ecco tempus idoneum folio. xxiij.	O gloriosa domina folio. xxxvi.
Eterne rex altissime folio. xxi.	O q glorifica folio. xl.
Exultet celum laudibus folio. xliij.	O sator rerum reparator folio. li.
Exultet cor precordijs folio. liij.	O nata lux de lumine folio. liij.

Tabula

O salutaris fulgens	fo. lviij.	S anctorum meritis	fo. xliij.
O maria noli flere	fo. lxi.	S alue festa dies	fo. xlv.
		S acris solennis	fo. xlvj.
P rimo dierum omnium	fo. vi.	T e lucis ante terminis.	fo. p. i.
P laimator hominis	fo. xix.	T elluris igneus	fo. ry.
P age lingua gloriosi pluri	fo. xxvi.	T u trinitatis	fo. xxvii.
P age lingua gloriosi corporis	fo. l.	T u xpe nostri gaudium	fo. xxviii.
Q uod chorus vatum	fo. xxxv.	T ibi xpe plenior	fo. xl.
Q uem terra pontus	fo. xxxvi.		
R ector potens	fo. x.	V erbū supernū p. d. i. s. a. p. f. c.	fo. ii.
R erum deus tenax	fo. x.	V ox clara ecce intonat	fo. ii.
R erum creator optime	fo. xv.	V eni redemptor gentium	fo. ii.
R ex gloriose martyr	fo. xlv.	V exilla regis p. d. e. u. n. t.	fo. xxv.
		V eni creator ipse	fo. xxvi.
S aluator mundi dñe	fo. iij.	C arbs beata hierusalē	fo. xxvii.
S ancte dei preciose	fo. xii.	E t queant laxis	fo. xxviii.
S omno relectis artibus	fo. xiiij.	V irginis proles	fo. xlv.
S plendor paterne	fo. xiiij.	V el bum supernū prodies: nec pa-	
S umme deus clementie	fo. xix.	T ris linquens.	fo. ii.
S umme largitor premij	fo. xxi.		
S ermone blando	fo. xxx.	F inis Registri omnium hymnorum in libro contentorum.	

clit
xip
xip

pao
o.ry
xviii
xxii
o.d.

fo.ii
fo.ii
fo.ii
xviii
xxii
xxii
xviii
clvi
pas
fo.ii

num

Expositio sequentiarum.

Dominica prima aduentus dñi.

**Alus eterna indeficiens mundi vita. Lux
sempiterna: ⁊ redemptio vere nostra.**

Istam sequentiam sancta mater ecclesia canit dñica prima aduentus dñi: quia in ea agitur memoria de aduētu. ubi Aduentu primo. ⁊c. Ande nota q̄ ecclesia specialiter facit memoriā de duplici aduētu xpi. scz incarnatōis ⁊ iudicij. Et de illo duplici aduentu in ista dicit sequentia. **P**rimus aut aduētus dicitur qñ dei filius de virgine maria fuerat incarnatus. Et ponitur hic p̄ toto tēpore qd̄ est/ fuit/ ⁊ erit: a tēpore incarnatōis xpi vsq; ad diem iudicij. **S**cōs aduentus vocatur ipm iudicium extremū prout hic accipitur. Et debet textus sic exponi. **C**onstrue. **O** xpe. supple existens. eterna salus. ⁊ existēs in deficiens vita mundi. ⁊ o xpe existens sempiterna lux. q̄ pro ⁊. o xpe existens nostra redemptio vere. i. veraciter.

Condolēs humana perire secla p̄ tēptātis numina.

Construe. **O** xpe tu cōdolens (hauynge ruth) humana secla. id est (many tymes) perire per numina. i. per potestates. tēptantis. i. tēptatoris diaboli. **I**tem hoc numen numinis d̄: nutus: vel ip̄e deus vel potestas: vel maiestas. Ande metrista. Numen maiestas nutus deus dicitur atq; potestas. Et accipit hic numina p̄ nutibus siue suggestionibus: vt temptantis numina. i. instigatōes siue suggestiones vel potestates temptatoris diaboli.

Non linquens excelsa: adisti ima: pp̄ia clementia.

Construe. **O** xpe tu non linquens. i. non deferens (nat forsa kyng) excelsa. scz loca. adisti. p̄ synagoga p̄ aduisti. ima. scz loca terrestrium pp̄ia clementia. i. tua pietate.

Mox tua spontanea gratia assumēs humana: que fuerant perdita omnia saluasti terrea. ferens mundo gaudia.

Construe. **O** xpe tu assumens. i. captes. mox. i. statim. humana. i. humanā naturā. ⁊ ponit hic casus p̄ casu. tua spontanea gratia (anglice With thy Wyful grace) saluasti oīa terrea. que scz terrea vel terrena fuerant p̄dita. ferens. i. portans. mundo gaudia.

Tu animas ⁊ corpora nostra xpe expia: vt possideas lucida nosinet habitacula: aduentu primo iustifica: in secundo nos libera.

Expositio sequentiarum

Construe. *O* christe expia (maye clene) nostra corpora. et. i. etia animas. i. nfas. vt possideas (that thou may haue) nosmet (oure self) lucida habitacula. Et dico o xpe iesu iustifica nos in primo aduentu (in the first comyng). i. in primo aduentu incarnatois. q. p. et scz o xpe. et libera nos i scdo aduentu (i the secunde comyng) hoc est i extremo die iudicii. **Ut cum facta luce magna iudicabis omnia: compti stola incorrupta nosmet tua subsequamur mox vestigia quocunq; visa. Amen.**

Construe. *U*t nosmet compti. i. ornati. incorrupta stola. i. cum stola immaculata. subsequamur mox. i. statim. tua vestigia. quocunq;. i. vbi cunq; locoru. visa. cum. i. quando. iudicabis omnia. et hoc dico. magna luce facta. i. tremenda die extremaperacta.

Dñica secunda a duentus dñi.

Regnantem sempiterna per secula susceptu
ra concio deuote concrepa: diuino sono facto
ri reddendo debita.

Ista sequentia cantari solet dñica scda aduentus dñi. In qua petimus xpm saluare nos: qui sua gratia et mia nos a graui: qua detinebamur diaboli seruitute redemit. no nostror meritor: sed salutis necessitate et causa. **C**onstrue. *O* concio. i. couocatio siue societate. susceptura. i. sursum captura. scz xpm regnantem. p. sempiterna secula. concrepa. i. simul sona. deuote. i. humiliter. diuino sono. i. hymno. reddendo factori. i. deo creatori. debita. q. tenemur et nati ad hoc re. **N**ota hec concio onis. descēdens a verbo cōcio cis. cui. cire. citū. i. couocare. **C**oncrepo pas. pare. a. con et crepo pas. pui. componitur. i. simul sonare et consonare. sed crepo pis. pere. i. disrumpere.

Cui iubilant agmina celica: eius vultu exhilarata.

Construe. *C*ui scz factori. celica agmina. i. celestis societas. exhilarata. i. made glad) vultu eius. i. visione diuina. iubilant. i. gaudēt seu letantur. **N**ota exhilaro as. are. cōponit de ex et hilaro as. et semp scribit cū simplici l. fm verā orthographiā. et est idē qd valde letari. et superius gaudere. **Q**uā dicit Macrobius. Verba nō minus q̄ vniū hilarant conuiuiū. i. letificant. **J**ubilo as. are. idem est qd cantare siue gaudere. quadā voce confusa pie gaudio exultare. fm hugo. Jubilus est gaudium qd vci bis explicare nō potest. nec reticēri. fm Papiā. **Q**uā gressimus. Fertur inexplēta iubilus leticia mentis.

Quem expectant omnia terrea eius nutu examinā
da districtum ad iudicia: clementem in potentia.

Construe. Hæc sequentia canitur in festo sancti stephani. **C**onstrue. Deus est. i. existit. in vniuersa terra. i. in toto orbe terrarum. oia opera. i. facta eius scz xpi. sunt vbiq; magna in celo. atq; p r. z in terra. 172 item

Qui est rex regum dominus omnium a patre genitus ante secula. Cuius charitas vera celo subleuat stephanum de terra. Atq; perenni vita ornat candida digniter corona.

Construe. Qui scz deus. est rex regū z dñs oīm rerū. z genitus. i. natus a patre ante secula. i. ab eterno. Cuius vera charitas subleuat. i. sursum leuat. stephanū. illū martyre gloriofum. de terra. i. de vita corporali. celo. i. ad celū. atq; p r. z vera charitas eius. i. nō ficta. ornat. i. decorat. digniter. i. honorat. scz stephanū. candida corona. i. splēdida in perenni vita. i. in eterna gloria. **S**tephanus grece. corona dī: latine. hebraice vero nouma. i. exemplar vel regula. **C**elo. Virgilius bucolice. pelleret gregem hybisco. i. ad hybiscum rē.

Plenus etenim stephanus deitate atq; gratia.

Magna dabat prodigia docēs verissima dogmata

Construe. Etenim p quia. stephanus ille pthomartyr. plenus deitate. i. diuinitate. atq; p r. z gratia. dabat. i. tribuebat. magna pdigia. i. monstra siue signa. z stephan⁹ erat docēs vcrissima. i. certissima dogmata. i. exempla. **H**oc pdigiū gū. a pāigo gis. dī. qđ idem est quod miracula facere. Et prodigiū (anglice a merueyl)

Cum autem predicaret iam presentia. Postre redēptionis noua gaudia. Intento in superna celi patet ianua.

Construe. Autē p r. z cum. i. qñ. stephanus predicaret. i. annūciaret. iam. i. nūc. noua gaudia nre redemptōis presentia. tunc ianua celi patet. i. patefiebat. stephano intēto. i. intendēti. respiciēti in superna. i. ad celestia regna. **I**anua a ianus qui est deus principii dī.

Dixitq; circumstanti plebi voce publica. Sacra plenus gratia. Ecce dei video admirabilem gloriam. Claritate fulgida. Atq; iesum stantem in virtutis dei dextera.

Construe. Supple stephanus plenus sacra gratia. existens. dixit. i. prulit plebi circumstanti. publica voce. i. manifesta. Ecce ego video admirabile. i. inenarrabile gloriā dei. fulgidā. i. splēdida claritate. atq; p r. z video iesum stantē in dextera virtutis dei patris.

Expositio sequentiarum.

Cum hoc audisset impia gens iudaica. Dans fremitum concita. Quassat lapidibus stephani membra. Sed stat fortiter patiens martyr ⁊ orat: ne his xpe noxam statuas. Sed iam accipe animam meam.

Construe. Cum. i. qñ impia. i. pfida gens iudaica. i. hebreica audisset p audiuiſſet. i. auſcultaiſſet. ſupple eſt cōcita. i. mota. dans fremitū. i. murmur. quassat p quassabat. i. concutiebat mēbra stephani. lapidibus. i. cū lapidibus. ſcd patiens martyr: stephanus ſtat firmiter. ⁊ oiat deuote o xpe ne ſtatuas. i. cenſeas vel ponas illis. ſcz iudeis. noxam. i. culpā vel hoc peccatū: qz neſciūt quid faciūt: ſcd accipe iam. i. modo animā meā. i. ſpiritu. **M**ota concitus concita concitū. i. cōmotus. a concio cis. ciui. cire. citum. qđ eſt idem qđ cōmouere deriuatur. **H**ic fremitus tus. tui. i. murmur ⁊ tumultus. ⁊ pprie ſerariū vel furibundor. **U**t hic accipit. ⁊ dīa fremois. ere. qđ eſt murmurare/tumulari. **Q**uas ſo as. are. frequētatiū verbū a quatio tis. ſſi. ſſum. ere. i. cōcutere/ pcutere/ frangere: ⁊ ſcribit p t. **H**ec noxa noxe. i. culpa vel peccatū. a noceo ces. dī. **M**artyr grece teſtis latine: ⁊ teſtimonia latine dicuntur martyria grece. Et componit martyr cū prothos: qđ eſt primū: et dicitur prothomartyr: quaſi primus martyr. *ad neppatt*

Et cum hoc dixiſſet i domino obdormiuit pace eterna. Tu ⁊ nobis martyr o stephane ſempiterna impetra gaudia. Amen.

Construe. Et cum. i. qñ ſcz stephanus: dixiſſet hoc ſcz verbū: ieſu accipe animā meā: obdormiuit. i. requieuit in dño. eterna pace. ⁊ o stephane martyr: impetra. i. procura nobis xpī fidelibus: ſempiterna gaudia. i. glorias eternas. **I**mpetro as. are. i. exorare. ⁊ componitur de in ⁊ patro as. **M**ota qz lapidatio ſancti stephani facta eſt eodē āno quo dñs celos aſcendit. menſis auguſti die tertia ⁊c. **O**bdormiuit. id eſt quieuit in ſpe reſurrectionis.

De ſancto iohanne euangelista.

Iohannes ieſu xpo multū dilecte virgo. Tu eius amore carnalem in nauī parentē liquiſti. Tu leue cōiugis pectus reſpuiſti meſſyam ſecutus. Ut eius pectoris ſacra meruiſſes fluentia potare.

Iſta ſequētia ſolet pangi in die ſancti iohānis euāgeliste. ⁊ dicit. **C**onstrue. O iohānes virgo multū dilecte. i. valde chare ieſu xpo. tu liquiſti. i. dereliquiſti amore eius. ſcz xpī. carnalem parēre. i. patrē tuū.

in naue. i. piscando. et tu respuisti. i. contempsisti. leue pectus coniugis. scz tue. secutus. i. sequens messyam. i. xpm. vt meruisses. i. mereris potare. i. bibere. sacra fluentia. i. flumina sapientie. pectoris eius. scz christi.

¶ Iohannes interpretatur gratia dei. vel in quo est gratia.

Tuq; in terra positus gloriam conspexisti filii dei. Que solum sanctis in vita creditur contuenda esse perenni.

¶ Cōstrue. q; p r. et tu positus in terra. i. in hoc mūdo cōspexisti. i. in tu vidisti gloriā filij dei. q; gloria creditur esse cōtuenda. i. vidēda sanctis. i. a sanctis. solū. i. solūmodo perenni vita. i. i eterna gloria.

Te christus in cruce triūphans matri sue dedit custodem. Ut virgo virginem seruares: atq; curam suppeditares.

¶ Cōstrue. Christus triūphans. i. victoriā obtinens in cruce. dedit. i. statuit te Iohannē esse custodē matri sue. et hoc ideo. vt tu virgo Iohannes seruares. i. custodires virginē. scz mariā. atq; p r. et suppeditares. i. sustentares. subseruēs. curam scz illi virgini.

Tute carcere flagrisq; fractus testimonio pro christi es gausus. Idem mortuus suscitatus inq; iesu nomine venenum forte vincis.

¶ Cōstrue. Tute: vna dictio. i. tu fractus. i. totus carcere. et flagris. i. flagellis. tu es gausus. s. et nō murmurās. p testimonio xpi. Idem tu Iohannes. suscitatus. i. subleuas mortuos. scz trusianā et tuuenē. et alios duos latrones qui interfecti fuerant veneno: in noie. i. in virtute xpi. q; p r. et tu Iohannes vincis. i. superas forte venenum. s. poirectū tibi ab aristodemo. s. in nomine iesu.

Tibi summus tacitum ceteris verbum suum pater reuelat. Tu nos omnes precibus sedulis apud deū semper commenda Iohannes xpi chare. Amen.

¶ Cōstrue. Sumus pater. i. deus reuelat. i. manifestat tibi suū tacitū verbū. i. suā diuinitatē. ceteris. i. p ceteris apostolis. ¶ Iohēs chare. i. dilecte xpi. vt cōmenda. i. recōmenda semp nos oēs apud deū sedulis precibus. i. assiduis rogatibus. Amen. qd optamus.

De innocentibus.

**Quella pueri concrepent melodia. Pia innocen-
tum canentes tripudia. Quos infans chris-**

Expositio sequentiarum

Ihs hodie venit ad astra.

Construe. Herodes ascalonita. **C**onstrue. Pueri scz fideles cōcrepent. i. simul sonēt. celsa melodia. i. summo modulamine. canētes. i. venerātes. pia tripudia. i. gaudia innocentū. quos xps venit. i. traxit hodie ad astra. i. ad celū. **C**onstrue. Hoc tripudiū dñi. i. plausus. aliqñ. i. triumphus.

Hos trucidauit frendens insania herodiane fraudis ob nulla crimina. In bethleem ipsius cuncta & per cōfinia. A bimatu & infra iuxta nascēdi tēpora.

Construe. Insania. i. furiositas herodiane fraudis. i. pñdi herodis frendēs. i. stridens trucidauit. i. occidit hos. scz innocētes. ob nulla crimina. i. sine yllo crimine. in bethleem. in illa ciuitate. & p cūcta cōfinia. i. p patrias cōfines. a bimatu. i. spacio duo annor. & infra. scz bimatum iuxta tēpora nascendi. i. in puerili iuētute. **C**onstrue. Nota trucidō as. are. a trunco as. are. fm hug. deriuat. i. interficere seu iugulare. **C**onstrue. Frendeo des. dui. dere. i. dentes cōprimere vel concutere. **C**onstrue. Hoc cōfiniū nñ. i. picinitas. & deriuat a cōfinis. **C**onstrue. Bimatus tus. tui. i. spaciū duor. annor. & dicitur de bimis a. um. & annus.

Herodes rex christi nati verens infelix imperia. In fremit totus & erigit arma superba dextera. Querit lucis & celi regem cum mente turbida. Ut extinguat qui vitam prestat per sua iacula.

Construe. Herodes infelix rex. i. desperatus & pñdus rex. verēs. i. timens imperia. i. mādāta & pcepta xpi nati. infremit. i. murmurat & tumultuatur. totus. i. totaliter. & i. etiam erigit. i. leuat arma. scz gladiū. superba dextera. scz sua manu maledicta. & scz herodes querit. i. inuestigat regem lucis & celi. mente turbida. i. intentiōe fraudulēti. vt herodes extinguat. i. delcat. i. vt possit delere & extinguere & occidere supple cū xpm per sua iacula. i. per talia arma. qui xps prestat. i. donat vitam hominibus.

Quin non valent intueri lucem splendidam nebulosa querentis pectora. Ira feruet: fraudes auget: herodes seuus bt perdat piozum agmina.

Construe. Quin. i. qñ nebulosa. i. tenebrosa pectora. Herodis querētis iesum. non valent. i. nō possunt intueri. i. inspicere pñdā lucē. scz xpm seuus herodes feruet ira. & auget fraudes. i. decipit eos. vt pñt id est occidat agmina. i. cōsortia pioz. i. innocentū.

Castra militum dux iniquus aggregat: ferrum figit in incumbra tenera. Inter vbera lac effundit anteq[ue] sanguinis fierent coagula.

Costrue. Supple herodes iniquus dux. i. dux pessimus. aggregat. i. congregat. castra. i. comitatus militum. et figit. i. fixe ponit scilicet herodes ferrum. i. instrumenta ferrea. in tenera. i. subnata membra scilicet innocentium. et scilicet herodes effudit. i. destruit lac inter vbera. i. mammillas antequam coagula. i. illa que ponunt in lacte (anglice the renynge togyder) sanguinis fierent. **Ferrum hic ponit per gladio que fit de ferro. et est hic metonymia ubi materia ponit per materiato.** **Hoc lac lactis. a leutos grece quod est albu latine.** **Coagulum est illud quod ponit in lacte quando fiunt casei.**

Hostis nature natos euiscerat atq[ue] iugulat: ante per sternit que etas paruula sumat robor.

Costrue. Supple herodes hostis nature. i. nature inimicus. euiscerat. i. extraxit. atq[ue] per et iugulat. i. occidit seu interficit natos supple pueros. et per sternit (anglice die We do Wne) scilicet herodes natos antequam paruula etas supple innocentium sumat. i. accipiat. robor. i. fortitudines.

Euiscero as. are. i. extrahere viscere. de e. et viscero ras. componit. **Quam beata sunt innocentium ab herode cesa corpora: quam felices existunt matres que fuderunt talia pignora.**

Costrue. Corpora. i. parua corpora innocentium scilicet puerorum cesa. i. occisa ab herode. sunt. i. existunt. que beata. i. valde beata. et matres supple innocentium que fuderunt. i. pduxerunt talia pignora. i. tales natos existunt que felices. i. que beate. i. valde beate. **Corpusculum est diminutiuus a corpus.** **Pignora hic. i. filios.**

Dulcis innocentium acies: o pia lactentium pro christi certamina. Paruorum trucidantur milia membris ex teneris manant lactis flumina.

Costrue. O. i. miror. acies. i. bella innocentium sunt dulces. i. amabiles. o. i. miror. pia certamina lactentium pro christo sunt. scilicet sancta milia paruulorum supple innocentium trucidant. i. occidunt. flumina lactis manant. i. effluunt ex teneris membris scilicet innocentium. **Hoc mille indeclinabile. in plurali numero hec milia militum.** **Mano manas manat manare. i. fluere.**

Ciues angelici veniunt in obuiam: mira victoria vite captat premia turba candidissima.

Expositio sequentiarum.

Circa angelici i. angeli veniunt in obuiam. cum turba candidissima. i. in-
nocentia. captat. i. capit. premia vite. mira victoria. i. cum triumpho.

Te xpe petimus mente deuotissima: nostra qui be-
nisti reformare secula innocentum gloria pfcui nos
concedas per eterna. Amen.

De xpe nos petimus mente deuotissima mente. vt concedas. i. pmittas nos
pfrui gloria innocentium. tu q venisti reformare nra secula p eterna.

De sancto thoma archiepiscopo.

Solenne canticum hodie resonet in terra: ad
spalinam martyris exultet superum caterua.

Ista sequentia canit in honore scilicet Thome martyris. quia die post
die natalis xpi. **C**onstrue. Solenne canticum resonet hodie. hoc die in
terra. et caterua. i. comitua. superum. i. supernorum spirituum. exultet. i. letet
ad palmam. i. propter victoriam martyris. scilicet thome.

Quid facis turba iocunda gratulare cum superas: iu-
bilat mens letabunda: psallat xpo vox libera.

Diocunda turba. i. hilaris. qd facis gratulare. i. letare cum superas. i.
angelica. et letabunda mens iubilat xpo. et vox libera psallat xpo.

Colebat festa dominica deuota cantuaria: intonat
iussa tyrannica turbulenta militia. Dire leges et mas-
data insolenter sunt prolata: loca xpo consecrata p-
phanauit vis armata.

Construe. Deuota cantuaria colebat dominica festa. i. solennitates domini.
turbulenta militia. i. non lucidi milites intonat. i. intonando. clamant iussa
tyrannica. scilicet regis henrici. et dire leges et mandata crudelia. sunt plas-
ta insolenter. i. insipienter. et vis armata prophanauit. i. contaminauit. lo-
ca. i. templa consecrata. i. sanctificata xpo. **P**rophanare. i. execrare
vel contaminare: vt hic accipitur.

Sed xpi sic in vestigio stabant thome pedes recti:
vt nequirent inde flecti in sui regis obsequio arbi-
tratus lucrum mori: caput offert percussori.

Construe. Sed per th. recti pedes. i. intentos recte. thome scilicet marty-
ris. stabant sic in vestigio xpi. vt nequirent. i. non valerent scilicet pedes flecti.
inde arbitrat. i. iudicatus mori. in obsequio sui regis. scilicet erat lucrum. i.
lucrosus. offert. i. profert caput percussori. i. tortori. obsequium.

Gaude thoma de cuius victoria. Ortus christi cum
mulantur gaudia. Martyris declaratur gloria cre
bra per indicia. Curantur per eius suffragia languis
dozum milia.

¶ Construc. O thoma gaude. i. letare de victoria: cuius gaudia ortus.
i. natiuitatis xpi. cumulantur. i. augmetatur. et o thoma gaude de cuius
victoria gloria martyris scz tui declarat. i. manifestat. p. crebra indicia.
i. demonstrationes. et milia languidoz. i. infirmoz. curantur. i. medentur
per eius scz thome suffragia. i. precamina.

Trucidatur flos pastozum inter sanctuaria.

Nec diei nec locozum obstat reuerentia.

¶ Construc. scz thomas flos pastoz. i. episcopoz. trucidatur. i. occidi
tur inter sanctuaria. i. loca sacra. nec reuerentia diei nec locozum ob
stat. i. contraria est: vel impedit.

Stella maris quem letaris te lactasse filium. Huc
precamur assequamur vt thome consortium eius
prece gloriosa. Amen.

¶ O maria stella maris. nos pcamur. i. rogam? huc filiu que letaris
te lactasse. i. lac dedisse. vt assequamur. i. imitemur consortiu. i. societate
thome. gloriosa prece eius. ¶ Lacteo lac sugo: lacteo lac prebeo nato

De natiuitate Domini.

Christi hodierna celebramus natalicia. Celica
resonent clare camenas agmina. Nunc regis
celebrando gratulanter nuptias.

¶ Ista sequentia canitur sexto die a natali dni. In qua nos virginē ro
gamus vt nostra soluat vincula peccatoz. et a filio pacē. ¶ Construc.
Nos celebramus. i. scificamus natalicia. i. festiuitates xpi. scz nati ho
dierna die. Celica agmina resonēt clare. i. apte camenas. i. cantilenas
celebrando gratulanter nunc nuptias regis. i. xpi.

Lux noua iam terras illustrat veteres pellens tene
bras. Reserat superna gratia diu clausa palatia.

¶ Construc. Noua lux illustrat. i. illuminat iam terras. noua lux dico
pellens. i. expellēs veteres tenebras supna gratia. reserat. i. aperit pa
latia clausa diu. ¶ Hec tenebra bre. de teneo es. ¶ Hec palatium tij. i.
ampla domus in qua multi vagari possunt. et di de palo as. i. vago.

Expositio sequentiarum.

Felix mater & sola intacta virgo & puerpera. Jam nato stas grauida cum viri lis cubilis nescia.

¶ Cōstrue. Sola virgo & intacta virgo. scz existēs felix mater & puerpera stas. iā grauida. nato. i. cū nato. cū sis nescia. i. ignorans cubilis viri. ¶ Puerpera cōponitur de puer & pario ris. & est puerpera que puerū parit. Inde hoc puerperū dī partus pueri rē. ¶ Hoc cubile lis. i. lectus. a cubo bas. bui. bare. dicitur.

Omnis caterua nostra te rogat domina. Soluas ut nostra cuncta peccaminum. Vincula virgo sem piterne beata.

¶ Cōstrue. S dñā btā virgo oīs nra caterua. i. societas. rogat. i. sup plicat te. vt soluas. i. dissoluas sempiternē cūcta nra vincula peccami nū. i. cūcta nra pctā. ¶ Soluo uis. ui. re. solutū tu. in supino. qđ idē est qđ corrūpere. ¶ Hoc vinculū li. de vinclo cis. xi. cire. vinctū vincu in supino. idem est qđ ligare. & vinculū. i. ligamen.

Digna fuisti sola tollētē crimina. Intra vteri clau stra portare qui gubernat omnia supera infera.

¶ Cōstrue. S maria sola tu fuisti digna portare itra claustrayteri scz tui. xp̄s tollētē. i. auferētē. crūnia. i. pctā. q. gubernat. i. regit oia supera i. naturā diuinā. & infera. i. naturā humanam. ¶ Tollo is. vt hic sumit idē est qđ releuare vel auferre. & caret p̄terito & supino. Suberno as. i. regere siue custodire. & cōponit de cōhibeo es. ¶ Hic vter? rī. ab vter vtra vtrū. & est vterus vter. & pprie mulierū. scz locus cōceptionis.

Hunc sua laudent facta gaudentes bona: qua blz nunt super essentia.

¶ Cōstrue. Gaudētes. i. oēs hoīes vel creature letantes bona super essentia. i. substātia. qua viuūt laudēt vel laudant hūc scz xp̄m. sua bo na facta. ¶ Alia cōstructio. Hunc hoīes sua facta laudāt. hoīes dico gaudētes sup bona essentia. qua. i. in qua viuūt.

Nos humilima turba demus debita poscētes eius clementiā. Ut nostra p̄stās tēpora nunc quicta det placida tui vita vtilia donando famulis munera.

¶ Cōstrue. Nos humilima turba. i. infirma turba. i. populus. demus i. tribuamus debita pc scētes. i. postulātes. clemētiā. i. bonitatē siue mī sericordiā eius scz xp̄i. vt scz xp̄s prestans. i. donans nostra tēpora scz esse nūc quicta & det. i. cōcedat scz nobis frui placida vita donando. i. tribuendo famulis. scz suis vtilia munera.

**Ac inter nos discrimina seu solues: post funera de
relicta: sedem ducat mortis ac in alioquin ignaram.**

¶ Construe. Ac p. 7. ut scz xps soluens. i. dissolvens seu discrimina.
i. crudelia pericula. inter nos. ducat scz nos ad sedem ignara. scz mor-
tis. ac p. 7. maloz. post funera derelicta. i. post mortē corporale. **¶** Hoc
discrimen minis. hic in proposito. i. periculum. a discerno nis. dicitur.
¶ Ignarus a. um. i. nescius siue nonscius. **¶** Funus funeris funera.
id est pericula mortis.

**Ubi ad dexteram patris aliam sedet conregnans
coeternus per omnia. Potenter cuncta disponendo
cū eo lecla presentia & futura. Beata iustis donans
omnibus premia. Preclara quolux vere micat: que
salus eterna & nostra gloria. Amen.**

¶ Construe. Ubi scz xps sedet conregnans. i. congubernans. & etiam
coeternus (for euermore) per omnia ad aliam dexteram patris di-
sponendo potenter cum eo. scz patre cuncta secula presentia & futura
xps dico dans oibus iustis beata premia preclara. i. aulam regiā. lux
micat. i. splendet. vere. i. veraciter: que scz lux est eterna salus & gloria
nostra. Amen. **¶** Nota mico as. aui. caret supino. i. splendere. **¶** Hec
salus salutis. a sal salis dicitur. qz sicut sal est condimentū oīm ciboz.
sic salus est oīm membroz. Et est salus integritas corporis (& quia ab
oibus adoptatur: feminino generi attribuit). Inde hic & hec salubris
& hoc salub: e. i. sanus &c.

¶ Octaua natiuitatis christi.

¶ De circuncisione domini.

Eya recolamus laudibus piis digna. Huius diei
carmina in qua nobis lux oritur gratissima.

Noctis iterit nebula peūt nri criminis vmbzacula

¶ Ista sequentia cātatur in festo circūcisionis dñi. in qua laudes dño
nostro iesu xpo referimus. qui p salute nostra sumens carnē de virgi-
ne maria. nos a diaboli captiuitate liberauit. **¶** Construe. Eya. i. aye.
est interfectio gaudentis (hyghe or) nos recolamus (Worshyp We) di-
gna gaudia huius diei. i. natalis xpi. piis laudibus. in qua scz die gra-
tissima lux (a fer lyght) oritur nobis. & nebula. i. obscuritas (myste) no-
ctis. i. peccati. interit. i. moritur. vmbzacula. i. vmbre macule. nostri cri-
minis. pereūt. i. transeūt vel annihilant. **¶** Recolo lis. recollere. i. itez
colere/gaudere/reducere in mentem.

Expositio sequentiarum

Hodie seculo maris stella ē enīra noua salutis gaudia. Quem tremunt baratra mors cruenta pauet: ipsa a quo peribit mortua.

¶ Cōstrue. Maria maris stella enīra est. i. peperit hodie nobis xpm hoc est gaudio noue salutis. seculo. i. huic mūdo. quē scz xpm baratra i. infernalis hoc baratrū tri. i. infernus tremūt. i. tremēdo formidant. cruenta mors pauet. i. timet. a quo scz xpo. ipa scz mors peribit. i. trāssibit mortua. i. ieterfecta. **¶** Cruentus a. um. i. vel q̄ amat effusione sanguinis. Cruētatus a. um. i. sanguine inquinatus.

Gemit capta pestis antiqua coluber liuidus perdit spolia. Hōne lapsus ouis abducta reuocat ad eterna gaudia.

¶ Cōstrue. Antiqua pestis. i. senex pestilētia. capta. i. spoliata. gemit. i. dolet liuid⁹ coluber. i. diabolus. p̄dit. i. amissit spolia sua. scz aīa⁹ hoīz. homo lapsus. existēs ouis abducta. i. p̄dita reuocat. i. iterū. vocat. hōne die ad eterna gaudia. i. sempiterna solatia.

Gaudent in hac die agmina angelorum celestia.

Quia erat diacma decima perbita ⁊ est inuenta.

Opzoles nimium beata qua redempta est natura.

¶ Cōstrue. Celestia agmina. i. cōsortia celestia angeloz. gaudēt. i. letātur in hac die. qz diacma decima (for the tenth peny) erat p̄dita. ⁊ est inuēta. (Diacma e. p c ⁊ nō p g) **¶** Opzoles nimium. i. valde beata qua scz ple xpo. natura scz humana est redēpta. i. liberata. **¶** De hec diacma diacme p c dictū est. idem est qd nūmus siue denarius. Sic in euāgelio. Mulier habēs diacmas dccē ⁊ c. i. dccē denarios certe quātītatis. i. medietatis vnde. Sed diagma tis. genus cantus.

Deus qui creauit omnia nascitur ex femina. Mirabilis natura mirifice induta: assumens quod nō erat: manens quod erat.

¶ Cōstrue. Deus scz oīpotēns q̄ creauit. i. fecit oīa nascit ex femina. scz maria. ⁊ mirabilis natura ē iduta mirifice. i. mirabiliter. ⁊ assumēs illud qd nō erat (in humanitate) manēs illud qd erat (in diuinitate.)

Induitur natura diuinitas humana quis audiuit talia: dic rogo facta. Querere venerat pastoz pi⁹ qd perierat. Induit galeam: certatbt mīles armatura

Construe. Diuinitas. i. diuina natura induitur. i. vestit humana natura. rogo. i. supplico dic quis audiuit talia facta. pius. i. misericors pastor scz xps venerat querere illud qd perierat. i. pditum erat. z induit galea (an helme) certat the fyght vt. i. sicut miles armatura. i. armis

Caleam hic. i. humanam carnem.

Prostratus in sua propria ruit hostis spicula auferuntur tela. In quibus fidebat: diuisa sunt illius spolia capta preda sua.

Construe. Hostis. i. diabolus pstratus (a pro z stans) ruit. i. cadit in sua ppria spicula (in his dart) in qbus fidebat. i. credebat tela. i. sagitte auferuntur. i. anihilantur. z spolia illius scz hostis sunt diuisa. hoc de co sua preda (hys pray) est capta. i. ablata.

Christi pugna fortissima salus nostra est vera. Qui nos suam ad patriam duxit post victoria. In qua sibi laus est eterna. Amen.

Construe. Fortissima pugna. i. triumphus bellu seu victoria xpi. scz nati. est nostra vera salus. qui xps duxit. i. vexit nos ad suam patriam. i. regnum celoz. post victoriam. i. triumphu. in qua scz victoria sibi laus est eterna. i. eternaliter. Amen.

De epyphania domini.

Epyphania dno canamus gloriosam qua p/lein vere dei magi adorant. Immesam chals dei cuius perseqs venerant potentiam. Que cuncti prophete percinere venturum: gentes ad saluandas.

Ista sequentia canit in epyphania dni. i. nato dno tredecim diez magi ad eu venerunt duce stella. Et dr epyphania ab epy qd est supia. et phanos apparitio. i. visio. qz tuc stella apparēs duxit magos ad eum. Magus est equocu. pumo illusor. scdo maleficus. tertio sapiēs. quarto. i. rex. sic magi. i. reges: vt hic accipit. **C**onstrue sic. Hos canamus licitare debemus gloriosam epyphania dno. i. ad honore dni. qua scz epyphania. magi. i. tres reges. Gaspar Balthasar z Melchior. adorant vere. i. veraciter. plem dei immesam potentia. cuius chaldei. i. viri illius regionis. qz p z. perse. i. hoies de illa puincia. venerant. que xpm cuncti pphete precinere venturu ad saluandas gentes.

Cuius maiestas ita est inclinata: vt assumeret serui formam.

Expositio sequentiarum.

Cul⁹ xpi maiestas est ita inclinata vt assumeret formā seruī. i. hōis. Ante secula qui deus & tempora homo factus est ex maria. Balaam de quo baticinans exhibet ex iacob: rutilans inquit stella. Et confringet ducum agmina: regionis moab maxima potentia.

Cōstrue. Deus q̄ fuit ante secula & tēpora fact⁹ est hō ex maria scz virgine. de quo xpo balaā ppheta vaticinās. i. pphetās inqt. i. dixit. rutilās stella (a byghē sterre) ex iacob scz pgenie. & scz ipe confriget agmīa ducū. regiōis. i. puicie moab. supple cū magna potētia. Huic inagi munera deferūt pzeclara aurum simul thus & myrrham. Thure deum pzedicant: auro regem magnum: hominem mortalem myrrha.

Cōstrue. Magi. i. tres reges deferūt. i. portāt pzeclara mūera huic scz xpo. aurū simul thus & myrrham. & magi pzedicāt. i. demōstrant. i. xpm esse deū thure (ensense) inagi pzedicāt xpm esse magnū regē auro. & xpm esse hōiem mortālē myrrha (myrrē). **I**te tres reges. obtulerūt xpo nato aurū: ppter subleuationē inopie. Thus ppter stabuli feto: ē. Myrrhā ppter pueri cōsolidationē & vermiū expulsionē. Myrrha grece p herba. hoc myrrhum p vnguento.

In somnis hos monet angelus ne redeant ad regē commotūm propter regna. Pauebat etenim nimis um regem natum verens amittere regni iura.

Cōstrue. Angelus monet hos. scz magos i sōnis. ne redeāt ad regē. i. herodē. cōmotū ppter regna sua. etenī p q̄. ipe pauebat. i. timebat. nīmiū. i. valde regē natū scz xpm. verens. i. timēs. amittere. i. pdesse iura. i. imperia regni scz iudeorū. **E**lerēs a vereor: eris. deponētī. Magi sibi stella micante pzeuia. Pergunt alacres itinera patriam. Que eos ducebat ad propriam: linquentes herodis mandata.

Cōstrue. Magi. i. tres reges p̄gūt. i. ābulāt alacres. i. alacriter. vel velociter itinera. i. p itinera. & hoc stella pzeuia micāte. i. splēdēte sibi. scz magis. Que stella ducebat. i. vehēbat eos scz magos ad ppiā patriā. & linquētes mādata. i. pcepta herodis. illius regis ascalonite.

Qui p̄cussus corde nīmiū pze ira. Extēplo mandat infantulos per cuncta. Inquiri bethleem confinia

Et mor priuari eos vita.

¶ Cōstrue. Qui scz herodes pcussus. i. cōmotus nimis. i. valde. corde suo. pre ira. mandat infantulos supple pueros inquiri. extemplo. i. festinater (aduerbiū) per cuncta confinia bethleem. scz illius prouincie. eos pueros priuari. i. occidi. mor. i. statim. vita. i. de vita. **¶** Extemplo per e et non per y. vt hugo.

¶ Omnis nunc caterua tumultū iungat laudibus organi neuina. Mystice offerens regi regum xpo munera preciosa. Poscens vt per orbem regna omnia protegat per secula sempiterna. Amen.

¶ Cōstrue. Dis caterua. i. cōgregatio hoīz iūgat nūc tumultū neuina. i. sonorū cāticū organi laudib⁹. et hoc offerēs mystice. i. diue. secrete preciosa munera. xpo regi regū. et poscēs. i. rogās eū. vt ptegat. i. defēdat oīa regna p orbē. i. mundū p secula sempiterna. **¶** Tumulus a. um. i. sonorus a. um. **¶** Neuma tis. modulatio cātus. **¶** Nota quibet homo bz offerre dño tria munera q̄ tres reges obtulerūt dare mystice. Per aurū enī figurat dilectio. p thys oratio. et p myrrhā carnis mortificatio. i. debemus nato xpo orationē: dilectionē: et humilitatem.

¶ De resurrectione christi.

¶ Elgens preclara rutilat per orbem hodie dies in qua xpi lucida narrantur ouanter prelia. De hoste superbo quem iesus triumphauit pulchre castra illius perimens teterrima.

¶ Ista sequentia canitur in die pasche. In qua deuicta morte et tenebrarū pūcipe superato xpi resurgētis a mortuis victoriat⁹ predicat rē.

¶ Cōstrue. Preclara dies. i. valde clara. fulgēs. i. resplēdens p orbē. i. p totū mundū. rutilat. i. choruscet hodie. in qua die. lucida prelia xpi narrantur ouanter. i. gaudenter de supbo hoste. quē scz hostem iesus triumphauit. i. vicit pulchre. i. artificiose. et perimens. i. occidens teterrima. i. nigerrima vel ferilima castra. i. tartara illi⁹ scz diaboli. **¶** Rutilo as. are. i. splendere. de rubeo es. **¶** Hoc prelium. i. bellum. et dicit⁹ a premo mis. **¶** Item ouo as. are. i. gaudere. Et est differentia inter oua pluralis numeri ab ouum ouī. et oua verbū imperatiuū. An versus. O mi pater ouas: cras comedemus et oua. **¶** Teterrimus suplatius de teter tetra tetrū. i. niger rē.

¶ Infelix culpa eue qua caruimus omnes vita: felix ples marie qua epulamur modo vna.

Expositio sequentiarum

Cōstrue. **C**ulpa eue. i. peccatū eue. qua scz culpa nos oēs caruim⁹
vita. scz celesti. i. fuit infelix. i. nō beata. sed pioles. i. filius marie. qua
scz piole epulamur modo vna. i. pariter simul. est felix. i. beata. **C**ul
pa culpe. i. noxa/ crimē/ vel mala fama. **C**pioles a pioleis quoddā
floie dī. **C**Epulor aris. deponens. i. frui epulis. ab hoc epulum dicit.
CUna aduerbium congregandi. fm Hugl.

Benedicta sit celsa regina illa. **G**enerās regem spo
liantem tartara: pollentem iam in ethera. **R**ex ines
ternum suscipe benignus preconia nostra: sedula ti
bi canentia. **P**atris sedēs ad dexteram. **V**ictor vbi
q; morte superata atq; triumphata polozum possi
dens gaudia.

Cōstrue. **I**lla celsa regina scz maria. generās. i. paries. regē spoliā
te. i. depredantē tartara. i. inferna. regē dico pollentē. i. splēdentē iam
in ethera. i. sup celos sit benedicta. **R**ex xpe. supple existēs icternū.
tu benignus suscipe. i. accipe nra preconia. i. preces. canētia sedule. i.
assidue tibi. **P**xpe existēs vbiq; victor: sedēs ad dexterā patris. possi
dens. i. habēs gaudia poloz. i. celoz: morte victa ⁊ triumphata.

O alina: o celsa: o pulchra clementia xpi melliflua:
o alma. **L**aus tibi honorq; ac virtus: qui nostram
antiquam leuisti sarcinam.

Cōstrue. **O**. i. miroi clemētia. i. mīa xpi est alma. o. i. miroi clemētia
xpi est pulchra. o. i. miroi clemētia xpi est melliflua. o. i. miroi clemētia
xpi est sancta. o scz xpe q leuasti. i. alleuisti nostrā antiquā sarcinam
laus sit tibi. q p ⁊ ⁊ honor sit tibi. ac p ⁊ ⁊ virtus sit tibi. **H**ic ho
nor vel honos. de honoro as. are. dī. **H**ec virtus virtutis. de vireo
es. ere. **L**euio as. are. de hic ⁊ hec leuis ⁊ hoc leue. **H**ec sarcina
ne. a sarcos grece qd est pondus latine.

Roseo cruore agni benignissimi empta florida mis
cat hec aula. **P**otenti virtute nostra qui lauit facis
noxa tribuens dona fulgida.

Cōstrue. **H**ec aula. scz ecclesia florida. i. decora empta. i. redēpta ro
seo cruore. i. rubeo sanguine benignissimi agni. i. xpi. micat. i. splendet.
q agnus lauit. i. purgauit nra facinora. i. peccata. cum potenti virtute
tribuēs. i. dans dona fulgida ⁊ clara. **H**ec aula aule. est domus res
gia. hic p ecclesia. **H**ic agnus ab agnoscēdo matrem in balatu dī.
Hec facinus oris. a facio dīs. dī. i. peccatum.

**Stupens valde in memet iam miroz hodierna.
Tanta indignus pandere vobis sacramenta.**

¶ Construe. Ego stupens. i. mirans valde in memet. i. in meipso miroz tam hodierna. s. die. ego dico indignus pandere. i. manifestare vobis tanta sacramenta scz ecclesie nostre. **¶** Stupens participiū. a stupeo es. cre. i. timere vel mirari. vt hic.

Stirpe dauidica ortus de tribu iuda: leo potēs surrexisti in gloria: agnus visus est in terra. Fundans olim arua: regna petis supera: iustis reddēs premia in secula dignanter ouantia.

¶ Construe. **¶** xpe tu natus. i. ort⁹ de stirpe dauidica. i. de tali pgenie. de tribu iuda. surrexisti leo potēs in gloria. visus es agn⁹ in terra. tu dico fundās. i. firmās olim arua. i. terrā. iā petis supera regna. i. celestia. ⁊ reddēs. i. tribuēs iustis pemia ouantia. i. gaudētia dignāter in secula. i. ppetuū. **¶** Fundare. i. fundamentū ponere. de hic fundus.

Dic imple zabule qd valet nunc fraus tua. Igneis nexus lozis xpi victoria. Tribus lingue admiramini: quis audiuit talia miracula. Ut mors mortē sic superaret rei perciperent talem gratiam.

¶ Construe. **¶** imple zabule. i. diabole. dic qd valet nūc fraus tua. i. deceptio. tu nex⁹. i. ligatus igneis lozis. i. cathenis. a victoria xpi. **¶** tribus. i. pgenies admiramini. quis audiuit talia miracula. **¶** lingue admiramini. quis audiuit talia miracula. vt mors superaret mortē rei. i. ptores. ppererent. i. acciperent talē gratiā. **¶** Hic zabulus li. i. cōtrarius. ⁊ ponit hic p diabolo. **¶** Nex⁹ a. um. i. ligatus. a necto. **¶** Hoc lozum lozi. ponitur hic p corrigea ferrea. de licio cis. i. trahere dicitur. **¶** Hic tribus bus. bui. i. progenies.

**Iudea incredula cur manes adhuc inuerecunda.
Perspice chysticolas qualiter leti canunt inclyta re
dēptōzi carmina. Ergo pie rex xpe nobis dans prez
mia. Solue nrozum vīcula. Electozum agmina
fac tecum resurgere ad beatam gloriā. Digna re
pendens merita.**

¶ Construe. **¶** incredula iudea. scz natio. cur manes adhuc inuerecūda hūc pceris. perspice. i. inspicie chysticolas. i. chystianos. qualiter le-

Expositio sequentiarum:

ti can sit. i. premisit inclita carmina. i. deuota cantica redemptori. s. xpo. Er
go o xpe pie rex das scz nobis premia. solue. i. disso. ue. vincula. i. liga
me ta n ex x. i. hoim ligatoz. 7 fac agmina. i. tui bas electoz surgere te
cu ad beatā gloriā. tu dico rependēs. i. tribuēs digna merita.

**Paraclyti sancti conlolationem piam. Expectamus
secundum pmissionem tuā. Peracta ascensionis
sacra solennia. Quia es regressus ad celos nube tes
ctus clara. Pollens laude eterna. Amen.**

¶ Construe. Nos expectamus. i. desideramus piā cōsolationē scī pa
raclyti spūs sancti fm pmissionē tuam post sacra solēnia ascēnsionis scz
dñi. peracta. i. transacta. qua scz ascēnsione egressus es ad celos tectus
clara. i. lucida nube. 7 pollens. i. splendens eterna luce.

¶ In secunda feria palche.

3 **Ima vetus expurgetur vt lincere celebretur
noua resurrectio. Hec est dies nostre spei: hu
ius mira vis diei legis testimonio.**

¶ Ista sequētia cātat scda feria palche. in qua ponunt q̄plures figu
re veteris testamēti. **¶** Construe. Aetius ima. i. peccatū vel fermentū
expurget. i. mūdet. vt noua resurrectio celebretur sincere. i. pure. hec est
dies nre spei. vis. i. potētia huius diei est mira testimonio legis.

**Hec egyptum spoliauit: 7 hebreos liberauit de for
nace terrea. His in arto constitutis: opus erat seruis
tutis: lutum later palea.**

¶ Construe. Hec scz dies resurrectionis. spoliauit. i. depredauit egy
ptum scz infernū. 7 liberauit hebreos (cum expectantes) de fornace
ferrea. lutū 7 later 7 palea (chasse) erat opus seruitutis. his constitutis
in arto: scz loco.

**Iam diuine laus virtutis: iam triumphi iam salu
tis: vox erumpat libera.**

¶ Construe. Laus diuine virtutis erumpat. i. sursum rumpat. iam li
bera vox triumphi. i. victorie erumpat 7c.

**Hec est dies quam fecit dominus: dies nostri dolor
is terminus: dies salutifera. Lex est vmbra futu
rorum: christus finis promissorum: qui cōsummat
omnia, Christi sanguis igneam hebetauit triumphes**

am amota custodia.

¶ Cōstrue. Hec dies quā fecit dñs est terminus nři doloris. dies salu-
taria. lex est ymbria futurorū. xp̄s q̄ p̄summat oīa est finis p̄missorū. s̄a
guis xp̄i hēbetavit igneā rūp̄eā. amota custodia (stered) ¶ Rūm-
p̄heā. i. gladius ex ytraq̄ pte acut⁹. ⁊ dī gladius flauēs vel versatilis
quē collocauit dñs ante paradysū post eiectionē ade ⁊ eue. ad custodi-
endū lignū vite. Gen. xviij. (Amota fuit xp̄o resurgente)

**Puer nostri forma rilus pro quo veruex est occisus
vite signat gaudium. Ioseph exit de cisterna: iesus
redit ad iuperna: post mortis supplicium.**

¶ Cōstrue. Puer scz ysaae forma nři risus p̄ quo. i. puero. veruex est
occisus signat gaudiū vite. Ioseph exit de cisterna. i. de sicco puteo. ie-
sus redit ad sup̄na. i. celestia post supplicia. i. tormētū mort⁹. ¶ Puer
iste risus vocat ysaae q̄ ex rilu nomē habet. risit enī pater qm̄ p̄missus
est admirās in gaudio. ideo ysaae interpretat risus. Gen. xviij.

**Hic dracones pharaonis draco vorat: a draconis i-
munis malicia. Duos ignitus vulnerat hos serpē-
tis liberat enei presentia.**

¶ Cōstrue. Hic draco. scz moysi vorat. i. deuorat dracones pharaonis.
⁊ hoc imunis (harmles) la malicia draconis scz pharaonis. p̄sentia enei
serpentis liberat hos quos ignitus serpentis vulnerat.

**Anguem foret in maxilla christus hamus ⁊ armil-
la in cauerna reguli. Manum mittit ablactatus et
sic fugit exturbatus vetus hospes seculi.**

¶ Cōstrue. Christus hamus ⁊ armilla. i. ornāmētū brachij. forat. i. p̄fo-
rat. anguē. i. serpentē maxilla. in cauerna. i. in spelūca reguli. i. serpen-
tis. vetus hospes. i. diabolus seculi ablactatus. mittit. i. amittit manū.
i. potestātē. ⁊ ille hospes fugit sic exturbatus.

**Irisiores helisei dum conscēdit domum dei zelum
calui sentiunt. Dauid arrepticus: hircus emissari-
us ⁊ passer effugiunt.**

¶ Cōstrue. Irisiores. i. derisiores helisei. illius p̄phete. dñi. i. qm̄ cōscē-
dit. i. ascēdit domū dei. sentiūt zelū calui (bald) dauid arrepticus. i. ca-
pius cū diabolo. hircus ⁊ emissari⁹. i. emissus ⁊ passer effugiūt. ¶ Hir-
cus (a goot) Nota arrepticus est q̄ vexat a plurib⁹ demonib⁹. Ener-
gum⁹us alit qui ab yno solo demone possidetur.

Expositio sequentiarum.

In maxilla mille sternit & de tribu sua spernit samson matrimonium. Samson gaze seras pandit et asportans portas scandit montis supercilium.

¶ Construe. Samson sternit. i. occidit mille sex hoies. in maxilla. i. maxilla. & spernit. i. cōtemnit matrimonium. i. nuptias de sua tribu. i. de sua stirpe. & samson pādīt. i. aperuit seras gaze. illius oppidi. & sāson asportans. i. portās scandit supciliū. i. ad supciliū montis.

Sic de iuda leo fortis fractis portis dire mortis die surgens tertia. Rugiente voce patris ad superne sinum matris tot reuexit spolia.

¶ Construe. Sic fortis leo de iuda surgēs tertia die. fractis portis dire mortis reuexit. i. repositauit tot spolia. i. tot aīas ad sinū supne matris & hoc dico rugiente voce patris. clamante ad vocem leonis.

Cetus ionam fugitiuum veri ione signatiuum: post tres dies reddit vigū de ventris angustia. Botrus cypri reflorescit dilatatur & excresecit synagoge flos marcescit & floret ecclesia.

¶ Construe. Cetus. talis piscis. reddit ionā sex pphetā fugitiuum viuum de angustia ventris. post tres dies. signatiuum saluatorē veri ione id est xpī. botrus cypri. illius fructus reflorescit. & dilatatur & excresecit flos synagoge marcescit.

Mors & vita conflirere: surrexit xps vere et cum xpo surrexere multi testes glorie. Mane nouū mane letum vespertinum tergat fletum: quia vita vicit letum tempus est leticie.

¶ Constructio est plana. Mors & vita cōflirere. xps surrexit vere. multi testes glorie surrexere cū eo. nouū mane tergat rē.

Iesu victor iesu vita iesu vite via trita: cuius morte mors sopita: ad paschalem nos inuita mensam cum fiducia.

¶ Constructio similiter illa plana iuxta textum.

Uue panis viuax vnda: vera vitis & fecūda: tu nos pasce tu nos mūda: vt a morte nos secunda tua sal

uet gratia. Amen.

¶ Construe. O iesu viue panis. o iesu viuax vnda. o iesu vera vitis ⁊ secunda. tu munda. id est purga nos vt tua gratia saluet nos a secunda morte. scilicet anime.

¶ Tertia die pasche.

P Rome casta concio cātica organa subnectens
hypodoxica. Regi claustra deo tartarea rumpenti decanta nunc symphonia.

¶ Ista sequētia canit feria tertia pasche. cui⁹ materia cōsistit de spoliatiōe inferni. ¶ Construe. O casta cōcio prome. i. cāta organa cantica subnectēs knytryng togeder hypodoxica organa. ⁊ o concio decanta nūc cū symphonia deo regi rūpenti. i. frangēti tartarea claustra. i. inferna. ¶ Hypodoxicus ca. cū. dī de hypodoxicus qđ est grauis sonus in cantu. An. Cantus hypodoxicus ratione p oia grauis.

Morte qui victa resurgens: gaudia mundo gestat colenda. At insolita morantes perdita cochiti confinia. Aspectant lumina intrante illo vita beata.

¶ Construe. Qui scz xps resurgēs scz a morte victa. i. superata. gestat. i. portat gaudia colēda mūdo. ac p ⁊ ⁊ demones morātes. i. manētes cōfinia. i. inter cōfinia cochiti. i. inferni aspectāt. i. frequēter spectāt insolita lumina pdita. hoc dico xpo beata vita intrāte. ¶ Sexto as. are. frequētatiuū a gero ris. ¶ Hic cochitus ti. i. fluuius infernalis. ⁊ iter pterat lucus. ⁊ ponit hic p inferno. ¶ Hoc cōfiniū cōfiniū. i. vicinitas hic tñ sumitur p regno siue claustro.

Terroze percussa tremescit demonum plebs valida
Dāt suspiria. Flctuum alta. Repagula quis sic audax fregerit: mirantur nunc fortia.

¶ Construe. Valida plebs. i. tumultuosa plebs demonū pcussa terroze tremescit. i. timet. ⁊ demones dant alta suspiria fletuū. ⁊ mirant qđ sic audax. i. audacter. fregerit tam fortia repagula (so strong doie barre)

¶ Hoc repagulū lī a repādo dis. dī. i. obex. qđ ad impediēdū opponit. (anglice a barre. of a doie or gate) ¶ Suspiriū rij. i. gemitus.

Sic ad supera redit cum turma. Gloriosa ⁊ timida
refouet discipulorum corda. Precelsa huius trophea
admirantes flagitemus nunc voce decliua.

¶ Construe. Redit scz xps sic ad supera. scz leca cū glōsa turma. ⁊ rea

Expositio sequentiarum

sonet. i. confortat. timida corda discipulorum. nos dico admirantes. flagitemus. i. postulemus. nunc declina voce. preclara trophea. i. cum summa victoria. huius scilicet diei. ¶ Turma me. i. societas triginta peditum. Sed ala triginta militum dicitur. ¶ Tropheum pheii. i. spoliū ab hoste conuerso in fugā. et dicitur a trophos. ¶ Flagitare. i. exostulare. et dicitur a flo flas. ¶ Declina a. um. i. humilis seu inclinatus.

Virginum inter agmina mereamur preciosum colere ut pascha. Galilea inque sacra prefulgida contueri lucis exordia. Amen.

¶ Construe. Et scilicet nos mereamur colere preciosum pascha inter agmina virginum. quod per et scilicet ut mereamur peruenire. i. spectare se prefulgida exordia. i. acceptōes vel initia ab exordioris. i. incipere in sacra galilea. i. in celo.

Quarta feria pasche.

Ancinat orbis cunctus alleluia. Votis voce solennia celebrando paschalia. Infantum tenera congaudeat turba sacro fonte niuea. Spernens flegitontis undas.

¶ Materia huius sequentie est quod christus in anima cum diuinitate adiit infernum extrahens sanctos patres et ad celestia transmittens regna. ¶ Construe Cunctus orbis. i. totus mundus concinat. i. simul sonat alleluia. i. laudem deo. celebrando. i. sanctificando paschalia solennia votis. i. precibus. voce et tenera turba. i. iuuenis turba. infans. i. innocentium. congaudeat turba dico. niuea. i. alba. sacro fonte scilicet baptismatis. spernens. i. contemnens undas. i. aquas. flegitontis. i. inferni. ¶ Flegiton. i. fluuius infernalis ardēs. ¶ Hic et hec et hoc infans tis. i. quasi non sons. i. innocēs. ¶ Niueus a. um. i. albus instar niuis. a nix niuis dicitur.

Nos quoque lachrymas aptemus fibris arte musica. Voce sonora modificantes prelis neumata voce satis tumula. Christus namque mitis hostia factus nostra ob remedia crucis protulit probra. Et iugis vita manens subiit letalia.

¶ Construe. Quod per et nos aptemus fibris. i. venas lachrymas. arte musica nos dico modificantes (mesurynge) neumata. i. cantica prelis sonora voce. i. bassa voce. voce dico satis tumula. i. sonoroza. namque christus factus mitis hostia. protulit. i. passus fuit probra crucis ob nostra remedia. i. propter nostra remedia. et manens scilicet christus iugis (bessy) vita subiit. i. intrauit letas

lia. i. mortalia. ¶ **L**axare. i. soluere. ¶ **H**ec fibra. i. vena. ¶ **H**ec prosa
pse. est oratio pducta ⁊ a lege metri soluta. ¶ **M**odificare. i. cōtem-
perare. ¶ **H**ic ⁊ hec iugis ⁊ hoc iuge. i. assiduus. ¶ **H**oc letū. i. mors
inde letalis lis. ⁊ hoc letale. i. mortalis mortale.

Fellis amara passus prelibare pocula. **V**ulnera sas-
tis tollerauit dira transfixus clavis ⁊ lācca. **S**ic pas-
tiēdo mala gerens nostra descēdit ad una tartara.

¶ **C**ōstrue. Xps passus prelibare. i. ante gustare amara pocula fellis
tollerauit. i. passus fuit vulnera satis dira. ⁊ ipe transfixus clavis. i. cū
clavis ⁊ lācca. i. cū lācca. ⁊ xps gerēs. i. ⁊ oīas sic nra mala patiēdo. i.
sustinēdo dolorē. descēdit ad una tartara. i. infima loca inferni.

Hostis antiqui quo defringēs arma reuehit potēs
ampla ouando trophea. **S**icq; deuicta morte ac re-
sumpta carne: resurgit victor die tertia.

¶ **C**ōstrue. Quo. i. vbi defringēs. i. frāgēs arma antiqui hostis. i. dia-
boli. reuehit. i. reponat. potēs. i. potenter ampla trophea. i. magna vic-
toria. ouādo. i. gaudēdo. q; p ⁊ xps victor resurgit sic tertia die. ⁊ hoc
morte deuicta. i. superata. ac p ⁊ carne resumpta. i. recepta.

Unde iam iocundas ipsi canamus odas. **P**er quez
nobis vita plaussit eterna. **E**t celi clara nobis pates-
cit aula. **C**ui laus sit preclara. Amen.

¶ **C**ōstrue. Unde (Wer for) canam? iā ipsi scz xpo. iocūdas odas. i. le-
ta cātica. p quē scz xpm vita eterna plaussit nobis. ⁊ p quē clara aula
celi patecit (begynneth to open) cui xpo sit laus preclara.

¶ **F**eria quinta pasche.

Dignobis quibus etheris noua cuncto mun-
do nuncians gaudia. **N**ostram rursus visi-
tans patriam.

¶ **I**n ista sequētia itroductū vna psona alloquēs maria peccatrix an-
gelū q nūciauit resurrectōez xpi. ¶ **C**ōstrue. **M**agdalena dic nobis
fidelibus qbus nūciās noua gaudia etheris. i. celi cūcto mūdo scz pro
futura esse toti mūdo. tu vīstās rursus nostrā patriā. i. terram ⁊c.

Respondēs placido vultu clara voce dixit alleluia.
Angelus mihi de xpo indicauit pia miracula. **R**es-
urrexisse dñm syderum cecinit voce laudanda.

Expositio sequentiarum

Magdalena rīdēs placito vultu. i. hīlari vultu. dixit clara voce al-
leluya. i. laudate deū. angelus idicauit mihi pia miracula. s. resurrecti-
onē de xpo. ille āgelus cecinit voce laudāda dñm syderū resurrexisse.
Mox ergo pennas volucris vacuas dirigens leta
per auras. Rediit famulis: & dixit legem veterē va-
cuatam: & nouam regnare gratiam.

Cōstrue. Volucris leta. i. angelus dirigēs (diessing) mox. i. statim.
pēnas. i. ales. p. vacuas auras. i. aerē. vt rediit. i. postq̄ rediit. dixit ve-
terē legē esse vacuatā. & dixit nouā grām regnare. scz noui testamēti.
Itaq; plaudite famuli voce clara: xpus hodie rede-
mit nos a morte dira. Pater filiū tradidit seuis vt
interimerent p salute nostra. Sponte subiit filius
mortem vt nos redimeret morte ab eterna.

Cōstrue. Itaq; (therefore) o famuli xpi plaudite. i. gaudete clara vo-
ce xps redemit nos hodie a dira morte scz aie. pater tradidit. i. misit fi-
liū seuis. s. iudeis. vt illi iterimerēt. i. occiderēt. s. eū p salute nra. filiū su-
biit. i. tollerauit spōte. i. volūtarie mortē vt redieret nos ab etna morte
Nunc requiē rapere licet oibus & frui vita ppetua.
Nunc colite pariter mecū famuli celebri laude sanc-
tum pascha. Christus est pax nostra. Amen.

Cōstrue. Licet. i. decēs est nūc oibus rapere. i. i mēte capere req̄es
& frui. i. vti ppetua vita. **C**olite. i. adorete pariter. i. simul
mecū sc̄m pascha celebri laude. i. solēni laude. nā p q̄ xps est nra pax

Feria sexta pasche.

Actine paschali laudes immolant christiani
Agnus redemit oues christus innocens patri
reconciliauit peccatores.

Ista sequētia solet cātari feria sexta pasche. **C**ōstrue. Xpiāni. s.
hoīes immolant. i. sacrificāt laudes victime paschali. agnus redemit
oues xps innocens recōciliauit pctōres. **V**ictima me. & hostia disse-
runt. **A**ñ. Victimā p victis datur: hostia p superandis.

Mox et vita duello conflixere mirando dux vite
mortuus regnat viuus. Dic nobis maria: quid vls
disti in via. Sepulchrum christi viuētis et gloriā

hōi resurgentis. Angelicos testes: sudariū ⁊ vestes
¶ Cōstrue. Moīs ⁊ vita p̄fixere duello. i. i bello duorū. mirādo. i. ad
 mirādo. agnō dico dux vite mortu⁹ regnat viu⁹. **¶** Maria. s. magdale
 na. dic nobis qd̄ vidisti i via (maria magdalene rōdēs) sepulchrū ⁊c.
Surrexit xp̄s spes nostra p̄cedet uos in galileaz
Credendum est magis soli marie veraci: q̄ iudeorū
turbe fallaci.

¶ Cōstrue. Christus n̄ra spes surrexit. ⁊ p̄cedet suos. s. discipulos i
 galileā. in illā terrā. Credendū est. i. fides adhibēda est magis soli ma
 rie scz magdalene veraci. q̄ fallaci turbe iudeorū.

Scimus xp̄m surrexisse a mortuis vere: tu nobis
victor rex miserere. Amen.

¶ Cōstrue. Nos xp̄iani scimus xp̄s surrexisse vere a mortuis. i. a mor
 tu. o xp̄e rex victor miserere nobis scz peccatoribus.

In festo sancte marie
magdalene sequentia.

¶ **Anē p̄ima sabbati surgens dei filius: nostra**
spes ⁊ gloria. Victo rege sceleris rediit ab in
feris: cum summa victoria.

¶ Ista sequētia siue p̄sa cātāt in festo sc̄tē marie magdalene. cui xp̄s
 resurgēs p̄mo apparuit. **¶** Cōstrue. Filius dei spes n̄ra ⁊ glōria
 surgēs mane p̄ima. s. die sabbati. i. dñica. rediit ab inferis. s. ab iferno
 cū sūma victoria. hoc dico victo rege. i. diabolo. sceleris. i. prauitatis. i.
 superato. **¶** Nota hoc scelus huius sceleris. i. peccatum.

Cuius resurrectio omni plena gaudio consolāt om
nia. Resurgentis itaq; maria magdalene facta est
p̄nuncia. Ferens christi fratribus eius morte tris
tibus expectata gaudia.

¶ Cōstrue. Resurrectio cui⁹. s. filii plena oī gaudio consolāt oīa. itaq;
 maria magdalene facta est p̄nūcia. i. p̄nūciatrix xp̄i resurgētis. et
 ferēs fratribus. i. apostolis tristibus de morte xp̄i gaudia expectata.

O beati oculi quibus regem seculi morte iam depo
lita p̄ima est intulsa. Hec est illa femina cuius cun
cta crimina ad christi vestigia eius lauit gratia;

Expositio sequentiarum.

Construe. **O** bti oculi. cū qbus maria magdalena prima. i. primo eni intuita regē seculi. deposita morte. hec est illa femina peccatrix: cuius efficta crimina. i. pctā gfa xpi lauit ad vestigia. i. pedes eius.

Que dū plozat & mens orat: facto clamat quod cor amat iesum super omnia. Non ignorat quē adorat quid precetur: sed deletur quod mens timet conscia

Construe. **Q**ue peccatrix dū plozat & mēs orat. illa clamat. i. clamādo demonstrat. qd cor. s. illius amat iesum sup oia. & illa nō ignorat illū quē adorat. nec qd precet. sed qd conscia mens timet deletur.

O maria mater pia: stella maris appellaris operuz per merita. Matri christi coequata dū fuisti sic vocata sed honore subdita.

Construe. **O** maria magdalene pia mater tu appellaris stella maris p merita. i. ppter merita operū. i. tuorū bonorū. & tu maria magdalene es coequata (made lyke) matri xpi. scz marie virgini. dū fuisti vocata sic. s. maria. sed peccatrix est subdita scz matri xpi honore. i. in honore. **A**notatio magdalene. huius nes. more greco.

Illa mundi imperatrix: ista beata peccatrix leticie primordia fuderunt in ecclesia. Illa enim fuit porta per quam fuit lux exorta: hec resurgentis pñūcia mundum replet leticia.

Construe. **I**lla maria mī xpi i peratrix mūdi. & ista brā maria magdalena peccatrix. fuderūt primordia. i. exordia leticie i ecclia. etenī illa mī xpi fuit porta p quā lux exorta. & hec magdalena pñūcia. fm textū.

O maria magdalena audi vota laude plena: apud xpm chozum istum clementer consilia. Ut fons sūc me pietatis qui te lauit a peccatis: seruos suos atqz tuos mundet tua venia. Amen dicant omnia.

Construe. **O** maria magdalena audi vota. i. pcamina plena laude. & tu pñlia. i. pacifica clemēter istū choz. i. comitiū apd xps. vt fōs pietatis q lauit te a pctis. mūdet seruos suos atqz tuos scz seruos. data vñia.

Octaua die pasche sequentia.

Audes saluatori voce modulemus supplici.
Et deuotis melodis: celesti dño iubilemus

messye. Qui seipsum exinanuit: vt nos perditos li-
beraret hoies. Carne gloriā deitatis occulens.

¶ In illa pioſa tēgunt miracula a dño nostro facta. ¶ Cōstrue. Nos
modulemus. i. dulciter sonemus saluatori laudes supplicij voce. scz hu-
mili. et iubilemus messye. i. xp̄o. deuotis melodis. i. dulcibus canticis.
q̄ scz messyas exinanuit. i. dimittit seip̄s vt liberaret. i. redimeret nos
hoies p̄ditos. et occulens. i. tegens gloriā deitatis. i. naturā diuinam
carne. i. sub velamine carnis.

¶ Pannis tegitur in presepe miserans p̄cepti trans-
gressore in pulsum patria paradysi nudulum. Ioseph
marie symeoni subditur.

¶ Cōstrue. Christus tegit. i. abscondit. p̄anis in presepe miserās trans-
gressore. i. fractore p̄cepti. scz esse pulsum. i. expulsū nudulū. nudū pa-
triā. i. de patria paradysi. xp̄s dico subdit ioseph marie symeoni. ¶ Nu-
dulus a. um. i. nudus a. um. diminutiuum.

¶ Circūciditur et legali hostia mundatur vt peccator
nostra qui solet relaxare crimina. Serui subiit ma-
nus baptisandus: et p̄fert fraudes temptatoris sus-
git persequentium lapides.

¶ Cōstrue. Christus q̄ solet relaxare. i. dimittere nra crimina. i. nostra
p̄ctā. circūcidit et mundat legali hostia. i. legali sacrificio. vt p̄ctōi. xp̄s
dico baptisandus. subiit manus serui. scz ioh̄anis baptiste. et scz xp̄s p̄-
fert. i. patit fraudes. i. deceptiōes tēptatoris. i. diaboli. et scz xp̄s fugit
lapides persequentū. i. persequentium.

¶ Famem patitur dormit et tristatur ac lauat discipu-
lus pedes. Deus homo sūmus humilis. Sed tamen
inter hec abiecta corporis. Eius deitas nequaquā qui-
uit latere signis variis et doctrinis prodita.

¶ Cōstrue. Christus dico patit. i. sustinet famē. xp̄s dormit et tristatur.
ac p̄. i. xp̄s lauat. i. abluebat pedes discipulorū. et scz xp̄s est summus
deus et humilis homo. sed tñ deitas eius. nequaquā p̄ nō nequiuit. late-
re. i. abscondi inter hec abiecta. i. res abiectas corporis. deitas dico p̄-
dita. i. mōstrata varijs signis. i. diuersis signis. et varijs doctrinis. i. cuj
varijs doctrinis. abiecta. i. abiectiones. vcl abiectas res. vcl turpitudi-
nes corporis humani q̄ de vili materia compactū est.

¶ Aquā nuptiis dat saporis vinei. Cecos oculos clat-

Expositio sequentiarum.

*quidam dicit
quidam dicit
quidam dicit*
ro lumine vestiuit: lepra[m] lucidam tactu fugat pla-
cido. Putres suscitāt mortuos: membraq[ue] curat de-
bilis. Fluxum sanguinis cōstrinxit: & saturauit q[ui]n-
q[ue] de panibus quinq[ue] milia.

¶ Cōstrue. Et scz xps dat nuptijs. i. in nuptijs aquā vinci saporis. et
xps vestiuit cecos oculos claro lumine. et scz xps fugat. i. effugat luri-
dā leprā. i. pallidā leprā placido tactu. With a plesynge touch xps su-
scitat mortuos. putres. i. putridos. q[ui] p[er] x[ristu]m curat debilis membra. et xps
cōstrinxit fluxū sāguinis. i. illā infirmitatē. et xps saturauit. i. adimpleuit
q[ui]nq[ue] milia hoīm de q[ui]nq[ue] panib[us]. scz ordeaceis. **¶** Turid[us] a. uni. i. pal-
lidus/obscurus/tenebrosus. **¶** Nec lepra pie. i. purigo ginis. et lepra
d[icitur] asperitas cutis squamosa cum pruritu. et d[icitur] a leo es. ere. vel lipida
herba cui similis est in asperitate et squamositate.

**Stagnum peragrat fluctuans ceu siccū litus ben-
tos cedat. Linguam referat cōstrictam reclusit au-
res priuatas vocibus febres depulit.**

¶ Cōstrue. Christus pagrat (he passeth) on Stagnū. i. mare fluctuans
ceu p[er] sicut scz pagrat siccū litus (the drye bank) sedeat. i. pacificat v[er]-
tos. et xps referat. i. aperit linguā cōstrictā. et reclusit aures priuatas
v[er]b[is]. et depulit. i. expulit febres. illā infirmitatē. **¶** Peragrarē. i. hic
et illic ire. quasi sine māfione. de per et agro as. q[uo]d nō est i. viu. **¶** Apo-
stolus cōponit ab apo. q[uo]d est de vel re. et stolon q[uo]d est missus.

**Post hec mira miracula taliaq[ue]. Sponte sua com-
prehenditur et damnatur. Et se crucifigi non despes-
xit: sed sol eius mortem non asperxit.**

¶ Cōstrue. Xps cōprehendit et dānatur sua spōte. i. sua volūtate post
hec mira. i. mirabilia. q[ui] p[er] x[ristu]m. post hec talia miracula. et xps nō desperit
se crucifigi. sed sol nō asperxit mortē eius. scz splendendo. i. obscuratur.

**Illuxit dies quā fecit dominus. Hostem deuastans
et victor: suis apparens dilectoribus viuus: primo
marie dehinc apostolis.**

¶ Cōstrue. Dies illuxit quā dñs fecit. et deuastans. i. destruēs. hostē.
i. diabolū. et xps fuit victor apparēs viuus suis dilectoribus. primo scz
marie magdalene. dehinc. i. postea apostolis.

**Docēs scripturas cor aperiēs: vt clausa de ipso rese-
rent. Fauent igitur resurgēti xpo cuncta gaudiis**

Construe. Xps docēs scripturas scās, et aperies cor, vt scz apli res
ferarēt, i. manifestarēt clausa, i. res clausas de ipso xpo, igit, i. ppter
cuncta, i. oia fauent xpo resurgēti gaudijs.

**Flores segetes rediuuius fructu vernāt. Et volucres
gelu tristi terfo dulce iubilant. Lucent clarius sol et
luna: morte xpi turbida.**

Construe. Flores et segetes vernāt (sprynge) rediuuius fructu, i. cum
iterū viuo fructu, et volucres, i. aues iubilāt, i. cātant dulce, i. dulciter,
tristi gelu (the soyr freste) iustēte terfo, i. exterso. Sol et luna lucēt, i. mi
cant clarius, i. aptius, turbida, i. p turbida morte xpi.

**Tellus herbida resurgēti christo plaudit et tremus
la ei⁹ morte se casurā minitat. Ergo die ista exultes
mus: qua nobis viā vite resurgens patefecit iesus.**

Construe. Herbida tellus, i. terra herbosa plaudit, i. letat xpo resur
gēti, q scz tellus tremula, i. tremēs morte, i. ppter mortem eius scz xpi
minitat, i. minat se casurā, ergo, i. ppter exultem⁹, i. letemur ista die
qua scz die iesus resurgēs patefecit, i. manifestauit nobis viam vite, s.
eternę. **Hec tellus telluris, i. terra.**

**Astra solum mare iocundentur: et cuncti gratulens
tur in celi spiritalis chozi trinitati. Amen.**

Construe. Astra, i. stelle, solum, i. terra, et mare iocundentur, i. letētur
et cūcti spiritalis chozi, i. multitudines in celis, i. celestes, gratulentur
(thanke) trinitati scz sancte, Amen.

In die ascensionis domini.

Rex omnipotens die hodierna. Mūdo trium
phali redempto potentia, Victor ascendit ce
los vnde descenderat.

Istā sequentiā scā mater ecclia solet cātare ipso die ascensionis dñi.

Construe. Omipotēs rex ascēdit victor hodierna die celos, i. ad celos
vnde descēderat, hoc dico mūdo redēpto triūphali potētia, With a vi
ctorial power) **Triūphalis et hoc le, i. victorialis.**

**Nam quadraginta postq surrexerat diebus sacris
confirmans pectora Apostolorū pacis chara relin
quens oscula. Quibus et dedit potestatem laxandi
crimina, Et misit eos in mundū baptizare cunctas**

Expositio sequentiarum:

animas. In patris & filii & spiritus sancti clementia

Construe. Hic scilicet omnipotens rex confirmans sacris. id est cum sacris preceptis et monitis. pectora apostolorum linquens illis chara oscula pacis sacris quadraginta diebus postquam resurrexerat. quibus scilicet apostolis et dedit. id est donauit potestatem laxandi. id est dimittendi crimina. id est peccata. Et scilicet rex misit eos scilicet apostolos in mundum baptizare cunctas aias. id est omnes aias in clementia. id est in misericordia patris et filii et spiritus sancti.

Et conuulsus precepit eis ab hierosolymis. Ne abirent: sed expectarent promissa munera. Non post multos enim dies mittam vobis spiritum paraclytum in terra. Et eritis mihi testes in hierusalē iudea siue samaria.

Construe. Et scilicet rex conuulsus. id est comedens scilicet cum apostolis. precepit. id est inhibuit. eis scilicet apostolis. ne abirent. id est non recederent ab hierosolymis. sed expectaret promissa munera. enim pro quia. mittam vobis existens tibus in terra sanctum paraclytum. id est spiritum sanctum. non post multos dies. id est post paucos dies. Et eritis mihi testes in hierusalē. et iudea. siue pro vel in samaria. Vocabula nota sunt.

Et cum hoc dixisset videntibus illis eleuatus est et nubes clara. Suscepit illum ab eorum oculis intuentibus illis ethera.

Construe. Et cum scilicet rex dixisset hoc eleuatus est. hoc dico illis scilicet apostolis videntibus. id est inspicientibus. et clara nubes suscepit illum scilicet regem ab oculis eorum scilicet apostolorum. hoc dico illis scilicet apostolis intuentibus. id est videntibus ethera. id est etherem siue celum.

Ecce steterunt amicti duo viri in veste alba. Iuxta dicentes: quid admiramini celorum alta. Iesus enim hic qui assumptus est a vobis ad patris dexteram. Ut ascendit: ita veniet querens talenti commissi lucra.

Construe. Ecce duo viri amicti. id est indui in alba veste. steterunt. id est steterunt iuxta dicentes. quid. id est cur admiramini. id est speculamini. alta. id est loca celorum. enim pro quia. Iesus assumptus est a vobis ad dexteram patris. veniet ita querens. id est postulans lucra talenti commissi. ut pro sicut. ascendit scilicet ad celum.

Deus celi maris arui: hominem quem creasti: fraudem subdolum. Hostis expulit paradysum et captiuatum secum traxit ad tartara.

Construe. **D**eus celi maris. et arui hostis. i. diabolus expulit paradysum. i. a paradysio. subdola fraude. i. deceptoria. hominem quem tu creasti. et scilicet hostis traxit illum scilicet hominem secum ad tartara. captiuatum. i. cum in captiuitate tenens.

Sanguine proprio quem redemisti deus. Illuc et prouehis unde prius corruit paradysi gaudia. Ius dextere cum veneris iudicare secula. Da nobis petimus sempiterna gaudia. In sanctorum patria. In qua tibi cantemus omnes alleluya. Amen.

Construe. Tu deus prouehis hominem quem redemisti sanguine proprio illuc scilicet gaudia paradysi. unde. i. de quo ille prius corruit. i. cecidit. et da nobis ut petimus sempiterna gaudia. i. sanctorum patria. in qua nos omnes cantemus tibi alleluya.

In die penthecostes.

Sancti spiritus assit nobis gratia. Que corda nostra tibi faciat habitacula. Expullis inde cunctis vitiis spiritualibus.

Construe. Gratia sancti spiritus assit nobis. que scilicet gratia facit nostra corda tibi habitacula. hoc dico cunctis spiritualibus vitiis expullis inde. i. a nostris cordibus.

Spiritus alme illustrator hominum. Horridas nostre mentis purga tenebras amator sancte sensatorum semper cogitatum. Infunde unctionem tuam clemens nostris sensibus.

Construe. **D**e alme spiritus. illustrator hominum purga horridas tenebras nostre mentis. **D**e sancte. i. spiritus. i. existens amator sensatorum cogitatum. i. prudenter cogitatum. tu clemens. i. clementer infunde. semper. i. omni tempore. tuam unctionem nostris sensibus. **H**ec tenebras. de teneo nes. dicitur. **H**ec unctionis. de ungo gis. dicitur. et hic idem est quod gratia.

Tu purificator omnium flagitiorum spiritus. Purifica nostri oculum interioris hominis. Ut videri supremus genitor possit a nobis. Audi cordis que soli cernere possunt oculi.

Construe. **D**e sancte spiritus purificator. i. mudator omnium flagitiorum. i. omnium fa

Expositio sequentiarum.

etiam tu purifica. i. munda oculū nrī interioris hoīs. s. cordis vel aīe. vt
suprem⁹ genitor. i. altus genitor possit videri. i. intueri a nobis. quē. s.
genitorē oculi solī mūdi. cordis. i. hoīes puri possent cernere. i. videre.
Prophetas tu inspirasti vt preconia xpī precinuis-
sent inclyta. Apostolos confortasti vt tropheū xpī
per totum mundum veherent.

¶ Cōstrue. **¶** scē spūs tu inspirasti. i. inspirādo illuminasti pphetas
vt p sicut. s. prophete precinuisent inclyta preconia. i. nobiles laudes
xpī. **¶** scē spūs tu cōfortasti. i. roborasti apostolos. vt p vt. s. apostoli
veherēt. i. portarēt tropheū. i. victoriā xpī p totū mundū. **¶** Hora pre
coniū tropheū dicta sunt supra rē.

Quando machinam per verbum suum fecit dñs ce
li terre marium. Tu super aquas forurus eas num
men tuum expandisti spiritus. Tu animabus viuī
ficaudis aquas fecundas. Tu aspirando das spiri
tales esse homines.

¶ Cōstrue. **¶** scē spūs tu forurus. i. nutriturus aquas expādisti. i. ma
nifestasti tuum numē. i. deitatē sup eas. s. aquas. qñ dñs fecit. s. pater
machinā. i. formā celi terre. q. p r mariū. p suū verbū. i. filiū. **¶** sancte
spūs tu fecūdas (makes plenteous) aquas aīabus viuificādis (to be
queked) r tu das hoīes esse spirituales aspirādo. **¶** Hora hec machi
na ne. prout hic accipit. est quedā artificiosa compositio. **¶** Forurus
a. um. i. nutriturus a. um. de se uero es. **¶** Hoc numen nis. i. potestas.
¶ Expando dñs. de ex. r pando.

Tu diuisum per linguas mundum r ritus aduna
sti dñe. Idolatras ad cultum dei reuocas magistro
rum optime. Ergo nos supplicantes tibi exaudi pro
picius sancte spiritus. Sine quo preces omnes cas
se creduntur r indigne dei auribus.

¶ Cōstrue. **¶** scē spūs dñe tu adunasti. i. in vnū elegisti mūdū diuis
um p linguas. i. p ritus r p̄suetudines. **¶** scē spūs optime magistro
rū reuocas idolatras. i. cultores idolor. ad cultū. i. sacrificiū dei. ergo
scē spūs tu p̄picius exaudi nos supplicātes tibi. sine quo oēs preces
lorationes credunt̄ casse. i. vane r indigne in auribus dei.

Tu qui oīm seculorum sanctos: tui nominis docui
sti instinctu amplectende spiritus. Ipse hodie apos

^{et honoras}
 stolos xpi donans munere insolito & cunctis inau-
 dito seculis. Hunc diem gloriosum fecisti. Amen.

Construe. **D** sancte spūs amplectende. i. amāde. tu qui docuisti sū-
 ctos oim seculorū instinctu. i. gratia tui noīs. tu ipse donans. i. honorās.
 remunerans hodie apostolos xpi insolito & inaudito munere. i. gratia.
 cunctis seculis. tu fecisti hunc diē scz presentē gloriosum. **M**ota in-
 stinctus tui. i. instigatio. i. suasio.

Feria secunda post penthecostes.

Resonet sacrata iam turma diua symphonia.
 Repleta gaudia promissa e celo reddita. In
 unum congregata apostolorum phalanx preclara
 expectans munera.

Construe. Sacra turma. i. scā comitiua scz apostolorū repleta iam. i.
 in hoc festo diua symphonia. i. diuina cōsonātia. resonet. i. laudet gau-
 dia pmissa scz spūs sancti esse reddita e celo. i. de celo. phalanx. i. turba
 apostolorū cōgregata in unū. i. simul expectans preclara munera scilz
 spūs sancti. **M**ec turma me. i. multitudo hoīm.

Repente vox diuina paraclytum nunciat decorans
 sanctorum viscera. Fantur omni lingua nonnulla
 mysteria deiqz magnalia. Cantica diuina non ces-
 sat reboare eius quoqz caterua.

Construe. Diuina vox. i. dei vox nūciat. i. annūciat repente. i. subito.
 paraclytū. i. cōsolatorē. & decorās. i. adornās viscera. i. corda sanctorū. i.
 apostolorū. & apostoli fant. i. loquunt nōnulla mysteria. i. secreta diuina
 & magnalia. i. mirabilia dei. oī lingua. i. idiomate. quoqz p & caterua. i.
 societas eius dei nō cessat reboare. i. cantare cantica diuina.

Deus omnis arui: te laudat sol & luna: concrepat
 vbia cuncta celica & profunda flumina. Te psallat
 tellus alma: sydera cuncta clara iubilant: adorat a-
 mat redempta omnis quoqz anima.

Construe. **D**eus oīs arui. i. terre sol laudat te. & luna laudat te. &
 vbia. i. quelibet substātia cōcrepat. i. laudat te deū. & cuncta celica. i. ce-
 lestia. & cūcta p̄funda flumina laudāt te. alma tellus. i. nutriēs terra.
 psallat. i. laudat te. & cūcta clara sydera iubilant. i. laudāt te. quoqz p
 & oīs anima redempta a te adorat & amat te.

Expositio sequentiarum

Stupens iudea hec inquit execranda concio vino ista est repleta mustiq; crapula bacho plenos deputat repletos gratia.

¶ **Construe.** Iudea. i. iudei stupēs. i. mirās iquit. i. dixit hec. ista execranda concio. i. societas apostolorū est repleta vino. q; p. r. z. crapula. i. gula musti. i. noui vini. z. iudea deputat. i. affirmat aplōs repletos grā spūs sancti esse plenos bacho. i. vino. **¶** Et est bachus deus vini.

Sumēs hec petrus diuina mysteria superat obdurata corda illa: z. fore affirmat vaticinia iohelis de hoc p̄dicta. Quans anima nunc nostra boat carmina deuota: quo suscipiat celestia habitacula.

¶ **Construe.** Petrus sumēs. i. accipiēs hec diuina mysteria. supat. i. vicit obdurata corda illa sc̄i iudeorū. z. affirmat. i. cōfirmat vaticinia. i. p̄phetias iohelis p̄phete. p̄dicta. i. at̄cdicta. fore. i. esse de hoc facto. sc̄z q; apostoli loq̄rēt varijs linguis. z. n̄ra aīa ouās. i. gaudēs nūc. boat. i. sonat deuota carmina. quo p. vt ip̄a suscipiat celestia habitacula.

Pangat omnis chorda nostra: sancta preconia sua vt semper pia percipiat charismata. Omne in hanc meram suscipe melodiam: vt queamus scandere luciflua z. tua celsa z. decora v̄anica.

¶ **Construe.** Om̄s chorda nostra. i. oīs musica pangat. i. laudet vel sonet tua sc̄tā preconia. i. p̄ces. vt p̄cipiat in celo. semp pia charismata. i. gr̄am spūs sancti. z. o sanctū. neuma. suscipe oēm hanc merā. i. puram melodiam. vt queamus. i. possimus scandere tua luciflua. i. splendida. celsa. i. alta. z. tua decora. z. tua v̄anica. id est. ad tua celestia regna.

¶ Et v̄. v̄anicus a. um. i. celestis. ab v̄anus nī. i. celi. **¶** Hec chorda choide (a harpe stryngē) **¶** Neuma tis. i. spūs sanctus.

Iudum sacrata imbuiſti pectora nūc nos reple lumine polozū bc gaudia cedas perpetua atq; regna. Te decet laus p̄ tempora: z. gloria sydera o sanctū. neuma. Tu animas z. corpora nostra ch̄riste possideas in sempiterna dora. Amen.

¶ Refert hic gratiarū actiones almo neumatū. **¶** Construe vt sequit̄ **¶** Sanctū neuma. i. o sc̄tē spūs. tu imbuiſti. i. repleuiſti iudū. i. aliquādo sacrata pectora. sc̄z apostolorū. reple nūc nos lumine polozū. vt p. vt

cedas. i. cōcedas nobis ppetua gaudia. atq; p t ppetua regna. t o sã
ctũ neuma laus t gloria decet te. i. deceniter ornate p tẽpoia. t gloria
sydera. i. syderũ. t vt possideas. i. habeas aĩas t corpõia nra in sempi
terna dõra. i. gloria. ¶ Et est grece dõra. i. gloria.

¶ Feria. iiii. post penthecostes.

Eya musa dic queso p̃clara chorea. Blandifis
caq; libens perstrepe organa. Ast modulaus
tybia resultat plectro lauduz leta carmina. Nostra
q; caterua huius diei euprepia.

¶ Cōstrue. Eya musa. i. vox. ego q̃so. i. rogo dic. i. cane p̃clara chorea.
i. cũ valde clara cantilena. t p̃ltrepe media correpta. i. fac sonare. i.
bẽs. i. libẽter organa blãdifica. i. blanda carmina. Ast p̃ tybia. i. illud
instrumẽtũ muscũ modulãs. i. cãtans resultet. i. resultãdo cantet cum
plectro (With the Wicste) leta carmina laudũ. q; p t nra caterua res
ultat. i. gaudeat in euprepia. i. pulchritudine vel decore huius diei.

¶ Paraclyti charisina hac die alũnos xpi ditat. Fas
cto repẽte sono linguis xpi fantur magnalia. Uesa
no plena ructu pfidia musto alũnos madere putat
spũs gratia ardentes quos reddit feruida. Anastas
si peracta quinquagena mysticus penetrat spũs pe
ctorum intima: oppido reddens flammantia.

¶ Cōstrue. Charisina. i. gfa paraclyti. i. spũs sancti ditat. i. facit diuites
alũnos. i. discipulos xpi hac die. t dico sono facto repẽte. i. subito. t scz
alũni fantur. i. loquunt magnalia. i. magna opera xpi. linguis. i. diuer
sis ideomatibus. t pfidia. i. inuidia vel falsitas iudeoz. plena vesano
ructu. furioso rumine. putat. i. estimat alũnos. i. discipulos madere. i.
inebriare musto. i. vino nouo. quos scz alũnos feruida gfa spũs sancti red
dit. i. donauit ardẽtes. i. diligẽtes. t quinquagena anastasi. i. resurrecti
one p quinquaginta dies pacta. mysticus. i. diuinus spũs sanctus. pene
trat intima. i. itimas partes pectorum. i. cordiũ. flãmantia. i. ardẽtia amo
re. oppido. i. valde. ¶ Hec anastasis sis. i. resurrectio.

¶ Moriegressi omnes bna tetra pagrant arua infun
dentes verbi semina. Mystica patrantes signa sus
perno roze bibula madidant intima.

¶ Cōstrue. Dẽs scz apostoli egressi mor. i. stati pagrãt. i. circũit vna
i. pariter tetra arua. i. magna arua. apostoli dico infundentes. i. imitẽs

Expositio sequentiarum.

tes semina verbi. s. dei. ⁊ apli dico patrâtes. i. facientes mystica signa
madidât noua intima supno rore noua intima dico bibula (thyrstie.)
**Ecce nunc xpe caterua tua. In hac aula decantat cā
tica. Et celesti permixta agmini indiscrete dicat tibi
noua promens cantica. Sit perennis dño gloria de
cus honoꝝ potestas per secula.**

Cōstrue. Xpe tua caterua. s. xpicolaz decātāt. i. canit nūc cātica i
hac aula. ⁊. s. caterua p̄mixta celesti agmini dicat indiscrete. i. indifferē
ter caterua dico p̄mēs tibi noua cātica. pennis gloria sit dño. decus sit
dño. honoꝝ sit dño. ⁊ potestas sit dño. p secula scz sempiterna.

**Qui tribuit spūs gratiam oībus per arua: q̄ sequū
tur eius monita. Poscimus oēs vna supplices ma
gnalia. Ut sanctus nostra spūs emundans intima
Illustret clare sophia alleluya. Amen.**

Cōstrue. Qui scz dñs tribuit. i. donat gr̄az spūsc̄ti oībus scz hoīb⁹
p arua. i. p totū mūdū. q̄ scz hoīes sequunt monita. i. mādāt ei⁹ scz fā
ctis p̄s. nos oēs poscim⁹ vna. i. simul supplices magnalia. i. magnitu
dinē dei. vt scz spūsc̄tus emūdans. i. purgās nra intima. i. cōsciētiās il
lustret. i. illuminet nos clare cū sophia. i. sapiētia. alleluya. laudate deū

Seria quarta penthecostes.

**Ux iocūda lux insignis: qua de throno mis
sus ignis in xpi discipulos. Corda replet li
guas ditat: ad concordes nos inuitat: lingue cordis
modulos.**

Cōstrue. Lux scz fuit iocūda. lux scz fuit insignis. qua. i. in qua luce
spūsanctus missus est de throno scz dei in discipulos xpi. ⁊ scz spūsc̄
tus ditat. i. locupletat corda ⁊ linguas. i. ideomata. ⁊ spūsanctus inui
tat. i. precipit nos ad cōcordes modulos. i. cantica lingue ⁊ cordis.

**Christus misit quod promisit pignus. Iponse quas
reuisit die quinquagesima. Post dulcorem melleuz
petra fudit oleum: petra iam firmissima.**

Cōstrue. Xps. s. deus misit spōse sue. i. ecclesie. quā scz ecclesiā reui
sit. i. iterū visitauit q̄nquagesima die post resurrectōē. s. die penthecos
tes. pignus. i. spūsanctū. qd scz pign⁹ p̄misit ante scz in die ascēsiōis.
petra. i. xps. scz existēs firmissima petra pfudit oleum. i. ynctionē post.

melleum dulcorem. i. post dulcedinem mellis.

In tabellis saxeis: non in linguis igneis ^{l.p} de monte populo. Paucis cordis nouitas: et linguarum vnit^{tas} datur in cenaculo.

Construe. Supple lex vetus datur. i. data fuit populo scz iudaico de mote. s. synay. in saxeis tabellis. i. lapidis tabellis. et non in linguis igneis et nouitas cordis. s. data est supple hoibus. et vnit^{tas} linguarum dat paucis scz apostolis in cenaculo. i. in vna parua domo vbi apostoli fuerunt congregati. **Saxeus a. um. i. lapideus a. um.** **Hoc cenaculum. i. parua domus comestionis. vel domus in qua cenatur.**

Quod felix quod festiua dies: in qua primitiua fundatur ecclesia. Tunc sunt primitie nascetis ecclesie: tria primitiu milia. Panes legis primitiui sub vna sunt adoptiui fide duo populi. Se duobus interiecit sicque duo vnum fecit: lapis caput anguli.

Construe. Quod. i. miror dies. in qua scz die primitiua ecclesia fundatur. est quod felix. i. valde beatus. et quod festiua. i. quod solennis. et primitie (the first fructe ecclesie. nascetis. i. incipientis sunt vnde. primitie dico existentes primitiu i. primo. tria milia aic. primitiui panes. i. primi panes legis. sunt duo populi adoptiui. i. acquisiti sub vna fide. et scz xps existens caput. i. principium. lapis anguli interiecit se duobus testamētis. i. veteris et noue legis. quod per et fecit sic duo vnum. **Nota ecclesia dicitur conuocatio fidelium et dicitur ab eo quod est con. et celsis vocatio. quasi conuocatio.** **Nota adoptiuius a. um. dicitur ab adoptatiuius per syncopam. et est adoptiuius acquisitiuius filius. nam adoptare. i. acquirere.** **Interiecit. de intericio.** **Panis equiuocatur. Unde panis corporeus. doctrina spiritualis. et huius sermo dei: sic eucharistia panis.**

Tres noui non vetusti sunt capaces noui musti basila parit vidua. Dat liquorem heliseus: nobis sacrum rorem deus si corda sint congrua. Non hoc musto vel liquorem non hoc digni sumus rorem si discordes moribus.

Construe. Tres noui non vetusti. s. apostoli sunt capaces noui musti. s. spiritus sancti vidua (hic. i. ecclesia) parit. i. ordinauit. vasa heliseus talis propheta (hic. i. deus) dat liquorem. i. donat sacrum rorem. si corda scz nostra sint congrua. i. concordantia. nos non sumus digni hoc musto vel liquorem vel hoc rorem si sumus discordes moribus. **Hic vter vtris. de vterus. et dicitur. et est proprie vas vinarium. et proprie de caeco.**

Expositio sequentiarum:

In obscuris & diuisis non potest hec paracyllis habitare cordibus. Cōsolator alme veni linguas reple corda leni: nihil fellis aut veneni sub tua p̄sentia.

Cōstrue. Hec paracyllis. i. hec cōsolatio spūssancti nō potest habitare. i. mansionē facere in obscuris cordibus p̄pter pctā: nec in diuisis cordibus. i. nō vnitis glutino charitatis. o alme cōsolator. i. spūssancte veni reple linguas. & leni. i. humili avel placa corda scz n̄ra nihil fellis aut pro vel veneni est sub tua p̄sentia.

Nil iocundum nil amenum: nil salubre nil serenū: nihil dulce nihil plenum sine tua gratia. Tu lumē es & vnguētum: tu celeste condimentum: aque distans elementum virtute mysterij.

Cōstrue. Nil est iocūdū nil est amenu: nil est salubre: nil est serenū (clere) nihil est dulce: nihil est plenu sine tua ḡfa. o alme cōsolator tu es lumē & vnguētū. tu es celeste cōdimētū dīās elemētū aque. virtute. i. potestate mysterij. i. secreti ministerij. **N**ota amenus a. um. v̄ de amo as. i. iocūdus vel placabilis. **S**eren⁹ a. um. a sereno as. v̄.

Noua facti creatura te laudamus mente pura: gratie nūc sed natura prius ire filii. Tu qui dator es & donū nostri cordis oē bonū cor ad laudē redde primum nostre lingue formans sonū in tua p̄conia.

Construe. Nos facti noua creatura laudamus te pura mēte. & nos existētes nūc filij gratie. scz spūssancti. existētes prius filij ire. i. peccati natura. o alme cōsolator tu qui es dator & donū & oē bonum nostri cordis. tu redde cor primum ad scz laudē tui noīs. & formās sonū nostre lingue in tua p̄conia. i. laudes.

Tu purga nos a peccatis auctor ip̄e puritatis: & in christo renouatis da perfecte nouitatis plena nobis gaudia. Amen.

Cōstrue. o alme cōsolator existēs auctor p̄ctatis. purga. i. munda nos a p̄ctis. & da nobis renouatis ī xp̄o plena gaudia p̄fecte nouitatis.

Cferia. v. post penthecostes.

Ana chorus dñi nūc pangat nomina sūmī.
Messias sother emanuel iabaath adonay.

Est unigenitus via vita manus omousson.

¶ In ista sequētia ponūtur nomīa dei ex diuersis libris sacre pagine collectis. ¶ Cōstrue. Chorus. i. ecclesia pangat. i. cātet nūc alma noīa sāmī. i. dei. Messyas. i. xps est nomē dñi. Sother. i. deus exercitū est nomē dñi. Emanuel. i. nobiscū deus. Sabaoth. i. virtus. est nomē dñi. Adonay. i. dñs. Unigenitus: via: vita. est nomē dñi. Man⁹. i. potestas est nomē dñi. Omousson. i. vnus substācie. est nomē dñi. Et cōponitur de omos grece qđ est vnū. ⁊ yssa. i. essentia vel substātia. Et debet p^r ferri cū vno accentu. vt omousson. ¶ Et nota qđ Papias aspirat hos mousson. ab homes qđ est vnum ⁊c.

Principium primogenitus sapiētia virtus. Alpha caput finisq; simul vocitatur ⁊ est oo. Fons ⁊ origo boni paraclytus ac mediator. Agnus ouis vitulus serpens aries leo vermis.

¶ Principiū est nomē dñi. primogenitus. sapientia. virtus. Alpha. i. principiū / caput. qđ p ⁊ vocitat^r (he is clepyd) sūmus dñs. ⁊ est oo. i. finis eternalis. Fons ⁊ origo boni. i. bonitatis. paraclytus ac mediator. Agnus. ouis. vitulus. serpens. aries. leo. vermis. oīa sunt noīa dei.

Ds verbum splendor sol gloria lux ⁊ imago. Panis flos vitis mons ianua petra lapisq;. Angelus ⁊ sponsus pastorq; propheta sacerdos.

¶ Ds. verbū. i. filius. splendor. sol. gloria. lux. ⁊ imago. panis. flos. ⁊ vitis. mons. ianua. petra. lapis. angelus. sponsus. pastor ⁊c. sunt noīa dñi.

Athanasios kyrios theos panthon craton ⁊ ysus.

Saluificet nos sic cui secla. Per oīa dora. Amen.

¶ Athanasios. i. immortalis. kyrios. i. dñs. theos. i. de⁹. craton. i. oīpotēs. ysus. i. inuisibilis. ille cū dora. i. gloria sic saluificet nos p oīa secla.

¶ **F**eria sexta post penthecostes.

Audes deo deuota. Dulci voce ac sonora.

Plebs resultet catholica. Spiritu sancti grā

Apostolis die hodierna. In igneis linguis est infusa

¶ Deuota plebs catholica. i. populus xpianus deuotus resultet. i. resultado dicat deo laudes dulci voce. ac p ⁊ sonora. i. sonāte voce. quia grā spūs sancti infusa est apostolis in igneis linguis hodierna die.

Paraclyti presentia emūdet nos a peccati macula.

Expositio sequentiarum.

Pura sibi aptans habitacula. Charissimatum ac munera. Pectoribus nostris pius infundet.

Conpresentia paradyti emundet nos a macula peccati. et aptet nos pura habitacula sibi. ac pius infundet munera charissimatum peccatoribus nostris. Vita nostra ei ut complacere per seculorum secula. Conclamemus alleluia. Sit deo laus potestas horum virtus et gloria. Amen.

Construe. Et nostra vita complacere ei scilicet paradyto per secula seculorum. nos conclamemus. id est simul cantemus alleluia. id est laudes deo. potestas honor et virtus et gloria sit deo. Amen.

De sancta trinitate.

Benedicta sit beata trinitas deitas eterna: pariter coequalis gloria. Deus genitor: natus genitus cum sacro neumate: permanens super omne quod extat. Quibus est una semper voluntas: et a se discrepat. Haud unquam triplicata persona.

Construe. Beata trinitas. scilicet existens eterna deitas et pariter coequalis gloria sit benedicta. deus scilicet pater est genitor. et natus. id est filius genitus dico permanens cum sacro neumate. id est cum sancto spiritu super omne quod extat quibus scilicet tribus personis et unico deo. una voluntas est semper. et triplicata persona. id est tres persone: haud pro non discrepat. id est discordat unquam a se. Haud per deum in fine et per in principio. id est non.

Nam constat deitas una non in tres diuisa deos: quod fides fatetur a christo orthodoxe dedita. Hec namque pellit delicta: patriam cedit serenam: qua dulces subilant agmina symphonia celica. Alti throni vestigia imitantur stolis candidata. Operiunturque binas captant post seculi discrimina.

Construe. Nam una deitas non est diuisa in tres deos. quod scilicet una deitas tamen non diuisa fides dedita a christo orthodoxe. id est recte fateatur. Namque per quod hec fides pellit. id est expellit delicta. et scilicet fides cedit. id est percedit serenam patriam. id est claram. in qua scilicet patria celica agmina subilant. id est iubilando ostendunt dulces symphonia. et hoc candidata stolis. id est vestibus. imitantur. id est sequuntur vestigia alti throni. id est dei in alto throno sedentis. et pro et celica agmina

na operiuntur. post diuisiones vel pericula sedī. scz huius.

Et nos quos illustrat gratia dei supera demus nos
stra debita. Quatinus caterua celica nobis manes
at post funera socia. Ultimoq; pacto discrimine pos
sumus alto mor pfrui palatio. Quo perspicua flas
grat lux accensa constanti flamma qua deus est vis
sio nostra & salus eterna.

Construe. Et nos quos supera gratia dei. illustrat. i. intus illuminat
demus nra debita. quatinus prout celica caterua socia. i. sociata ma
neat nobis post funera. i. post mortē corpor. qz p. 2. vt possimus pfrui
i. pfecte frui. mor. i. cito alto palatio. hoc dico vltimo di. crimine pacto
quo. i. vbi scz palatio. pspicua lux. t. clara lux flagrat. i. ardet. lux dico
accēsa cōstanti flāma. i. stabili flāma. que scz lux est deus & nra visio. &
eterna salus. **Q**uatinus dz scribi cū i post t. & nō p e. & corripit me
diā syllabā. **F**ragro as. i. ardere. sed fragro as. i. redolere: bonū odo
rem emittere. **F**la facit ardorē: sed fra largitur odorem. **D**iscri
men. i. separatio vel finis vel periculum.

Angelozū que illustrat fortiter pectora. Ut i xpo so
lo defigant lumina. Hec nāq; est illa sitis flagrans
qua tunc sitient aīe sanctorū vel corpora. Cū fuerint
data ppetua eis pro bonis a iudice premia. Amen.

Construe. Que scz flāma illustrat fortiter pectora angeloz vt defig
gant. i. firnāt sua lumina. i. oculos in solo xpo. nāq; hec flāma est illa
sitis flagrans. qua sitit. i. desiderio aīe vel corpora sanctorū sitient. i. des
siderabunt. cum p quando. perpetua premia fuerint data eis a iudice
et p bonis scz operibus.

De corpore christi.

Iuda syon saluatorē: lauda ducē & pastores
in hymnis & canticis. Quantum potes tan
tum gaude qz maior oī laude nec laudare sufficis:

Construe. **S**yon. i. ecclesia militās lauda saluatorē. s. xpm. lauda du
cē & pastore in hymnis & canticis. & gaude tantū quātū potes: qz ipse est
maior oī laude. nec. i. nō sufficis laudare. scz saluatorem.

Laudis thema specialis panis viu? & vitalis hodie
preponitur. Quem in sacre mēsa cene turbe fratru

Expositio sequentiarum

**duodene datum nō ambigitur. Sit laus plena sit
sonora sit iocunda sit decora mentis iubilatio.**

¶ Cōstrue. Alius panis vitalis. thema. i. materia spālis laudis pre
ponit hodie. quē scz panē nō ambigit. i. nō dubitat. scz fuisse datū duo
dene turbe. i. duodeci turbe fratrū. s. apostolorū in mēsa sacre cene ple
na laus sit sonora laus sit ⁊ decora iubilatio mentis scz anime sit.

**Dies enim solennis agitur in qua mense p̄ima re
colitur huius institutio. In hac mensa noui regis:
nouū pascha noue legis phase vetus terminat. Ve
tustatem nouitas: vmbzā fugat veritas: noctem
lux illuminat. Quod in cena x̄ps gessit faciendum
hoc expressit in sui memoriā.**

¶ Cōstrue. Enim (forsothe) solēnis dies agitur. i. celebrat. in qua scz
die p̄ima institutio huius mēse. recolit. is had in mynde nouū pascha
noue legis terminat. i. finit vetus phase. i. vcterē transitū. in hac mēsa
nouī regis nouitas fugat. i. depellit vetustatē. ⁊ veritas fugat vmbiā.
lux illuminat noctē. x̄ps expressit. i. mōstrauit hoc faciendū in memo
riā sui. scz x̄pi. qđ gessit. i. fecit in cena.

**Docti lactis institutis panem vinum in salutis cō
secramus hostiam. Dogma datur x̄pianis q̄ in car
nem transit panis ⁊ vinum in sanguinem. Quod
non capis quod non vides animosa firmat fides:
p̄ter rerum ordinem.**

¶ Cōstrue. Nos scz sacerdotes docti sacris institutis cōsecramus pa
nē ⁊ vinū in hostiā salutis dogma. i. doctrina dat x̄pianis q̄ panis trā
sit in carnē ⁊ vinū trāsit in sanguinē. animosa fides firmat scz illud pre
ter ordinē. i. cōtra ordinē rerū qđ nō capis ⁊ qđ non vides.

**Sub diuersis speciebus signis tantum ⁊ nō rebus
latent rex eximie. Caro cibus sanguis potus: manet
tamen ch̄istus totus sub vtrāq; specie. Al sumens
te non conscisus: non contractus non diuisus inte
ger accipitur.**

¶ Cōstrue. Eximie res (ful noble thynges) latēt sub diuersis species
bus. ⁊ scz eximie res latēt tantū signis ⁊ nō latent in rebus. caro fit cō

bus. sanguis fit potus. tamen xps manet totus sub utraque specie. et dicitur
eo xps non confusus non contractus non diuisus accipitur integer. i.
integraliter a sumente.

Sumit vnus sumunt mille quantum isti tantum
ille nec sumptus consumitur. Sumunt boni sumunt
mali sorte tamen inequali vite vel interitus. **M**ors
est malis: vita bonis vide paris sumptiois. qd sit dis
spar exitus. **F**racto demum sacramento ne vacilles
sed memento tantum esse sub fragmento quantum
toto tegitur.

Construe. Vnus scz homo sumit scz xpm. mille scz hoies sumunt scz
xpm ille scz homo sumit tantu quatu illi scz mille. et nec p no et scz xps
sumptus. i. acceptus no psumit. boni scz hoies sumunt scz xpm. mali. s.
hoies sumunt scz xpm. tamen scz boni et mali sumunt scz xpm inequali sor
te. i. no equali sorte vite vel interitus. xps dico est mors malis scz ho
ibus. et scz xps est vita bonis scz hoibus. vide. i. considera. qua dispar. i.
impar siue no par exitus paris sumptionis sit. hoc dico sacramento fra
cto. demum. i. ultimo ne vacilles. i. ne dubites. sed memento tñ scz sacra
mentu. esse sub fragmento. quantum sacramentu. tegitur toto. i. sub toto
sacramento. **P**ar paris ois generis. i. equalis. **A**versus. **P**ar notat
equale tunc ois genus habet. **P**ar neutri generis cu dico par caliga
ru. **D**ispar. i. non par vel inequale.

Nulla rei fit scissura signi tamen fit fractura qua
nec status nec statura signati minuitur. Ecce panis
angelorum factus cibus viatorum vere panis filio
rum non mittendus canibus. **I**n figuris p̄signa
tur cuz ysaac immolatur agnus pasche deputatur
datur manna patribus.

Construe. Nulla scissura rei. s. corporis xpi. qd scz corpus est res sa
cramenti. tñ p sed fractura. i. fractio signi. i. similitudinis fit. i. facta. qua
scz fractura signi nec status nec statura signati. i. ipsius rei. q̄ signata
est sub signo scz corporis xpi. minuit. i. minorat. Ecce panis angelorum
est factus cibus viatorum. panis angelorum. i. xpianorum. dico verus panis
filiorum. i. xpianorum. no mittendus canibus. i. gentilibus. hoc scz sacramen
tum p̄signatur in figuris. i. in tribus similitudinibus. cum ysaac imo
latur. i. sacrificat. cu agnus pasche deputat. i. ordinatur cum manna. i.

Expositio sequentiarum.

cibus angelicus datur. patribus. i. antiquis patribus. ¶ Est enī man-
na cibus q̄ de celo cecidit filijs israel oēm dulcorē habens.

Bon⁹ pastoz panis vere iesu nostri miserere tu nos
pascce nos tuere: tu nos bona fac videre in terra vi-
uentium. Tu qui cūcta scis & vales qui nos pascis
hic mortales: tu nos ibi cominēsales coheredes & so-
dales fac sanctorum ciuitum. Amē

¶ Cōstrue. O iesu bone pastoz vere panis miserere nr̄i. tu pascce nos
tu tuere nos. i. defende nos. fac nos videre bona in terra viuētū scz
celo. O iesu tu q̄ scis cuncta & vales. i. potes scz pficere oīa. & q̄ pascis
hic. i. i hac vita nos mortales. tu fac ibi. i. i celo nos eē tuos comēsales
& coheredes & sodales sanctorum ciuitū. Amen. ¶ Cōmensalis est q̄ cum
alio morat̄ in mensa quotidiana. ¶ Sodalis. i. socius.

¶ Festo dedicationis ecclesie.

Hierusalē & syon filie cetus oīs fideliturie me-
los pangat iugis leticie alleluya. Xps enī des-
ponsat hodie matrem nostrum norma iusticie quā
de lacu traxit miserie ecclesiam.

¶ Cōstrue. Oīs cetus. i. societas curie. fidei pāgat. i. cātet filie hieru-
salē. i. scē ecclesie triūphātis. & syon. i. ecclesie militātis. melos. i. dulces
cātus iugis. i. assidue leticie. alleluya. enim p q̄ xps despōsat. i. nubit
hodie ecclesiā nr̄az matrē. norma. i. regula iusticie. quā matrē ecclesiā
xps traxit de lacu miserie qm̄ redemit eā sanguine.

**In spiritus sancti clementia sponsa sponsi letatur
gratia a reginis laudis cum gloria felix dicta.**

¶ Cōstrue. Spōsa. i. ecclesia letat gratia. i. amore spōsi scz xpī. in des-
mētia spūs sancti. & est dicta felix a reginis cū gloria laudis.

**Dos ut datur crescit leticia que dos quanta triplex
potentia tangens celum terrā & stigia iusticia. Adis-
ra loquor: sed sana credere federatā tam largo nuus-
nere de proprio produxit latere deus homo. Forma-
retur ut sic ecclesia figurauit in pari gloria ade co-
stis formata femina hostis eua.**

¶ Cōstrue. Leticia crescit. i. augmētāt. ut p postq̄ dos dat̄ in arrā cō-

nubij) q̄ dos. i. qualis ⁊ quāta sit. nā triplex dos potētia. i. in potētia da-
tur. tāgēs celū terras ⁊ stigia. i. i. iferna. iusticia loquor mira. sed loquor
sana. i. firma credere. de⁹ hō pduxit scz ecclīaz de p̄p̄io latere. i. fede
ratā. i. p̄fictā sibi tā largo mūcre. eua femia hostis formata de costis.
i. de costa ade figurauit. i. signauit vt ecclīa formaret sic in pari gloria.

**Eua fuit nouerca posteris: hec est mater electi gene-
ris: vite portus asilum miseris: ⁊ tutela. Pulcra po-
tens partu mirabilis: vt luna sol fulget ipectabilis
plus acie vultu terribilis ordinata. Multiplex est
singularis vna generalis ⁊ indiuidua: omnis cui
sexu simul vna parit turmas.**

¶ **Cōstrue.** Eua fuit nouerca (stepdame) posteris. i. nobis. hec ecclīa
est mater electi generis scz iustoz. hec scz mater est port⁹ vite. hec scz
ecclīa est asilū (a bee hyue). i. refugīū ⁊ tutela miseris scz pctōibus
ecclīa dico pulcra potēs partu. hec scz ecclīa mirabilis scz in par-
tu fulget. vt. i. sicut luna. hec scz ecclīa ipectabilis fulget sicut sol. ec-
clīa dico ordinata multo plus terribilis acie. hec ecclīa singularis
est multiplex. ⁊ illa vna indiuidua est generalis. sexus. i. natura ois cui
i. ois etatis. parit. i. pfert vna. i. pariter. turmas (company)

**Hec signata iordanis fluctibus: hecq̄ venit e terra
finibus scientiam audire cominus salomonis. Hec
typicis descripta sensibus nuptiarū induta est ves-
tibus celi p̄stet hodie ciuibz xp̄o iuncta.**

¶ **Cōstrue.** Ecclīa est signata fluctibus iordanis. scz qñ xp̄s fuit ba-
ptisatus a iohāne. Mathci. iij. Marci primo. ⁊ hec ecclīa venit e fini-
bus. i. de finibus terre audire cominus. i. statim scientiā salomonis. i.
xp̄i. hec ecclīa descripta. i. manifestata typicis sensibus. ecclīa dico
induta vestibus nuptiarū. ⁊ ecclīa iūcta. i. adiūcta xp̄o. p̄stet. i. inter-
stet hodie ciuibz celi. ¶ **Typicus a. um. i. figuratus.**

**¶ Solennis festam leticie: quo vnitur chzistus eccles-
sie in qua nostre salutis nuptie celebrantur. Cetus
felix dulce conuiuium: lapsis tibi datur solatium: de-
speratis offertur spacium respirandi. Iustis inde
soluuntur premia: angelozum nouātur gaudia la-
ta quod facit gratia charitatis.**

Expositio sequentiarum

Construe. **D** festū solennis leticie. quo festo xps vnitur. i. iungitur ecclesie. in qua scz ecclesia nuptie nre salutis celebrant. i. frequentant cetus. i. comitua est felix. conuiuiū est dulce. i. delectabile. solatiū. i. cō solatio datur ibi lapsis (to men fallen in synne) spaciū respirandi. i. in terueniendi. offertur. i. datur desperatis. 7 premia soluuntur inde. i. de ecclesia. iustis gaudia angelorū nimis lata (ful large) quod scz bonum sic dictum. gratia. i. dilectio charitatis facit. i. disponit. Et potest hec ecclesia 7 nuptie allegorice intelligi.

Ab eterno fons sapientie intuitu solius gratie: sic preuidit in rerū serie hec futura. Christus ergo nos suis nuptiis recreatos: veris diuitiis interesse faciat sociis electorum.

Construe. Fons sapientie preuidit hec futura sic in serie. i. ordine rerū ab eterno. i. ab eternitate. intuitu. i. aspectu solius gfe. ergo xps faciat nos recreatos. interesse suis nuptiis. 7 veris diuitiis 7 sociis electorū.

Festo dedicationis ecclesie.

I Et abundus exultet fidelis chorus celi curie.
Cum iocundus ornatur regine thorus regi glorie. In tali connubio nupsit lappa lilio: soli stella. Cum miro consortio anime fit vnio dei cella.

In ista sequētia memoria xpi sponsi 7 ecclesie spōse recitat. Hāc allegorice p lappā ecclesiā 7 p liliū xpm intelligit. **C**onstrue. Fidelis chorus. i. multitudo curie celi letabundus. i. amenus exultet. i. letet. cū i. q: iocundus chorus. i. sedes regalis o: nat. i. decorat regi glorie. i. xpo. lappa (the burre) hic ecclesia. nupsit. i. nupta fuit lilio. i. xpo. 7 stella. i. maria nupta est soli. i. deo vero. 7 in tali connubio. i. matrimonio vnio. i. vnitas aīe fit celsa. i. paruus thalamus dei. scz nri cū miro consortio.

Chorus equiuocat. hic. i. societas. **T**ubere equiuocat. Neutrū nubo feres cū ptinet ad mulieres. Cū signat regere vult actiuū remanere. **C**horus. Est mēsurā chorus ventus chorus 7 chorus agmen.

Celebrantur hodie christi et ecclesie caste nuptie.

Sicut iūgit spiritū homo deo subditū iugo gratie.

In hoc matrimonio: caro dei filio nupsit nobili.

Ipse vero filius summus 7 eximius cessit humili.

Ima summus petiit 7 sponsam appetiit: quam de nigra gessit candidare.

Construe. Caste nuptie xpi et ecclesie celebrantur. i. festantur hodie sicut homo iungit deo spiritum subditum. iugo gratie. et caro. i. fragilitas humana nupsit. i. nupta fuit. nobili filio dei. in hoc matrimonio xps filius dei et eximius filius. cessit. i. locum dedit vero humili. i. ecclesie et filius summus petiit imam. i. terram. et appetiit sponsam. i. ecclesiam quam gestit. i. cupiuit candidare de nigra.

Ferit quod disposuit: quia si deus potuit quando sibi placuit emundare. Ancilla propterea ut fias libera. Cum viro regnans ceptrigera. Sponsum considera. Quae velat littera. Ipsum reuelat fides vera.

Construe. Summus filius fecit hoc quod disposuit. i. ordinauit. quia potuit. i. potens fuit emundare fedam supple ecclesiam quam placuit sibi. S supple ecclesia existens ancilla tu propterea. i. accelerauit fias libera. et existens ceptrigera regnas cum viro. considera sponsum scilicet tuum quem littera velat. i. tegit. vera fides reuelat. i. manifestat ipsum sponsum. **N**ota ancilla ponitur hic pro ecclesia. i. congregatione fidelium. nam quidam ecclesia hic est ministris sed cum ad patriam venerit triumphabit.

In dedicatione ecclesie.

Quam dilecta tabernacula domini virtutum et atria. Quam electi architecti tuta edificia. Que non mouent immo fouent ventus flumen pluuia. Quam decoza fundamenta per concinua sacramenta vmbre precurrentia.

Interista sequentia sunt plures figure veteris testamenti que ecclesiam prefigurabant. **C**onstrue. Tabernacula domini virtutum sunt que dilecta. i. valde dilecta. et atria domini virtutum sunt que dilecta edificia electi architecti sunt que tuta. que supple edificia. ventus flumen et pluuia. non mouent. immo pro sed fouent fundamenta vmbre. i. veteris testamenti precurrentia sunt que decoza pro concinua sacramenta.

Latus ade dormientis euam fudit in manentis copule primordia. Archa ligno fabricata Noe seruat gubernata per mundi diluuium. Prole sera tandem fetanus sara ridet leta nostrum lactans gaudium.

Construe. Latus ade dormientis fudit. i. effudit euam in primordia copule. i. in primordiis manentis. Noe seruat archam fabricatam ligno. gubernatam per diluuium. leta sara anus feta. i. repleta tandem sera. i. tarda prole. ridet sara.

Expositio sequentiarum

lactans nostrū gaudiū. ¶ Archa ista demōstrat ecclesiā q̄ natat mo-
do. Hoc interpretat requies. ⁊ figurat xpm. q̄ solus fuit iustus in illa
gēte. Lignū arche p̄figurat lignū crucis. ¶ Anus us. i. vetula.

**Seruus bibit qui legatur: ⁊ camelus adaquatur:
ex rebecca hydria. Hec in aures ⁊ armillas aptat sibi
vt per illas viro fiat congrua. Synagoga supplan-
tatur a iacob dum euagatur: nimis freta littere.**

¶ Cōstrue. Seru⁹. i. famulus. s. abscas q̄ legat. i. mittit bibit ⁊ came-
lus adquat (is Watered) ex hydra (a erden pot) rebecca. illius mu-
lieris. hec rebecca aptat sibi in aures (hec in auris ris.) ⁊ armillas. vt
fiat cōgrua. i. idonea viro p̄ illas in aures. ⁊ synagoga. i. tēplū iudeorū.
supplantat. i. decipit a iacob dū euagatur synagoga. dico nimis freta
littere. i. nimīā fiduciā habens de littera.

**Lyppam lyam latent multa quibus rachel videns
fulta pari nubit federe. In biuis tegens nuda ge-
minos parit ex iuda thamar diu vidua. Sic moy-
ses a puella dum se lauit in fiscella reperitur cyprea
Hic mas agnus immolatur quo israel satiatur ei⁹
tinctus sanguine.**

¶ Cōstrue. Multa. i. plures. reo latēt. i. ignorant lyppā lyā. hoc est de
illa muliere lyā. q̄bus. s. rebus ignorant p̄ lyppā lyam. i. rachel. i. illa
mulier fulta. i. supportata vidēs nubit pari federe. ⁊ thamar illa mu-
lier existēs diu vidua tegēs nuda. i. faciē ne cognoscat. parit. i. pfert.
geminos. i. duos filios ex iuda in biuis. i. in diuisione duarū viarū. moy-
ses reperit sic in cyprea fiscella. i. in cypis a puella dū lauit. hic mas
agnus imolat. quo scz agno israel satiatur. ⁊ hoc tinctus sanguine ei⁹. i.
agni. ¶ Per lyppam lyam. i. synagoga ceca subauditur.

**Hic transitur rubens vnda egyptios in profundas
obruens boragine. Hic est vna manna plena: hic
mandata legis dena: sed in archa federis. Hic sunt
edis ornamenta: hic aaron indumēta: que p̄cedit
poderis. Hic vrias viduatur: berlabee sublimatur:
sedis consoz regie. Hec regi varietate: vestis astat
deaurate sicut regum filie.**

Construe. Vnda rubēs trāsīt hīc. vnda dico obuiēs. i. depīmēs egyptios in pfūdo voraginis. vna. i. olla plena māna est hīc. vna. i. māna data legis sunt hīc. sed sunt archa federis. i. dei ornamēta edis. i. ecclesie sunt hīc. in dūmēta aaron sunt hīc. q̄ poderis. i. tale vestimētū sacerdotale descēdēs ad pedes. p̄cedit. vīas ille homoyiduat hīc. i. occidit hīc. bersabee. illa mulier sublimat. i. eleuat cōsors regis sedis. hec supple bersabee astat regi regū varietate. i. in varietate siue diuersitate. deaurate vestis of golden clothe sicut. i. vt filie regū astant.

Huc venit austri regina: salomonis quā diuina cōdit sapientia. Hec est nigra sed foynosa myrtha et thure fumosa virga pigmentaria. Hec futura que figura obumbravit reseravit nobis dies gratie.

Construe. Regina austri (of the south) venit huc. quā. i. reginā diuinā sapientia salomonis. i. altissimi cōdit. hec scz regina est nigra sed foynosa. et est fumosa cū myrtha. et existēs virga pigmentaria. i. nectaria. i. dulcis ex cōfectōe. dies gratie reseravit. i. manifestauit sic nobis futura. q̄ figura. i. similitudo obūbravit. i. sub ymbria seruauit. **I**llic auster austri ab hauriēdo aquas ē. **M**yrtha est arbor quedā aromatica. cuius etiā gūmi ē myrtha. et est grecū.

Nam in lecto cū dilecto quiescamus et psallamus ac sunt enī nuptie. Quarū tonat initū in fobis epulatiū et finis per psalteriū. Sponsum millena milia: vna laudant melodia: sine fine dicentia alleluya.

Construe. Hos quiescam? iā in lecto et psallam? enī p q̄ nuptie aīlūt iis nū. i. p̄cipiū. quaz nuptiaz tonat. i. sonat i tubis epulatiū. i. comedētū. et finis nuptiaz tonat p psalteriū. millena milia laudāryna. i. simul spōsum melodia. i. cū dulci cātu. et dicēt a sine fine alleluya. i. laudem.

De sancto andrea.

Sacrosancta hodiernae festiuitatis preconia. Digna laude vniuersa cathegorizet ecclesia. Mitissimi sanctorū sanctissima extollendo merita. Apostoli andree admiranda prefulgentis gratia.

Ista sequētia cārat in festo scī andree aplī. Andreas fmi Januēsem interpretat decoius vel reiplēdēs vel virilis. **C**onstrue. Vniuersa ecclesia. cathegorizet. i. predicet sacrosctā preccnia hodiernae festiuitatis digna laude extollendo sanctissima merita andree aplī mitissimi san-

Expositio sequentiarum.

etor dico p̄fulgētis admiranda gr̄tia. i. admirabili ḡfa. ¶ Precos
n̄ia h̄ic. i. laudes. ¶ Extollendo h̄ic cleuando laudem.

**Hic accepto a iohanne baptista. Quod venisset qui
tollerat peccata. Mor eius intrans habitacula aus
diebat eloquia. Inuento fratre suo bariona. Inuen
ninus inquit ouans messyam. Et duxit eū ad dul
cissimam saluatoris p̄sentiam.**

¶ Cōstrue. Hoc dico accepto. i. acceptōe facta vel accepta a ioh̄e bap̄ti
sta q̄ x̄ps q̄ tolleret p̄ciā m̄di venisset h̄ic. scz ādreas intrās mor ha
bitacula ei⁹. i. x̄pi audiebat eloq̄a. zi⁹. i. x̄pi. q̄ p̄ hoc dico suo fratre
scz petro bariona inuēto. andreas ouās inqt̄ ⁊ dixit. inuenim⁹ messyā
i. x̄p̄. ⁊ scz andreas duxit eū. i. petrū ad dulcissimā p̄sentia saluatoris. i.
x̄pi. ¶ Tolleret h̄ic. i. remouet. ¶ Bariona. i. petro. ⁊ interpretat filius
colūbe. i. humilitatis. q̄ deo simplici intētiōe seruiuit ouās. i. gaudēs.
**Hunc p̄scrutantē maria x̄pi vocauit clementia. At
tē piscādi cōmutās dignitate apostolica. Huius ani
mā post clara festi paschalis tēpora. Sācti spūs p̄
clara plustrauit potētia. Ad p̄dicandū populis pe
nitentiam. Et dei patris filium clementiam.**

¶ Cōstrue. Clemētia. i. misericordiā x̄pi vocauit h̄ic supple petrū p̄
scrutantē. maria clemētia cōmutās artē piscandi apostolica dignitate
p̄clara potētia sancti spūs plustrauit. i. p̄fecte illuminat aīam eius.
scz andree post clara tēpora paschalis festi. ad p̄dicandum populis
penitentiā. ⁊ ad p̄dicandū populis. clementiā. i. misericordiā dei pa
tris per filium (maria the see)

**Gratulare ergo tāto patre achaya. Illustrata eius
salutari doctrina. Honorata multimoda signorum
frequentia. Et tu gemens ploza trux carnis exgea.
¶ lues inferna ⁊ mors tenet eterna.**

¶ Cōstrue. Ergo o achaya. illa patria. gratulare (ioye) tāto patre. tu
dico illustrata. i. intus illuminata. salutari doctrina eius. scz andree. et
tu honorata multimoda fr̄q̄ntia signorū. i. miraculorū. ⁊ o egea trux. i.
crudelis carnis ex. i. tortor. tu gemēs ploza. q̄ tu lues. i. sustinebis ifers
na ⁊ eterna mors tenet te. ¶ Et lues luis. i. pena infernalis ⁊c.

Et andream felicia per crucem inanent gaudia.

Iam regē tuū spectas: iam adoras: iam in eius cō:
spectu andrea stas. Odozē suauitatis iam aspiras:
quē diuini amoris aroma dat. Sis nobis ergo icly
ta dulcedo: spirans intima. Celestis vite balsama.

¶ Construe. Et felicia gaudia manēt. i. expectāt andrea p crucē. et o an
drea tu spectas. i. aspicias iā regē tuū. et o andrea tu adoras iā regē tu
um. et tu stas iā in cōspectu eius scz regis. et tu andrea aspiras. i. imit
tis iā odorē suauitatis. quē odorē aroma. i. bonus odor diuini amoris
dat. Ergo o andrea sis nobis inclyta dulcedo. tu spirans. i. immitens
intima balsama (the ful noble Wetenesse) celestis vite. i. regni celoz.

De sancto nicolao.

Ongaudentes exultemus vocali concordia.
Ad beati nicolai festiua solēnia. Qui i cunis
adhuc iacens seruādo ieiunia. Ad papillas cepit sū
ma promereri gaudia. Adolescens amplexatur lit
terarum studia. Alienus et immunis ab oī lasciuiā.

¶ Construe. Nos cōgaudentes exultemus vocali cōcordia. ad festi
ua solēnia beati nicolai. q iacēs adhuc in cunis. i. crepudio (a cradel)
cepit pmereri summa gaudia seruādo ieiunia ad papillas. i. mamil
las. nicolaus adolescens amplexat. i. sumit studia litterar. et alienus.
i. alienatus et immunis. i. expers ab oī lasciuiā (fro all pryde) ¶ Nico
laus dicitur a nice. i. victoria. et laos. i. populus. Et de. Quod laos est
populus monstrat vere nicolaus.

Felix confessor: cuius fuit dignitatis vox de celo nū
cia. Per quam prouectus presulatus: sublimatur
ad summa fastigia. Erat in eius animo pietas ex
ulta: et oppressis impendebat multa beneficia. Aus
ro per eum virginum tollitur infamia: atq; patris
earundem leuatur inopia.

¶ Construe. Felix cōfessor: nicolaus. cuius dignitatis vox fuit nūcia
de celo. p quā vocē. nicolaus prouectus. i. auctus sublimatur. i. eleuat
ad sūma fastigia. i. honores presulatus. et eximia. i. nobilis pietas erat
in animo eius. et ipse impēdebat oppressis multa beneficia et infamia
virginū tollitur p eū auro. et inopia. i. paupertas patris earundem virgi
num. leuatur. i. releuatur. tollitur.

Expositio sequentiarum.

**Quidā naute nauigantes: & contra fluctuū seuitiā
luctantes: nauis pene dissoluta. Nam de vita despe-
rantes in tanto positi periculo clamātes voce dicūt
omnes vna. O beate nicolae: nos ad portum maris
trahere: de mortis angustia. Trahe nos ad portū ma-
ris: tu qui tot auxiliaris: operum per merita.**

Cōstrue. Quidā naute (shypmen) erāt nauigātes & luctātes. i. pu-
gnātes p̄ra seuitiā. i. crudelitātē fluctuū scz maris. & hoc nauis dissolu-
ta. i. fracta pene. i. quasi. & oēs illi naute positi in tāto piculo. desperan-
tes de vita. iā clamātes dicunt vna voce. O brē nicolae trahere nos ad
portū maris. de āgustia mortis. & o nicolae tu q̄ auxiliaris. i. iuuas tot
hoīes gr̄a pietatis. trahere nos ad portū maris. p̄ merita operū tuorū.

**Dum clamarent nec incassum: ecce quidam dicens
assum ad vestra presidia. Statim aura datur gra-
ta & tempestas fit sedata: quicuerunt maria. Ex ip-
sius tumba manat vncionis copia. Que infirmos
omnes sanat per eius suffragia.**

Cōstrue. Dū naute clamaret. i. oraret nec incassū. i. nō frustra. qdā scz
nicolaus dicēs ecce assū ad v̄ra presidia. i. auxiliā. grata aura. i. acces-
sibilis v̄tus dat statim. & tēpestas fit sedata. i. pacificata. maria. i. aq̄
q̄euerūt. Copia vncionis manat. i. fluit ex tūba. i. sepulchro ip̄ius nico-
lai. q̄ vncitōis sanat oēs infirmos p̄ suffragiā. i. preces nicolai.

**Nos qui sumus in hoc mundo: vitiorū in profun-
dorū iam passi naufragia. Gloriose nicolae ad salu-
tis portū trahere vbi par & gloria. Ipsam nobis vnc-
tionem impetres a domino prece pia. Qua sanauit
lesionem multorum peccaminum in maria. Hu-
ius festum celebrantes gaudeant per secula Et coro-
net eos x̄ps post vite curricula. Amen.**

Cōstrue. O gloriose nicolae trahere nos ad portū maris. vbi par ē & gl̄ia
q̄ sum⁹ passi naufragia (shypbroken) in hoc mūdo. in pfūdo. i. pfūdi-
tate vitorū. i. pctōrū. o nicolae tu ipetres nobis ip̄a vncionē a dñolpia
prece. qua vncitōe x̄ps sanauit lesionē multorū peccaminū. i. maria scz
magdalena. celebrātes festū hui⁹ nicolai p̄ secula. & x̄ps coronet eos

post curricula. i. curta tempora vite. ¶ Portus tus. tui.

¶ De sancto vincentio martyre.

Scola iocunditatis alleluya. Induit hodie de-
minus militem suum vincentium. Solito
plaudat alacrius concio leta fidelium. Hodie mar-
tyr insignis hostiam deo placentem obtulit. Hodie
tormentum ignis grauiter examinatus pertulit.

¶ Construe. Dñs induit hodie vincentiū vitia vincentē suū militem
scola. i. veste iocunditatis alleluya. Leta concio. i. cōgregatio fidelium
plaudat. i. letetur. alacrius. solito scz tempore insignis martyri vincen-
tius obtulit hodie hostiam placentē deo. et examinatus grauiter per-
tulit hodie tormentum ignis.

Animatus ad certamen monitu beati senis. Gra-
uissimis non refugit exhibere membra penis. Ante
ducem accersitur et de fide conuenitur cōmunis ec-
clesie. Sed non cedit blandimentis emollitur haud
tormentis eius pertinacie.

¶ Construe. Vincētius aīatus. i. factus audax ad certamen. i. passiōē
moniti. i. sollicitudine beati senis. s. valeriani epi. et ipse nō refugit (for-
sek nat) exhibere. i. presentare sua mēbra grauissimis penis. vincētius
accersit. i. vocat ante ducē. s. dacianū. et cōuenit. i. alloquit de fide com-
munis ecclesie. sed vincētius nō cedit. i. nō locum dedit blandimentis
(flatereng) haud p non emollitur. i. mitigat tormētis. i. cruciatibus p
tinacie. i. prauitatis eius scz daciani.

Illuditur dacianus dum sustinet martyris sanus pe-
narum angustias. Dat minister charitatis hostibus
eruperatis: gratiarum copias. Furit igitur prefectus
et paratur ardens lectus: insultantis viscera crates
hinc aspera.

¶ Construe. Dacianus illudit is scomed) dū sanus martyr vincētius
sustinet. i. patit angustias. i. tribulatōes penar. minister. i. famulus vī
cētius charitatis dat copias. abūdātiās grāz. et hoc hostib⁹ erupera-
tis. i. victis. igit⁹ prefect⁹ dacian⁹ furit. i. insanit. et ardens lect⁹. i. ignis
parat. aspera crates (a gydyon) vut viscera insultantis scz vincentis.
desicientis hostē p quādā derisione. ¶ Furio ris. cre. i. insanire.

Expositio sequentiarum

Sudat martyr in agone: spe mercedis & corone: q̄ datur fidelibus pro xp̄o certantibus. De cuius militia celi gaudet curia. Quia vicit hodie ministros nequitię. Ut hunc ergo per patronum cōsequamur vice donum. In illius die festo chorus noster letus esto iocundum in ecclesia decantans alleluia.

Construe. Martyr. i. vincentius sudat. i. laborat in agone. i. mortis spe. i. ppter spem mercedis & corone scz eterne q̄ datur fidelibus certantibus pro xp̄o. de cuius vincetij militia. i. victoria. curia celi gaudet. q̄ vicit hodie ministros nequitię. ergo noster chorus est letus decantans iocundū alleluia. in ecclesia in die festo illius. vt cōsequamur donū vite p hunc patronū. i. rectorē vincentium.

In conuersione sancti pauli.

Solennitas sancti pauli deuote est recolenda. Quem dominus tāta ditauit gratia. Ut doctor gentium omni vocatur ecclesia. Agnus de lupo de persecutore euangelista. Mutata sunt opera: mutatur & onoma: paulus nominatur qui saulus ante dictus fuerat.

Ista sequētia cantatur in cōuersione sancti pauli. **C**onstrue. Solennitas sancti pauli est recolenda deuote. quē scz paulū dñs ditauit tāta gratia. vt supple paulus vocetur gentiū doctor: ab oī ecclesia supple paulus factus est (is made) agnus de lupo. & supple paulus factus est euangelista. i. predicator euangeliū de persecutore. opera sancti pauli sūt mutata. onoma. i. nomē supple pauli mutat (is changed) ille qui fuerat dictus. i. vocatus ante saulus. i. temptatio vel angustia nominatur. i. dicitur paulus. i. admirabilis vel electus. **C**onoma. i. electus.

Instigatus furia diuinus efflabat flagre leuis summa membra christi leuiens torquebat. Lux etherea quē circūfulgens visu priuat. Spiritualem sed ei intuitum donat. Colaphizat eum ne superbiat. Sternit eum sed ruentem releuat: deiectum increpat. Increpans emendat fidei doctrinā commēdat

Defensorē ecclesie ordinat. Impugnator qui prius
extiterat. Secreta mystica credēti reuelat. Que hos
mini loqui non licebit.

¶ Cōstrue. Paulus instigatus. i. motus furia (With Wodenesse) Ies
flabat. dirū virus (an hard venym) paulus seuies. i. furies torquebat
mēbra. i. famulos xpi seuissima strage. i. crudelissima occisione. quē sū
ctū paulum. etherea lux. i. xps circūfulgēs. priuat. i. depriuat visu. sed
etherea lux donat ei scz scō paulo spūalē intuitū. ⁊ etherea lux colas
phisat. i. in collo pcutit. cū supple paulū ne supbiat. etherea lux dico
sternit. i. depumit eū supple paulū. ⁊ etherea lux releuat eum supple
paulū ruentē. etherea lux increpat scz paulū deiectū. etherea lux cre
pās scz paulū. emēdat scz paulū. etherea lux cōmēdat (anglice betas
keth) ei scz paulo doctrinā fidei. etherea lux ordinat scz paulū defen
sorē ecclesie. q̄ scz paulus extiterat prius ipugnator. etherea lux reue
lat. i. manifestat ei supple paulo. secreta mystica (anglice the priuay
cōsēyles) credēti ea scz secreta mystica. q̄ nō licebat. i. nō decebat (ie
Was nat leeful) hōi loq̄. i. manifestare. ¶ Hoc virus indeclinabile. i.
yenenū. ¶ Nec strages gis. (anglice a slaughter. or a pestilence.)

Prius synagoga quē educauerat. Postmodū leta
tur mater ecclesia mysteria. Que nouerat per totū
sēns orbe predicat. Venit romā deū vnū annūciat.
¶ Nero resistit q̄ colebat idola. Morte dira illum nes
cat. Mūdo exemptū mittit ad astra. Quo nos de
us miserando pducit. Adiutos p̄ce pauli sancta.

¶ Cōstrue. Mater ecclesia. i. collectio fidelū letat postmodū paulū.
quē synagoga. i. templū iudeorū educauerat (had noysshed) prius. i.
antea. dico paulus iens (goynge) p totū orbe predicat mysteria q̄ noue
rat. paulus venit romā. annūciat. i. predicat vnū deū. Nero ille ryan
n⁹ resistit (Was ageynst poul) q̄ nero colebat. i. adorabat idola (ma W
mentryes) necat illū paulū dira. i. crudeli morte. ⁊ mittit eū exēptū. i.
exutū mūdo ad astra. i. celos. quo. i. illuc de⁹ pducit miserādo nos. i.
adiutos. i. auxiliatos sancta p̄ce pauli.

In festo purificationis beate
marie virginis sequentia.

Al clara die turba festiua dat preconia.
¶ Marlam concupendo symphonia nectarea

Expositio sequentiarum.

**Mundi dñā que est sola castissima virginū regina
Salutis causa vite porta atq; celi referta gratia.**

Construe. Materia huius sequētie nō est de ipā purificatōe: sed poti⁹ de ipsi⁹
us annūciatōe. vt ibi. Missus est āgelus. Luce p̄mo. **C**onstrue. Tur
ma. i. comitiua dat p̄conia festiua. i. solēnitates hac clara die cōcrepā
do. i. simul sonādo mariā. nectarea symphonia. i. dulci p̄cordia. q̄ ma
ria est dñā mūdi ⁊ sola castissima regina virginū. ⁊ causa salutis. ⁊ est
porta vite. atq; referta. i. repleta grā celi. **R**efert⁹ a. um. i. repletus
⁊ refertio tis. si. tū. p̄apias. Referta plena bene ferta. obesa crassa.

Nam ad illam sunt nuncia olim facta angelica.

Aue maria gratia dei plena per secula.

Et dicitur ter hac die tantum.

Mulierum pia agmina intra semper benedicta.

Virgo ⁊ grauida mater gloriosa intacta.

Construe. Nam angelica nūcia. s. gabrielis facta sunt olim ad illā. s.
mariā supple dicētis. Aue maria plena grā dei p̄ secula. tu scz es be
nedicta semp intra pia agmina. i. multitudine mulierū scz religiosarū.
tu. s. maria intacta virgo ⁊ mater grauida gloriosa scz p̄ole. **N**ota
nūcius hic. nūcia. hec. q̄ vel q̄ nūciat. hoc nūciū. qd̄ nūciatur. Con
funditur tamen hec p̄prietas. Unde ponit hic nūcia substantiue in plu
rali in neutro genere.

**Cui cōtra maria hec reddit famina. In me quomo
do tua fiant iam nūcia. Viri noui certe nulla copu
la. Ex quo atq; nata sum incorrupta.**

Construe. Cui scz angelo maria reddit. i. dicit cōtra. i. ecōtra hec fa
mina. i. has locutōes. quo modo? by What maner? quia nūcia. i. nūcia
ta fient iā in me. nulla p̄ nō ⁊ vlla. nō noui certe vlla copula viri. atq;
fui incorrupta ex quo nata sum. **N**ota hec copula le. in singulari. in
plurali vero hec copula loz. i. carnalia cōiugia. ⁊ est etheroclytū.

**Dua missus ita reddit affata. Flatu sacro plena sis
es maria. Noua efferens gaudia: celo terre nati per
exordia. Intra sui vteri claustra portas qui guber
nat ethera. Omnia qui dat tempora pacifica.**

Construe. Angelus scz gabriel missus reddit. i. dat ita diua affata. i. diui
nas locutōes. o maria fies plena sacro flatu. i. sc̄to spū. tu dico offerēs
by n̄gyngē celo ⁊ terre nona gaudia. p̄ exordia. i. p̄ principia nati.

filij. supple o maria tu portas illū scz intra claustra tui yteri. i. ventris.
q̄ dat oia tempora pacifica (peasyble) ¶ Misus. i. angelus.

Ista sequentia canitur in festo
annunciationis marie virginis.

Aue mūdi spes maria: aue mitis: aue pia: aue
plena gratia. Aue virgo singularis que p̄ ru-
bum designaris: non passum incendia.

¶ Ista sequētia similiter cantat̄ in annūciatione b̄e marie virginis.
Unde notandū q̄ annūciatio dñica dicit̄: q̄ in tali die ab angelo aduen-
tus filij dei in carnē fuit annūciatus. ¶ Cōstrue. O maria spes mūdi
aue. o maria pia religiosa et mitis aue. o maria plena g̃ra aue. o singu-
laris virgo q̄ designaris p̄ rubum non passum. i. nō patientē incendia
(biennynge) aue. Que p̄ rubū designatur t̄c. Exodi sc̄do. moysi ap-
paruit dñs in medio rubi ardentis. et vidit moyses rubū nō comburi.
p̄ istum designat̄ beata maria. q̄ in cōceptu ante partū post partū sēp
fuit et mansit intacta et immaculata virgo.

Aue rosa speciosa: aue iesse virgula. Cuius fructus
nostri luctus relaxabat vincula. Aue carens simili:
mundo diu flebili reparasti gaudiū. Aue cuius vi-
scera contra mortis federa ediderunt filium.

¶ Cōstrue. O sancta maria supple existēs speciosa rosa aue. o maria
virgula iesse aue. fructus cuius scz marie relaxabit vincula n̄ri luctus
i. meroris. O maria carens simili. i. socia. reparasti gaudiū mundo. scz
presenti. vel existenti diu flebili aue. supple o maria viscera cuius scz
marie ediderūt (haue brought furth) filiū contra federa: (agaynst the
bandes) mortis. of deth aue. i. sis salutata. ¶ Hoc fedus eris (anglis
ce a bande) ¶ Ediderunt. i. protulerunt.

Aue virginum lucerna: per quam fulsit lux sopna:
his quos vmbra tenuit. Aue virgo de qua nasci: et
de cuius lacte pasci rex celorum voluit. Aue gemina
celi luminarium. Aue spūs sancti sacrarium.

¶ Cōstrue. O maria scz existēs lucerna virginū. p̄ quā scz lucernā su-
pna lux fulsit his hoib⁹ quos vmbra tenuit. O maria scz existēs virgo
de qua rex celoz voluit nasci. de lacte cui⁹ scz marie rex celoz voluit
pasci aue. o maria gēma celi luminariū. i. luminis celi aue. o maria sa-
crariū sacrarij. i. sacer loc⁹ sc̄i spūs aue. ¶ Ambra (āglie a shado We

Expositio sequentiarum

Lucerna ne. (anglice a lanterne) **H**oc luminare. i. lumen. fulsit. i. resplenduit. **S**acrariū. i. locus iacatus.

Quamirabilis & quamlaudabilis hec est virginitas. In qua per spiritum facta paraclytum fuit fecunditas. **Q**uam sancta quamserena quam benigna quam amena eē virgo creditur. Per quam seruitus finitur: porta celi aperitur & libertas redditur.

Construe. **Q**uamirabilis. i. valde mirabilis. & q. i. valde laudabilis. est hec virginitas. i. castitas. in qua virginitate fecunditas. i. fructuositas facta p spm paraclytū fuit. **Q**uam sancta. i. valde scā. quamserena. quam benigna. quam amena. i. iocūda. creditur esse virgo. p quā virginē seruitus. captiuitas vel famularatus finitur (ended) & p quā virginem porta celi aperit. & p quā libertas (freedom) redditur.

Castitatis liliū tuū precare filium qui salus est humilium. Ne nos pro nostro vicio in flebili iudicio subiiciat supplicio. Sed nos tua sancta prece: mundans a peccati fece. Collocet in lucis domo. Amen dicat omnis homo.

Construe. **M**aria liliū castitatis. tu precare. i. roga filiū tuū. q filiū est salus humilium. scz hoīz. ne subiiciat (that he cast nar vndyr) nos supplicio (toimentrye) p nostro vicio. i. pctō in flebili iudicio. scz extremo. sed ille mūdās nos a fece. i. sorde peccati collocet (wolde set) scz nos in domo lucis. oīs homo dicat Amen.

De inuentione sancte crucis.

Silue crux sancta arbor digna. Cuius robur preciosum mundi ferret talentum. Ut hostis p lignū victor ligno reuinceret. Quos exortus mortis pūnis erat terrigenis paradysso ppullis. Causa etiā vite foret cunctis xpi morte vere viuificatis.

Construe. **S**ctā crux digna arbor salue. cuius crucis preciosū robur. i. fortitudo ferret (sholde bere) talētū mūdi. i. xpm. vt hostis diabolus existēs victor p lignū scz vite i paradysso. reuinceret (shal be ouercome agayn) ligna scz crucis. qz p & vt illud lignū foret. i. esset etiā causa. vt ec cūctis viuificat? vere. i. veraciter. mouet. i. p mortē xpi. qd lignū erat & fuit exortus. i. pūcipiū mortis. pūnis terrigenis. de terra gemitis.

ade & eue) ppulſis. i. eiectis de paradyſo ſc3 celeſti.

Horrificū tu es ſemp ſignū inimicis crux ſacra ſc3
uis. Quā mors pauet: infernusq; timet: q̄ xpo ſu-
os reconſignat. Cui ſit laus in euum. Amen.

Cōſtruc. S iſacra crux tu es ſemp horrificū. i. terribile ſignū. ſc3
i. malignis inimicis. quā. i. crucē moꝝ. i. auctor mortis. i. diabolus pa-
uet (feret) x̄p p z. quā crucē infernus timet. q̄. i. crux reconſignat (mar-
ket agayn) xpo ſuos. i. fideles ſeruos. cui ſc3 cruci laus. i. honor ſit in
euum. i. eternaliter. **H**orrificus a. um. i. horribilis.

In feſto ſancti Albani martyris.

Eya gaudens caterua ouanter eya. Pange ſos
noꝝa domino cantica: illiusq; enarra magna
lia. Ex toto corde ex tota virtute ex tota anima chꝛi-
ſto iubila. Qui eſt ſanctorum vita: virtus & gloria
premiū corona.

Iſta ſequētia canit in feſto ſc3 albani martyris Anglicꝝ. In qua
tangunt eius miracula. q̄ ſatis declarant in eius legenda. **C**ōſtruc
S caterua. i. ſocietas gaudens eya. i. age vel feſtina. pange. i. canta.
ouanter. i. gaudēter ſonoꝝa cantica dñō. & enarra. i. explana magnalia
i. miraculoſa opera illius ſc3 dñi. & o caterua. i. multitudo fidelū iubila
(ioy thou) xpo. i. in leſu. ex toto corde ſc3 tuo. & ex tota tua virtute. i.
potētia. & ex tota anima. qui xps eſt vita ſanctorū. qui eſt virtus. i. po-
teſtas ſanctorū. qui eſt gloria. i. honor ſanctorū. qui eſt premiū. i. mere-
ces ſanctorū. qui eſt corona. i. meritū ſanctorū. **N**ota eya qñq; aduer-
bium hortandi. & ſic ſumitur hic pꝛimū eya. i. age. Quandoq; eſt inter-
ſectio gaudētis. & ſic ſumitur hic ſecundum eya. i. gaude gaudere. y &
ouanter eya. i. letanter gaude.

Cuius pietas larga comit aurea albanum laurea,
Cuius pꝛecellens gratia expurgauit eius crimina.
Eiꝝ & cornu per ſecula exultat in magna gloria.

Cōſtruc. Cuius ſc3 xpi larga pietas. i. benigna clemētia. comit. i. or-
nat ſeu planat & coronat ſanctū albanū aurea laurea (With a golden
crown) cuius ſc3 xpi pꝛecellens. i. excellentiſſima gꝛa expurgauit. i.
mundauit crimina. i. peccata eius ſupple albanū. & ſupple pꝛecellens
gratia. exaltat. i. in altū. tollit cornu. i. poteſtatē ſeu laudē (pꝛout hic ac-
cipitur) ſc3 ſancti albanū. per ſecula ſc3 ſempiternat. in magna glo-
ria. i. honore. **N**ota como mīs, cōmpſi, comere, cōmpſū cōmpſu.

Expositio sequentiarum,

ornare/plātare(hic coronare.) ¶ **L**aurea lauree. i. corona de lauro facta. Laurus est quedā arbor ex cuius ramis victores ⁊ victoriosi faciunt sibi pro victoria obtenta laureas.

Cum enim percepisset diua munera. Sancte religionis dona mystica. Aspernens ydolatram regem spernit ydola. Et cū iam duceretur mortis ad supplicia. Prece fugans flumina. Per fluuii glareas sicca transiit semita. Pari quoq; gratia. Grata fontis munera: terra produxit arida.

¶ **C**onstrue. Enim p q. cum. i. qñ supple sanctus albanus. pcepisset diua munera. dico mystica. i. diuina dona scē religionis. i. pfectionis. supple sanctus albanus aspernēs. i. valde spernēs regē idolatram. i. cultorē idolorū (a Wolsypper of fals goddys) spernit idola. imagines diabolicas (maWmettes) ⁊ cū supple sanctus albanus duceret iā ad supplicia. i. tormēta mortis. fugans. i. effugans flumina. i. torrentes lasquas. prece. i. cum rogatu. ⁊ transiit p glareas. i. p lapillos fluuii sicca semita. i. in sicca stricta via. quoq; p ⁊ arida terra. i. sicca tellus produxit. i. germinauit grata munera. i. gratuita dona fontis. supple xpi. pari gloria. i. simili virtute (by an euen ioye.) ¶ **N**ota diuus a. um. i. diuinus a. um. ¶ **H**ic ⁊ hec idolatra idolatre. dī ille vel illa faciēs seruūtē vel culturā. quā vero deo deberet impendere. tribuit idolo. i. diabolice imaginī (hoc idolū lī.) ¶ **I**dolatria trīe. dī hmoi seruitus seu famulatus. ¶ **H**ec glareas. dī terra humidayel lapillus quē fluuius currens trahit. ¶ **H**ec semita te. dī via stricta ⁊ arda. ⁊ dī de semis. i. dimiciūm. ¶ **A**ridus a. um. i. siccus.

Post hec inclita albane pater opera liquens hec terrestria. Scandēs cum gloria celozū dyndima. Te nunc petimus patrone prece sedula. Qui es nostra vere gloria. Solue precum votis seruoꝝ scelera.

¶ **I**ste sequens versus dicitur ter.

Exora pro gente anglica ⁊ pro eius pace eterna. Et nobis tibi supplicibus vite vere impetra gaudia. **U**bi sonat iugiter alleluia.

¶ **C**onstrue. O scē albane pater linquēs. i. relinquēs hec terrestria. i. hec terrena post hec inclita opera. scandēs dyndima. i. celsa loca. celozū cū gloria. O scē albane patrone. i. defensor. petim⁹ nūc te. sedula pre-

ce. i. cū cōtinua pīce q̄ es vere nostra glōria. solue scelera seruoz sup
ple tuoz. votis. i. desiderijs pīcū. **¶** Supple sc̄tē albanc exora p̄ anglī
ca gente. 7 p̄ eterna pace eius supple anglie vel gētis tu impetra no
bis supplicibus. tibi supple albano. vera gaudia vite. vbi alleluia. i.
iste cātus laudis sonat iugiter. **¶** Hic dyndimus in singulari numero
est masculini generis. 7 in plurali numero dī hec dyndina dyndimoz
in neutro genere. 7 sic est etheroelytū genere. 7 est equiuocū. Dyndi
mus est sedes: mons troye atq; foramen. Mysteriū sac̄rū dyndimus
atq; signat. Dyndimus dī foramen qd̄ est in virga virili.

¶ In natiuitate iohannis baptiste:

Sancti baptiste xp̄i preconis. Solēnia celebrā
tes moribus ip̄m sequamur. Ut ad vitā quā
predixit asseclas suos perducant.

¶ Ista sequētia cantat in natiuitate sc̄ti iohānis baptiste. excepto il
lo versu q̄ incipit. Maxima q̄ dant rē. **¶** Cōstrue. Nos celebrātes so
lēnia sc̄ti baptiste. i. sc̄ti iohānis baptiste preconis. i. p̄nūciatoris xp̄i
sequamur supple iohannē moribus. vt ip̄e supple iohānes pducant su
os asseclas. i. suos famulos ad vitā. quā supple vitā predixit. i. p̄nū
ciavit. **¶** Hic preco preconis. est ille q̄ precedit dñm suū clamādo vel
predicādo dñm suū fore futurū. **¶** Assecla de. dī de assequor. 7 est ille
q̄ assequitur alīquē causa lucri. 7 etiā dī seruus: fidelis vt hic.

Deuoti te sanctissime hominum amice iesu ch̄riste
flagitamus vt gaudia percipiamus.

¶ Et dī iste versus sequēs in natali eiusdē tantū.

Apparens que zacharie gabriel repromisit qui tuā
celebrarent obsequiis natiuitatem.

¶ Cōstrue. **¶** Iohēs sc̄tissime hoīm amice iesu xp̄i nos deuoti flagita
mus. i. rogam⁹ te vt p̄cipiamus gaudia. q̄ gabriel apparens zacharie
(patri tuo) repromisit sc̄z hoīb⁹. q̄ celebrarēt tuā natiuitatē. obsequi
i. cū. seruitijs. **¶** Flagitare. i. orare. cū clamore rogare.

¶ Sequens versus dī in decollatione eius tantum.

Maxima q̄ dantur sanctis in celo martyrii tui con
gaudent victoriis die ista.

¶ Sc̄tē iohēs nos flagitamus maxīma gaudia q̄ sc̄z gaudia dantur
sanctis in celo q̄ sc̄z sc̄i cōgaudent victorijs tui martyrii ista die.

Ut per hec festa eterna gaudia adipiscamur. Quo
sancti dei sacris delicijs leti congaudent.

Expositio sequentiarum

Construe. Et adipiscamur. i. acquiramus eterna gaudia p̄ hec festa. sc̄z ibi. quo sc̄i dei leti p̄gaudent sacris delicijs. i. voluptatibus. **C** hoc deliciū. i. peccatum. hec deliciae deliciarum i plurali. i. voluptates. p̄ est etheroclytum genere ⁊ declinatione.

Tu qui preparas fidelium corda. Ne quid deusum vel lubricum deus in eis inueniat. Te deposcimus vt crimina nostra. Et facinora continua prece studeas absolvere. Placatus vt ipse suos semp inuise re fideles. Et mansionem in eis facere dignetur. Ut agni vellere quē tuo digito. Mundi monstrauias tollere crimina. Nos velit induere. Ut ipsum mereamur angelis associi. In alba veste sequi per portam clarissimam. Amice xpi iohannes.

C Et dicitur ter vltima clausula.

Construe. O sancte iohānes amice xpi. tu qui preparas. i. disponis corda fidelium. ne p̄ vt ⁊ nō. vt deus nō inueniat qd. i. aliquid deusum. i. erroris. vel lubricū. i. luxuriosū. vel furiosum in eis. sc̄z cordibus. Nos deposcimus te vt studeas absolvere nostra crimina. ⁊ nra facinora. i. peccata. cōtinua prece. i. assidua oratione. vt ipse sc̄z deus placatus. i. pacificatus dignet inuisere. i. visitare suos fideles. ⁊ facere mansionē in eis. sc̄z fidelibus. vt sc̄z deus velit induere nos vellere agni. quē sc̄z agnū tu monstrauias tuo digito tollere. i. ad tollendū crimina mundi vt nos associi. i. associati angelis mereamur sequi ipm sc̄z deū in alba veste. i. cū pura anima. p̄ clarissimam portā sc̄z celi. **C** Deuius a. um. i. erroneus a. um. vel a recta via errans. **C** Item lubricus a. um. i. lasciuus/luxuriosus/friuolus vel defluens.

C In festo sanctorum Petri ⁊ Pauli apostolorum sequentia.

I Aude iocunda melos turina persona.
Iungendo verba symphonie rithmica.
Concrepans inclyta armonia vera seculi lumina.
Luce qui aurea illustrarunt mundi regna omnia.
Uernant fortia iam quorum trophea in celi regia.
Quorum merita dissolunt crimina hac die fulgida.

Hec sequētia cantat in festo scōp petri & pauli. quo scz die cruce
supplicio petrus triūphauit. & sic migravit ad dñm iesum x̄. Et scias
q̄ eodē die & paulus i. assus est decollationem capitis. ¶ **C**ōstrue. ¶
turma. i. o comitua. tu psona. i. pfecte iona. melos. i. dulces cātus. i. os
cūda laude. i. hylari hymno. iūgēdo rithmica verba. i. equalia & bene
cōcordātia. symphonie. i. dulcis cātus. tu dico cōcrepās. i. cōcrepando
laudās. vera lumina. scz petrū & paulū. secl. i. mūdi inclyta armonia.
i. cū bona cōcordātia vocū. q̄ scz petrus & paulus illustrarūt. i. illumina
uest oia regna mūdi. aurea lucc. i. roseo decore. quoz scz petri & pauli
fortia tropheā. i. fores victorie. vernāt. i. splēdent in regia scz aula dei
Quoz petri & pauli merita dissoluūt. i. relaxāt crimina. i. pccā (p xpm)
hac die fulgida. i. splēdida x̄. ¶ **R**ithmicus a. um. dī de rithmos gre
cc. q̄ est numerus latine. q̄ in eo syllabe numerant. ¶ **A**rmonia nie.
est modulatio vocis vel cōsonantia plurimarū vocum.

Nam alter crucis supplicio triumphās: alter ensis
ingilo: bterq; nitet laurea. Et super sublimes syde
ra insignes victoria celica: p̄lati sunt in curia. Hic
beate petre qui maxima telcras claudisq; verbo ce
li lumina. Sume pius vota fidelium: peccati cun
cta dissoluendo vincula.

Cōstrue. Nam p q̄. alter scz petrus fuit triūphās supplicio. i. tois
mēto crucis. alter scz paulus fuit triūphās ingilo. i. occasione ensis. i.
gledij. & yterq; scz petrus & paulus nitet. i. splēdet laurea. i. cū corona
facta de lauro arbore. & scz ambo insignes. i. nobiles victoria. & subli
mes. i. eleuati sup sydera. sunt p̄lati. i. p̄positi in celica curia. i. celestī
hinc. i. iūgīt o b̄e petre q̄ claudis maxima lumina. i. maximas portas
celi. verbo. q̄ p & tu referas. i. aperis scz maxima lumina celi verbo.
tu pius sume vota fidelīū. dissoluendo cuncta vincula peccati.

Sacra pauleingere dogmata illustrans plebis per
ctoza. Et quousq; det deus perfecta vltra fer mētes
sydera. Dulcis quo resultet musica virtutum fidis
bus atq; melis consona. In qua symphonia misce
tur & illa que vere dyatelleron prima. Constans vir
tute & iusticia. Temperantia & prudentia.

Cōstrue. O paule tu illustrās. i. illuminās pectora plebis. igere. i. i for
ma sacra dogmata. i. almas doctrinas. & fer. i. trāffer mēs vltra syde
ra quousq; de⁹ det pfecta scz gaudia. quo. i. ybi dulcis musica cōsone

Expositio sequentiarum.

Id est cōcordātia fidibus. i. chordis (hec fidis dīs. i. chorda cythare) atq; dulcib⁹ melis virtutū. resultet. i. gaudeat. in qua scz symphonia illa prima musica. i. cātus. q̄ est vere dyatesserō. miscet musica dico p̄stās virtute. i. fortitudine ⁊ iusticia tēperātia ⁊ prudētia. ¶ Notaingere. i. infer. ¶ Dyatesserō est symphonia cōstans ex duobus tonis. ⁊ semitōnio. ⁊ habet quattuor sonos. vñ dyatesserō. i. cātus de quattuor sonis. dī etiā mater quattuor virtutū cardinaliū iam dictarum.

Quibus superna agmina rite decorata xpo cantica psallunt en armonica. Nostro choro sint socia illa dent lumina quis preconia damus hyperlyrica. Sublime tunc dicant omnia amen redempta.

¶ Cōstrue. Quibus scz quattuor virtutibus. en. i. ecce supna agmīa. i. multitudines angeloz. decorata rite psallūt xpo armonica cantica. i. delectabilia. ⁊ sint socia. i. sociata. nro choro. scz agmīa dent lumina. quis. i. cū qbus damus hyperlyrica carmīna. i. sup dulces laudes. oīa redempta dicant nunc sublime. i. alte. Amen.

Nota sequentie de visitatione marie exponuntur in fine libri cum aliis.

In translatione sancti martini.

Sacerdotem christi martinum cuncta per orbem canat ecclesia pacis catholice. Atq; illius nomen omnis hereticus fugiat pallidus. Pannonia letetur genitrix talis filii. Italia exultet alitrix tanti iuuenis.

¶ Nota martinus dicitur quasi martē tenens. i. bellū contra vitia et peccata. Vel martinus. i. mariyz vnus. ¶ Cōstrue. Cuncta ecclesia. i. collectio catholice pacis. i. vniuersalis federis. canat. i. laudat martis nū sacerdotē xpi p orbem. atq; p r. oīs hereticus pallidus. i. abiectus vultu ⁊ timidus fugiat nomē illius martini. Pannonia. illa pūcia exstēs genitrix. i. mater talis filij letetur. Italia illa regio alitrix. i. nutrix tanti iuuenis exultet. i. letetur.

Et gallie trina diuisio sacro certet litigio: cuius debeat esse presul. Sed pariter se habere patrē omnes gaudeant turoni soli eius corpus foueāt. Hinc francorū atq; germanie: plebs oīs plaudent. Quibus vi

dendum insperit dñm in sua veste.

¶ Cōstrue. Et trina diuissio gallie. i. francie. certet / stryuet / sacro lict / gio. i. lite cui⁹ scz partis debeat esse p̄sul. s. martinus. ⁊ oēs gaudeāt pariter se habere patrē. s. martinū. sed solt turoni. i. turonēses / turonis media corripit ciuitas frācie in qua corpus eius s / foucāt. i. nutriāt corpus eius scz martini. ⁊ oīs plebs francoꝝ atq; germanie. i. alamanie. plaudat. i. gaudeat huic martino. qbus. i. inter quos martinus. inspe / rit dñm. vidēdū in sua veste. s. martini. ¶ Nota gallia diuidit in tres partes. scz galliā comatā. i. lōbardiā. s. ab alpibus. i. altis mōtibus. vsq; ad mare britannicū. Galliā togatā. a rheno vsq; mare britannicū tā git. Galliā bricatā. scz q rheno adiacet. vt pars burgundie.

Hic celebꝛis est egypti partibus grecie quoq; cūctis sapientibus. Qui impares se martini meritis sentiunt atq; eius inmedecamini.

¶ Nota debet poni medicamini ⁊ nō medicamine vt exponitur. Nam febꝛes sedat: demonesq; fugat: paralytica mēbra glutinat. Et mortuorum sua pꝛece trium reddit corpora vite pꝛistine.

¶ Cōstrue. Hic martinus est celebꝛis / famous / partibus egypti. ⁊ cūctis sapiētibꝛus grecie. q egyptū sentiunt se impares / vnlyke / meritis scī martini. atq; ei⁹ medicamini. i. medela. nā ip̄e sedat. i. pacificat febꝛes. ⁊ fugat. i. effugat demones. ⁊ glutinat. i. restituit paralytica membra ⁊ reddit corpora triū mortuorꝝ scz hoīm pꝛistine vite. i. pꝛious vite cū sua pꝛece. ¶ Paralysis est infirmitas scz dissolutio membrorum. ¶ Hic ⁊ hec celebꝛis ⁊ hoc celebre. i. festiuus / famosus / solēnis: ⁊ pꝛe locus dī celebꝛis. ⁊ dies celebꝛis. ⁊ festum celebre.

Hic ritus sacrilegos destruit: ⁊ ad chꝛisti gloriā dat ignibus idola. Hic nudis mysteria brachiis conficiens pꝛeditus est celesti lumine. Hic oculis ac manibus in celum ⁊ totis viribus suspensus: terrena cuncta respuit.

¶ Cōstrue. Hic scz martinus destruit. i. vilipendit sacrilegos ritus. i. (the custom Worshyp of fals godys) ⁊ dat ignib⁹ idola ad gloriā. i. pꝛpter gloriā xpī. hic scz martinus conficiens. i. sacrificās mysteria. i. sacrificia vel sacramēta altaris. nudis brachiis. pꝛditus. i. ornat⁹ est celesti lumine. hic scz martin⁹ suspēsus. i. eleuat⁹ in celū oculis ⁊ manib⁹ ⁊ totis viribus. respuit. i. reliquit cūcta terrena. i. mūdana ⁊c. ¶ Hoc

Expositio sequentiarum.

Idolum li. (ma Wmentre) ¶ Preditus a. um. i. vestitus.

Eius ori nunq̃ xps defuit: siue iusticiabel quicquid ad verā vitā ptinet. Igitur te cūcti poscim⁹ o martine. vt q̃ multa mira hic ostendisti. Etiam de celo gratiā xpi nobis supplicatu tuo semper infundas.

¶ Construe. Xps nunq̃ p non defuit. ori eius scz martini. siue p vel. iusticiabel q̃cquid ptinet ad verā vitā. i. pfectā vitā. i. nō defuit ori ei⁹ Igitur o martine nos cuncti. i. oēs poscimus. i. rogamus te. vt tu qui ostendisti etiā hic multa mira. i. miracula. infūdas nobis semp gratiā xpi. de celo. tuo supplicatu. i. oratione.

¶ De sancta anna matre marie.

A Estamento veteri anna fuit genita & de stirpe regia. Hec matrona nobilis diu fuit sterilis in magna tristitia. Cui fructum cōtulit & sic luctum abstulit diuina clementia.

¶ Construe. Anna fuit genita. & de regia stirpe. de veteri testamēto. i. lege. Hec scz anna nobilis matrona fuit diu sterilis (barren) in magna tristitia. cui scz āne diuina clemētia. i. gratia dei cōtulit. i. dedit fructū & abstulit (he dyd aWay) sic. i. taliter luctū. i. ploratū ¶ Hec stirps pis. i. radix/truncus/pgenes/pfapia/origo (a kynred) Matrona est q̃ iam nupsit & peperit. quasi mater nati.

Patriarchis edita anna luce predicta: in penni gloria. Deprecamur inclyta vt p tua merita nobis detur gratia. Anna parens labe carens: rubens rosa speciosa florens inter lilia. Matrē xpi genuisti tua prece nos a nece tuearis noxia.

¶ Construe. Anna edita (brought forth) scz de patriarchis. & predicta. i. ornata luce. i. claritate. in penni gloria. ¶ Inclyta anna nos peccamur tept gfa detur nobis p tua merita. o anna parēs. i. mater carens labe. i. pctō. ¶ Rubēs rosa & speciosa scz rosa florens inter lilia. tu genuisti matrē xpi. i. mariā. tu tuearis. i. defende nos a noxia nece. i. nociua morte. & hoc tua prece. i. p tuas preces siue oratōes. ¶ Declabes bis i. macula siue peccatū. ¶ Patriarcha. i. princeps patrum.

Ecce lucis officina: egris spes & medicina: tua proles est regina in celesti patria. Ipla cūctis iam pres

**lata per te sumens hec p̄ecata : nostra fiat aduoca-
ta in dei p̄sentia.**

¶ Construe. **A**nna ecce tua p̄les. i. filia maria. est officina. i. domus officij vel obsequij lucis. et scz illa p̄les est spes et medicina. egris. i. in firmis. et scz illa p̄les est regina i celesti patria. illa scz p̄les p̄elata. i. aduocata iam cūctis. et sumēs p̄cata p te scz annā fiat n̄ra aduocata i p̄sentia dei. **¶** Officina officine. i. domus officij obsequij vel ministris. **¶** Anna interpretatur gratia dei.

¶ De sancto petro ad vincula.

Nunc luce alina splendescit per orbem: hec dis-
ces ecce glorioſa. Alini recolamus petri voce
celſa. Gratanter modulos accommodet: in qua vi-
centis amorē ob superum crucis sacre trophea.
Merito gloriāq; perlatam in celesti gloriā. Pio
corde fraterna iubiletq; turba.

¶ Construe. Ecce hec dies glorioſa scz sc̄i petri splēdescit. i. incipit splē-
dere. nūc p orbē alina luce. i. alta luce. i. qua. s. die nos recolamus gra-
tāter. i. letāter modulos. i. dulcīa cātica almi. i. sc̄i petri. celſa. i. exp̄ies
sa voce. supple vt accommodet. i. donet merito. i. ppter meritū vincētis
petri trophea. i. victoriā vel agonē sacre crucis. ob amorē supnū. et vt
celſa vox accommodet. i. cōcedat gratāter gloriā petri. platā (goten) in
celesti gloriā. q; p r. fraternū turba. i. fratrū turba iubilet. i. gratule-
tio corde (Wich a meke herte) **¶** Nota q; p̄structio huius sequentie
est difficilis. ideo defectū eius suppleat discretio expositōis.

**Qui a xp̄o ligādi solūēdiq; dona. Accipiens clauis
ger effectus nostra resolūens vincula. Subleuādo
etheris sedibus potestate nos sibi tradita. Jungat
cetui sancto culmine: in poli paradyſiq; amenia.**

¶ Construe. **Q**ui scz petrus accipiens a xp̄o dona. i. p̄tātē ligandi atq;
p r solūēdi n̄ra vincula. i. crimina. i. p̄cā. supple petrus est effectus
clauis ger resolūens n̄ra vincula. i. p̄cā. subleuando (in lyftynge vp) nos
sedibus. i. locis etheris. i. celi. p̄tātē tradita sibi scz petro. supple petr⁹
iungat scz nos sc̄o cetui. i. sc̄e comitiū in culmine. i. altitudine. i. ame-
nia. intra amenia (amōge the mery places) paradyſi. **¶** Hic clauis ger
i. gestor clauis. **¶** Hic culmen mis. i. altitudo. **¶** Hec amenia est lo-
cus delectabilis vel amēnis in paradyſo. vel amenia s̄i illa amēnis

Expositio sequentiarum.

tas que est in paradyso. Melius tamen dī hoc amenū amenū.

Ubi adorat ordo te xpe psallēdo armonica voce cās-
tica. Noua sanctorū resonantium laude angelicus
mellica. Cum supernā maiestātē tuā poscentes hū-
militer alimā. Cui digna nos cū illis resonem? vna
rithmica in excelsis carmina. Celestiq; in gloria tri-
num atq; vnum iugiter veneremur in arua.

Construe. **O** xpe vbi. i. in quo loco. angelicus ordo adorat te psallen-
do noua cātica armonica. i. delectabili voce scōp resonantiū mellica
laude. cū scz fuerimus poscētes tuā supnā almā maiestātē cui nos re-
sonemus vna. i. simul digna rithmica carmina (in fine cōcordātia) i ex-
celsis cū illis angelis. atq; nos i arua. i. inter arua. s. mūdī veneremur
iugiter trinū atq; vnū scz deū in celesti gloria.

Celsa potestas angelica. Quās te laudat in gloria.
Virtute celi te glorificant per astra. Qui patris ses-
des ad dexteram. Nostra exaudi angelorū & famu-
lorum iungens voces precamina. Quorum vocib?
vt caterua. Glorificet te semper & nostra. Regnantē
iure cum sanctis in eternum.

Construe. **C**elsa. i. sūma prās angelica. ouās. i. gaudēs laudat te in
gloria. virtutes celoz glorificant te p astra. **O** xpe q; sedes ad dexterā
patris exaudi nra precamina. i. preces. & iungēs voces angeloz & fa-
muloz vocibus. quoz scz petimus vt nra caterua glorificet semper te
regnantē in eternū. i. eternaliter cū sanctis iure. i. cū iure.

De sancto laurentio martyre.

Stola iocūditatis alleluya. Induit hodie do-
minus militē suū laurentium. Solito plau-
dat alacrius concio leta fidelium. Hodie marty? in
ignis hostiam deo placentā obtulit. Hodie tormen-
tum ignis grauit̃ examinatus pertulit.

Ista sequētia cantat in festo scī laurētij & etiā in festo scī vincētij
vbi exponit p maiori parte. sed aliqd plus dicet. **C** Laurētius enī dī
ctur quasi laureā tenens. que est corona de lauro facta. **C**onstrue.
Dns induit hodie laurētū suū militē stola. i. talari. veste iocunditatis

alleluya. i. laudate deū. leta concio fidelū. plaudat. i. gaudeat alacri⁹
more solito. i. tempore solito. Laurētius insignis marty^r obtulit hodie
hostiā placentē deo. laurentius examinatus grauit^r. ptulit. i. passus
fuit hodie tormentū ignis. ¶ **N**ic & hec miles s: de mille. q: vir inter
mille hoies vnus reperitur miles. Inde mīlito as. are. i. officiū militis
exercere. ¶ **A**lacrius. i. iocundius.

Animatus ad certamen monitu beati senis. **G**ras
uissimis non refugit exhibere membra penis. **A**nte
regem accersitur & de rebus conuenitur occultis ec
clesie. **S**ed non cedit blandimētis emollitur haud
tormentis eius avaricie.

¶ **C**ōstrue. Laurētius aiatus ad certamen. monitu beati senis. i. Acti
episcopⁱ. i. laurētius nō refugit exhibere. i. presentare sua mēbra graui
ssimis penis laurētius accersit. i. vocatur ante regē. scz decū impera
toem. & cōuenitur. i. alloquit^r de occultis rebus. i. fide ecclesie. sed non
cedit. i. nō locū dat blandimētis (to hys glosynge or deceytes) haud p
nō. non emollitur. i. nō vincitur. tormentis avaricie eius scz decū impe
ratoris. ¶ **A**nimatus. i. audax. ¶ **N**ec certamen inis. i. pugna. tamen
hic accipitur p martyrio. ¶ **M**onitu. i. iussu.

Luditur valerianus & leuite larga manus dū pe
tit inducias. **D**at minister charitatis pauperibus
congregatis facultatum copias. **F**urit igitur pfe
ctus: & paratur ardens lectus insultātis viscera cra
tes vrit aspera.

¶ **C**ōstrue. Valerianus ille vir luditur. i. illuditur. & dū larga manus
leuite scz laurētij petit inducias (respytes) laurētius minister charita
tis dat pauperibus cōgregatis. copias facultatū (of ryches) igit^r pre
fectus furit. & ardens lectus parat aspera crates. i. craticulavit visce
ra (the bo Welles) scz laurētij insultantis. i. pillata iniuria gaudentis
vel p quando derisorie hostē deūcientis. ¶ **N**ec inducie arū. dicuntur
quasi inducta oia. vel indices oia. ¶ **D**urātibus vero inducijs cessat
lis & regnat pax. ¶ **F**urit. i. insanit.

Sudat marty^r in agone: spes mercedis & corone: q̄
datur fidelibus pro chris^{to} certātibus. de cuius mī
litia celi gaudet curia. **Q**ui vicit hodie ministros ne
quie vt hunc ergo per patronū consequamur vite

Expositio sequentiarum

donum. In illius die festo chorus noster letus esto,
Iocundum in ecclesia decantans alleluia.

Construe. Martyr scilicet laurentius sudat in agone etc. Expositus est
textus supra ut de sancto vincentio.

In die assumptionis gloriosissime
Marie virginis. Sequentia.

a Rea virga prime matris eue: florens rosa p
cessit maria. Dicitur ut lucifer iter astra ethe
rea: perpulcra ut luna. Fragrascit ultra omnia bal
sama pigmenta et thimiamata.

Construe. Maria rosa florens pcessit a rea virga. i. culpabili stirpe
eue prime matris. maria ppulcra ut luna oritur ut lucifer illud sydus
iter etherea astra. et maria fragrascit (begynneþ to smelle) ultra oia
balsama. et omnia pigmenta. i. odoríferas confectiones (claretu) et thi
miamata (frank encense.)

Purpurea ut viola: rosida ut rosa: candens ut lilia
Patris summi quam elegit proles deica.

Ut assumeret carnem sacrosanctam: ex virginis car
ne incorrupta.

Construe. Maria est purpurea. i. speciosa ut viola. rosida. i. rubea
ut rosa. candens. i. alba ut lilia. quam mariam deica proles. i. filius su
mi patris elegit. ut assumeret sacrosanctam carnem ex incorrupta car
ne virginis scilicet marie.

Celsus nunciat gabriel noua gaudia. Eterni regis
exortum in terra: matremque eius ita salutat. Ave
maria domini mei mater alma celica plena gratia.

Precedens versus dicitur hac die tantum.

Tu benedicta regem in secula paries: effecta orbis
regina.

Construe. Gabriel celsus nuncius. i. angelus nunciat noua gaudia. et nu
ciat exortum. i. natiuitatem eterni regis in terra. et salutat ita matrem eius. i.
dicens. Ave maria alma. i. sancta mater domini mei. plena celica gra. aue. Tu
benedicta et effecta regina orbis. i. mundi. paries regem in secula.
Secunda ergo inquit quomodo esse queam cum virgine

non cognoscam ex quo sum nata: sed semper pmanens virgo pudica. Ne timeas respondit angelus: sanctum neuima descendet in te casta quo fecundata paries deum & hominem vna.

Construe. Ergo maria inquit. i. dicit scz ad angelū. quomodo queā. i. possum esse fecūda cū nō agnosca virū. sed sum pmanēs sempvirgo pudica. ex quo sum nata. Angelus rñdit scz marie. **D** casta maria ne timeas. qz sanctū neuima. i. spūsanctus descendet in te. quo scz mediā te tu fecundata paries vna. i. simul deum & hoīem.

D vere sancta atq; amanda: ex qua est orta redemptio nostra: salus quoq; mundi: veraq; vita.

D dei nostri genitrix pia: suscipe nostra hac die precata: in qua es assumpta ad celi claustra.

Construe. **D** vere sancta atq; amanda maria. ex qua scz maria nostra radēptio est orta. quoq; p & ex qua salus mundi est orta. & p etiā. vera vita scz mūdi est orta. **D** maria pia genitrix nostri dei. suscipe. i. accipe nra precata. i. preces. hac die. in qua tu es assumpta. i. eleuata. ad claustra. id est habitacula celi. **C** Et ponitur hic hoc claustrū stri. claustra. i. septa celica &c.

Tu es enim patri chara: tu es iesu mater bona: tu sancti spiritus es templum facta.

Tu es pulchra dei sponsa: tu regem christum enixa domina es in celo & in terra.

Construe. Enim p quia. o maria tu es chara. i. dilecta patri. scz deo tu es bona mater iesu. tu es facta templum spiritus sancti. o maria tu es pulchra sponsa dei. & enixa es. id est peperisti xpm regem. tu es domina in celo & in terra.

Hodie namq; curie celestis tibi obuia agmina te assumptum ad pallatia stellata.

Iesus & ipse festinus tibi matri cum angelis occurrens sede paterna secum locauit in secula.

Construe. Hāq; p qz. agmina celestis curie. obuia. i. obuiātia tibi. s. mario. assumpserunt te hodie ad pallatia stellata. i. ornata stellis. & ipse iesus occurrēs festinus. i. festināter. tibi matri. cū angelis. & locauit. i. posuit te secum sede paterna. in secula. i. eternaliter.

Expositio sequentiarum

Nam cum deo regnans nostra excusa clemēs mala
poscens bona cuncta o benigna. Mediatrix nostra
que es post deum spes sola: tuo filio nos representa
vt in poli aula leti iubilemus alleluya.

Cōstrue. O clemēs maria tu regnās iā cū deo excusa nra mala. ⁊ poscēs bo
na cūcta. ⁊ benigna maria mediatrix tu q̄ es nra spes post deū repre
senta nos tuo filio vt leti iubilemus in aula poli. i. celi. alleluya.

Secunda die assumptionis.

Post partum virgo maria dei genitrix fecun
da tonantis plena. Ave terrarum domina al
ma celorum regina. Tibi ethera omnisq; sanctorū
turma depromat symphonia.

Cōstrue. O maria virgo post partū. fecūda genitrix dei plena gra
tia tonātis. i. sup̄tonātis dei. aue. o alma dña terrar. ⁊ regina celorum
aue. ethera. i. celū. q; p̄ rois turma. i. societas sanctor. depromat. i. de
promēdo plaudat. i. gaudeat tibi. symphonia. i. concordantia vocum.
Nota tonantis. i. pulsantis tonitruū. ⁊ est dei.

Tellus flumina atq; siluarū nemora resultent vo
ce sua. Salue parens inclyta felix puerpera. Per te
lux ⁊ veritas mundo est edita.

Cōstrue. Tellus. i. terra. flumina resultent. i. resonēt sua voce. atq;
nemora. i. silue resulrēt sua voce. o maria inclyta parens. i. nobilis ma
ter salue. ⁊ o felix puerpera salue. o maria lux est edita. i. exorta mun
do p̄ te. ⁊ veritas est edita p̄ te. scz mariam.

Tu iesum papilla lactasti sacra: cristans virgo feta
mater intacta: vnde nostris cya fauebotis domina
xpm interpellās pro salute humana. Per te mater
aboleri filiorū flagitamus crimina. Nosq; oēs in
troducti sempiterna paradysi gaudia. Quo perens
nis vite perfruamur gloria. Amen.

Cōstrue. O maria tu lactasti. i. lactauisti iesū sacra papilla. tu dico
extās intacta virgo. feta. i. fertilis mater. vnde o maria dña cya. i. festi
na. faue. i. da fauorē nris votis. i. nostris precibus. tu dico interpellās
xpm pro humana salute. o maria mater nos flagitamus. i. rogamus.

crimina filiorum. i. terrenorum filiorum. aboleri. i. deleri per te. q. p. r. et flagitamus nos omnes introduci. i. duci in sempiterna gaudia paradisi. quos per paradysum perfruamur gloria perennis vite. i. eterne vite. Amen.
C Feta. i. fertilis fecunda vel plena fetu. i. fructu plis. **C** Eya est ad uerbum hortandi. i. age. **C** Faueo es. ere. i. suffragari/auxiliari/assentire/fauorem dare. et proprie in malo. **C** Interpellans. id est rogans. **C** Aboleri. i. deleri vel deponi.

C In tertia die assumptionis
 beate marie virginis.

Ale maria gratia plena. Dominus tecum virgo serena. Benedicta tu in mulieribus. Que peperisti pacem hominibus. Et angelis gloriam. Et benedictus fructus ventris tui. Qui coheredes ut essemus tui nos fecit per gratiam.

C Construe. **O** maria serena virgo plena gratia. dominus. s. est tecum. o maria que peperisti. i. peperisti pacem hominibus. que peperisti angelis gloriam. tu es benedicta in mulieribus. i. inter mulieres. et. s. christus fructus ventris. i. uteri tui. qui. s. christus fecit nos per gratiam ut essemus tui coheredes est benedictus. **C** Serenus a. um. i. clarus a. um. **C** Coheredes. i. simul vel cum aliis heres.

Per hoc autem aue: mundo tam suaue contra carnis intra. Genuisti prolem: nouum stellam solem: nouam genitura. Tu parui et magni leonis et agni saluatoris christi templum extitisti: sed virgo intacta.

C Construe. **O** maria stella tu genuisti plebem. s. filium nouum solem iusticie. per hoc aue. i. angelicam salutationem. tam suaue mundo. contra iura carnis. cum noua genitura. i. generatione. tu extitisti. i. fuisti templum christi parui. secundum humanitatem. et magni quantum ad deitatem. dico agni quantum ad passionem. dico leonis saluatoris quantum ad resurrectionem. sed es intacta virgo. scilicet permanens.

Tu floris et rosis panis et pastoris virginum regina rosa sine spina genitrix facta. Tu ciuitas regis iusticie. Tu mater es misericordie. Theophilum reformatans gratie: de lacu fecis et misericordie.

C Construe. **O** regina virginum et rosa sine spina. tu es facta genitrix christi floris et rosis panis et pastoris. tu es ciuitas regis iusticie. tu es mater

Expositio sequentiarum.

miseri cordie. tu reformas theophilum. illi hoies gratie. de lacu. i. de puteo fecis. i. sordis et miserie. ¶ Theophilus nomen viri. est qui fuit valde deuotus marie. postea lapsus reniciens fidei colens diabolum tandem conuersus miraculose ad fidem marie ut prius deuote seruauit.)

Ergo maris stella verbi dei cella et solis auroa.

Paradyssi porta per quam lux est orta natum tuum ora.

Nos ut soluat a peccatis et in regno claritatis quo lux lucet sedula collocet per secula.

¶ Construe. Ergo o maria maris stella. et cella. i. cubile verbi. i. filii dei et auroa solis. et porta paradyssi. per quam porta lux. i. christus est orta. ora natum tuum. i. filium. ut soluat nos a peccatis. et ut collocet. i. statuatur nos in regno claritatis. quo. s. regno sedula. i. continua lux lucet per secula.

¶ Quarta die assumptionis

marie canitur ista prosa.

Et abundus exultet fidelis chorus alleluya.

Regem regum intacte profudit chorus res miranda. Angelus consilii natus es de virgine sol de stella. Sol occasum nesciens stella semper rutilans semper clara.

¶ Construe. Et abundus chorus (the glad company) exultet. i. letet. et dicat alleluya. o res miranda. quia chorus. i. uterus intacte. s. virginis. profudit. i. protulit regem regum. angelus consilii. i. christus natus est de virgine. sol. i. christus de stella. i. maria. Sol. s. christus nesciens occasum. i. finem. stella. i. maria semper clara. semper rutilans (shynynge.)

Sicut sydus radium profert virgo filium pari forma. Neque sydus radio neque mater filio fit corrupta Cedrus alta libani conformatur yfopo valle nostra. Verbum ens altissimi corporari passum est carne sumpta.

¶ Construe. Maria profert. i. parit filium pari forma. i. simili modo sicut sydus profert radium. id est splendorem. neque sydus radio. neque mater filio fit corrupta. Alta cedrus. s. arbor libani. s. montis. conformatur. id est assimilatur yfopo (that herbe) valle nostra. id est in hoc mundo. verbum ens. scilicet filius altissimi scilicet dei. passum est corporari. id est incarnari. carne sumpta. id est accepta.]

Isaias cecinit synagoga meminit nunq̃ tamē des-
 finit esse ceca. Si non iuis vatibus credat vel gens
 tilibus sybillinis versibus hec predicta. Infelix p-
 pera. Crede vel vetera. Cur damnaberis gens mis-
 sera. Quem docet littera. Natum considera. Ip̃m
 genuit puerpera. Amen Alleluya.

¶ Construe. Isaias ppheta cecinit. i. pphetavit. synagoga. s. iudeorū
 meminit. i. nouit. tamē nūq̃ desinit. i. nō reliquit esse ceca (blynde). Si
 synagoga nō credat suis vatibus. i. pphetis. vel p̃ saltem credat sy-
 billinis versibus. gentilibus. i. sybille pphetisse gentilis. hec predicta
 scz de maria. ¶ infelix synagoga propera. i. festina. vel pro saltem cre-
 de vetera. ¶ misera gens. cur damnaberis. considera natum. i. iesum
 quē littera. i. scriptura. scz vetus ⁊ noua docet. i. predicat. puerpera. i.
 maria genuit ipsum scz natum.

¶ Quinta die canitur. Hac clara die.

¶ Sexta die. Ave mundi spes.

¶ In septima die assumptionis
 beate marie virginis.

Hodie lux diei celeberris in matris dei agi-
 tur memoria. Decātemus in hac die semper
 virginis marie laudes et preconia. Omnis homo
 omni hora ipsam ora ⁊ imploza eius patrocina.
 Psalle psalle nisu toto : cordis oris voce voto : aue
 plena gratia.

¶ Construe. Celebris. i. venerabilis. lux diei hodiernae agit. i. celebrat i
 memoria m̃ris dei. ⁊ nos decātemus semp laudes ⁊ p̃conia. marie vir-
 ginis hac die. ¶ homo ora ip̃am scz mariā oī hora. ⁊ imploza. i. deside-
 ra patrocina. i. p̃tectiones ⁊ auxilia eius scz marie. i. oīs homo oret ⁊
 imploret ⁊c. ¶ homo psalle ⁊ iterū psalle. i. cāta toto nisu. i. conanīme
 voto. i. desiderio cordis. ⁊ voce oris. o maria plena gratie aue ⁊c.

Aue domina celorum inexpecta viri thorū patens
 paris nescia. Secundata sine viro : genuisti modo
 miro genitorem filia. Florens hortus austro flante
 porta clausa post ⁊ ante via viris inuia. Fusa celi ros

re tellus: fufum gedeonis bellus deitatis pluua.

Construe. **O** maria dñā celoz aue. tu inexplta. i. nō tentās thoz. i. les-
cū viri existēs parēs. i. mater nescia. i. ignorās paris (of a make) tu fe-
cūdata. i. grauida sine viro genuisti genitorē. i. creatorē miro mō (by a
meruelous maner) et tu fuisti hort⁹ florēs. et hoc dico austro flāte. i. spū
scō inspirāte. et tu maria es porta clausa. et via iūia. i. incognita viris.
post scz partū. et āte. s. ptū. tu es tellus. i. terra fusa. i. pfusa roie (With
a dea We) celi. et tu es vell⁹ gededīs. illi⁹ pphete fusi pluuiā deitatis

Salue splendor firmamenti: tu caliginose menti:
desuper irradia. Placa mare maris stella: ne inuol-
uat nos procella et tempestas obuia.

Construe. **O** maria splēdor firmamētī. i. celī. salue tu irradia. i. fulge
desup caliginose menti. i. obscure anīme. o maria stella maris. placa. i.
pacifica mare. i. hunc mundū. ne prout non. et nō vt procella. i. aduersi-
tas vel periculum mūdi inuoluat nos. et ne obuia tempestas inuoluat
(Wrappe nat in) nos supple homines. **C**aliginosus a. um. i. tene-
brosus. **I**rradiare. i. splendēre.

In octauis assumptionis.

Ave preclara maris stella in lucem gentium
maria diuinitus orta. Euge celi porta q̄ non
aperta veritatis lumen ipsum solem iusticie indu-
tum carne ducis in orbem.

Construa. **O** maria preclara stella. i. valde clara stella maris. orta. i.
nata diuinitus. i. a deo. in lucē. i. conforationē gentiū aue. o maria tu
porta celi. que. s. porta nō aperta. ducis. i. pducis ipm solē iusticie. ip-
sum solem dicō lumen veritatis. indultū carne in orbem. i. in mundū.
euge. i. gaude: vel gaudium sit tibi.

Virgo decus mundi regina celi preelecta vt sol pul-
cra lunaris vt fulgur agnosce oēs te diligentes. Te
plenam fide virgam alme stirpis iesse nascituram
priores desiderauerunt patres et prophete.

Construe. **O** maria virgo. s. existēs decus mūdi. et regina celi preele-
cta et pulcra. vt p. sicut sol et lunaris. vt p. sicut fulgur. i. splēdor. **O** ma-
ria agnosce. i. cognosce oēs scz hoīes et mulieres diligētes te. o maria
priores patres et pphete desiderauerūt. virgē ā alme stī pīscieffe. te oī
co plenā fide nasciturā. **L**unaris et hoc lunare. i. splēdēs instar lune

Te lignū vite sacro rozāte neumate parituram di-
uini floris amigdalū signauit gabriel. Tu agnum
regem terre dñatorem moabitici de petra deserti ad
montē filie syon tranſduxisti. Tuq; furentē leuia-
than serpentein tortuosumq; & vectē collidēs dains
noso crimine mundum exemisti.

Cōstrue. Maria gabriel signauit. i. predixit te pariturā lignū vite
amigdalū diuini floris. hoc dico sacro neumate rozante. scōspū inspi-
rāte. Maria tu trāsduxisti / thou hast led ouer / agnū regē dñatorem
terre. de petra / of the stoon / moabitici deserti. i. deserto moab ad mō-
tē filie syon. i. ecclesie. q; p r. tu scz maria collidens. media pducta. i.
ledēs leuiathan. i. diaboliū furientē. i. insanientē. q; p r. tortuosum ser-
pentē (an croked knerry serpent) & vectē (the barre) portarū inferna-
liū. exemisti (hast brought out) mundū dānoſo crimine (from a dam-
nable synne). **Hoc amigdalum** (an almonde.)

Hinc gentium nos reliquie. Tue sub cultu memos-
rie. Virum in modum quē es enixa propiciationis
agnum regnantem celo eternaliter reuocamus ad
aram mactandum myſterialiter.

Cōstrue. Hinc. i. igitur nos reliquie. i. residui gentiū sub cultu. i. ho-
nore tue memorie. reuocamus agnū ppiatōis. i. misericordie regnatē
eternaliter. celo. i. in celo ad arā. i. altare mactādū (to be slayne) myſte-
rialiter (pꝛyuel) quē scz agnū es enixa. i. peperisti in mirū modū. i. tu
ra mirū modū by a meruelous maner.

Hic manna verū israelitis. Veris vere abrahe filiis
admirantibus quondā moyſi: quod typus figura-
bat iā nunc abducto velo datur perspici. Quæ virgo
nos illo pane celi dignos effici. Fac igni sancto pa-
trisq; verbo quod rubus vt flammam tu portasti
virgo mater facta pecuali pelle discincto pede mun-
dis labiis cordeq; propinquare.

Cōstrue. Hic scz xp̄s agn⁹ existēs vꝛ māna (the very aūgelys me-
te) israelitis. i. xp̄ianis veris filiis. i. fidelib⁹. q̄ sunt veri filij abrahe. i.
dei. datur. i. conceditur pspici. i. pfecte videri siue sciri. hoc dico velo.

Expositio sequentiarum

Id est obscuritate moysi. i. legis p moysen date. abducto. i. remoto. qđ typus. i. typica figura figurabat. i. p figurā innotuit. admirātibz scz filiis israel quōdā. i. olim. o maria virgo ora. nos effici dignos illo pane celi. i. xpo. ⁊ fac nos ppinquare mūdis labijs. qđ p ⁊. cū mundo corde sancto igni. i. scō spū ⁊ scō verbo. i. scō filio patris. qđ verbū tu potestasti. vt rubus scz portauit flammā. pede discicto. i. discalcato pecual pelle. i. calciamento facto de pelle pecudis.

Ifac fontem dulcem quem in deserto petra p̄monstrauit degustare cum sincera fide. reneq; luccingi lotos in mari anguē cneum in cruce speculari. **A**udi. nos nam te filius nihil negans honozat.

Construe. **O** maria fac nos degustare (to taste) dulce fontē. quē fōte petra. i. xps p̄monstrauit in deserto. qđ p ⁊ o maria fac nos luccingi renes cū sincera fide (With a full cleue reyth) ⁊ o maria fac nos lotos in mari. i. i aqua baptismatis. ⁊ fac nos speculari. i. aspicere enesū anguē. i. xpm in cruce. i. supra crucē. o maria audi nos. nam filius tu⁹ nihil p non ⁊ aliquid negans tibi. honozat te.

Salua nos iesu p̄o quibus virgo mater te ozat.

Da fontem vite visere. **D**a pueros mentis oculos i te defigere. **C**hristianissimi fidem operibus redimite beatosq; sine ex huius incolatu seculi auctoz. ad te transire.

Construe. **O** iesu xpe salua nos p qbus maria virgo ⁊ mater ozat te. **O** iesu da. i. largire nos visere. i. cū desiderio videre. fōte vite. ⁊ da nos defigere. i. totaliter ponere pueros oculos. i. intellectū mentis. i te scz xpo. **O** iesu auctor da redime. i. perornare vel decorare fidem xpianissimi. i. xpianitatis vel xpiane legis operibus. i. bonis. qđ p ⁊ transire ex incolatu. i. habitatiōe huius seculi. i. mūdi. ad te scz iesum xpm. beato sine. Amen. **R**edimo mis. redimini. mire. mitum. mitum. i. ornare. **C**hristianicolatus tus. tui. i. habitatio.

In natiuitate gloriosissime virginis marie sequentia.

Ale celeste necnou ⁊ perenne luya. **D**ic paraspsionista cum mera symphonia. **T**uba ⁊ canora palynodia canta. **N**am omnis vñia hanc chriſti genitricem die ista. **C**ogaudet exortam p quam

sibi sublatam capit vitam.

¶ Ista p.a pāgit in nativitate bte marie virginis. ¶ Cōstrue. ¶ pa
raphonita. i. o rector chori dic. i. psalle cuz mera symphonia. i. sonora
pcoidia allā. celeste. i. cāticū laudis dei. necnō. i. 7 penne. i. canticū qđ
penniter. i. ppetue cātāf in celis ad laudē dei. 7 o paraphonista canta
vel decāta palynodia. i. cātica iterata. canora tuba. nā p qđ ois vñā 7
ois substātia vel essētia. cōgaudet hāc genitricē. i. hāc matrē xpī. i. fu
isse exortā. i. narā ista dic p quā. i. genitricē supple ois vñā capit vñā
sublatā. i. substractā. i. p iōbediētiā ade a se. i. vñā. ¶ Palynodiū vñā
palyn grece qđ est itex latine. 7 hec odā ode. qđ est cātus. quasi cāt
repetitus vel iteratus auctentice (anglice caroles songes reherfed)

**Dauidica stirpe lata dauidis ad ceptra est regenda
prole fecundata. Nec grauidata viscera sunt tñ per
vlla patris membra: sed ex fide sola. Ab arce sūma
angclus astans maria inquit alma aue plena. Gra
tia sacra 7 benedicta feminas inter omnes paritus
ra. Regem qui dira mortis vincula. Damnavit mi
ra cum potentia. Suum plasma soluens spōte sua
atq; beatam donans vitam.**

¶ Cōstrue. Maria lata. i. generata vel pcreata. vel genita dauidica
stirpe. i. stirpe dauid. est fecundata ple. i. filio ad ceptra. i. ad regna da
uidis (media correpta) regēda tñ viscera. necnō p nō. nō sunt graui
data (made great) p vlla mēbra patris. sed ex sola fide. i. p solā fidem
angelus. i. gabriel astās. i. iuxta stās ab sūma arce. i. celo. inqt. i. dicit.
¶ Alma maria. plena. i. repleta sacra gfa aue. tu es benedicta inter
oēs feminas. supple tu es paritura regē. qđ scz rex dānavit (hath de
stroyed) dira vñcula mortis. cū mira potētia. qđ scz rex dico solues suuz
plasma. i. hoīem suā formā habentē. atq; p 7. 7 donās vitā. sua spōte.
i. sua spōtanea volūrate. ¶ Hoc plasma matris. i. factura. Plasmare.
i. fingere vel facere. 7 ppue deluto vel de limo terre.

**Fuit mox puella verbis credula. Et puerpera stupet
7 casta. Natum gestans speciosum forma regētem
cuncta orbis regna. Hec est virgo non irrigata: sed
dei gratia flozigerā.**

¶ Cōstrue. Maria puella fit credula mox verbis. 7 maria puerpera
7 casta stupet. i. miratur. 7 gestans. i. portans natū. i. filiū speciosum. i.

Expositio sequentiarum.

pulchrum forma et regente cuncta regna orbis. i. mundi hec maria non irrigata. i. non madefacta ex tactu humano in concipiendo. sed floregera. i. gerens florem. gratia. i. cum gratia dei.

Hec est sola cunctorum hera materna obscuras piacula. Velut rosa decorans spineta: sic quod ledat nil habet maria virgo: eua quod contulit christi prima sponsa effugat maria.

Construe. Hec scilicet maria est sola hera. i. domina cunctorum hominum obscurans. i. tegens materna piacula. i. peccata prime matris eue. et fuit velut rosa decorans spineta. sic maria virgo habet nil. i. non aliquid quod ledat (may harme) et maria sponsa christi effugat. i. expellit illud quod prima eua contulit. scilicet nobis.

Virgo sola mater casta nostra crimina. Soluens da regna quis beata regnant agmina. Potens enim cuncta ut mundi regina et iura. Cum nato omnia discernis in secula: et ultra subnixa es in gloria. Cherubin electa seraphimque clara agmina.

Construe. Virgo sola casta mater tu soluens nostra crimina. i. peccata. da regna scilicet celestia. quis. i. in quibus regnis beata agmina. i. angelus regnat. enim propter quod tu potes facere cuncta. i. omnia ut regina mundi et tu discernis. i. iudicas omnia iura cum nato. i. filio in secula. i. eternaliter. et es subnixa. i. sublimata et exaltata in gloria. ultra electa et clara agmina scilicet cherubin et seraphim.

Nam iuxta filium posita sedes in dextera virtus lapas et sophia. Natiuitas unde gaudia nobis hodie affert annua. Et resonet camenis: aula in laude tua Virgo maria. Gaudet per clymata orbis ecclesia: dicentes alleluia. Quod et palacia celi clamant dyndina usque datia preconia.

Construe. Nam tu maria posita iuxta filium. scilicet tuum. sedes in dextera patris. tu existens virtus. i. fortitudo lapas. i. luce lucens. et tu sophia. i. sapientia. unde natiuitas. scilicet marie affert (bryngeth) hodie nobis annua gaudia. et o maria virgo aula scilicet celestis resonet. i. cantet camenis. i. dulcibus canticis in tua laude. et ecclesia. scilicet fidelium gaudet per clymata. i. per quatuor partes orbis. i. mundi. dicentes alleluia. i. canticum laudis. quod. scilicet alleluia. et palacia celi clamant. i. cantant. dantia preconia. i. laudes usque dyndina (to the hye places of angels.)

In festo exaltationis sancte
crucis. *Sequentia.*

I Audes crucis attollamus: nos qui crucis ex
ultamus speciali gloria.

Dulce melos pulset celos: dulce lignū dolci dignū:
credimus melodia.

Voce vita non discor-det: cū vox vitam non remo-
det dulcis est symphonia.

Serui crucis crucem laudant: qui per crucem sibi
gaudent vite dari munera.

C De scā cruce. Hec ost scala pctor. **Añ.** Si exaltatus fuero a terra
trahā oīa ad meipm rē. **C** Construe. Hos q exultamus. i. letemur spe
ciali gloria crucis. s. xpi. attollamus. i. subleuemus laudes crucis. dul
ce melos. i. canticū pulset. i. pulsando aperiat celos. r nos credim⁹ dul
ce lignū scz crucis esse dignū dolci melodia. (Wete songe) vita nostra
non discor-det voce. r dulcis symphonia. i. cōcordantia vocū est. cum. i.
qñ vox nō remordet (byteth nat agayn) vitam. Serui. i. famuli crucis
laudant crucē. qui serui gaudent sibi dari numeravite. s. eterne. per. i.
ppter crucem. vel per merita crucis.

Dicant omnes & dicāt singuli: aue salus totius po
puli. arbor salutifera. **O** q̄felix q̄preclara: fuit hec
salutis ara rubens agni sanguine. **A**gnus sine ma
cula: qui mundauit secula: ab antiquo crimine.

C Construe. **D**ēssēz famuli dicant. r singuli dicant. o salutifera arbor
salus totius populi aue. **O** q̄felix. i. valde scā. r q̄preclara (ful clere
fuit hec ara. i. altare salutis. s. nostre rubens (beyng redde) sanguine
agni. i. xpi. ille agnus sine macula. i. peccato. qui mundauit secula ab
antiquo crimine (from the olde synne.)

Hec est scala peccatorum: per quam chzistus rex ces
lozum ad se traxit omnia. **F**orma crucis hoc osten
dit: que terrarum comprehendit quattuor confinia
Non sunt noua sacramenta: nec recenter est inuen
ta crucis hec religio.

Expositio sequentiarum

Construe. Nec scz crux est scala pctōz. p quā scalā xps rex celoz traxit oīa ad se. Forma crucis ostēdit. q̄ forma crucis cōprehēdit quat tuoi cōfinia. i. partes terraz. noua sacramēta nō sunt. nec hec religio. i. sanctitas crucis est inuenta recenter. i. nouiter.

Ipsa dulces aquas fecit: per hanc silex aquas iecit moyli officio. Nulla salus est i domo nisi cruce munit homo super luminaria. Neq; sensit gladiū: nec amisit filium quisquis egit talia.

Construe. Ipsa scz crux fecit dulces aquas. ⁊ silex (the flynte stoon) iecit. i. eiecit aquas officio moyli. i. p moysen figurato. p hanc scz crucē nulla salus est in domo. nisi homo munit. i. munit sup luminaria. cruce. i. cū cruce ⁊ virtute crucis. q̄s egit talia. hoc est bona fide. neq; se sit (he felte) gladiū. nec amisit filiū. scz suū. **M**ota in lra pōt poni lra minaria ad lumen (dust) ptinēs. ⁊ luminaria vt aliqui libri habent.

Ligna legens in sarepta spē salutis est adepta pauper muliercula. Sine lignis fidei: nec lechitus olei valet nec farinula. In scripturis sub figuris ista latent: sed iam patent crucis beneficia.

Construe. Paup muliercula legēs. i. colligēs ligna in sarepta. i. illa sylua vel in illa ciuitate. adepta est (she gate) spem salutis. nec lechitus olei ⁊ est vas de auricalco factū. nec farinula. i. modica farina valet sine lignis fidei. ista beneficia crucis latent. i. abscondunt sub figuris. sed patent iam in scripturis. scz passione xpi.

Reges credunt hostes cedunt sola cruce christo duce hostis fugant milia. Ista suos fortiores semper facit ⁊ victores morbos sanat ⁊ languores: depulmit demonia.

Reges credūt. hostes cedūt. i. occidūt sola cruce. i. virtute soli⁹ crucis. fugāt. i. in fugā vertūt milia hostis. i. hostiū. hoc dico xpo duce. ista crux facit suos. scz seruos fortiores ⁊ victores. ⁊ sanat morbos ⁊ languores. ⁊ scz crux depulmit (putteth do) demonia. i. demones.

Dat captiuis libertatem: vite confert nouitatem: ad antiquam dignitatem crux reduxit omnia.

Cruce signum triumphale: mundi vera salus vas le inter ligna nullum tale: fronde flore germine.

Medicina christiana salua sanos egros sana quod non valet vis humana fit in tuo nomine.

Construe. Crux dat captiuis libertatē (freedom) et cōfert. i. dat nouitatem vite. et scz crux reduxit (hath brought agayn) omnia ad antiquaz dignitatē. **D** crux existēs signū triūphale. et vera salus mūdi vale (fare wel) nullū scz lignū est tale. i. tante virtutis inter ligna. scz i frōde flore germine. **D** crux existens medicina xpiana. i. xpianorū. salua sanos. et sana egros. i. infirmos. supple illud fit in tuo noīe. i. virtute. qđ humana vis. i. potestas nō valet scz plicere. **F**rons frondis. i. foliū (a leef) **S**ermen minis. i. fructus.

Insistentes crucis laudi cōsecrator crucis audi: atq; seruos tue crucis: post hanc vitā vere lucis transfer ad palacia. Quos tormento vis seruire: fac tormenta non sentire: sed cum dies erit ire: nobis confer et largire sempiterna gaudia. Amen.

Construe. **D** xpe consecrator crucis. audi insistentes in laude crucis. atq; p et transfer seruos tue crucis ad palacia vere lucis post hanc vitam. **D** xpe fac scz illos. quos vis seruire tormento nō sentire tormenta gehenne. sed cū dies ire. i. iudicij erit. cōfer. i. da. et largire nobis sempiterna gaudia. i. eterna gaudia.

De sancto Michael.

Anunc canōra catēua symphonia. **P**angat Frago il y
soluat concio tibi nostra. Cum iam renouātur michaelis inclytabalde festaper quē letabunda poratur machina mundi tota. Ponies distincta neūmatum sūnt agmina per te facta. Sed cum vis hec factis flaminea per angelicas officinas.

In ista sequētia nō tantū fit mētio de scō michael: sed etiā de oībus spirītibus celi. Michael interpretat quis vt deus. et quotiens vt ait Gregorius mire virtutis aliqd agit michael mitti phibet. **C**onstrue. **D** celice rex cūctacaterua. scz xpicolaz pangat. i. pangendo cātet nunc canora symphonia. i. cōcordantia vocū ad celebres laudes. i. ad venerabiles laudes. s. tui regis. atq; p et nostra concio. i. concio nostrorū terrenorū hominū. soluat. i. reddat tibi. s. regi christo odas. i. cano

Expositio sequentiarum.

rica dulcedinis, cū. i. quādo valde inclyta festa. i. glorioſa feſta michae-
lis renouātur iam, p. quē. ſ. michaelē, tota letabunda machina mundi
perornatur. i. pfecte ornatur. ¶ ſc3 celice rex agmina neumatū. i. ſpiri-
tuū vel angelorū. diſtincta. i. diuiſa. nonies. i. p nouē ordines angelorū
ſunt facta per te. ſed o celice rex tu facis hec. ſ. agmina neumatū flam-
mea. i. comburentia quaſi flammās, per angelicas officinas (media p-
ducta) id eſt p officia angelorū. cū viſ. i. velis. ¶ Hec machina ne. i. ra-
bica mundi. ¶ Neumatia. i. ſpiritus.

Inter primeua ſunt nam hec creata tūa: cū ſimus
nos vltima factura: ſed imago tua. Theologa cat-
hegoriſent ſymbola nobis hec ter triptita p priuas
ta officia. Plebs angelica phalanx et archangelica
principās turma virtūs vianica: ac poteſtas alim-
phona dñantia numina diuinagz ſubſellia cheru-
bin etherea ac ſeraphin ignicoma. Vos o michael
celi ſatrapa gabrielqz vera dñs verbi nūcia: atqz ra-
phael vite vernula: cōferte nos iter paradyſicolas.

¶ Cōſtrue. Nam ſc3 hec agmina neumatū ſunt creata inter tua pri-
meua. i. inter tuas primas creaturas. cū nos ſc3 terreni ſimus vltima
factura. ſed ſumus tua imago. i. cōditi ad imaginē tuā. theologa ſym-
bola. i. collatōes ſcientiē vel dogmata theologorū. cathegoriſent. i. pie
dicant vel ſignāt nobis hec ſc3 agmina neumatū ter triptita. i. p no-
uē ordines. diſpoſita p priuata officia. i. p ſecreta officia. angelica plebs
i. plebs angelorū. ⁊ archangelica phalanx. i. comitiua archangelorū. ⁊ pri-
cipās turma. i. turma principatus ſūt. ſc3 in prima hierarchia (media
pducta) i. in prima habitatōe. vianica virtus. i. virtutes. qz p ⁊ ⁊ al-
miphona poteſtas. i. poteſtates. ⁊ numina dominātia. i. dominationes
ſc3 ſunt in ſcda hierarchia. i. in ſcda habitatōe. qz p ⁊ ⁊ diuina ſubſel-
lia. i. throni vel ille ordo angelorū in qbus ipſe dñs reſidens in ſuo thro-
no aliorū examinat facta. cherubin etherea. i. ille ordo angelorū qui eſt
ſurſum in celo. ac p ⁊ ⁊ ſeraphin ignicoma (media correpta. ignico-
mus a. um. i. igneas habēs comas ſplēdentes ad modū ignis) ſc3 ſūt
in tertia hierarchia. i. in tertia habitatione. ¶ michael ſatrapa. i. prin-
ceps vel dux celi. atqz p ⁊ o gabriel dñs. i. dicēs vel ferens vera nū-
cia verbi. ſc3 filiū dei. atqz p ⁊ o raphael vernula. i. famulus vite. vos
cōferte. i. cōferendo ponite nos in paradyſicolas. i. inter habitatores
paradyſi. ¶ Nota phalāx cis. pprie eſt exercitus equitū. ſed hic trāſ-
ſumitur ad designādū excellētiōē ordinē angelorū. quia ſicut equites

sunt sup pedites. sic phalanx archāgelica. i. exercitus archāgelox est sup angelos. ¶ **Uranic⁹** a. um. i. celestis splēdens quasi ignis. et dī de hic viantus. i. celū empyreū splendens vndiq; sicut ignis in calore suo ¶ **Hoc** subselliū. i. subleues vel sedes vel scamnū. minorū vt discipulox. sed cathedra est maior. vt doctoꝝ vel magistꝝ. ¶ **Ignicomus** a. um. i. ardens in charitate et amore dei. quasi ignis emittens comas igneas. et componit de ignis et coma. i. habens ignitas comas. ¶ **Hic** satrapa. i. princeps. ¶ **Gabriel** interpretat fortitudo dei. ¶ **Raphael** interpretatur curatio vel medicina dei. ¶ **Hic** et hec vernula. i. famulus vel seruus domi genitus vel nutritus. ¶ **Paradysicola** dī ille vel illa qui vel que inhabitat paradysum.

Per quos cuncta patris complentur mandata que dat eiusdem sophia: compar quoq; neuina bna permanens in vſia. Cui estis administrātia deo milia militū sacra. Vices per bis quinas: bis atq; quingenta dena. Cētena millena assistūt in aula ad quā. rex ouem centesimam. Terrigenāq; draginam decimam: vestra dūxit super agalmata.

¶ **Cōstrue.** Per quos scz michaelē gabrielē et raphaelē. cuncta mādata patris cōplent. q̄ scz mādata sophia. i. sapientia scz filius dei. dat. et neuina. i. spū sanctus cōpar sophie. i. filio et patri. pmanēs in vna vſia. i. vna substantia seu essentia. Cui scz deo sacra agmina ncumatū. i. milia militū. vos estis administrātia deo p bis quinas vices. i. alternationes p decē ordines. et p quingēta vices. i. quinq; centū. et p bis dena. i. vīginti cētena millena assistūt i aula. s. celesti. ad quā aulā rex scz celē duxit centesimā ouē. i. mariā designatā. et terrigenā. i. de terra factā. q̄ p et decimā draginā. i. mariā designatā. sup vſa agalmata. i. sup vſam sedē vel altitudinē angelox. ¶ **Hoc** agalmatis.

Vos per ethera nos per rura dena pars electa armonie: vota demus hyperlyrica cythara. Ut post bella michaelis inclyta. Nostra sint deo accepta auream circa aram thimiamata. Quo in celesti iam gloria. Condecantemus alleluia.

¶ **Cōstrue.** Agmina ncumatū. vos estis p ethera. i. sursum in celo. nos scz terreni dena pars. i. decimā pars electa. hoc est ad supplēduz decimū ordinē angelox q̄ descēdebāt cū lucifero ad infernū nos demus vota. i. desideria armonie. i. dulcedinis. p rura. i. terras. hyperly-

Expositio sequentiarum

rica. i. dulci cythara. vt nostra thimiamata. i. sacrificia. hoc thimiamas
tis frank encense sint accepta deo. i. a deo. circa aurea aram. i. altare.
pest inclyta. i. gloriofa bella michaelis. quo prout. cōdecātemus alle-
luya. i. canticū laudis. in celesti gloria. Amē. ¶ Hyperlyricus a. um. i.
dulcis vel delectabilis. ab hyper. i. sup. et lyricen. quasi sup dulcia lyre
cantica. Amē. Dic hyperlyricus recte sup oia dulcis.

¶ Sequitur prosa de oibus sanctis.

¶ In festo omnium sanctorum.

Aristo inclyto candida nostra canant melodi
am agmina. Laudes omnibus dantia san-
ctis per hec sacrata festalia. Mariam primum vox
sonet nostra per quam nobis vite sunt data premia
Regina q̄ es mater et casta: solue nra p filiū peccami-
na. Angelorū cōcio sacra et archāgelorū turma incly-
ta. Nra diluant peccata prestādo supera celi gaudia

¶ In ista sequētia primum inuocamus in auxiliū nostrū beatā virginē
q̄ est scīssima. Deinde archāgelos et angelos. deinde patriarchas et p-
phetas: inter quos beatus iohānes baptista tenuit principatū. deinde
apostolos quorū princeps petrus existit. deinde martyres quorū prim⁹
fuit stephanus q̄ dicitur corona ppter principū martirū. Stephan⁹ grece
corona dicitur latine deinde cōfessores: inter quos beatissimus fuit marti-
nus. ibi. Martine inclyte. et sic de singulis. ¶ Cōstrue. Nostra cādī-
da agmina. i. multitudo lucida xpī fidelīū canāt melodiā. i. dulce canti-
cū. inclyto. i. gloriofo xpō. agmina dico dantia laudes oibus scīs. per
hec sacrata festalia. i. p has festiuitates. et nra vox sonet. i. sonādo lau-
det mariā. prīmū. i. primo. p quā mariā premiat vite sunt data nobis.
O regina q̄ es casta mater scz xpī. solue nra peccamina. p filiū scz tuū
et sacra cōcio. i. societas angelorū et inclyta turma archāgelorū diluāt. i.
abluāt iā nra pctā. prestādo. i. nobis supera. i. supna gaudia celi.

Tu propheta p̄eco lucerna atq; plusq; propheta. ¶
In lucida nos pone via nostra mundans corpora.
Apostolorum princeps atq; cuncta iuncta caterua.
Iam corrobora vera quesumus in doctrina plebis
pectora. Stephane gloriose rutilans in corona: san-
ctorū martirū turma inclyta. Fortia date corda cor

poza eque firma sacra vt hostē vincant rite spicula.

¶ Cōstrue. O scē iohānes tu ppheta et pieco et mundus precedens xpm. et lucerna scz populi. et plusq ppheta. pone nos in lucida via. et mudans nra corpora. O scē petre princeps apostolor. qsumus te iūcta. i. associata cūcta caterua. i. multitudine apostolor corrobora. i. cōforta pectora. i. corda plebis in vera doctrina. O gloriose stephane ruilans in corona. q p et inclyta turma scōz martyz date corda scz esse fortia. et corpora scz esse eque firma. vt sacra spicula (that the holy darts) vincāt rite. i. cōtinue hostem scz diabolū.

Martine inclyte p̄sulūqz omnis caterua. Suscipe nunc pia modo nostra clemens p̄cata.

¶ Inclyte. i. glōse martine. tu clemēs suscipe nūc nra pia p̄cata. et oīs caterua. i. societas p̄sulū. i. suscipiat mō nra pia p̄cata. i. p̄ces.

Regina virginum p̄marina: tu mater es incorrupta virgo et grauida. Sacrata dño et castitas nostras serua animas mundaqz corpora.

¶ Cōstrue. O regina virginū p̄marina. tu es m̄ incorrupta. et xgo grauida. et castitas sacrata dño. serua aīas. q p et munda nra corpora.

Monachozū veneranda suffragia: oīmqz sanctorū cōtubernia. Per p̄cata assidua nostra gubernent tēpora. Nosqz ducant ad supera polozū vera gaudia. Subiungant piūm agmina amen redempta.

¶ Venerāda suffragia monachoz. et cōtubernia. i. societas oīm scōz. gubernēt nra tēpora p assidua p̄cata. i. auxilia. et ducāt nos ad supera vera gaudia poloz. agmīa redēpta subiūgāt piū amē. vel piū p pioz.

¶ **In festo sancte katherine virginis.**

O Das in hac die letas: xpo canit oīs etas corde voce fidibus. Omnem spectat ad etatem katherine dignitatem cumulare laudibus. Hec est illa costī nata cuius ortu decorata gloriatur grecia.

¶ Katherine dicitur a katha qd est vniuersū. et ruina. qm vniuersalis ruina. oīs enī edificū diaboli i eayniuersalit corruit. Nā i ea ruit edificū supbie etc. ¶ Cōstrue. Oīs etas. i. oīs hō cuiuslibet etatis canit xpo letas odas. i. leta cātica i hac die. corde/voce/fidib?/spectat. i. p̄met ad oēs etatē cumulare. i. augere dignitatē katherīe. laudib? i. cū laudib?

Expositio sequentiarum.

hec scz katherina est illa nata, i. filia costi, illius regis, outi cuius gre-
cia, i. illa patria decorata, i. ornata gloriatur, i. plaudit vel iocundatur.
Hec est que innam sibi datā christo reddit decupla-
tam oris eloquentia. Scholis vacans artes discēs
altiora concupiscens studet euangelio. Duo legens
testamenta: vere vidit alimentā: christū in presepio
Cibo dulci refouetur: quo plus gustat plus auge-
sanctum desiderium. Cibo conformatur isti se con-
figens cruci xpi currit ad martyrium.

Construe. Hec scz katherina est. s. illa femina q̄ femina reddit xpo
innam datā sibi. innā dico decuplatā (ten felde double) eloquentia, i. ex
eloquentia oris. scā katherina dico vacās, i. indulgēs scholis et discens
artes, et cōcupiscēs altiora studet euāgelio, i. in euangelio. scā kathe-
rina dico legēs, i. plegens, duo testamenta, i. nouū testamentū et vetus
testamentū vidit xpm in presepio. xpm dico scz existentē alimēta (the
nouissynge) vite (of lyfe) scā katherina dico refouetur (is fed) dulci ci-
bo, i. delectabili cibo, quo, i. quanto gustat plus sanctū desiderii sū auge-
tur plus tanto, et scz katherina cōfigens (festyng) se cruci xpi cur-
rit ad martyriū, i. ad passionē. **H**ec mna mne, debet scribi in ante n
que fm q̄dapiā sexaginta siclos habet. **S**tudere, i. diligentia adhi-
bere. **I**tem euangelii dicitur ab eu qd est bonā, et angelus, i. nunc-
cius, quasi bona nuntiatio.

Rex hinc terret hinc blanditur: hec nō timet nec le-
nitur pre mentis constantia. Hinc terrores vt fauil
le hinc res serui vel ancille spernuntur vt vilia.

Construe. Rex terret hinc, i. aliquando katherinā, et rex blanditur
hinc katherine. hec scz katherina nec timet nec lenitur, i. pre cōstātia
mētis hinc spernitur, vt p sicut fauille (as the sparkys) hinc, i. postea
res, i. diuitie vel bona, serui, i. famuli, vel ancille, i. famule, vt p sicut
vilia (as a thyng of no pryce.)

Sapiētes superātur: credūt xpo flāmis dātur: sed
nō perit fimbria. Carceratur virgo cesa visitat fit
illea superū presentia. Quā regina dū solat ad cer-
tamē inuitat fauet ouans coronat certat die tertia

Construe. Sapiētes superant, i. vincunt, s. disputādo a katherina, et
credūt xpo, et ipsi dant flammis, i. ignibus, sed fimbria (the hēmys) scz

sapientiā nō perit. katherina virgo cesa. i. verberata, incarceratur, et
visitatur scz ab angelis. et fit illesa. i. sana presentia. i. p presentia supe-
rū. i. celestiu angeloz. quā scz katherinā dū regina. scz celī solat. i. con-
solatur. ip̄a inuitatur ad certamē. i. pugnā. et regina fauet (assenterh)
ouans. i. gaudens certat. i. pugnat. et coronat tertia die. ¶ Nec fimbria
fimbrie. extrema pars vestimenti.

A columba dum cibatur virgo rota fabricatur orat
nexus dissipatur sternitur plebs impia. Tot trium-
phans in tormentis ad superna cum ducentis pre-
mittit porphirium. Impetrato quicquid orat: ferit
lictor lac irroizat: ferientis gladium.

¶ Construe. Dum sc̄a katherina virgo cibatur a colūba. i. spūs sancto
rota (Whele) fabricat et katherina orat. et nexus. i. vinculū dissipat. des-
truit. et impia plebs. i. p̄fida iudea. sternitur. i. occidit (is slayne) et dico
katherina triumphans. i. victoriā habēs in tot tormentis. premitit por-
phyrū. illū hoīem. cū ducētis. s. militibus. ad superna scz gaudia. hoc
dico cū illo. q̄cquid orat impetrato. lictor. i. tortor (the manqueller) fe-
rit. i. pcutit. s. caput sc̄e katherine. et lac irroizat. i. madidat gladiū ferie-
tis. scz lictoris. ¶ Nota hic nexus us. iii. i. vinculū. vel dī illud qd pas-
riter nectit duo. vt in scala sunt canille q̄ annectunt ambo latera scale
dicuntur nexus p quos scanditur et descenditur.

Corpus celitus sublatū est in syna tumulatū tūba
manat oleū. Syna signis illustrat celū sibi glorias-
tur addi sydus aureū. Virgo sydus honestatis dux
et decus probitatis xp̄i reos malestatis xp̄o reconcil-
lia. Vlas virtutū bla morū: flos odoris odor flozū:
nos tuere nos celozum transfer ad palacia.

¶ Construe. Corpus scz katherine est sublatū. i. eleuatum celitus. et tu-
mulatū. i. sepultū syna. i. in illo mōte. et tūba scz sc̄e katherine. manat
i. manēdo sudat oleū. syna. ille mōs illustrat signis. i. miraculis. celum
gloriat addi sibi aureū sydus. O katherina virgo et sydus honestatis
et dux. et decus. p̄bitatis reconcilia. i. repacifica xp̄o nos reos malestatis
xp̄i. et o vas virtutū et pia morū. et flos odoris. et odor flozū. tu tuere. i. de-
fende nos. et transfer nos ad palacia celoz.

¶ De cōmuni sanctorū Sequentie.

¶ In natali vnius apostoli.

Expositio sequentiarum

Quare sanctorum senatus apostolorum princeps
orbis terrarum: rectorque regnorum. Ecclesia
tuam mores et vitam moderare. Que per doctrinam
tuam fideles sunt ubique. Antiochus et remus: con-
cedunt tibi petre regni solium.

Construe. **Q**uare senatus. i. societas sanctorum apostolorum. dico princeps
orbis terrarum. quod per te. rector regnorum. tu moderare. i. temperare mores et
vitam ecclesiarum. i. christi fidelium. que sancte ecclesie sunt ubique fideles per tuam doctri-
nam. **Q**uare petre antiochus. illa ciuitas antiochia. et remus. i. roma con-
cedunt tibi solium. i. sedem episcopalem. regni. i. regiminis.

Tyrannidem tu paule alexandrinam inuastisti greciam.
Ethiopes horridos mathee agnelli vellere. Qui ma-
culas nesciat aliquas vestisti candido.

Construe. **Q**uare paule tu inuastisti. i. ingressus es greciam. i. illam prouinciam
sancte patriando alexandrinam tyrannidem. i. crudelitatem illius ciuitatis alexan-
drie. **Q**uare mathee tu vestisti. i. vestiisti horridos. i. ethiopes. i. abhomi-
nabiles mauros (moysi men) candido vellere. i. alba pelle. agnelli. i. par-
ui agni sancte christi. que nesciat. i. non possit scire aliquas maculas. i. peccata.

Thoma Bartholomee Johannes Philippe Sym-
mon. Iacobi que pariles. Andree Thadee: dei bellas-
tores incliti. **E**unus oriens et occidens: immo teres
mundi circulus se patres habere gaudet et expectat
iudices. Et idcirco mundus omnis laudes vobis et
honorem sanctis debitum supplex impendit.

Construe. **Q**uare thoma. o bartholomee. o iohannes. o philippe. o sym-
mon. que per te. pariles iacobi. s. maior et minor. o andrea. o thadee incliti
bellatores dei. en. i. ecce oriens et occidens. et teres. i. rotundus circulus
mundi gaudent. immo. i. certe se habere patres. et expectant vos
esse iudices. et idcirco omnis mundus supplex. i. humilis impendit vo-
bis sanctis laudes.

In natali vniuersi apostoli.

Alleluia nunc decantet vniuersalis ecclesia.
Extollendo laude celsa apostolorum preconia.
Quorum princeps per crucem scandit petrus alti

poli culmina. Doctor orbis triumphat sub nerone
vibe romulea.

C In ista p̄sa enarratur passiões apostolorū. ⁊ vbi passi sunt breuiter
Cōstrue. Vniuersalis ecclesia decāter nūc alleluya. extollēdo. i. sub
leuādo p̄conia. i. annūciatōes laudis aplōrū. celsa. i. alta laude. Quo
rū aplōrū p̄trus princeps scādit. i. aicēdit alta culmina. i. altitudīes
poli. i. cel. ⁊ crucē. i. passionē crucis. p̄aulus doctor orbis. i. mūdī. tri
umphat in romulea. i. romana v̄be. sub nerone. i. imperatore.

Cruce andree digna confect p̄mia. Iacobus vterq;
nitēt laurea. Egeas illum hos iudaica gēs transiit
sit ad ethera. Sunt matheo sunt iohanni. Duo cla
ra gratiarum munera. Hyrtacus illum necat hunc
suas iesus vocat ad epulas.

Cruce. i. passio crucis cōfert digna p̄mia andree. vterq; iacob⁹. s. ma
ior ⁊ minor. nitēt. i. splēdet laurea. i. cū corona facta de lauro. Egeas il
le hō trāsmisit illū scz andrē ad ethera. i. etherē celū. ⁊ iudaica gēs
transiit hos. iacobū maiore ⁊ minore ad ethera. duo clara munera
grāz sūt collata matheo ⁊ iohāni. s. euāgelistis. Hyrtac⁹. ille rex necat
illū matheū. ⁊ iesus vocat hūc iohannē ad suas epulas. i. ad celestia.

Philippus christi gratia docens p̄dicat in lithia.
Thomas confossus lancea: cursum consummat in
india. Symon ⁊ iudas dum sacra perles ostendūt
monita. Fusus sanguis ambos stola perlustrauit
purpurea.

Cōstrue. philippus grā xpī docēs p̄dicat in scithia. s. patria. tho
mas scz dydimus. p̄fossus. i. p̄forat⁹. i. p̄sumat cursum. scz p̄ntis vite. i
india scz patria. dū symon ⁊ iudas ostendunt sacra monita perles. i. in
persia. sanguinis fusus plustrauit ambos purpurea. i. rubea stola.

Bartholomeus dat indīs vite dogmata. Mathie
culmen dedit soz apostolica. Plaudat ergo tellus:
plaudat celozū curia. Et hac die sacra plaudat p̄sēs
familia. Honorādo sacrosancta apostolorū merita.

Bartholome⁹ dat dogmata vite. india. i. pplīs de india. Apostoli
ca soz dedit mathie culmē. s. aplātus. Ergo tellus. i. terra cū curia ce
lez. ⁊ p̄sēs familia plaudat hac sacra die. honorādo sc̄ā merita aplōrū

Expositio sequentiarum.

Hi sunt candelabra ante deū lucētia. **H**i prelati celsa summi regis in curia. **H**i sal terre: hi lux mundi: hi clara celi lumina. **I**am palma: iam corona: iam promissa olim mensa illis est apposita.

Hi. s. apostoli sūt candelabra lucētia āte deū. hi sūt prelati. i. prepositi in celsa curia summi regis. s. dei. hi apli sūt sal. i. sapiētia terre. hi sunt lux mūdi. hi sūt clara lumina mūdi. palma. i. victoria. ⁊ corona. i. merces. ⁊ mēsa. i. celestis pmissa. est apposita. i. data iā illis scz apostolis.

Quanta q̄preclara q̄iocunda celebrantur illoꝝ solennia. **H**is nostra sit solēnia. **S**int vota sint preconia. **S**int grata laudum carmina.

Quāta q̄p̄clara ⁊ q̄iocūda solēnia illoꝝ aplōꝝ celebrant nra solēnia. i. solennitates sint grata his. s. aplis. ⁊ nra vota. i. desideria, nra preconia, ⁊ nostra carmina laudū sint grata his scz apostolis.

In natali vnus euangeliste.

Aus deuota mente choro concinente x̄po sit cum gloria. **Q**ui euāgelistas veri dogmatistas insigniuit gratia. **Q**uiq; suo more lucē ex fulgore dat per orbis clymata. **T**ales dū elegit p quos iam subegit hereses ⁊ scismata.

Construe. **L**aus sit x̄po cū gloria. choro concinēte. cū deuota laude qui insigniuit euangelistas dogmatistas. gratia veri. i. veritatis. quiq; dat lucem ex fulgore. suo more p clymata orbis. dum x̄ps elegit tales per quos subegit hereses ⁊c.

Hi bis bini fontes valles atq; montes irrigantes flumine. **O**rti paradyso mundū in diuiso illustrantes fame. **I**llos p bis bina visio diuina signat aīa lia. **A** quibusdam visa formis tūc diuisa gestu sed equalia. **P**ēns decorata terris eleuata cū rotis euntia. **F**acie serena oculorum plena verbi dei nuncia.

Cōstrue. **H**i euāgeliste sunt bis bini. i. quattuor fontes orti paradyso. illustrātes mundū fame. i. sermone in diuiso. ⁊ irrigātes valles atq; mōtes flumine. visio diuina signat illos p bis bina aīa lia visa a qui

busdam hoibus diuisa formis. sed equalia gestu et decorata penis. eleuata a terris euntia cum rotis et serena facie. dico aialia plena oculorum et nuncia. i. nuncij verbi. i. filij dei.

In his possunt cerni anuli quaterni: quibus archa vehitur. Quorum dogma sanum: per samaritanum circum quaque scribitur. Tali quasi plauistro: mulier ab austro salomonem adiit. In hac ceu quadriga agnus est auriga qui pro nobis obiit. Istitis in his binis caput est et finis christus complens omnia. Horum documentis: horum instrumentis: florens stat ecclesia. Horum nos precatu mortis a reatu: soluat christi gratia. Horum ut doctrina virtus nos diuina ducat ad celestia.

Construc. Quaterni anuli. i. quattuor circuli. quibus scilicet anulis archa vehitur. possunt cerni. i. videri. in his scilicet euangelistis sanum dogma. i. doctrinam. quorum scilicet euangelistarum scribitur (is solomonem) circum quaque per samaritanum. i. christum. Mulier scilicet veniens ab austro adiit ad salomonem. tali quasi plauistro. christus complens omnia est caput. i. principium et finis in istis his binis. i. quattuor euangelistis. ceu per sicut agnus. i. christus qui obiit pro nobis est auriga in hac quadriga. ecclesia florens stat documentis. horum scilicet euangelistarum. et instrumentis hoc. i. quattuor euangelistarum. gratia christi soluat. i. absoluat nos a reatu. i. peccato mortis. precatu. i. rogatu horum euangelistarum. ut diuina virtus nos ducat ad celestia. et hoc doctrina horum euangelistarum. **H**ic as mulus li. i. circulus. **H**ec quadriga ge. (a charet) quattuor rotarum **A**uriga ge. (a carte) **P**lauistrum. i. currus quattuor habens rotas

In natali vnius martyris.

Organicis canamus modulis nunc. **R.** solentia
Omnigenis domino vocibus reddentes odas debitas. Quia in sanctis suis mirabilis multiplici virtutum flore eosdem decorat ac mirifice adornat.

Hos canamus. i. laudamus nunc solentia. **H.** organicis modulis. i. delectabilibus cantibus. nos dico reddentes omnigenis vocibus (With all manner voyces) odas. i. laudes debitas domino. qui scilicet dominus existens nimis mirabilis in suis sanctis. i. inter suos sanctos. decorat. i. venerat. ac per et adornat mirifice. i. mirabiliter eosdem. i. sanctos. multiplici flore. i. multiplicibus floribus virtutum. **N**am in ipsis quasi quibusdam musicis instrumentis

Expositio sequentiarum

Digito proprio fides agitat: fides virtutū sonoras
Has numeroſe percurrēſ ſingulas. Permiſcet lin
gulis dyateſſeron mellifluam melodiam.

Cōſtrue. Nam p q. fides xp̄i agitat. i. excitat ſonoras fides (Wele
ſo Wndynz ſtrynge) virtutū. p p̄uo digito. in ip̄is ſc̄z ſct̄is. quaſi in q̄
buiſdā muſicis inſtrumētis. ſic dico p̄currēs. i. trāſcurrēs numeroſe
(by nomibz) aduerbialiter. has ſingulas fides. p̄miſcet ſingulis. ſ. die
bus. dyateſſeron (a voyce of ſoure tonys or voyces) dyateſſeron dico
mellifluā melodiam (a ſul i Wele melodie). **D**yateſſeron d̄: cātus cō
ſtās ex quattuor ſonīs. ⁊ ita pariformiter fides cōſtat ex quattuor vir
tutibus cardinalibus. ſc̄z fortitudine. tēperantia. iuſticia ⁊ prudentia.
Quam generat virtutū mater illa. Que aliis decē
ter cōpoſita reddit ſuaue ſymphoniā. Qua ſine cū
cta ſiunt diſſona. ꝑecnon ⁊ frivola. Qua cū oīa ſi
unt cōſona necnō vtilia. Qua iuſti bene morati r̄
te. ꝑetentes excella poly ſydera. Alacres decantat
nova cantica in cythara treicia. Quorū agentes ſe
ſta mereamur conſortia in celeſti patria.

Cōſtrue. Quā. ſ. melodiam illa. ſ. fides mater virtutū generat. q̄. ſ. ma
ter cōpoſita. i. ornata decēter alijs. i. cū alijs virtutibz reddit ſuaue ſym
phoniā. ſine qua. ſ. ſymphoniā. cūcta ſiunt diſſona. i. diſcordātia. ⁊ necnō
frivola. cū qua. ſ. fide oīa ſiunt ꝑſona. i. ꝑcordātia. necnō vtilia. qua. ſ. ſi
de iuſti bene morati. i. bene inſtructi. iuſti dico potētes r̄te. excella ſy
dera poli. decantant alacres. i. alacriter. nova cātica in treicia cythara.
(orpheis harpe) qui ſc̄z orpheus fuit excellētiſſimus cythariſta. feſta
quorū nos agētes. i. celebrātes mereamur cōſortia eorū i celeſti patria
in celo. **M**ota cythara treicia d̄: cythara orphei q̄ fuit optimus cy
thariſta. q̄ orpheus de tracia quadā regione fuit ortus. i. natus.

Plurimorum martyrum.

Ecce pulcra canorū reſonet voce alleluia. In
timās requiē ciuibz inclytā. Felicia nimis
angelorū rutilāt agmina. Sancte ſctē ſctē xp̄o ouā
ter ꝑclamātia. Sublimi in cathedra apoſtolorū ſc̄
de fulgida lāpada: tribus ⁊ linguas iudicantia.

Cōſtrue. Ecce. i. vide canorū alleluia. i. ſonorū cātichū laudis. reſonet.

pulchra voce, alleluya dico intimas. i. ostēdens in dñā requiē. i. glorio
sam requiē ciuibus. i. angelorū spiritib⁹. qua. s. requie agmina āgelorū
nimīū. i. valde felicia. rutilēt. i. splēdent. agmina dico pclamātia ouan
ter. i. ioyfully xpo. o scē. s. pf. o scē. s. fili. o scē. s. spūssancte agmina di
co iudiciātia trib⁹. (linages) ⁊ linguas in sublimi cathedra. cathedra di
co sede apostolorū. fulgida lāpada. (With the bryght of a laumpe.)

**Diabī stercoza reputarūt tumida ppter hoc emicāt
velut stella firmamēti clara Stolis cādīdis marty
rū adornant colla. Hi sūt milites q̄ mūdi p̄liarūt
bella. Coronis albis coronant scī. Qui cōfītentēs
crediderūt iuste. Vel fide certātes. Respuerūt vana**

Construe. Agmina dico reputarūt. i. estimarūt oīa tumida. i. corru
ptibilia vt stercoza. ⁊ emicant. i. splendent. s. agmina ppter hoc velut
clara stella firmamenti. i. celi colla martyꝝ. s. scōꝝ adornant candidis
stolis. hi. s. martyres sunt milites q̄ p̄liarūt bella mūdi. scī. s. marty
res coronātur albis coronis. q̄ confitētes iuste. vel. s. scī martyres cer
tantes fide. i. ppter fidē. respuerūt vana. s. huius mundi.

**Modo habent celestia regna. In qua triumphant
dicentes optime. Siue decantant psallentes carini
na. Arte laudiflua. Voce dulcisona. Regi xpo sumz
mittentes colla.**

Construe. Scz scī martyres habēt modo celestia regna. in qua. i. p
quā fidē scī martyres dico dicētes optime triumphāt. siue p vel. scz
martyres decātant. scī martyres dico psallētes carmina. i. cātica arte
laudiflua. i. plennis laude. ⁊ dulcisona voce. scī martyres sūmittentes
(b in m mutata fm p̄dsc). id est supponētes regi xpo colla.

**Multū recitaris laude spirituum atq̄ iubilatis in
chozo virginū alleluya. Dulcimoda te decātāt pu
dicum aginina. Laus tibi sit semper chyste omnia
Qui opitulatis cātātes talia voce pulchra alleluya
Et nos ipsi pclamemus vna. Da nobis eterna flo
rida regna vbi cantemus omnes alleluya.**

Construe. Alleluya. i. cāticū laudis. recitaris. i. repeteris multū. i.
multipliciter laude. i. cū laude. spirituum. s. scōꝝ. atq̄ iubilatis. i. recitar
vel exultādo laudaris. in chozo virginū. s. scīāꝝ decātant te (si textus

Expositio sequentiarum

h3 dulcimode. i. dulciter /3 si h3 dulcimoda expone sic. **A**lleluia dulcimoda. i. dulciter canētia. agmina. i. societates pudicū (p pudicārū) virginū. **D**xpe laus sit sep tibi. p oia. i. xpe opitularis. i. auxiliaris cās tates talia alleluia. i. talia cātica laudis pulcra voce. ⁊ nos ipsi pclar memus vna. i. pariter. **D**xpe da nobis eterna florida regna. vbi. i. in q bus floridis regnis. nos oēs cātemus alleluia. i. iocūdū cāticū laudis

In natalicia plurimorū martyzū.

Mirabilis deus in sanctis mirabilia dās magnifica. Qui fide preclara vicerūt mūdi grauissima pericula. Iudicium minas verbera ⁊ blandicias contemnentes mente robusta vero trāsfuderunt regi animas.

Construe. Deus est mirabilis dans magnifica mirabilia in sc̄tis. i. inter sc̄tōs suos. q sc̄z sancti martyres vicerūt grauissima pericula mūdi. preclara fide. i. p preclarā fidē. sancti martyres dico contēnentes minas verbera ⁊ blādicias iudicū trāsfudūt animas. sc̄z regi vero. i. xpo robusta mēte (in a stronge mynde.)

Ergo triūphant laurea cōpti capita: secuti recte vestigia agni singularis xpi sacrata. Cui assidue melliflua dant cantica eius predulcissima pleni gratia. Quorū celebrantes solennia cōsortio iungi quo mereamur xps annuat. Qui nostra est gloria.

Construe. Ergo sc̄i martyres triūphāt. i. hnt victoriā. cōpti. i. ornati capita. i. i capitib⁹ laurea. i. cū corona de lauro. dico secuti. i. sequētes recte sacrata vestigia xpi. singularis dico agni. cui sc̄z xpo sc̄i dāt assidue melliflua cātica. ⁊ sc̄i pleni pdulcissima grā eius sc̄z xpi. xps q est nra gloriā annuat. i. cōccdat. quo p vt mereamur iungi cōsortio illorū sc̄tōz. quoz solēnia sumus celebrātes (cōpti capita. p synecdochen.)

In festo vni⁹ confessoris pontificis.

Adest nobis dies alma ⁊ magno gaudio plena. In qua sancta deo grata cōgaudet ecclesia. Hodie celestis letatur turma q gloriā cantat in excelsis voce dulcisona cum symphonia.

Construe. Alma. i. sacra dies plena magno gaudio. adest nobis. in q sc̄z die. s̄cta ecclesia grata. i. acceptabilis deo. ⁊ gaudet. i. letat. ⁊ cele

His turma. i. societas. q̄ cantat in excelsis. i. in celis gloriam dulcisona
voce letatur. i. iocundatur hodie cum symphonia.

Hodie poloꝝum sancta agmina collaudant regē de
um nostrum natum. ex virgine sancta maria. Aue
inclyte presul christi. *R.* flos pulcherrime. Tu vestis
gia xpi secutus es fide deuota.

Construe. Scā agmina poloꝝ. i. celoꝝ. collaudāt hodie deū nrm re
gē natū ex virgine maria. o inclyte presul. i. pōtifer pulcherrime flos
et cōfessor aue. tu es secutus. i. sequēs vestigia xpi deuota fide.

Eterni regis adeptus es regna. Jam gratularis in
domo supera possidens sedes alinas. Quem postu
lamus et poscimus vna. Adiuuent tua sancta suf
fragia fragilem vitam nostram.

Construe. Tu adeptus es. i. acquisiisti regna eterni regis. gratula
ris. i. letaris iam in supera domo possidēs almas sedes. quē. *ih.* postu
lamus et poscimus vna. i. pariter. vt tua sancta suffragia. i. preces. ad
iuuent nostram fragilem vitam.

O beate. o sancte. *R.* laus tibi in gloria. **O** beate. o
sancte. *R.* p nobis supplica. Ut vna mereamur san
cta celoꝝū templa. Possidere leti cernētes alina gau
dio que sunt plena. Sit deo laus honoꝝq̄ et iubilas
tio casta. Qui regnat p oia secula seculoꝝū. Amen.

Construe. **O** beate et scē. *ih.* laus sit tibi in gloria. et supplica. i. oia p
nobis. vt mereamur possidere vna. i. pariter scā templa celoꝝ. dico le
ti cernētes. alma scz templa q̄ sunt plena gaudio. laus et honoꝝ sit deo
qui regnat p oia secula seculoꝝ. Amen.

In natali vnus confessoris.

a **U**na cohors vna laudum sonora nunc pro
me preconia. Quibus. *R.* insignis rutilat
vt luna solq̄ lydera. Meritoꝝum est mirifica radis
ans idem sacra prerogatiua. Hunc iam sophie mys
tica ornarunt mire dogmata qua fultit nitida lucu
lenter per ampla orbis clymata.

Expositio sequentiarum.

Construe. **O** alma cohors. i. turma sancta confessor. prome. i. ostende vel canta nunc vna. i. pariter. sonora preconia. i. sonoras annunciationes laudis. quibus scz laudibus. **H.** i. talis confessor et pontifex insignis. i. nobilis runlat. i. splendet vt luna. qz pro et sicut sol. qz pro et sicut sydera. i. stella. idem scz. **H.** est radians. i. splendens mirifice sacra prerogatiua. i. mirabili sacro priuilegio. meritorz mystica dogmata sophie. i. sapientie ornauerunt. i. preconauerunt. mire. i. mirabiliter. huc. s. **H.** qua scz sophia nitida (byghete) fulsit (hathet) shynd) luculenter. i. clara p ampla cymata (by the brode spaces) orbis. i. mundi.

Uerbi necnō fructifera seuit diuina semina: mētū p arua: pellēdo quoqz cūcta noctis nubula. **H**inc famina fūdēs diua vtpote celestia ferēs in se numina **S**ublimauit catholica vchemēt culmīa scā p eloqā

Construe. Ille confessor seuit. i. seminauit. necnon fructifera semina verbi. per arua mentium. i. terrenas mentes. s. hominū. pellendo. i. in expellendo. quoqz pro et cuncta nebula. i. obscura. noctis. i. peccati. hinc. i. igitur. **H.** dico fundens. i. effundēs diua famina. i. diuina eloquia. vtpote pro sicut ferens. i. gestans celestia numina. i. gratias in se id est in seipso. sublimauit. i. exaltauit. vchementē. i. foriter. catholica culmīa. id est sancte matris ecclesie. per sancta eloquia. id est per sanctas predicationes.

Is nempe celse compos glorie nunc exultat inter letabunda et celicolarum ouans cōtubernia. **S**ublimis extat sede supera fruens vita semper inexhausta: lat per saluberrima xpi pascua.

Construe. **I**s. i. ille. **H.** nempe p certe. compos. i. possessor. celse glorie. exultat nūc ouans. i. ouanter inter letabunda cōtubernia. i. letabundas societates. celicolaz. i. celū inhabitantū. s. **H.** extat. i. est sublimis (hygh) supera sede. i. in superna sede. fruens semp vita inexhausta. i. i. innumera (yn ended lyf) per saluberrima pascua (by the helesful pastures) sat. i. satis vel sufficienter.

Dignū cuncta laude precella. **P**resulū tanta nactū gaudia. **V**irtutū ppter merita quibus vigit ardens velut lampada. **N**os voce clara hunc et iocunda. **D**antes oremus preces et vota.

Construe. **D.** i. miro. **H.** pffessorē et pōtificē supple esse dignū cūcta precella laude. **H.** dico nactū. i. adeptū. tāta gaudia presulū. i. pffessor

propter merita virtutū, quibus scz virtutibus supple. **M.** ardēs velut
lāpada. i. lampas. i. lucerna. vīguit. i. vīgens fuit. nos dantes pīces
vota oremus. i. precamur hunc. **M.** clara et iocunda voce.

**Qui nobis ferat cominoda impetret et eterna pos
scens premia. Quod petit presens caterua presuluz
gemina. Deuota rependens munia mente sincera.
Fauendo sibi precam instantia: scilicet vt poloꝝum
intret limina.**

Construe. Qui scz. **M.** poscēs ferat. i. ferre debeat nobis cōmoda et
eterna premia. **M.** scz existēs gēma presulū. i. petret. i. obtineat. s. illud
qđ precens caterua petit rependēs. i. iterū tribuēs. **M.** deuota munia.
i. deuota seruitia. sincera. i. clara mēte. fauēdo. i. fauorē habēdo. sibi so
cietati. instātia precū. vt scz caterua intret limina. i. portas poloꝝ.

**Quo intra iam palacia stantes suprema leti gratu
lemur adopti poloꝝum regna. Qui tua presul sistēs
tes hac aula iubilemus ingenti cum leticia recinen
tes nunc dulcia cellaq; alleluya.**

Construe. Quo p vt. vt nos leti stantes iā intra suprema palacia
gratulemur. i. gaudeamus. nos dico adepti. i. adipiscētes regna polo
rū. i. celoꝝ. **P.** presul nos q̄ sistentes. i. stantes in hac tua aula. iubile
mus. i. cum iubilo letemur. recinētes. i. iterū canentes nūc dulcia al
leluya. i. cantica laudis. et celsa alleluya.

In festo vniuers virginis martyris.

**Exultemus in hac die festiua. Recolentes do
mini magnalia in sanctis qui operantur ma
xima. Qui inter sui potentie mira in virginum est
maximus gloria. Sua etenim gratia mundi viluit
virginibus pompa. Atq; contra precepta regum re
stitit virginalis pugna.**

Construe. Hos exultemus. i. gaudemus in hac festiua die. i. solenni
nos dico recolētes magnalia dñi. qui operant maxima in sanctis. i. inter
sc̄tōs q̄ est maximus in gloria virginū. inter mira. i. mirabilia sue potē
tie. enī. p q̄. pompa. i. supbia mūdi. viluit. i. sordida fuit (a vileo es. cre
t. esse vel fieri vile) virginibus sua gfa. i. dilectiōe sui. atq; p et. virgīna
lis pugna. restitit. i. cōtra stetit. scz precepta regum.

Expositio sequentiarum.

Furit rabies belana deuicta tristatur malicia. Cru-
descit in carne tenera maior exquirat tormēta. Sed
tunc stat firmior caro virginea. Cum multiplican-
tur noua supplicia.

Construe. Belana rabies (the Wode rageousnes) scz regū furit. i.
insanit malicia. s. regū deuicta (ouercomyn) trīstat. i. s. malicia crudes-
cit. i. crudelis existit. in tenera carne virgīnī. i. scz malicia regū exqui-
rit maiora tormēta. sed virginea caro. i. fides virgīnū stat firmior. i. se-
curior. cū p qñ noua supplicia multiplicantur. i. incrementant.

Pro eterna quā expectāt a deo gloria letant mortas-
lia affligi sua corpora. **N** sunt trāsitoria. Et i mo-
tu subito labentia mūdi gaudia. **U**t flores decidua

Csupple virgīnes letāt sua mortalia corpora affligi. i. puniri p eter-
na glia. quā scz gloriā expectāt a deo. qz gaudia mūdi sūt trāsitoria et
labentia. i. cadētia in subito motu (in a soden meuinge) gaudia dico de-
cidua. i. cadētia vt flores. Et d: a decido is. qd cito cadit vel euanescit.

Ex hac virginea sorte claruit. **R.** Cuius hodie cele-
bramus solēnia. **S**plēdens inter alias vt lucifer in-
ter minores stellas. **V**irgo beata fortiter ferēs oīa:
nec mori recusans p gloria p nobis pie deū exora.
Ut tecū in aula exultem⁹ etherea pace ppetua. **P**ro
sanctorū virgo gloriōsa collaudemus dñm gloria.

Construe. **R.** claruit ex hac virginea sorte (of this maydes nouēre)
solēnia. i. festiuitates eius. **R.** celebramus hodie. **R.** dico splēdēs inter
alias. i. virgīnes. vt p sicut lucifer (illa stella pñēcia dñi future) in-
ter minores stellas. **R.** dico tā beata virgo ferēs. i. patēs fortiter oīa.
nec p nō r recusans mori p gloriā. scz eterna. exora p: deū p nobis
vt exultem⁹ tecū in etherea aula. i. celī. ppetua pace. o gloriōsa virgo
exora deū vt collaudemus dñm p gloriā sanctorū.

In festo vniū virginis & non
martyris. **S**equentia.

Virginis venerande de numero sapientū fes-
ta celebremus socii. **F**ilie matris summi res-
gis sacrosante marie. **Q**uam sibi in sororem dei

adoptauit filius. Hec corpus suū domuit freno ieiunii. Et luxuriam secuit ense agonie.

Cōstrue. Socios celebremus festa. i. solēnitates venerāde virginis supple de numero sapiētū. i. qñq; virginū. Xginis dico filie mris supple anne sūmī regis sacrosctē marie. quā scz virginē filius dei. adoptauit in sororē. hec supple vīrgo domuit (domare. i. castigare. māstuetū facere) hath tanyd suū corpus freno ieiunij. ⁊ hec vīrgo secuit. i. separauit. diuisit luxuriā supple a se. ense agonie. i. pugne mortis. vel fiducia seu victime. **C** Hec agonia nie. penultima pducta. i. agon.

Hec contra cunctos hostis dimicauit impetus. Et hostem cruentū freta xpi dextra strauerat. Hec spōsum ab aula celi sese inuisentem alacris. Corde iocundo secuta eius est ingressa thalamum. Tuq; iā dulcibus plena deliciis. Christo miseras nēas suggerito. Nobis consolationem precando.

Cōstrue. Hec supple vīrgo dimicauit. i. pugnauit cōtra cūctos impetus (ageys all the sa Wrys) hostis supple diaboli. ⁊ hec vīrgo freta. i. actuta dextra xpi strauerat. i. depresserat cruentū. i. crudelē hostē hec supple vīrgo secuta. i. sequēs alacris. i. alacriter iocūdo corde. spōsum inuisentē. i. intus vīssitāntē sese (hyi selfe) ab aula celi ingressa est thalamū. i. eubiculū eius supple spōsi. q; p ⁊ tu es plena iā dulcibus deliciis. tu suggerito. i. insinua (ro Wne pūuely in the cre) nēas miseras. i. tribulatiōes xpo. predicādo nobis consolationē. **C** Hic thalamus thalami. s; domus vel lectus nuptialis. **C** Suggesto ris. ere. i. insinua. ere. vel quasi latēter aliqd alicui cōsulere. **C** Delitium in singulari. i. peccatū. sed delitiē arū. in plurali. i. voluptates. ⁊ est nomē etheroclysum genere declinatōe ⁊ significatiōe.

C Sequitur sequentia de
beata virgine maria.

Missus gabriel de celis verbi baiulus fidelis ⁊ sacris disseri loquelis cū beata virgine. Verbum bonum ⁊ suaue pandit intus in cōclaue; ⁊ ex eua formans aue: eue verso nomine.

Cōstrue. Gabriel fidelis baiulus. i. portitor verbi. i. filij. missus de celis disserit. i. incide eloquitur sacris loquelis cū beata virgine. supple gabriel pandit. i. monstrat bonū verbū ⁊ suaue intus in cōclaue. i. in

Expositio sequentiarum:

secreto thalamo. ⁊ gabriel formās aue. istud verbū ex eua. s. noie. scz noie eue veris(turned) ¶ Hic baiulus li. i. ponitor vel nūci⁹. ¶ Dissero is. cre. i. prece vel lucide eloqui. ¶ Conclauē est locus inclusus vel minutus. vel domus q̄ multi claudūt seris vel domus secretissima ad quā p̄ multas claues puenit. ⁊ illius clauē dñs vel rex portat.

Consequenter iuxta pactum adest verbum caro factum: semp̄ tamen est intactum puellare gremium. Patrē pariens ignorat: ⁊ quā homo non deflorat: non torquetur nec laborat: qm̄ parit filiū. Signum audis nouitatis: crede solū ⁊ est satis: non est tue facultatis soluere corrigiam.

¶ Cōstrue. Verbū. i. filius dei. factū caro. adest cōsequēter iuxta pactū. tñ puellare gremiū. i. yterus. est semp̄ intactū. ⁊ scz maria paries ignorat patrē. ⁊ quā mariā hō nō deflorat. i. nō deturpat nō torquetur nec laborat qm̄ parit filiū. ¶ Hō audis signū nouitatis. crede solū. i. solummodo. ⁊ ē satis. i. sufficit. q̄ soluere(to lose or onbynde) corrigiā(the knot or the tonge) nō est tue facultatis. i. nō es dignus(of thy craft)

Grande signū ⁊ insigne: est in rubo ⁊ in igne: ne appropiet indigne calciatus quispiam. Virga sicca sine rore: nouo ritu nouo more: fructum protulit cum flore: sic ⁊ virgo peperit.

¶ Cōstrue. Grande ⁊ insigne signū est in rubo ⁊ in igne. ne quispiā. i. ne aliq̄s calciatus indigne appropiet. i. appropinquet. ⁊ sic virga. s. arbor(a drye yerde) protulit. i. pduxit fructū cū flore sine rore(Without dewe) nouo ritu(by a new custōme) nouo more(by a new maner) ⁊ sic(and on the sam wyse) virgo peperit(hath chyldyd.)

Benedictus tale fructus: fructus gaudiū nō luctus non erat adam seductus: si de hoc gustauerat. Iesus noster iesus bonus: pie matris pium onus: cuius est in celo thronus/ nascitur in stabulo. Qui sic est pro nobis natus: nostros debeat reatus: quia non ster incolatus hic est in periculo.

¶ Cōstrue. Talis fructus supple est bñdictus. supple est fruct⁹ gaudiū. nō luctus. i. meroris. adā nō erat. i. fuerat seduct⁹. i. deceptus si gustauerat(yf he hath tasyd) de hoc scz fructu. noster iesus. bon⁹ iesus

plum onus. i. benignū pondus. pie matris. i. marie. cuius scz iesu thro-
nus. i. sedes est in celo. nascitur in stabulo supple ille iesus qui est sic
natus pro nobis. deleat nostros reatus. i. peccata. quia noster incola-
tus. id est mansio est hic in periculo.

¶ Alia sequentia de virgine.

Mittit ad virginem non quēvis angelum sed
fortitudinem suam archangelum amator ho-
minis. Fortem expediat pro nobis nuncium natu-
re faciat: vt p̄iudiciū in partu virginis. Natus
tam superet natus rex glorie: regnet & imperet & si
ma scoe tollat de medio.

¶ Construe. Christus amator hominis non mittit quēvis angelū ad
virginem supple mariam. sed mittit archangelum. i. gabrielem. suam
fortitudinem supple xps amator hois. expediat. i. expediēdo emittat.
fortem nunciū pro nobis. vt scz xps faciat p̄iudiciū. i. damnu suētim
pedimentū. nature (nam tunc p̄iudiciū nature fit qñ virgo cōcepit
& peperit filiū: quia hoc est contra naturam humanā) in partu virgi-
nis. & vt rex glorie natus superet naturam. & regnet & imperet & tol-
lat zīma (grece. latine fermentū) id est accerbitatem scoe. i. sordis seu
peccati de medio. i. hoc mundo.

Superbientium terat fastigia colla sublimiū cal-
cans bi propria potens in p̄lio. Fortas eliciat mun-
danum p̄ncipem: sponsamq; faciat secum partis-
cipem patris imperii.

¶ Construe. Christus potens in p̄lio calcans (tredyngē do Wne)
colla sublimiū propua vi. terat. i. conterat supple amator hominis.
fastigia. i. altitudines superbientium. supple gabriel eliciat fortas mū-
danum p̄ncipem. i. diabolū. q; pro & faciat sponsam scz mariā par-
ticipem imperii patris. i. dei.

Exi qui mitteris hec dona dicere: reuela veteris ve-
lamen littere virtute nuncii. Accede nuncia dic aue
coinus: dic plena gratia: dic tecum dñs: & dic ne
timeas. Virgo suscipias dei dēpōsitum: in quo per-
ficias casta p̄positum & votum teneas.

¶ Constructio est plana. Tu q mitteris dicere dona hec. exi. reuela. i.

Expositio sequentiarum.

aperte manifesta velamen. i. mysteriū veteris littere. i. antike pphete virtute nūcij. **G**abriel accede et nūcia. i. ostende. dic cominus. i. ppe aue o maria plena gratia. et dic. dñs est tecū. et dic. o virgo ne timeas suscipias. hoc est vt suscipias depositum. i. thesaurum. i. filium dei in quo deposito tu casta perficias propositum. in quo deposito. tu te neas votum. i. desiderium. **E**xī imperatius est ab eo is ire. **V**elamen velaminis. i. obscuritas.

Audit et suscipit puella nunciū credit et concipit et parit filium sed admirabilem. Consiliarium humani generis et deum fortium et patrem posteris in pace stabilem.

Construe. **P**uella audit et suscipit nūcium (the message) credit et concipit et parit admirabilem filium. consiliarium. i. consolatorem humani generis. et scz parit deum filium. et scz parit patrem posteris. dico patrem stabilem in pace.

Alia sequentia de beatissima virgine Maria.

Verbum bonum et suaue personemus illud aue per quod christi fit conclaue virgo mater filia. Per quod aue salutata mox concepit fecundata virgo dauid stirpe nata inter spinas lilia.

Construe. **H**os personemus illud aue. i. salutationē. per quod virgo mater et filia dei fit conclaue christi. i. priuatissima camera christi. **A**ue verbum bonum et suaue per quod virgo salutata concepit mox id est statim fecundata. virgo nata stirpe. i. de stirpe dauid supple. sicut lilia. i. lilium inter spinas.

Aue veri salomonis mater bellus gedeonis: cuius magi tribus donis laudant puerperium. Aue solē genuisti: aue prolem protulisti: mundo lapso contulisti vitam et imperium.

Construe. **M**aria mater veri salomonis. i. christi aue. existēs vel huius gedeonis. illius prophete. cuius scz marie puerperium magi. i. reges laudant tribus donis (auro thure myrrha) **A**ue maria tu genuisti solē. s. iusticie. aue tu protulisti prolem. s. christum et contulisti. i. dedisti mundo lapso vitam et imperium. Aliqui libri habēt nūmen. i. potestatem. **B**ellus (a fides) gedeonis.

Aue mater verbi summi: maris portus signum du-
mi aromatum virgo fumi angelorū dñi. Suppli-
camus nos emenda: emendatos nos cōmenda tuo
nato ad habenda sempiterna gauda.

Construe. O maria mater summi verbi, id est dei, existens portus
maris. Aue tu es signum, id est figura dñi, id est rubi moysi, virga
fumi aromatum, id est dulciū vnguentorū: aue maria domina (vel glo-
ria) angelorum, nos supplicamus supple tibi emenda, i. corrige nos, et
commenda nos emendatos, i. correctos tuo nato, id est filio, ad habē-
da sempiterna gaudia, Amen.

C Sequuntur expositiones Prozarum
seu Sequentiarum in precedentibus
deficientium.

C Et primo de histoꝛia Visitationis
beate Marie virginis.

Celebremus in hac die festus domus zacharie
laudibus leticie. Contemplemus ibi gestum:
et de festo fiat festum iam domus ecclesie.

Cista sequentia seu prosa cantatur in festo Visitationis beate ma-
rie virginis. Quod festū nouissime ab Urbano papa sexto fertur in-
stitutum. Et sensus est (vt refert euangelista) q̄ continuo post ange-
licam salutationem maria virgo visitauerat Elizabeth cognatā suam
p̄sonaliter et benigne salutarer. in domo zacharie trāsmontana. Ideo
narrat: Huius q̄ celebremus festum domus zacharie. et consideremus
ibi salutifera gesta. et fiat festa de festo. Metaphorice enim sicut ad
festum (quod est lignum in summitate domus) omnia ligna conueni-
unt. sic ad festum (que solennitas dicitur) homines conueniunt.

Construe. Nos xp̄icole celebremus, i. veneremur festum, i. solenni-
tatem domus zacharie, mariti Elizabeth, laudibus, id est euz hymnis
leticie, in hac die, s. presenti, et contemplemus, i. prospiciamus gestum
id est actum et ministratum, ibi scz in domo zacharie, et sic festum, i. so-
lennitas domus, i. templi ecclesie, scz totius congregationis fidelium
hac iam de festo scz domo Elizabeth.

Expositio sequentiarum

Thema iam solēnitatis : copiose charitatis gratia recolitur. Quam elizabeth beata senectute fecundata: suscepisse scribitur.

¶ Construe. Thema. i. materia ⁊ figura solēnitatis huius. recolitur. i. ad memoriā ducitur iam gratia. i. amore copiose charitatis. i. abundātis dilectionis. quā scz gratiā beata elizabeth fecundata. i. grauida senectute i senecta sua. scribit. i. dicit suscepisse. recepit in domū suā

¶ Elizabeth fuit sterilis vocata: sed per angelū dei fuit restituta fecunda in senectute. ideo interpretatur (dei mei saturitas) Sed zacharias interpretatur memoria dñi siue auxilium.

Ozibis totus gratuletur toto corde veneret dulcis visitatio. Compassiui cordis benignitas: excussiui stans humilitas sacra consolatio.

¶ Construe. Totus orbis. i. ois mundus gratulet. i. letet supple ⁊ dulcis visitatio. i. marie veneret. i. celebret toto corde. o sacra consolatio. i. alma confortatio. supple qz humilitas virginis stans excessum. i. vltro (adverbialiter) ⁊ benignitas cordis stans compassum. i. gradatim vel leniter (hoc est virgo mulierem consolatur.)

In introitu marie: prolem matrem prophetie: spiritus illuminat. Confortata genitum: roborata debitum: felix parens terminat.

¶ Construe. Spiritus. i. paraclytus illuminat. i. illustrat plem. i. filiū iohannē baptistā. ⁊ matrē pphetie. scz elizabeth vaticiniū. in introitu. i. visitatione marie scz virginis. Felix parens. scz elizabeth existens confortata. i. illuminata. terminat. i. finiēdo germinat genitū. scz baptistā supple ⁊ existens roborata. i. iterū fecunditate restituta. terminat debitū. finit scz vltro cōingale debitū. qz caste postea vixit.

Ergo festi hanc auctricem: lauda dei genitricem syon ex precordiis. Quicqd dicas de benigna: minus est a laude digna: debitis preconis.

¶ Construe. Ergo o syon. i. ecclesia christiana militans. lauda hanc auctricem. i. augmentatricem festi scz huius. genitricem dei. scz mariam. ex precordiis. i. ex intīmis tuis precordialibus. ⁊ hoc ideo quia quicquid. id est omne illud quod tu dicas. id est exprimes. de benigna. scz maria. debitis preconis. id est laudibus. est minus. id est sufficiens a digna laude. id est meritoria (hoc est dictu) ipsa est dignior laude qz qd potest exprimere.

Visitatrix in mōtanis: visitatrix in his planis sis
matris ecclesie. Medicina christiana quod non va-
let vis humana fiat dono gratie.

Construe. O maria visitatrix. s. ipsius elizabeth in mōtanis. i. mon-
tibus. sis visitatrix matris ecclesie. s. fidelis in his planis. i. terris. et me-
dicina xpiana. i. remedium xpi fidelis fiat. i. datur nobis dono. i. munere
gratie. qd donū vis. i. virtus humana nō valet. i. potest dare. **C** Nec
montana op. in plurali. i. montes. sed montanus a. um. ptinēs ad mō-
tem. An. pio vanis verbis: montanis vtimur herbis.

Benedicta mulierum sydus maris lumen verum:
mestum consolare clerum populum irradiā. Bene-
dicto ventris tui fructu dona nobis frui: sicq; sum⁹
semper sui in perenni gloria. Amen.

Construe. O maria benedicta mulierū. i. inter mulieres. existēs sy-
dus. i. stella maris et verum lumen. tu consolare. i. conforta mestū cle-
rum. i. tristem statum clericalem. et irradiā. i. illumina vel intus radiā
populum. i. statum laicalem. supple et dona. i. concede nobis frui. i. vti
benedicto fructu ventris tui. scilz christo. sic. id est taliter qd simus sui
in perenni gloria. Amen.

In octaua visitationis.

Veni mater gratie fons misericordie: miseris
remedium. Veni lux ecclesie: tristibus leticie
tu infunde radium.

Construe. O maria mater gratie. i. salutis. existens fons misericor-
die veni. et tu infunde miseris scz peccatoribus remedium. i. indulgen-
tiam. O lux ecclesie. s. militantis. veni et infunde tristibus. i. mestis et af-
flictis. radium leticie. i. splendorem gratie.

Te reginam colimus tibi laudes canimus ex affe-
ctu cordium. Que es in angustiis et in rebus dubiis
salus et solacium.

Construe. O maria nos colimus. i. veneramur te reginam scz celi. et
canimus. i. pangimus tibi laudes. i. hymnos. ex affectu. i. deuotōe cor-
diū. que scz maria tu es salus et solacium. i. solamē in angustiis. i. tribu-
lationibus. et in rebus dubiis. i. incertis et desperatis. **C** Nota affect⁹
affectus affectui. i. amicitia dilectio vel deuotio. et est nomen. Sed af-
fectus affectum. participium. i. laceratus.

Expositio sequentiarum.

O stella prefulgida tu dira certamina maris huius repriue. Symonis nauicula filii tunicula ne scindantur prohibe.

Construe. **O** maria stella prefulgida. i. resplēdida. tu repriue. i. expelle dira certamina. i. crudelia litigia huius maris. i. mūdi. et tu prohibe. i. interdic et yeta. ne tunicula. i. parua tunica filii scz tui. et nauicula. i. nauis symonis. s. petri scindantur. i. diuidantur seu corumpuntur.

Nota allegorice et mystice p tuniculā xpī. sanctā catholicā ecclesiā et ynitatē fidei (que māsit incōsutilis) per nauiculā autē petri xpī fideles (fuit enim piscator hoīm) sane subaudire possumus.

Portus nauigantium: preces supplicantium filiorum suscipe. Consolare flebiles iuuua pusillanimes et errantes corrige.

Construe. **O** maria supple existens portus nauigantiū. i. statio siue recreatio nautarū. suscipe. i. exaudi preces supplicantiū. i. deuotoꝝ filioꝝ. et cōsolare. i. recres flebiles. i. tristes. iuuua. i. adiuuua pusillanimes. i. pusillū animū habentes. et corrige. i. emenda errātes. s. in fide.

Que deum hominibus: et ima celestibus iungis: o puerpera. Hereses interime: scismata tu destrue: firma pacis federa:

Construe. **O** puerpera. i. genitrix maria tu que iungis hoīb. s. s. delibus deum. et iungis celestibus. i. deo. ima. i. inferiora. s. hoīes interime. i. dele. hereses. i. hereticoꝝ fidem. tu destrue. i. corrumpe scismata. i. diuisores et scismaticos in fide. et tu firma. i. confirma federa. i. pacta pacis. scz vere fidei nostre.

In transfiguratione domini.

Benedicta semper sit beata trinitas deitas scilicet vnitas coequalis gloria. Pater filius sanctus spiritus: tria sunt nomina omnia eadem substantia.

Ista sequentia quo ad cōstructionē est plana et notoria. Agitur ad singularitatē noīm difficultū fiat modica glosula. put facultas suppetit. **C**onstrue. Beata deitas existēs trinitas et vnitas et coequalis gloria sit benedicta semp. scz pater et filius et spūs sanctus. oīa illa tria noīa sunt eadē substātia. i. vna essentia. **N**ota trinitas dī: quasi triumitas et tris et sit vnus. eo qd vnus in essentia et trinus in psona.

**Deus genitor deus genitus in utroque sacer spiritus
deitate socius. Non tres tamen dii sunt: deus verus
unus est: sic pater dominus filius spiritusque dominus.**

¶ Construe. Genitor. id est pater supple est deus. genitus. i. filius. est
deus. sacer spiritus. in utroque. i. ab utroque procedens. supple est deus
socius deitate. vel romano vlti socius deitate. tamen pro sed pater et
filius et spiritus sanctus non sunt tres dii. sed vnus verus deus est. sic.
id est tali modo pater est dominus. filius est dominus. quoque pro et. et
spiritus sanctus est dominus.

**Ipse tamen filius deus verus vnus est: preclarus
itaque spiritus ab utroque emanat.**

¶ Constructio est plana. Tamen pro sed ipse filius est vnus verus de
us. et spiritus sanctus emanat. i. procedit ab utroque scilicet patre et filio. **¶ Hic
confunditur.** grecorum secta. qui spiritus sancti a solo patre asserunt proce
dere. Ideo apud Romanos scismatici appellantur.

Proprietas in personis: vnitas est et in essentia.

**Maiestas par et potestas decus honor eque per omnia.
Sydera maria continens arua simul et vniversa condita.**

¶ Nota proprietas proprietatis. dicitur a proprius a. um. id est prius
suum quod alij non pertinet. dictum (quasi porro priuatum) **¶ Perso
na** vero est rationalis creature indiuidua essentia. quasi per se vna
alia est enim persona patris. alia filij. alia spiritus sancti. vt dicitur in sym
bolo Enathasij. Ideo dicit supple in ista sancta trinitate. **¶ Construe.**
¶ Proprietas est in personis. i. trinitas in personis. et est vnitas in esse
ntia. i. in vna. videlicet in deitate. **¶ Par maiestas.** i. imperium. **¶ par po
testas.** i. dominatio. **¶ par decus.** i. gloria. **¶ par honor.** id est virtus. **¶ eque.**
id est equaliter per omnia. (Et ipse deus) **¶ continens.** scilicet pugillo.
id est in potestate sua. **¶ sydera.** id est celestia. **¶ maria.** id est aquas et infe
riora arua. id est terrestria. et vniversa condita. id est creata et facta si
mul. id est pariter.

**Quem tremunt impia tartara colit quoque quem et
abyssus infima. Quem laudat sol atque luna dignitas
adorat angelica.**

¶ Construe. Quem scilicet deum impia tartara. i. crudelia demonia. tremunt
i. timendo pauent. quoque pro et. quem scilicet deum infima abyssus. i. ima pfun
ditas infernalis. colit. i. timore veneratur (flectendo genua) quem. i.

Expositio sequentiarum

deum sol & luna laudant. i. iubilando splendent. & angelica dignitas. id est sanctorum communitas adorat.

Nunc omnis vox atq; lingua fateatur hunc laude debita. Et nos voce precelsa omnes modulemur organica cantica dulci melodia.

¶ Construe. Nunc omnis vox. id est sonus atq; lingua. scz humana. fateatur. id est profiteatur. hunc scz deum debita laude. & nos omnes modulemur. id est cantemus organica cantica precelsa. id est alta voce. & cum dulci melodia.

Eya & eya nunc omnes iubilemus alti throni dño laudes in excelsis.

¶ Construe. Eya & eya. id est age(exhortandi est aduerbiū) nos omnes scz fideles iubilemus. id est gratulemur. & cum gaudio exultemus. nunc. in presenti(festo transfigurationis) domino scz christo. alti throni. id est summi celi. laudes. id est hymnos. in excelsis. id est in altissimis(dicentes vt sequitur.)

O veneranda trinitas. O adoranda vnitas. Per te sumus creati vera eternitas. Per te sumus redempti summa tu charitas.

¶ Construe. Supple nos deuote dicentes. O veneranda. id est colenda trinitas. id est deus trinus in personis. O adoranda vnitas. id est vnus deus in deitate. & o vera eternitas. nos scilicet homines sumus creati. id est ex nihilo formati per te deum. & o tu summa charitas. id est dilectio. & nostra spes. nos videlicet peccatores sumus redempti per te. deum vnum & trinum.

Populum cunctum tu protege salua libera & emunda. Te adoramus omnipotens tibi canimus; tibi laus & gloria. Per infinita secula seculorum.

¶ Construe. O sancta trinitas existens vnus deus. tu protege. i. defende cunctum populum. scz xpianum. & salua. i. saluifica. libera a malo. & emunda. i. purga a peccatis. videlicet cunctum. i. omnem populum xpifidelium. & o omnipotens deus nos adoramus te. & canimus tibi. laus & gloria sit tibi. **¶ Nota.** q; illa clausula. Per infinita secula seculorum. ponitur in libris romanum vsum sequenti.

**¶ In festo dulcissimi nominis
Iesu. Sequentia.**

Dulcis Iesus nazarenus iudeorum rex amē-
nus pius pulcher floridus. Pro salute sue gē-
tis: subit mortem cum tormentis: factus pallens
liuidus.

¶ Ista sequentia cantabitur in honore dulcissimi nominis Iesu rē.

¶ Constructio est playa. ideo post constructionē litteralē: aliqua no-
tabilia ponā. et exempla ex veteri et nouo testamentis collecta. in vir-
tute et potestate tanti excellentissimi fortissimi et dignissimi nois Iesu. et
ad declarationem et interpretationem eiusdem Iesu nazareni. inserā.

¶ Construe sic. Dulcis Iesus nazarenus amēnus rex iudeorū. supple-
eristens pius/misericors/pulcher et floridus. id est dans odorem florū.
subit. id est subiuit mortem cum tormentis scz crucis pro salute. id est
redemptione sue gentis. Iesus dico factus pallens. id est pallidus. et
liuidus. id est subniger rē. ¶ Nota Iesus hebraice. Iosher grece. sal-
uator latino. ¶ Item Nazarenus interpretatur flos: siue germen:
siue mundus. a Nazareth vico siue ciuitate sic cognominatus. in qua
natus fuit. Nazarenus a. um. et nazareus a. um. in eadē significatione

¶ Sciendū qd hoc nomen Iesus multiplicē confert homini gratiam
¶ Primo quicquid homo petierit in nomine Iesu: hoc obtinebit. Jo-
hānis. xv. Quicquid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis.
Unde omnes missę et hore dominice concluduntur hoc noīe Iesu rē.

¶ Secundo in hoc noīe Iesu vincimus diabolum. Luce. x. Demonia
etiam dñe subiiciuntur nobis in noīe tuo. Unde xps dixit. Marci. xvi.
In noīe meo eiciētis demonia: Hoc figuratū est in Dauid et Solia. vt
habet primi Regū. xvi. vbi dixit Dauid. Tu venis ad me cū gladio:
ego autē venio ad te in noīe dñi exercitus. Dauid enim audaciā suā
in noīe dei israel posuit. Solias autē in virtutis et fortitudinis sue pre-
sumptione posuit. Per Dauid populū xpianum. per Soliā vero dia-
bolum intelligere figurate possumus. quē diabolum in inuocatione hu-
ius nois Iesu nos xpiani vincimus. An psalmista. In noīe tuo sper-
ne oēs insurgentes in nobis. ¶ Tertio in noīe Iesu consequimur vt
tam eternā. non enī est aliud nomē sub celo in quo saluemur. An psal-
mista. In noīe dei nostri magnificabimur. Ergo ob reuerentiā eiusdē
nois Iesu oē genu flectat. celestiu. terrestriu. et infernoy. Ergo quicūq;
aliquis xpianoy audit in missa hoc nomē Iesus noīare. debet deuote
genua sua flectere et dicere. O dñe saluū me fac ppter nomē scī tuū

¶ Nota hoc nomen Iesus curat febres.

¶ Regitur de quodam fratre ordinis minoy qui multa miracula de
noīe Iesu audiens. cū accessio febris eū affligeret. scripsit hoc nomen.
Iesus et posuit in aquam et bibit. et statim eum febris dimisit.

¶ Hoc nomen Iesus multas virtutes confert.

Expositio sequentiarum

¶ Quidā iuuenis deuotus et innocēs deū orauit sibi dare amorē deī, ut sic cōtinue ferretur in deū, cui angelus dñi foliū taliter cōscriptum dedit. Iesu xpc fili dei vlti ppicius esto mihi pctōi, dicēdo ei. Aperi os tuū et comede hanc scripturā: cuius virtute demones vīcunt, celi aperiunt, pctā tollunt, trinitas scā attrahitur, et angeli ei deuote famulant. Quo facto oīa et singula mox exptus est sicut infontatus est.

¶ Hoc nomen Iesus vīcīt tentationes diabolicas.

¶ Ande vir qdam cū vxore sua volentes seipēs suspendere, pte tristitia, et simul biberūt in noīe iesu, et statim fugati sunt demones et cessauit diabolica tentatio, ut habet in sermone discipuli, xix. B. **¶** Nec de noīe iesu p iuuenibus sufficiūt iesum diligētibz.

Dulce nomen et cognomen hoc transcendēs est pte nomen omnibus nominibus.

Mulcet reos sanat eos: fouet reos munit eos: seruat ab insultibus.

¶ Cōstrue. Hoc dulce nomē scz iesus, cognomē scz nazarenus, et pte nomē rex iudeor, est trāscendēs, i. vltra scādēns, i. excellēs oībz noībz, hoc nomē iesus mulcet, i. mitigat reos, i. pctōres, et sanat eos, fouet, i. nutrit reos et munit eos, et sanat eos ab insultibus, i. inuasionibz.

¶ Insultus tus, tui, i. inuasio, impetuosa aggressio.

Huius regis sub vexillo: statu degis in tranquillo hostes tui fugiunt. Nomen eius pmeditatū belli fugat apparatus: hostes victi rugiunt.

¶ Cōstrue. Si tu degis, i. viuis humiliter in trāquillo, i. pacifico statu, scz sub vexillo huius regis, i. iesu nazarenī, hostes tui fugiunt, i. fugā accipiunt, et hoc pmeditatū nomen eius scz iesu fugat, i. expellit apparatus, i. exercitum belli, et hostes victi, i. superati, rugiunt, i. clāmant instar leonum. **¶** Fugare et fugere, Ande versus. Victor quippe fugat; victus ab hoste fugit.

Hoc est nomen recolendum: quia semper est tremēdum malignis spiritibus. Hoc est nomen salutare et solamen singulare quod succurrit tristibus.

¶ Cōstrue. Hoc nomē iesus est recolēdū, i. venerādū, q: semp est tremēdū, i. horribile malignis spiritibus, hoc nomē iesus est salutare et solamē singulare, qd nomē succurrit, i. subuenit tristibus, i. mestis.

Hoc nos decet honorare archa cordis inserere: cogitare pte amare amore sed heroico.

Ignacius hoc docuit illud passus insonuit: cor eius
scissum patuit inscriptum iesu celico.

Construe. Hoc nomē iesus docet honorare et inserere. i. plātare. et co
gitare et pāmāre in archa. i. scrinio cordis: sed amore heroico (herois
cus a. um. ab herus ri. i. dñs terre) Ignacius ille scñs docuit. i. pba
uit hoc qñ fuit passus. i. tribulat⁹ insonuit. i. inuocauit illud. s. nomē ies
sus. et qñ cor eius erat scissū. i. mortuū. patuit hoc inscriptū. iesu celico

Ut quid maiora cupimus q̄ q̄ iesus sit intimus: q̄
et preamantissimus et querit nos amare. Amat fer
uentissime: amat constantissime: amat fidelissime et
suos vult iuuare.

Constructio est plana. Et quid. i. ad quid cupimus. i. desideramus
maiora. q̄ q̄ iesus sit intimus. i. intus in cordibus nr̄is. q̄ sc̄z iesus pre
amantissim⁹ querit. i. querendo cupit nos amare. et iesus amat fer
uentissime. i. diligentissime. amat cōstātissime. i. firmissime. amat fidelissi
me. et vult iuuare suos. s. amatores.

Nomen suum fecit tale vt sit cunctis cordiale: capi
tale principale dilectum ex intimis. Habent hoc nas
ture iura: vt amantem tota cura reamemur placis
tura prestantes ex animis.

Construe. Iesus fecit suū nomē tale. vt sit cordiale. i. precordiale. ca
pifaler principale cūctis. s. xp̄ifidelibus. et dico suū nomē dilectū. i. pre
amatū ex intimis. i. primordialis cordis. Jura nature. i. ius natura
le. habet. i. docet hoc. vt reamemur. i. rursus amemus amantē. sc̄z ies
sum. tota cura. i. sollicitudine et diligentia. prestantes. i. dantes illi pla
citura. i. placabilia. ex animis. sc̄z nostris.

Iesu nomen oē bonū tenet dulcē facit sonū: p̄mere
tur regni thronum auditum letificat. In hoc lucet
splēdor patris: in hoc patet decor matris: in hoc ful
get honor fratris: hoc fratres magnificat.

Construe. Illud nomē iesu p̄ iesus tenet. i. in se habet oē bonū facit
dulcē. i. melliflūū sonū. sc̄z in aure et ore. et p̄meret (deponētaliter pōt
exponi) thronū regni. s. celestis. et letificat auditū. sc̄z hoīs. splendor. i.
virtus patris. s. oīpotētis lucet. i. clarescit in hoc sc̄z noīe iesu. decor. i.
honor matris sc̄z marie patet. i. manifestatur in hoc sc̄z nomīne iesu.
honor. i. laus fratris. fulget. id est fulgendo patet in hoc noīe iesu. et

Expositio sequentiarum.

hoc scz nomen iesus magnificat. i. letificat fratres. s. nos xpianos. Mā
oēs appellamur fratres in iesu xpo. vt dicit Paulus. Quattuor mo-
dis dicimur fratres. Natura/cognatōe/gente/et affectu. in sacris scri-
pturis. ¶ Natura. vt Esau et Jacob. Petrus et Andreas. ¶ Cogna-
tōe. q̄ sunt de eadē familia: siue parētela: siue consanguinitate. vt abra-
hā et loth. Xps et Jacobus minor et dilectus. et hoc quo ad xpi huma-
nitatē. ¶ Gente. sic dñr fratres oēs iudei. Vñ Apostolus ad Rom. ix.
Optabā enī ego ipse anathema esse a xpo p̄ fratribus meis q̄ sunt co-
gnati mei s̄m carnē q̄ sunt israelite rē. ¶ Affectu etiā dñr fratres. et
hoc dupliciter. cōiter et specialiter rē. Cōiter. vt oēs hoīes hī q̄ sūt de
eodē patrie nati. Vñ. Dicite hīs q̄ oderūt vos: fratres nrī vos estis.
Speciali affectu oēs xpiani fratres vocant. vt ad p̄positū psalmista
Ecce q̄ bonū et q̄ iocundū habitare fratres in vnū.

Caput iesu cor mens manus vulnus liuor sāguis
planus pedes corpus bigor sanus parātur hoībus.
Hec torquentur passa dura his lesura & natura re-
parantur pia cura purgatis criminibus.

Construc. Caput ⁊ cor iesu ⁊ mens manus vulnus liuor. i. dolor iesu ⁊ sanguis planus. i. clarus. ⁊ pedes iesu. ⁊ sanus vigor. i. viuacitas iesu parantur. i. omant hoibus. s. xpianis. Nec scz mēb'a iesu torquētur i. cruciant dura. i. aspera passa. ⁊ lesura. i. lesio. ⁊ natura iesu reparantur. i. iterū parātur pia cura. i. clementi miseratione his. s. purgatis. i. emundatis criminibus. i. a peccatis.

Ergo si quis velit scire quare Iesu nomen mirè facit
bonos concupire suū inherentiam. Iesus pulcher in
decore summe bonus in balore mitis lenis cū dul
core pronus ad clementiam.

Construe. Ergo. i. ideo si quis hoim vellet scire quare nomē iesu facit bonos. i. fideles concipere. i. desiderare mire. i. mirabiliter inherentiā. i. presentiam suā (Causa est) quia iesus est pulcher in decore. id est honore. summe bonus in valore. i. potentia. mitis. i. benignus. ⁊ lenis. i. suavis. cum dulcore. i. dulcedine. ⁊ pronus. i. paratus ad clementiam. i. misericordiam.

Iesus est rex generosus: iesus forma speciosus: iesus est deliciosus & sapit dulcissime Iesus est fama gloriosus: iesus cunctis fructuosus: iesus totus virtuosus fouet suos optime,

Construe. Hec est causa quare iesus concupitur. i. desideratur. quia iesus est rex generosus. i. indyus. et iesus est speciosus. i. pulcher forma. i. dist. ostione. iesus est deliciosus. i. delectationibus plenus. et sapit. i. dat saporem dulcissime. Iesus est gloriosus fama. i. nomine. et fructuosus cunctis. i. hominibus iesus totus virtuosus fouet. i. nutrit optime suos scilicet famulos.

Summus potens in vigore: summus celsus in honore: summus gratus in amore: omnem laudem obtinet. In sciendo summe sapit: ambiendo cuncta capit: diligendo corda rapit: et illata detinet.

CAlia causa quare iesus merito concupiscitur: quia ipse est summus potens in vigore. i. fortitudine. et est summus celsus. i. altus in honore summus gratus. i. graciosus in amore. obtinet. i. habet omnem laudem. Nam iesus sapit. i. intelligit summe in sciendo et cognoscendo. et capit cuncta. i. omnia ambiendo. i. cupiendo (proprie in honore) capit scilicet iesus corda scilicet hominum. diligendo. i. dilectione. et detinet. i. obseruat illa. scilicet corda. i. immissa in dilectione.

Eya nomen nobis gratum: iesus dulcis appellatum sit in corde sic firmatum ut non possit erui. Hoc reatum peccatorum tollat prestat iubilorum sed et odas beatorum donet nobis perfrui.

Construe. Eya. i. age (exhortantis est) hoc nomen appellatum. i. dictum dulcis iesus sit nobis gratum. i. graciosum. et sit firmatum. i. confirmatum sic in corde scilicet nostro. ut non possit erui. i. euertere. i. erire. Hoc nomen iesus tollat. i. auferat reatum. i. culpam peccatorum. et prestat. i. det odas. i. laudes iubilorum. i. letabundorum gaudiorum. sed et donet. i. concedet nobis perfrui. i. uti beatorum scilicet gaudiis. Amen.

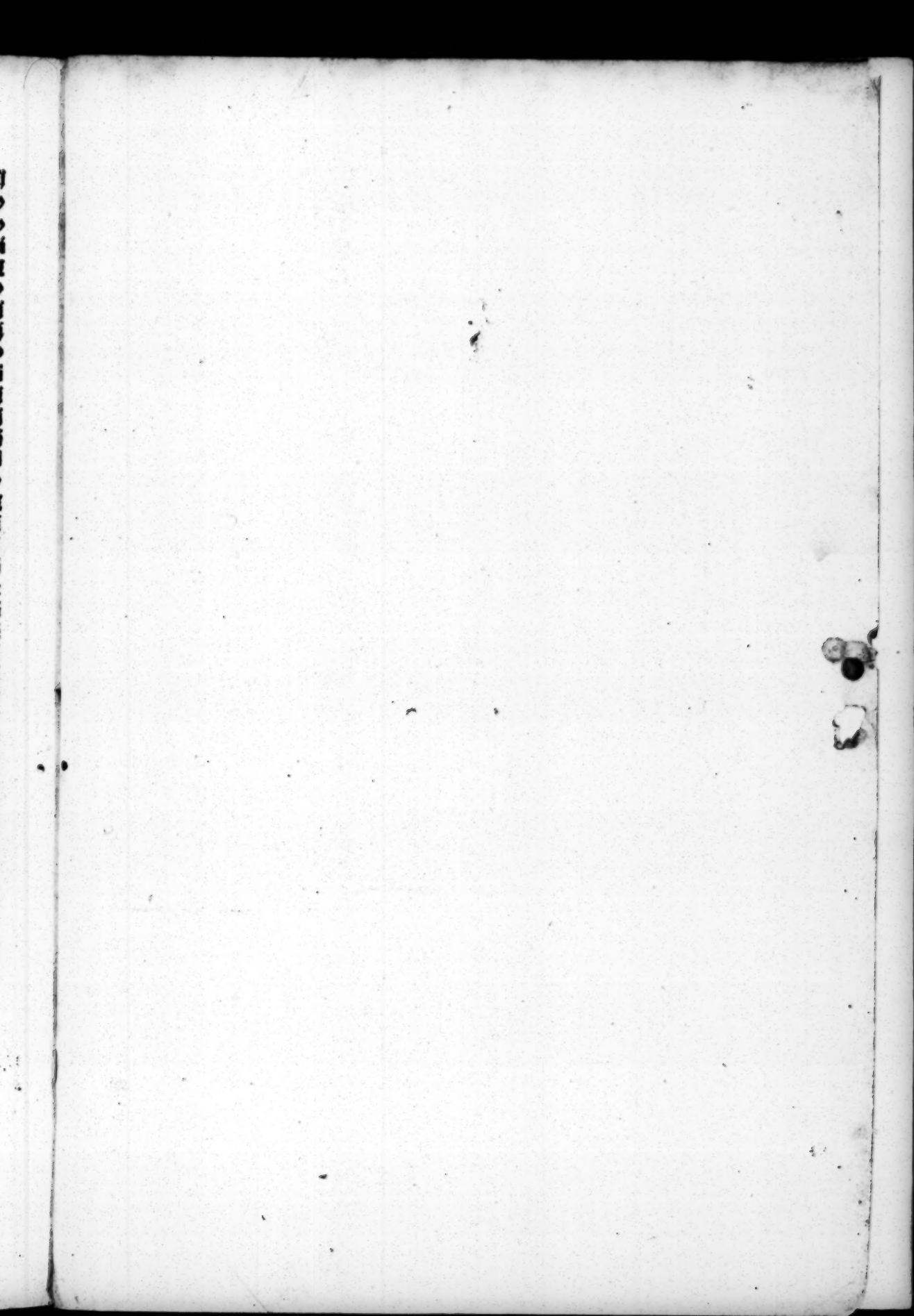
CSequentiarum seu Prosarum secundum usum Sarum: in ecclesia anglicana per totum annum cantandarum: diligenterque correctarum finem ecce felicium. Anno Domini Millesimo quingentesimo secundo.

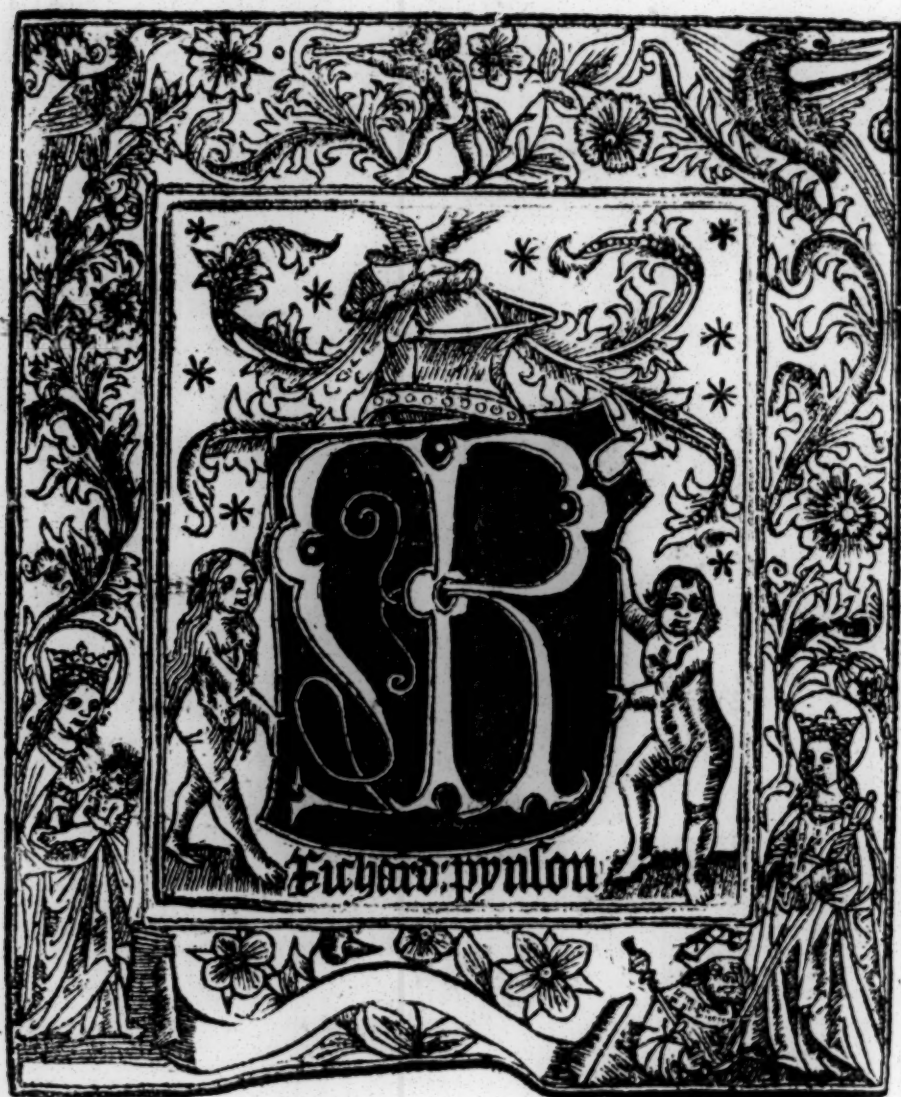

Tabula sequentiarum.

A lma chorus dñi	Folio. xxiij	L etabūd⁹ exultet fidelis	fo. xxvij
A ue mundi spes	fo. xxxij	L aude iocunda melos	fo. xxxv
A rea virga prime	fo. xxxix	L audes crucis	fo. xlv
A ue maria gratia	fo. xl	L etabundus exultet	fo. xli
A ue preclara maris	fo. xliij	L aus deuota	fo. l
A lle celeste necnon	fo. xliij	M agnus de⁹ in vnīuersa	fo. v
A d celebres rex	fo. xlvj	M ane prima sabbati	fo. xvij
A llecluya nunc	fo. xlix	M irabilis deus	fo. liij
A dest nobis dies	fo. lij	M issus gabriel	fo. lv
A lma cohors	fo. liij	M ittit ad virginem	fo. lvi
B ēdicta sit btā trini.	fo. xxiiij	M ato canunt omnia	fo. liij
B enedicta semper sit	fo. lvij	M unc luce alma	fo. xxxvij
C eleste organū hodie	fo. v	M as in hac die	fo. xlvij
C elsa pueri concrepent	fo. vij	O rganicis canamus	fo. li
C hristi hodierna	fo. ix	P rome casta concio	fo. xv
C oncinat orbis cunctis	fo. xv	P ost partum virgo	fo. xl
C ongaudentes exultemus	fo. xxx	Q ui regis ceptis	fo. li
C hristo inclyto	fo. xlvij	Q uā dilecta tabernacula	f. xxvij
C lare sanctorū senatus	fo. xlix	R egnantē sempiterna	fo. i
C elebriemus in hac die	fo. lvij	R ex oipotens die	fo. xix
D ic nobis qbus etheris	fo. xvi	R esonet sacrata	fo. xxi
D ulcis iesus nazareus	fo. lix	S alus eterna	fo. i
E ya recolamus laudibus	fo. x	S onent regi nato	fo. liij
E pyphaniā dño canamus	fo. xi	S olenne canticū hodie	fo. vij
E ya musa dic queso	fo. xxij	S ancti spūs assit nobis.	fo. xx
E ya gaudens caterua	fo. xxxvij	S acrosancte hodiernē	fo. xxix
E cce pulcra	fo. li	S tola iocunditatis	fo. xxxi
E xultemus in hac die	fo. liiij	S olennitatis sancti pauli	fo. eodē
F ulgens preclara	fo. xiiij	S alue crux sancta	fo. xxxij
H ac clara die turma	fo. xxxij	S ancti baptiste	fo. xxxv
H odiernē lux diei	fo. xliij	S acerdotē xpī martinū	fo. xxxvi
H ierusalem ⁊ syon filie	fo. xxxvi	S tola iocunditatis	fo. xxxvij
J ubilemus omnes vna	fo. ij	T estamento veteri	fo. xxxvij
J ohannes iesu christo	fo. vi	T estime paschali	fo. xvi
L audes saluatori	fo. vij	V irginis venerande	fo. liiij
L ux iocunda	fo. xxij	V erbum bonum	fo. lvi
L audes deo deuota	fo. xxiiij	V eni mater gratie	fo. lvij
L auda syon saluatorem	fo. xxv	C uma vetus expurgetur	fo. xliij

Finis tabule sequentiarum

Richard Pynson and his son Thomas

*in Compaignie of the most honorable
the Lord of the Treasury*

